הארץ

1.40 ש"ח יום ג', י"ג בכסלו התשמ"ט, 22 בנובמבר 1988 VOL.69/21074 NOVEMBER 22 1988

עסקים מעל הים

אנשי עסקים נפגשים לצהרים במסעדת העסקים היחידה בעיר.

טקסידו מעל הים.

מרכז הטקסטיל, רח' קויפמן 2, ת"א 70. 03-664303

טקסידו

סיכויים קלושים לממשלת אחדות; פרס: הצעת הליכוד – משפילה

הליכוד מוכן למסור את תיק הביטחון בתנאים מסויימים ואילו ממשרד האוצר יועברו כמה יחידות ואגפים ● הבוקר שיחת פרס־רבין ● אם לא יהיה מפנה של הרגע האחרון יחליט היום פורום "שרינו" על הליכה לאופוזיציה

מאת אילן שחורי
כתב "הארץ" לענייני מפלגות

יו"ר מפלגת העבודה שמעון פרס עדיין רואה סיכוי קלוש להקמתה של ממשלת האחדות, לאחר פגישה חשאית נוספת שהתקיימה אמש בין צוותי הבירור של הליכוד ומפלגת העבודה. הבוקר עתיד פרס להתייעץ עם שר הביטחון יצחק רבין ובכוונה יכונס אחר הצהריים פורום "שרינו" של מפלגת העבודה. אם לא יהיה מפנה של הרגע האחרון, יקבל הפורום החלטה להמליץ ללשכת מפלגת העבודה שתתכנס ביום חמישי, כי אין להוביל למו"מ רישמי עם הליכוד ועל מפלגת העבודה להתפקד באופוזיציה.

בצמרת הליכוד היתה אמש שביעות רצון רבה מתפקודה הראשון של הקואליציה העתידית בכך שכל הסיעות שהמליצו בפני נשיא המדינה על יצחק שמיר להרכבת הממשלה תמכו במועמד הליכוד דב שילנסקי לתפקיד יו"ר הכנסת. גורם בכיר מאוד בליכוד אמר אמש כי מינוח בחירת יו"ר הכנסת, יגרום, עתה לאמון רב יותר של הליכוד בסיעות הדתיות דבר שעשוי לזרז את הקמתה של ממשלה צרה בראשותו של שמיר.

ראש הממשלה אמר אתמול בערב כי הוא מקווה מאוד שבראשית השבוע הבא יוכל להציג את ממשלתו בפני נשיא המדינה או הכנסת. פורום שרי הליכוד שהתכנסו אתמול בבוקר בלשכתו של ראש הממשלה בירושלים, הסמיכו את שמיר להמשיך ולקיים מו"מ מקביל עם מפלגת העבודה לממשלת אחדות ועם הסיעות הדתיות ומפלגות הימין לממשלה צרה.

במפגש בין צוותי הליכוד והעבודה העביר דן מרידור והשר משה ארנס, העבירו לידיעת משה שחל וחיים ברלב את תשובת הליכוד לדרישות המחלוקת המהותית היחידה שעוד נותרה בדרך לכינונה של ממשלת האחדות. מרידור וארנס הבהירו לשחל ולברלב, כי הליכוד בתנאים מסויימים יהיה מוכן להפקיד את תיקי הביטחון והאוצר בידי מפלגת העבודה. עם זאת הדגישו כי הליכוד יבקש לעקר ממשרד האוצר מספר יחידות ואגפים, ולהעבירם למשרד המסחר והתעשייה שיהיה בראשותו של משה נסים. כהונתו של פרס במשרד האוצר תותנה ב"מיגבלות מסויימות". שחל וברלב הביעו ספק אם פרס יהיה מוכן לקבל הצעה זו אך הבטיחו תשובה לליכוד שתינתן הבוקר.

לאחר ישיבת צוותי המו"מ, נועד השר שחל עם שמעון פרס, ודיווח לו על הצעת הליכוד. נודע כי תגובתו של פרס היתה שהצעת הליכוד משפילה. מקורבי פרס העריכו אתמול כי תשובת מפלגת העבודה להצעות אלו תהיה שלילית ואם הליכוד לא יסכים למסירת שני תיקים מרכזיים מלאים וברורים לידי מפלגת העבודה אין לדבר על הקמתה של ממשלת אחדות.

ללכת לקראת העבודה

בהתייעצות שקיימו שרי הליכוד בשעות הבוקר היו אחדים משרי הליכוד בדעה שיש ללכת לקראת מפלגת העבודה כדי להבטיח את השתתפותה בממשלת האחדות ועל ידי כך למתן את הדרישות הקיצוניות של הסיעות הדתיות, אולם היו גם שרים ביניהם אריאל שרון שגרסו כי הליכוד חייב לציבור בהחריז להשאיר את מפלגת העבודה באופוזיציה. שרון אמר בין היתר בישיבה: "המסקנה חייבת להיות שצריך להרכיב ממשלה צרה שכולה להחליט ולבצע. האם איבדנו את הביטחון שביטאנו אותו עד לפני ששה שבועות, "רק הליכוד יכול"?

בישיבה הסתבר כי ברוב הנושאים הגיע צוות המו"מ של הליכוד להבנה עם נציגי מפלגת העבודה. סוכם כי קווי היסוד יהיו דומים לקווי היסוד של ממשלת האחדות הקודמת. יהיה שוויון בחלוקת התיקים בין הליכוד למערך. רק בחלוקת ארבעת התיקים הבכירים לא הושגה הסכמה כשהליכוד מתנגד למסור שניים מהם למפלגת העבודה. ראש הממשלה יצחק שמיר הביע גם הוא התנגדות נחרצת למסירת שני תיקים בכירים למפלגת העבודה.

הכנסת נפתחה במהומה; נסיון המערך לעכב בחירת היו"ר נכשלה – ושילנסקי נבחר

חברי כנסת סירבו להצהיר אמונים בפני זקן הח"כים מ"מולדת" יאיר שפרינצק אך חזרו בהם מסירובם בהמשך כדי למנוע בחירת איש הליכוד ליו"ר ● לבסוף התברר כי הליכוד הצליח לגייס תמיכת המפלגות הדתיות במועמדו

בינוס הפתיחה החגיגי של הכנסת הי"ב: חברי כנסת מכל הסיעות מתגודדים לעבר שולחן היו"ר.

מאת עמוס בן־ורד
הסופר הפרלמנטרי של "הארץ"

מחזות קשים והתנהגות מביישה ליוו אתמול את ישיבת הפתיחה של הכנסת הי"ב. לעיני נשיא המדינה, קהל מוזמנים מכובד, לרבות דיפלומטים זרים ומצלמות הטלוויזיה מן הארץ ומהעולם, נגולה התנהגות פרועה של נציגים. האווירה החגיגית ששררה בחוץ ובפרוזדורים לפני תחילת הישיבה פינתה את מקומה לביזוי הדדי, לחוסר תרבות, למופת הדוגמה הרעה ביותר למי שאמור להתנוסס על בריכה של הדמוקרטיה.

בחלקו היה זה האשם של זקן חברי הכנסת, יאיר שפרינצק, ח"כ מולדת שנפל בחלקו לנהל את מה שבמהותו עתידה להיות אחת הכנסות הקשות ביותר. בחלקו היתה זו תוצאת התסכול של מערכת בחירות אשר הולידה תיקו נוסף. הגילויים הקיצוניים של העתיד להתרחש כאן, נראו עוד קודם כינוסה של הישיבה. רוב הח"כים מסיעות השמאל, וכן יוגים במערך כגון אברום בורג, ענדו כתגיים שחורים בקוטר 5 ס"מ על בגדיהם ועליהם כתוב "די לגזענות". לדעת משמעים, זו הפגנה האסורה על־פי התקנון. ח"כ שלומית אלוני (רצ) אף עטרה סיסמה: "אני חילוני חרד". כך שתיכתר מעין הדר, עטרה אותו בגובה העטרה, אך מן היציע נראתה היטב.

ביציעים ישבו מכובדים מן הארץ ומהעולם – שגרירים, אח"מים הנמצאים בביקור, נשיא בית־המשפט העליון, מבקרת המדינה, נגיד בנק

(סוף בעמוד 4)

הנאום שעורר מהומה

"לא אלאה אתכם ולא אמנה את המסגרות שתנועתנו השתייכה אליהן במשך השנים"

מאת עמוס בן־ורד

אחרי שסקר את דרכו של אביו, יוסף שפרינצק ז"ל, כמנהיג בתנועת העבודה וכיו"ר הכנסת הראשון, הגיע יאיר שפרינצק ל"אני מאמין" האישי שלו. זה כלל את המשפטים הבאים: "התחלתי בפעילות פוליטית רק אחרי מלחמת ששת הימים, כשהצטרפתי לתנועה למען ארץ־ישראל השלמה. רוב מייסדיה של תנועה זו באו מקרב תנועת העבודה ... מלחמת ששת הימים, לאחר ניצחונו של צה"ל, בלשונו של נתן אלתרמן הבלתי־נשכחת, מחקה למעשה את הגבול בין מדינת ישראל לבין ארץ־ישראל, הכוללת בתוכה את חצי־האי סיני...

"לא אלאה אתכם ולא אמנה את המסגרות האירגוניות שתנועתנו השתייכה אליהם במשך השנים. אציין רק שהקרע בינינו לבין הליכוד (אליו השתייכנו מקודם) נבע לאחר שמנחם בגין הבריז בכנסת על תוכנית השלום שלו, שלימים התגלגלה לתוכנית מבצעית במסמך הידוע בשם הסכמי קמפ דייויד; מסמך השולל מעם ישראל את זכותו על־חצי־האי סיני, ולדעתנו סולל את הדרך להקמתה של מדינה ערבית שנייה בתוך שטחה של מדינת ישראל...

"ברשימת מולדת אני רואה המשך לדרך שהתחלנו בה לאחר מלחמת ששת הימים, כשמטרתנו היא למנוע קריעת חלקים משטחה של ארץ־ישראל. השמירה על שלימות הארץ היא תנאי הכרחי בעינינו להבטחת קיומה של מדינה יהודית עצמאית ומשגשגת...

"רבים מהמתוחים [במערכת הבחירות האחרונה] הטילו לקלפי את פתק ההצבעה בלי בדיקה מעמיקה של השאלות העומדות להכרעה. סכנת הדיכוט של תעמולת הבחירות אסור לו שימשך בדיוני הכנסת. מדינת ישראל עומדת בימים אלה לפני הכרעות גורליות, והאחריות המוטלת על הכנסת כמוסד המחוקק וקובע מדיניות כבדה כיום יותר משהייתה אי־פעם. החלטותיה עשויות לקבוע את גורלה של מדינת היהודים לשבט או לחסד".

כך התחייבו הח"כים

מאת עמוס בן ורד

כמה ח"כים מסיעות השמאל השמיעו אתמול את ה"אני מאמין" שלהם בתגובה ל"אני מאמין" של זקן חברי הכנסת יאיר שפרינצק.

חיים אורון (מפ"ם): מתחייב אני לקיים את חוקי מדינת ישראל ולהיאבק בגזענות ובגזענים.

שולמית אלוני (רצ) קראה מהנייר: על־פי סעיף 14 בחוק יסוד הכנסת, אני מתחייבת... דבריה הופסקו בשל מהומה שפרצה בספסלי הליכוד.

צדלי ביטון (חד"ש): מתחייב אני להילחם בטראנספריזם.

עבד אל־והאב דראושה (מד"ע): מתחייב אני לפעול למען שלום ודו־קיום נגד גזענות וטראנספר.

מאיר וילנר (חד"ש): מתחייב אני בכל תוקף להילחם בטראנספר שלך.

מרדכי וירשובסקי (רצ): מתחייב אני, בזכות הרופאים שהביאו אותי לכאן.

תאופיק זיאד (חד"ש): מתחייב אני ללחום נגד הכיבוש והטראנספר ונגד כל הגזענים שהם רבים בבית הזה.

תאופיק טובי (חד"ש): מתחייב אני, תוך מחאה על זה שלא נמנע מטראנספריסט וגזען לשבת ולפתוח את מושב הכנסת.

רן כהן (רצ): מתחייב אני לשמור אמונים למדינת ישראל ולמלא באמונה את שליחותי בכנסת ולהילחם בגזענים ובגזענות.

מוחמד מיעארי (המתקדמת): אני מתחייב בפני הכנסת, לא בפני מי שרוצה לגרש אותי ואת עמי מארצו וממולדתו.

חסיין פארס (מפ"ם): מתחייב אני לשמור אמונים, להילחם בגזענות ולהיאבק למען שלום אמיתי.

יאיר צבן (מפ"ם): מתחייב אני לשמור אמונים למגילת העצמאות.

דדי צוקר (רצ): מתחייב אני לשמור אמונים לכנסת עד שתוסר ממנה הזוהמה.

יוסי שריד (רצ): רעיונותיך, אדוני היושב־ראש, מעוררים בי חלחלה, בוז, פלצות והתנגדות חריפה. בסיוטי הלילה לא חשבתי שאדם כמוך ישביע אותי כחבר הכנסת במדינת ישראל.

"אל־סיאסה":

התפטר ראש ממשלת ירדן

חוסיין מחפש אדם חזק לבטחון פנים

מאת כתב "הארץ"
לעניינים ערביים

המלך חוסיין שוקל להטיל על אחד מראשי הממשלה הקודמים, הידועים כאנשים חזקים בתחום ביטחון הפנים, את הרכבת הממשלה הירדנית החדשה. בין המועמדים והוכרז מודר בדראן ואחמד עבידאת.

העיתון הכוויתי "אל־סיאסה", שמסר על כך אתמול, ציין כי חוסיין קיבל למעשה את התפטרות הממשלה הנוכחית בראשות זיד אל־ריפאעי, אך הוא משהה את פרסום הדבר עד לבחירת המועמד שיחליף את אל־ריפאעי.

שר הביטחון הסורי, גנרל טלאס, הגיע אתמול בדרך האוויר למערב ביירות בלווית קציני מטה בכירים. לדברי מקורות בביירות, נועד הביקור לסקור את היחידות הסוריות באזור ביירות רבתי ולהפגין את נחישות הנוכחות הסורית בלבנון.

שוק ההון

ביקוש להנפקת בנק ישראל

מאת דורון [illegible]

ההתעוררות על הנפקת בנק ישראל בעקבות הציפיות לפיחות שער השקל נמשכה. אתמול נרשם לצמודי המדד שהנפיק הבנק בבורסה ביקוש גדול פי 7.5 מהיקף ההנפקה. מחיר האג"ח מסוג "שגיא" נקבע ל־105%, המחיר הגבוה ביותר שנקבע אי פעם בהנפקת הבנק המרכזי.

במסחר במניות ההשפעות נרשמה יציבות שערים, שער הדולר השחור עלה במקצת אולם מחזורי הפעילות בשוק השחור קטנים מאד.

טבח בבסיס צה"ל גנב נשק, ירה לכל עבר, הרג קצין, פצע חיילת והתאבד

מקור צבאי בכיר: יצחק מחלוף נעלב כשנדרש להכין בשבת אוכל לקצינים דרוזים ● אתמול נשפט ל־21 ימי מחבוש ● החיילת, שנפצעה מכדור בידה: "זה בסיס של מטורפים"

מאת איתן רבין
כתב "הארץ"

חייל צה"ל, טוראי יצחק מחלוף, הרג אתמול בבוקר בירידות את סרן יאיר לוי, פצע את החיילת פרלה דוידוביץ והתאבד. מקור צבאי בכיר מסר ל"הארץ" כי התקרית, בבסיס צה"ל ברחום, אירעה כבראה על רקע לאומני.

החיילת פרלה דוידוביץ משדרות, שנפצעה מכדור בידה, תשוחרר כבראה היום מבית החולים.

"רצנו כמו מטורפים. אייציק ירה לכל עבר. הוא היה בפרוזדור וצעק 'אני אהרוג אתכם, אני אהרוג אתכם'. לא ידענו מה לעשות. חשבנו כי מדובר בתרגילים, וכל החיילות ביחידה קיבלו הוראה להתחבא [illegible]", סיפרה אתמול חיילת המשרתת בבסיס שבו אירעה התקרית.

מעדויות החיילים עולה כי אתמול ב־9 בבוקר יצא מחלוף, לאחר שנשפט ל־21 ימי מחבוש על־ידי קצין האג"ם, לחדרו. לפני שניגש לחדרו, הוא נכנס לחדר שבו ישב חבר וביקש ממנו לשטוף כוסות לקפה. כאשר החייל יצא מהחדר, גנב מחלוף את נשקו של החייל, אם־16, יצא מהחדר והחל לירות לכל עבר.

בבסיס השתררה בהלה. תוך כדי ירות רץ החייל למשרדי היחידה כדי

(סוף בעמוד 4)

פרס לבסיוני: הכרה בהכרזת אלג'י"ר מנוגדת לסיכומים

בסיוני: אין משבר; זה נורמלי שיש בעיות ביחסי מדינות

מאת עקיבא אלדר
הסופר המדיני של "הארץ"

ההכרה המצרית במדינה שעליה הוכרז באלג'יר אינה עולה בקנה אחד עם עקרון המו"מ לקראת פתרון כולל של הסיכסוך – עקרון שישראל ומצרים כאחת מחויבות לו – אמר אתמול ממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס, לשגריר מצרים בישראל, מוחמד בסיוני שזומן אליו בעקבות הצעד שעליו החליט בקהיר. פרס הביע את צערו על הצעד המצרי וביקש מהשגריר להעביר לממשלתו את מלוא דאגתה של ישראל נוכח התפתחות זו.

באמצע הפגישה שנמשכה כחצי שעה אמר בסיוני לעיתונאים, כי "יש לראות את הצד החיובי של הצעד שלנו". הוא ציין במיוחד את האיזכור של החלטות מועצת הביטחון 242 ו־338 במסגרת החלטות המל"ם, וכן את המחויבות של אש"ף להסדר הקונפדרציה, עקרון שיוביל, לדעתו, לתהליך של שלום ויציבות באזור.

בסיוני אמר, כי אין לראות במחלוקת, משבר ביחסים בין ישראל למצרים ואמר "זה נורמלי שיש בעיות ביחסים בין שתי מדינות המקיימות יחסי שלום". בתשובה לשאלה אמר פרס לאחר הפגישה, כי צעדה של מצרים אינו עולה בקנה אחד עם רוח קמפ דייויד, עם זאת, הזכיר פרס כי שר החוץ המצרי הבהיר שהוא מעוניין להמשיך בתהליך השלום.

בדיווח שהעביר שגריר ישראל במצרים פרופ' שמעון שמיר על פגישתו עם שר החוץ המצרי איסמת עבד אל מגיד שבמהלכה נודע לו על ההחלטה המצרית להכיר במדינה הפלשתינאית, טרח מגיד להדגיש מספר פעמים כי מצרים מוסיפה להיות מחויבת לתהליך השלום וליחסים התקינים עם ישראל. פרופ' שמיר אמר, כי במשרד החוץ המצרי סיפרו לו שאש"ף כבר הכין את רשימת השרים בממשלה הזמנית ואמרו כי משיפורסם ההרכב בקרוב, תופתע ישראל למצוא שם ערבים מתונים מהשטחים.

ערפאת נפגש בקהיר עם מובראק והביע סיפוק מההכרה המצרית

נשיא מצרים: על ישראל לעמול קשה למען השלום ● מקורות במצרים: ההחלטה להכיר במדינה הפלשתינית הושפעה ממרוקו

מאת יורם המזרחי
שליח "הארץ" במצרים

קהיר (מיוחד ל"הארץ"). מיד עם הגיעו למצרים, אמר ראש אש"ף: "מטרת התייעצויותי עם הנשיא מובארק היא קביעת תבנית משותפת לקידום תהליך ההדעיה הבינלאומית לשלום כולל במזרח־התיכון, שיבטיח את הזכויות הלגיטימיות של העם הפלשתיני".

ערפאת ועוזריו הביעו קורת רוח מההכרה המצרית במדינה הפלשתינית. משדה התעופה יצא ראש אש"ף לפגישה עם נשיא מצרים. תחילה נועדו השניים לבד. אח"כך הצטרפו אליהם פקידים בכירים מצריים ופלשתינאים.

מקורות מצריים העריכו אתמול, כי הכרת מצרים הושפעה בין השאר מהחלטת מרוקו, לאחר כמה ימי היסוס.

גורמים מצריים שונים מנסים להרגיע את הרוחות ואומרים: "יש לראות את ההכרה המצרית בהקשר של יכולתה של מצרים לשמש מעתה כמתווכת טובה יותר בין הפלשתינאים לישראל, בדוגמת רומניה, שלא ניתקה את יחסיה עם ישראל ב־1967 ויכלה לשמש כגורם מייצב ומפשר באזור".

זמן קצר לפני שנפגש עם מובאראק, התקבל ערפאת בחום רב על־ידי סגן ראש הממשלה ושר החוץ המצרי, ד"ר איסמת עבד אל מגיד, ועל־ידי תת השר הבכיר במשרד־החוץ, מתאם לישכת הנושאים המדיניים בנשיאות ויועץ הנשיא, ד"ר עוסאמה אל־באז. היום נועדו לערפאת מספר פגישות וכן ישתתף במושב הנעילה של "הקונגרס על המקומות הקדושים במורשת הפלשתינית".

מקורבי אש"ף כאן אומרים כי נראה שערפאת מבקש למסור במצרים את רשימת האישים שיאיישו את הממשלה הפלשתינית הגולה.

מקורות רשמיים מרוחים במצרים על הוראה שקיבל נציג מצרים באו"ם לתאם צעדים עם אש"ף, לקראת הדיון הצפוי על הפלשתינים בעצרת הכללית.

דוברי אש"ף, ובהם עבדאללה חורני, חבר הוועדה המרכזית, ומחמוד סביח, מזכיר המועצה הלאומית הפלשתינית, שיבחו את צעדי מצרים ואמרו שהם מצפים להמשך שיתוף־פעולה עם מדינה זו.

גורמים שונים במצרים, ובעיקר אנשי אש"ף, הביעו תמיהה על איזכור שמותיהם של הד"ר בטרוס גאלי ואחרים בהקשר לתגובות על המגעים עם אש"ף ויחסי ישראל־מצרים. אנשי אש"ף, שכינו את גאלי "פיינור", ברמזו לדרך שבה כינה אותו באחת ההזדמנויות מנחם בגין, אמרו שנמסר להם מהצד המצרי, שגאלי עוסק בעיקר בתחום האפריקאי ואינו קשור לנושא הפלשתיני, ונמצא בתחום אחריותם של שר־החוץ ושל תת השר הבכיר.

ממליצים לא לכרוך

את מאבקה עם [illegible]

מקורות דיפלומטיים מערביים בקהיר אמרו אתמול שהם מצפים בדריכות רבה לתגובה הישראלית וכי ישראל קיבלה בשעות האחרונות "עצות ידידותיות" לא לכרוך את ההכרה המצרית באש"ף וההתקרבות בין מצרים לפלשתינים עם נושא טאבה.

המקורות אמרו שישראל עלולה לשחק באש ולעמוד מול ביקורת בינלאומית קשה, אם תשהה את מסירת טאבה למצרים.

נראה שאזהרות ברוח זו הועברו לישראל בימים האחרונים וכי מצרים קיבלה את החלטתה לאחר הערכת מצב, שכללה את כל האפשרויות והתייעצויות עם ארה"ב וידידותיה הערביות "כולל הערכת היבט טאבה".

קהיר (ע"צ ועסט"א). בהכרה רשמית במדינה הפלשתינית, נקטה אתמול מצרים צעד נוסף לקראת שילובה מחדש בליגה הערבית, בהשתחררה סופית מהסכמי המסגרת של קמפ־דייוויד – דעה זו הביעו אתמול משקיפים בקהיר.

בתום השיחות עם ערפאת אמר מובארק לעיתונאים: "ישראל חייבת לעמול קשה למען השלום, משום שהעם הישראלי רוצה לחיות בשלום".

בינתיים פתחו דיפלומטים ערביים במרכז האו"ם במערכה דיפלומטית נמרצת, כדי ללחוץ על ארה"ב לאפשר את בואו של ערפאת, כדי שיוכל לשאת את דברו בעצרת הכללית.

מספר שגרירים ערביים נועדו אתמול עם מזכיר האו"ם, וקראו לו לנצל את יוקרתו כדי להשפיע על משרד־החוץ האמריקאי להעניק אשרת כניסה לערפאת.

הרופא הערבי מסורוקה פוטר למרות שזוכה (עמ' 5)

נשיא המלונאים: שריר פגע בתיירות (עמ' 6)

סערה בצרפת: הושעה שופט שחקר פיגועי טרור (עמ' 7)

לאומי דיסקונט והמזרחי מעלים שער הריבית (עמ' 12)

בגליון זה 22 עמודים

מזג האוויר

התחזית: בהיר ויבש עם טמפרטורות נוחות ביום וקרות בלילה.

ירושלים: 5–18. תל־אביב: 9–23. חיפה: 8–24. באר־שבע: 5–24.

רמת הגולן 5–19, צפת 5–17, טבריה 8–23, עפולה 4–24, שומרון 7–20, נמל התעופה בן גוריון 5–24, ירדן 8–26, עזה 9–23, אילת 11–27.

זיהום אוויר

ריכוזי תחמוצות גפרית באוויר שנמדדו ביום xx.xx (וממוצע הכי שעתי מירבי במיקרוגרם/מ"ק)

	מיקרוגרם למ"ק	שינוי מיום קודם
חיפה	253	+231
ת"א	181	+4
אשדוד	47	-88

תקן ארצי קיים 1560 מ"ג למ"ק
תקן ממוצע בתקן 780 מ"ג למ"ק

שערי הדולר

	השער	השינוי בש"ח
יציג	1.5880	-0.0020
נוסעים	1.8875	-0.0024
שחור	1.8850	+0.0050

שער הסל

יציג	1.7187	+0.0005

הלוח הארצי

מודעות הלוח מתפרסמות היום בעמודים 21,20,19,18,17,16,14,8

هكذا من الأصل

ראיתי שמעתי

בעוד במשרד החוץ עורכים סקירות והערכות על הסיכויים שמנהיג אש"ף, יאסר ערפאת, יזכה לאשרת כניסה לארצות הברית על מנת לנאום באו"ם כבר בנובמבר, הגיע לירושלים מסמך של האו"ם שעורר חיוכים רבים. במסמך מציע ארגון האומות המאוחדות לישראל להצטרף למחקר בינלאומי משותף בנושא הגמל הדו־דבשתי באפריקה. המחקר הוא במסגרת תוכנית הפיתוח של האו"ם וההצעה הופצה בין כל הנציגויות של המדינות החברות בארגון הנכבד.

"הצופה", בטאון המפד"ל, תקף אתמול בחריפות רבה את הסופר־עיתונאי דוד גרוסמן ושיבח את החלטתו של מנכ"ל רשות השידור, אורי פורת, לפטרו מעבודתו ברשות השידור. "סוף סוף הבינו לכך שאותו סופר 'המבהיל' את הזמן, שהיה מגיש יומן הבוקר בקול ישראל, פוטר מתפקידו וזאת אחרי שהפך את הפינה שלו לקן של תעמולה שמאלנית, פרו־אש"פית, האיש מראשי שידורי ישראל לא העמיד אותו במקומו". בהזדמנות זו גם תוקף "הצופה" את גלי צה"ל "המשדרת בוקר בוקר חדשות ופרשנות בגוון ובצבע ייחודי משלה, שלא פעם עומדים בניגוד בולט למדיניותה הרשמית של ממשלת ישראל".

החזרה הראשונה שקיימה אתמול התזמורת הפילהרמונית עם המנצח הפולני האורח ויטולד לוטוסלבסקי, היתה לשיעור במוסיקה בו הכיר המנצח את יצירותיו שלו, אשר ינוגנו השבוע בביצוע בכורה בארץ. כאשר נשאל לוטוסלבסקי איך הוא מרגיש לקראת ביצוע הבכורה של יצירתו, ענה שהוא מתעניין הרבה יותר איך "יתקבלו" היצירות ואיך יעמדו במבחן הזמן, מאשר איך יעברו את קבלת האש שלהן.

אורח מוכר לכל קהיליית אנשי העסקים מבקר בימים אלה בארץ. זהו עו"ד אברהם (אייבי) באמן, מפעיליה הבולטים של תנועת החרות, שעזב לפני יותר משנה את ישראל ועבר לנהל את עסקיו בניו־יורק. באמן, שעמד בעבר בראש חברת רסקו – ונמנה גם כיום עם בעליה, אף כי אינו עוסק יותר בניהולה – מזוהה עם אנשי "קומנדו 181". קבוצה זו, של אנשי עסקים בודדים כלל, בוחרת לבלות את מרבית ימות השנה בחו"ל והבריה מקפידים לא להיות בארץ יותר מאשר 181 יום בשנה, על מנת ליהנות משורה של הקלות בכל הקשור לפעילות המוקפת מטבע חוץ.

אריה לביא

הוועד הציבורי למען חוקה בישראל, החל מתארגנות לקראת עריכת משאל עם בנושא שינוי שיטת הבחירות לכנסת ולראשות הממשלה ולאישור חוק זכויות האדם. פרופ' אוריאל רייכמן אמר כי ייעשה מאמץ לאשר בכנסת חוק שיתן למשאל עם תוקף מחייב. אולם גם אם הכנסת לא תאשר את משאל העם, הוא ייערך תחת פיקוחו של הוועד הציבורי כדי להבהיר בצורה חד־משמעית את עמדת הציבור בארץ בנושא זה. במקביל קרא הוועד לראש הממשלה, יצחק שמיר, להקים ממשלת חרום לאומית בשותפות שתי המפלגות הגדולות בלבד.

דף בודד, עליו שרבט ריכארד וגנר את רעיונותיו למרש הניצחון ב"לוהנגרין", התגלה בלונדון ונמכר שם תמורת כ־60 אלף דולר. באותה מכירה נמכרו גם 28 שירים של ברהמס, כתובים בכתב ידו והם לא פורסמו מעולם, במחיר של 73 אלף דולר. כן נמכר עותק לא מוכר בן 30 עמודים של המניפסט הקומוניסטי (בהוצאתו השניה) מאת קארל מארקס ופרידריך אנגלס. סוחרי ספרים אנגלים קנו אותו בכ־40 אלף דולר. קרן תרבות רוסית קנתה מכתב של המשורר הרוסי אלכסנדר פושקין והיתה זו הפעם הראשונה שהרוסים קנו בגלוי במכירה בכתובי.

אריש לנרון

בעריכת עידית רוזנבלום

"רשמים מן המערב, מיתוסים למזרח – אמנות צילומית", כך מוגדר נושא תערוכתה של הצלמת הישראלית אילנה בריארי (מימין) המוצגת בימים אלה בבון שבגרמניה. בין מאות הקרואים שהגיעו לערב הפתיחה היו גם סגנית יו"ר הפרלמנט המערב גרמני, אנמרי רנגר ואשת שר החוץ הגרמני, ברברה גנשר (משמאל) אשר יום קודם לכן שבה מסין ולמחרת טסה למוסקווה.

ספריות עם **חלונות זכוכית**

לשמירה מפני אבק

50 דגמים

100 אפשרויות לבחירה

קטלוג צבעוני ישלח לכל דורש

ספריות אינטרסיסטם

03-226061

בן־יהודה 97 ת"א

פתוח 09.30–12.30 – 16.00–19.00

חיילים פגעו ברכב, בבתים ובתושבים בפעולת נקם על רגימתם ליד קלנדיה

11 פצועי ירי במהומות בשטחים, לפי מקורות פלשתיניים ● מתאם הפעולות מזהיר שהיצוא מהשטחים ייפסק, אם יתערב אש"ף בשיווק ● הוקם ועד ישראלי־פלשתיני לזכויות האדם

מאת אודי ניר ואיתן רבין
כתבי "הארץ"

צה"ל יקיים חקירה מעמיקה סביב פעולת הנקם שביצעו חיילים סדירים שלשום במחנה הפליטים קלנדיה, על כביש ירושלים־רמאללה, לאחר שאוטובוס שבו נסעו נרגם באבנים.

האוטובוס נרגם בשעות הערב. החיילים הנזעמים שישבו בו, שהיו בסיום פעילות מבצעית באזור אחר בגדה, החליטו להתנקם בתושבים וברכושם. הם ירדו מהאוטובוס, שברו שמשות של מכוניות ושל בתי־מגורים, גרמו נזק למכוניות, ובנראה אף נכנסו לבתי תושבים, השחיתו רכוש והיכו תושבים.

מלשכת דובר צה"ל נמסר אמש בתגובה, כי מיד עם הגיע הפרטים על המקרה, הורה אלוף פיקוד המרכז עמרם מצנע לקיים חקירה יסודית ולהעביר לידיעתו האישית את תוצאותיה. האלוף ישקול אם לנקוט צעדים משפטיים נגד החיילים. עוד נמסר, כי צה"ל רואה בחומרה רבה פגיעה ברכוש.

בשטחים נמשכו אתמול מהומות בכמה מוקדים, ולפי מקורות פלשתיניים נמסר על 11 פצועי ירי, מהם 7 ברצועה ו־4 בגדה.

נמשכים הפריקות והמעצרים

צה"ל ממשיך בפריקות ובמעצרים בגדה. אתמול התרכזו המבצעים הללו באזור רמאללה. חיילים רבים פרצו לכמה כפרים, הורו לתושבים למחוק סיסמאות מהקירות ולהסיר דגלים פלשתיניים, ועצרו עשרות צעירים.

תושבים בכפרים דיר־דבואן, כפר עין, ועבווין, שלושתם ליד רמאללה, מסרו כי בכל אחד מן הכפרים האלה נפצע אתמול תושב אחד מירי חיילים. לדברי התושבים, הפצוע מהכפר עבווין הוא ילד בן 8, שאמר אלי־אחראג'. מקורות צבאיים מסרו, שלא ידוע להם על פצועים בכפרים אלה.

עוד נמסר, כי במולדכם נורה נער בן 15 בבטנו, כאשר מיידי אבנים התעמתו עם חיילים. מקורות צבאיים אמרו, שהנער נורה בהפגנה שכללה יידוי אבנים, במחנה הפליטים שליד טול־כרם.

מתאם פעולות הממשלה בשטחים, שמואל גורן, הזהיר אמש בראיון לטלוויזיה הישראלית בערבית, כי אם אש"ף ייכנס לנושא הייצוא או השיווק, לא יהיה יצוא. נודע לו, כי אש"ף מתכוון לנסות ולסייע לתושבי השטחים לייצא את עודפי שמקדיות שלהם. חקלאי הגדה סובלים העונה הזו מעודף גדול של שמקדיות, שאין הם מסוגלים לייצא לירדן, משום שגם שם היה יבול טוב מהרגיל של [illegible].

ברצועת עזה נמשך העוצר במחנה הפליטים ג'יבליה, ובשכונת אנ.פי.קי.

כוחות של צה"ל ערכו אתמול סריקה אחר חשודים בהשלכת רימון ביציאה הדרומית מעזה, ונודע על כמה עצורים.

ועד לזכויות האדם

קבוצה של אנשי רוח, משפטנים, רופאים ואקדמאים ישראלים ופלשתינים, יסדו אתמול את הוועד הישראלי־פלשתיני לזכויות האדם, בכנס בירושלים. בטיוטת תוכנית היסוד של הוועד החדש נאמר כי יעסוק בעיקר בזכויות היסוד של האדם והפגיעה בהן. פעילות הוועד תתמקד בעיקר בשדולה ציבורית ובניסיונות להשפיע על דעת הקהל, ולא באיסוף מידע או בפעילות במישור המשפטי.

בראש הוועד עומדים עו"ד דרוויש נאצר מירושלים, ואורי קאופמן, איש מכון דיוויס באוניברסיטה העברית.

מחלוקת בין 21 שרי השוק המשותף מנעה את ההכרה במדינה הפלשתינית

קבעו כי ההכרזה היא צעד לקראת שלום ● יתכן צעד חד צדדי מצד יוון להכיר במדינה

מאת דניאל דגן
סופר "הארץ" באירופה

בון (מיוחד ל"הארץ"). שרי החוץ של 21 מדינות השוק המשותף נמנעו אמש מלהתייחס לנושא ההכרה במדינה הפלשתינית, שעל הקמתה הכריז אש"ף. אבל בתום ישיבה בבריסל, שהוקדשה במידה רבה לסיכסוך הישראלי ערבי, קבעו השרים, שהחלטות המועצה הפלשתינית מהוות צעד חיובי לקראת שלום באיזור.

השרים הטילו על עוזריהם להכין בינתיים טיוטות של הצעות החלטה לקראת ועידת הפיסגה האירופית, המתכנסת באי היווני רודוס בתחילת החודש הבא.

הממונים לעניני המזרח התיכון במשרדי החוץ של מדינות השוק, יפגשו עוד השבוע בבריסל כדי לדון בעניין.

בהצהרתם אתמול ברכו שרי החוץ על קבלת החלטה 242 של מועצת הבטחון על ידי אש"ף – מבלי לציין שהדבר לווה בהסתייגויות של הארגון, ונקשר בהחלטות אחרות על הסיכסוך. כן הם ברכו על כיבוד העיקרון של הכרה בכל מדינות האיזור, יחד עם הזכות להגדרה עצמית, והזכירו את העובדה שאירופה עצמה תמכה בכך בהצהרת ונציה משנת 1980.

משקיפים בבריסל העריכו לאחר פגישת שרי החוץ, כי עדיין יש חילוקי דיעות בקשר להכרה במדינה הפלשתינית ולא ניתן לגשר עליהם עד לפגישת הפיסגה ברודוס. במקרה כזה צפוי כנראה צעד חד צדדי מצד יוון, ואולי גם מדינות אחרות, להכיר במדינה הפלשתינית גם בהעדר הסכמה מצד שאר מדינות השוק המשותף.

שר החוץ היווני אמר אתמול בבריסל, כי הכרה חד צדדית של ארצו במדינה הפלשתינית "נמצאת בעיון". פקידים יווניים אחרים אמרו, כי אתונה טרם ויתרה על תקוותה לשכנע את כל חברותיה לשוק המשותף להכיר במדינה החדשה.

בישיבת שרי החוץ אתמול אושרו רשמית ההסכמים המסחריים בין השוק המשותף לבין ישראל. האישור היה צעד פורמלי, שנדרש לאחר אישור ההסכמים על ידי הפרלמנט האירופי.

מהצהרת השרים האירופיים ברור, שבמדינות השוק המשותף לא התקבלה ההערכה הישראלית על תוצאות המועצה הלאומית הפלשתינית.

ישראל מנהלת עתה מסע הסברה נמרץ במדינות השוק, במטרה לשכנע את הממשלות ואת דעת הקהל שאין תפנית של ממש בעמדות אש"ף בסיכסוך הישראלי ערבי.

בריסל (ע"ר) ההצהרה הרשמית, שפורסמה מטעם מדינות השוק, מפנה קריאה לכל הצדדים לתרום לתהליך השלום במזרח התיכון בדרך חיובית כדי להגיע לפתרון צודק. "פתרון זה ניתן להשגה אך רק באמצעות ועידת שלום בינלאומית, בחסות האו"ם, והמהווה מסגרת הולמת למו"מ הדרוש" נאמר בין היתר בהצהרת מדינות השוק.

עוד מביעה ההצהרה דאגה נוכח ההחמרה שחלה בשטחים ועקב התחושה הגוברת של אכזבה ויאוש בקרב התושבים.

עובדי ליגת בקריית גת התבצרו עם משפחותיהם במחאה על סגירת המפעל

כלאו את מנהלי המפעל ● קריית גת הושבתה למשך שעתיים במחאה על מצב האבטלה בעיר

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

כ־220 מעובדי מפעל ליגת בקריית־גת מתבצרים מאז אתמול בתוך המפעל יחד עם בני משפחותיהם. המתבצרים אינם מאפשרים את יציאתם של חברי ההנהלה. יחד עם העובדים נמצאים גם מזכיר מועצת הפועלים אלברט ארז וכן חברי האיגוד המקצועי של מועצת הפועלים.

יושב ראש ועד העובדים ברוך אוחנה אמר אמש כי העובדים החליטו להתבצר במחאה על סגירת המפעל ולאחר שההנהלה הורתה לא לשלוח מכתבי פיטורים ל־220 עובדים, עד לאחר סיום המו"מ לגבי הסכמי הפרישה. בשעת מסירת הידיעה מתנהל מו"מ ליציאת העובדים מהמפעל.

מיכל רוה מוסרת: הנהלת תשלובת פולגת, מציעה ל־220 העובדים המפוטרים של מפעל ליגת שנסגר, להשתלב במפעלי הקבוצה האחרים בקרית גת. בשבועות האחרונים נעשה מאמץ לעניין משקיעים מקומיים וזרים ברכישת ליגת, אולם עד כה לא חלה התקדמות בעניין זה, לטענת ההנהלה, המפעל נסגר על רקע ההפסדים הכבדים שנצברו.

אתמול נמסר על חילופי גברי במפעל אומן, השייך גם הוא לתשלובת. המנכ"ל דוד בקל, עומד לפרוש מתפקידו ולעבור לתפקיד בכיר במסגרת חטיבת הטקסטיל של הקונצרן. במקומו מונה שמואל רובין, שהיה עד כה משנה למנכ"ל חברת בגיר.

קריית גת הושבתה

בתוך כך הושבתה אתמול קריית גת למשך שעתיים, במחאה על מצב האבטלה השורר בעיר. במרכז העיר קיימה עצרת שבה אמר מזכיר מועצת הפועלים כי בעיר יש 1250 מובטלים ו־350 דורשי עבודה. ראש העיר זאב בוים אמר: "זו הפעם הראשונה שאנו נוקטים בדרך זו של עצרת מחאה נגד ממשלת ישראל ונגד הנהלת קונצרן כלל".

אל ההפגנה הגיע גם פיני גרוב, שהיה חבר ועד פועלי אתא בשעתו. הוא קרא לפועלים להתלכד סביב ועדי העובדים הפעילים, למען שמירת [illegible].

זוג המרגלים למען ישראל הופיעו בתוכנית "60 דקות"

פולארד: העונש שהוטל עלי אינו משקף צדק אלא נקמה

מאת שלמה שמיר

ניו־יורק (מיוחד ל"הארץ"). "העונש שהוטל עלי אינו משקף צדק אלא נקמה", אמר ג'ונתן פולארד, המרצה עונש של מאסר עולם על ריגול לטובת ישראל, בתוכנית "ששים דקות" של רשת סי־בי־אס.

פולארד אמר, כי החליט להעביר מידע לישראל לאחר שראה איך שר ההגנה דאז, כספר וויינברגר, מתעלם מצורכי ישראל ואינו מעביר לה מידע חיוני לצרכיה הביטחוניים.

פולארד ואשתו הופיעו בנפרד בתוכנית. פולארד השווה את חוקריו לקאפו במחנות־ריכוז. אשתו אן אמרה למראיין מייק וואלאס, כי בתי הסוהר בארצות־הברית "כמוהם כאושוויץ".

ג'ונתן פולארד נראה טוב. לחייו העגולות וזקנקן מטופח נראו מדושנות הדיבור היה ניכר. אן נראתה מיוסרת, ופניה המכומשות נראו נפולות. היא האשימה את שלטונות בתי־הכלא במניעת טיפול רפואי ממנה, התלוננה שהיא סובלת מכאבים עזים במערכת העיכול.

בתשובה לשאלה איך היא עוברת את תקופת מאסרה, השיבה אן: "מבחינת ההתעללות בי, ההשוואה היחידה שאני יכולה להעלות היא למה שהיה באושוויץ. ניתנו לי אבחנות, אך לא העניקו לי שום טיפול רפואי, מלבד הערה, שמוטב לי ללמוד לחיות עם כאבי".

ג'ים ג'ונג, משירות בתי־הסוהר, אמר למייק וואלאס כי אן פולארד אכן חולה, אך הכחיש בתוקף כי נמנע ממנה טיפול. לדבריו, מלבד בדיקות שעברה על־ידי רופאי בתי־הכלא, נבדקה אן על־ידי כ־20 רופאים אחרים.

"היא אינה רוצה להשלים את ריצוי עונשה בכלא, ואם היא תשתף פעולה בקבלת טיפול, היא לא תוכל לעשות שימוש בטיעון שיביא – כך היא מקווה – לשחרורה מהכלא".

על כך השיבה אן פולארד: "כיוון שעליהם לומר שאני משקרת. זו התדמית בבתי־הכלא. עדיין לא סיימתי לספר על הזוועות הראשונות שהייתי קורבן להן".

פולארד סיפר, כי חתם על עסקת טיעון עם התביעה, מאחר שאשתו הוחזקה כבת־ערובה, ואיימו עליו כי אם לא ישתף פעולה, ימנעו ממנה טיפול רפואי.

חקירת מצ"ח: כדור תועה הוא שהרג את הפעוט מעזה

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

הפעוט אוסמה אחמד אבו־עלימה בן 4 מעזה נהרג מכדור תועה שירו כוחות צה"ל בעת פיזור הפרות סדר במקום – כך עולה מחקירת מצ"ח.

מחקירת מצ"ח עלה, כי במקום פעלה יחידה של צה"ל שנורתה ירייה אחת, ובכל הנראה מדובר בירייה זו שפגעה בפעוט והרגה אותו.

אנשי מצ"ח נתנו עדיפות עליונה לחקירה זו ועתה כאמור המימצאים מראים כי הכדור שנורה והוא פגע בפעוט הוא מכוחות צה"ל.

נהרג מרצה באוניברסיטה של ת"א מפגיעת רכב

(ע) מרצה באוניברסיטת תל אביב, פרנץ פיזסר, בן 63 [illegible], נהרג אתמול לפני הצהריים מפגיעת מכונית פרטית ברמת־אביב.

המכונית, נהוגה בידי תושב רעננה בן 17 וחצי, פגעה בפיזסר מאחור בשעה שרכב על אופניו ברחוב האוניברסיטה. רופא מד"א קבע את מותו והגופה הועברה לבדיקה במכון הפתולוגי. הנהג נעצר ויובא היום ב' לבית המשפט.

	טמפ' מינימום	טמפ' מכסי'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	2	5	מעונן	–3	3
אתונה	9	16	גשם	11	16
בוקרשט	0	3	גשם	–	–
בריסל	3	5	גשם	–4	–2
וינה	0	5	מעונן	0	1
ורשה	2	6	מעונן	–7	0
ז'נבה	5	9	מעונן	3	6
לונדון	3	5	גשום	1	4
ליסבון	10	19	מע"ח	13	17
מדריד	2	11	בהיר	–1	6
ניו־יורק	5	7	מע"ח	7	15
פאריס	5	7	גשם	–1	6
פרנקפורט	0	5	גשם	–2	3
ציריך	2	7	מעונן	–	–
קהיר	10	20	מע"ח	10	22
קופנהאגן	–5	0	מע"ח	–7	1
רומא	7	17	מע"ח	3	14
שטוקהולם	–10	–4	שלג	–11	–6

אל על ELAL

הודעה ללקוחות

החל מיום ה־ 25.11.88 יחולו שינויים כדלקמן בשיעורי הריבית בב.ל.ל.:

1. השיעור השנתי של הריבית הבסיסית בחשבונות דביטוריים יועלה ב־1.2% ויעמוד על 17.4%, דהיינו, ריבית אפקטיבית של 18.8%.
2. לא חל שינוי בתוספת הריבית בגין חריגה והיא תמשיך להיות 8.4% לשנה.
3. במסגרות האשראי המתנהלות בחשבונות העו"ש הבאים: "חשבון יומי", "חשבון יומי זהב", "חשבון סטודנט", "חשבון חייל", "זכות יתר" ומסגרות אשראי חריגות יחול שינוי בשיעור הריבית השנתית לפי הפירוט הבא:
   - בחשבונות בהם שיעור הריבית הנומינלית היה 25.2% שנתית יהיה שיעור הריבית הנומינלית השנתית 26.4%, דהיינו ריבית אפקטיבית של 29.2%.
   - בחשבונות בהם שיעור הריבית הנומינלית היה 28.2% שנתית יהיה שיעור הריבית הנומינלית השנתית 29.4%, דהיינו ריבית אפקטיבית של 32.8%.
   - בחשבונות בהם שיעור הריבית הנומינלית היה 31.2% שנתית יהיה שיעור הריבית הנומינלית השנתית 32.4%, דהיינו, ריבית אפקטיבית של 36.6%.
   - בחשבונות בהם שיעור הריבית הנומינלית היה 34.2% שנתית יהיה שיעור הריבית הנומינלית השנתית 35.4%, דהיינו, ריבית אפקטיבית של 40.4%.
4. שיעור הריבית על האשראי במסגרת "ריאה עדיף" יועלה ב־1.2% לשנה ויהיה 32.4%, דהיינו, ריבית אפקטיבית שנתית של 36.6%.

מודעה זו באה במקום משלוח הודעה ללקוחות.

בדבר פרטים נוספים תוכלו לפנות לסניף בו מתנהל החשבון.

בנק לאומי

שיחת היום עם ח"כ שלמה הלל

על המהומה בישיבת הפתיחה החגיגית של הכנסת ה־12

אני בוודאי לא רציתי לכוון או להדריך אותו

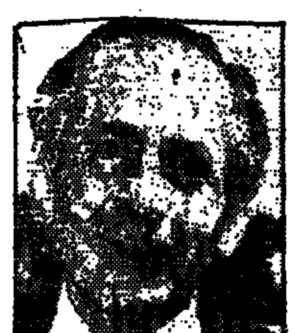

ח"כ שלמה הלל (65) היה יו"ר הכנסת ה־11 וחבר בכנסת השניה והשלישית ומהכנסת השמינית ואילך

מה חשבת כאשר ישבת באולם המליאה ושמעת את זקן הח"כים יאיר שפרינצק מנצל את תפקידו כיו"ר זמני לצורך השמעת השקפותיו הפוליטיות?

זקן חברי הכנסת, בתוקף היותו יו"ר הישיבה החגיגית, צריך לברך ולהצהיר את הצהרת האמונים של חברי הכנסת. אבל לא מתקבל על הדעת שינצל הזדמנות זו לצורך ניהול ויכוח פוליטי. אני מניח שח"כ שפרינצק עשה זאת מחוסר ידע ונסיון ובכך גרם למהומה.

לא היה מי שידריך אותו ויסביר לו מה מצופה ממנו?

אני בוודאי לא רציתי לכוון או להדריך אותו, כי לא ראיתי זאת מתפקידי. ח"כ שפרינצק ישב עם מזכיר הכנסת והוא ודאי הסביר לו שעליו לומר כמה דברי ברכה קצרים. אבל איני חושב שעל מזכיר הכנסת לעשות צנזורה לזקן הח"כים, שכן כולם יוצאים מהנחה שחברי הכנסת הם ילדים גדולים.

מה דעתך על כך שח"כים מסיעות השמאל שבמקום להצהיר את הצהרת האמונים "מתחייב אני" כקבוע בחוק, ניצלו זאת כדי להביע את מחאתם נגד ח"כ שפרינצק?

היתה התחכמות הפוגעת במעמדה של הכנסת. הארוע הזה הזכיר לי שלפני כמה שנים כשקראתי לשר יוסף שפירא למסור את הצהרת האמונים שלו כשר, והוא הוסיף לה מלים. אמרתי לו שאני פוסל זאת. ב־1984 כשהרב כהנא הוסיף בהצהרת האמונים שלו תוספת כלשהי, פסלתי את ההצהרה שלו ובג"ץ בפסק דין עקרוני קבע שאין להוסיף שום תג להצהרת האמונים.

יש מקום ליזום שינוי בחוק שיקבע ח"כ אחר, ולא זקן חברי הכנסת, שיפתח את הישיבה החגיגית?

בהחלט. בקדנציה הקודמת גרמתי ליוזמה חקיקתית, בתחום זה, שלצערי לא קודמה. עפ"י ההצעה יו"ר הכנסת היוצאת ימשיך לכהן כיו"ר עד לבחירתו של יו"ר כנסת חדש. לחילופין מוצע שבהעדרו של יו"ר הכנסת היוצאת, ינהל את הישיבה החגיגית זקן הסגנים של הכנסת היוצאת. אני חושב שהארוע שהתרחש אתמול בכנסת, יחיש את הצורך לתקן את חוק יסוד הכנסת, כדי שלא תחזור על עצמה התופעה שהיו"ר הזמני נבחר באופן מקרי, רק בשל גילו.

מאת גדעון אלון

נדחתה דרישה מצרית לפנות לאלתר את השטח של טאבה

מאת עקיבא אלדר
סופר המדיני של "הארץ"

חילוקי־דיעות נתגלעו בשיחות בין ישראל ומצרים המתנהלות בוואשינגטון בתיווכו של היועץ המשפטי של משרד־החוץ האמריקאי, אברהם סופר.

מקור מדיני בכיר אמר אמש ל"הארץ", כי ישראל דחתה את הדרישה המצרית לפנות לאלתר את שטח טאבה, במקביל לתהליך סימון אבני־הגבול על־פי פסיקת צוות הבוררים, והדיונים על שרטוט קו הגבול מאבן 91 אל הים. מצרים דורשת לפתוח במשא־ומתן על יישום פסק־הדין בטאבה רק לאחר פינוי מלון סונסטה וכפר־הנופש של רפי נלסון.

עם זאת, קהיר חוזרת על הסכמתה להנהיג הקלות במעברי הגבול מישראל לטאבה, וכן להשאיר בידי הבעלים הישראלים 49% ממניות המלון ואת ניהול המתקנים.

גורמים בכירים בליכוד אמרו אתמול, כי לנוכח הכרתה של מצרים במדינה הפלשתינית, המהווה הפרה של הסכם קמפ־דייוויד, ידרשו שרי הליכוד לפעול במחלוקת טאבה "על־פי הספר". הם הזכירו, כי שטר הבוררות אינו מציג לוחות זמנים להשלמת המגעים ליישום פסק הדין של הבוררים.

הקבינט טרם השלים את הדיון על פסק הבוררות, שנפל החל לפני יותר מחודש. עתה צפוי כי הדיון המסכם יתקיים בצל המשבר ביחסים עקב הכרת מצרים במדינה הפלשתינית.

פרס מכחיש שאמר שיש סיכויים טובים לממשלת אחדות לאומית

"ניו־יורק טיימס" ציטט את פרס: "בהשוואה לממשלה אחרת, שתהיה ימנית שבימנית, המצב לא יכול להיות גרוע יותר"

מאת אילן שחורי ושלמה שמיר
כתבי "הארץ"

יו"ר מפלגת העבודה שמעון פרס הסתייג אתמול מכל וכל מהפרסומים אתמול ב"ניו־יורק טיימס" שלפיהם הוא מייחס סיכויים טובים ביותר לכינונה של ממשלת האחדות הלאומית. פרס אמר אמש, כי הוא לא שינה את הערכתו כי סיכויי הקמתה של ממשלת אחדות קלושים ביותר. הוא אמר, כי הוא רחוק מלהיות נלהב לעניין הקמתה של ממשלת אחדות לאומית, בעיקר עקב עמדתו הנחרצת שלא להצטרף לממשלה שלא תקדם את השלום.

"ניו־יורק טיימס" דיווח, כי פרס אמר בראיון שהוא מוכן להצטרף לממשלת אחדות שיצחק שמיר יעמוד בראשה, עד לסוף תקופת כהונתה. כאשר נשאל אם, לדעתו, תהיה ממשלה כזו יעילה יותר מהממשלה הנוכחית, השיב פרס, לדברי "ניו־יורק טיימס": "אין לי תשובה טובה לשאלה זו. אך בהשוואה לממשלה אחרת שאנו עלולים לקבל, שתהיה ימנית שבימנית, המצב לא יכול להיות גרוע יותר".

בראיון, שהעיתון מגדיר כראשון שהעניק פרס מאז יום הבחירות בישראל, הודה שר־החוץ כי הוא ועמיתיו הבטיחו־הצהירו לפני הבחירות, כי לא יצטרפו לקואליציה רחבה במתכונת הנוכחית, שהתאפיינה במחלוקת. אך לדבריו, "עלייתן של קבוצות ימניות קיצוניות ושל מפלגות דתיות קיצוניות עורר בליכוד ובמערך הרהור שני".

פרס הכחיש בתקיפות ובאורח חד־משמעי, כי במגעים שקיים עם נציגי המפלגות הדתיות הוא הבטיח להם תיקון לחוק מי יהודי. לדבריו, הבטחתו הצטמצמה רק לכך שהוא מוכן להביא את שאלת מי יהודי להצבעה בפני מרכז תנועת העבודה.

"אני משוכנע במאה אחוזים, שאם הייתי מבטיח את תיקון החוק, הן היו הולכות עמנו", אמר פרס.

הסופר הערבי־ישראלי אנטון שמאס: "המצב בישראל מחמיר"

במאמר ב"לוס־אנג'לס טיימס" כתב שמאס: למרות "הבחירות המבעיתות ביותר בתולדות ישראל – אש"ף הוא זה שאותו מאשימים תמיד"

מאת בני לנדאו
סופר "הארץ" בקליפורניה

לוס־אנג'לס (מיוחד ל"הארץ"). הסופר הישראלי־ערבי אנטון שמאס השתלב אתמול במאמץ התעמולה האנטי־ישראלי המנוהל עתה בארה"ב. הוא גינה, במאמר השמצה ארוך שפורסם ב"לוס־אנג'לס טיימס", את תגובתו של הממסד הפוליטי בארץ על הכרזת העצמאות הפלשתינית.

כשהוא תורם את חלקו למלחמת המלים העקבית שמנהל העיתון רב־התפוצה נגד ישראל, קבע הסופר, השוהה עתה כעמית באוניברסיטת מישיגאן, כי "בעוד שהמצב בישראל הולך ומחמיר כתוצאה מהבחירות המבעיתות ביותר" בתולדות המדינה, "אש"ף הוא זה שאותו מאשימים תמיד".

הוא התלונן, כי בעוד שהפלשתינאים "נרדפים ונורים בשטחים המוחזקים על בסיס יום־יומי", כמה שהפך ל"סתם זמזום ברקע", אש"ף הוא זה שנקרא להבהיר את כפל־המשמעות של הכרזותיו באלג'יר.

"הישראלים," כותב האורח הישראלי, "שהיו משך שנים אדוניה המוחלטים של המציאות הגדול הפלשתיניים, משחקים במלים ומטילים את אשמת כשלונם הנוסף על הפלשתינאים."

שמאס ציטט את תשובתו של מנהיג מפלגת העבודה שמעון פרס, בראיון שהעניק ל"סופר ישראלי צעיר בעיתון "הארץ", כי הוא "ישן שינה עמוקה וחולם מעט מאד". "החולמים לשעבר," הוא כותב, "מתוסכלים ומאוכזבים, אינם יכולים לשאת את החיזיונות שבה מעתיקים הפלשתינאים שמעבר לקו הירוק את חלומות 48' שלהם." מסיבה זו, לדבריו, מדוכאת האינתיפאדה באכזריות כה רבה.

שלשום פירסם "לוס־אנג'לס טיימס" קריקטורה שבה נראה ראש ממשלת ישראל, יצחק שמיר, בדמותו של האייתולה חומייני. לפני שבוע פירסם העיתון מאמר שהישווה את מצבם של יהודי גרמניה ב"ליל הבדולח" למצבם של הפלשתינאים החיים בתחומי ישראל.

אמ"ש בקונצרט / אורי אפשטיין

פתיחת תחרות הנבל

במראה מרהיב של 14 נבלים על בימת תיאטרון ירושלים נפתחה תחרות הנבל הבינלאומית העשירית בקונצ'רטו לארבעה צ'מבלי של באך – בעיבוד לנבל בידי זאב שטיינברג – בנגינת נגני־נבל האורחים והמקומיים קומיקו אינואואה, מאריסה רובלס, איבן רונצ'אה ורות מעייני.

המופע החגיגי המחיש את קסמו של הנבל ואת דלות הרפרטואר שלו, שגרמה לביצוען של ארבע יצירות מעובדות מתוך השבע שבתוכנית. כאשר יצירה רב־קולית סבוכה כקונצ'רטו של באך מנוגנת בארבעה כלים, שלא להם נועדה, בידי נגנים שכולם הגיעו ארצה יומיים לפני המופע, מובן צירוף נסיבות זה תקלות. ותקלות הן אורחות מן הסוג שבא כאשר מזמינים אותן.

עיקרו של ערב הפתיחה היה, כמנהג התחרות, רסיטל בידי הזוכה בתחרות הקודמת – נאוקו יושינו מיפאן. בפרספקטיווה של שלוש השנים שחלפו, לא תמיד קיימת הוודאות שהפרס הוענק אז כדין וכי הזוכה ראוי לו באמת. על כן היתה זו תופעה משמחת, כי יושינו הוכיחה, שזכתה אז בפרס, בצדק רב. את הסוויטה הצרפתית של באך ניגנה ברייקות, באלגנטיות והבנה סגנונית בוטחת. את הזלקים ורמזי האוקטבה של הסונאטה באת בעייני, ואת דביוסי, ניגנה בוירטואוזיות פיליגרינית מלוטשת ומעודנת. חינניות שרמנטית שרתה על נגינתה את מחול השורנים של רניה. המתחרה הצעירה מלפני שלוש שנים הפכה לאמנית בוגרת, קורנת כישרון, חן וביטחון.

נגינת הפרק הראשון של הקונצ'רטו לנבל מאת הנדל בידי 14 מתחרים ושופטי התחרות יחד, ככל שיש בו מסממני הגימיק, שימש סיום מרשים של הערב. אולי באמת הסיבה היחידה לכך, שהנדל לא כתב את היצירה ל־14 נבלים היא, שנבלים במספר כזה מעולם לא עמדו לרשותו.

אמ"ש בפסטיוואל הגיטרה / דני בלושטיין

וירטואוזיות מדהימה

ולאדימיר מיקולקה – צוותא תל־אביב.

ולאדימיר מיקולקה הצ'כי, המדורג בצמרת נגני הגיטרה הקלאסית בעולם, הוכיח, שאת מיקומו הרם לא קנה בחינם. די היה להאזין לביצועו המושלם לצ'אקונה ברה מינור של באך כדי להבין זאת. מיקולקה ביצע את מהלכי הבס הקונטרפונקטיים של באך בצליל עמוק ובקלילות, שאינה מתיישבת לכאורה עם המורכבות והעמקות המוסיקאלית, שהפיק מהכלי שלו. לאחר שביצע את המבחן העליון של אמנות הגיטרה הקלאסית בצורה מושלמת, הוא הוכיח את שליטתו גם ברפרטואר מודרני של גיטרה.

ב"צעצועי הנסיך" – יצירה של המלחין הרוסי הצעיר ניקיטה קושקין, הוא הדגים שימוש באלמנטים הקשתיים במוסיקת ילדים, המשולבת בביצוע של יצירה מודרנית, בצורה מבריקה לחלוטין. כמו כן ביצע יצירות שכתב במיוחד עבורו המלחין הצ'כי סטפאן ראק.

בכלי שכה מעט נכתב עבורו במיגוד הקלאסי – עובדה זו היא קרקע פוריה להתפתחות של גיטריסטים, ומיקולקה הוא לא אחד שיחמיץ הזדמנות כזו. הסילוב, שביצע מיקולקה בין מוזיקה של טארגה לווריאציות של ראק על יצירה זו, הדגים את המשכיות ההתפתחות בהלחנה לגיטרה.

בהדרן ביצע מיקולקה פסטורלה של סורו, בה הדגים נגינה בטונים עיליים. נדיר שברסיטל שכזה לא יהיו מעידות, אך לא אצל מיקולקה – נגינתו היתה מושלמת. גם הרפרטואר שבחר היה כזה. אם נשווה אותו לדייוויד ראסל, שהופיע בפסטיוואל בשנה שעברה ומדורג במקביל אליו בעולם, הרי שמיקולקה עולה עליו מכל בחינה שהיא.

עובדי המעבדות מתכנסים היום לדון בהמשך צעדיהם

(ע). כינוס חירום של עובדי המעבדות יתקיים היום בביה"ח תל השומר.

נציגות עובדי המעבדות הודיעה, כי בכינוס יוחלט על החרפת השיבושים בכל בתי החולים הממשלתיים, הפסיכיאטריים והגריאטריים וזאת לאחר שפגישה עם מנכ"ל משרד הבריאות פרופ' יורם לס, הסתיימה אתמול ללא תוצאות.

מנכ"ל איגוד המיקרוביולוגים מסר, כי בדיון הציגו העובדים את תביעתם לשיפור מעמדם ולשיפור שכרם, אך נאמר להם, כי למנכ"ל אין סמכות לאשר הטבות שכר. לפיכך החליטו העובדים להחריף את הצעדים מיום ראשון הקרוב יורחבו השיבושים לבתי חולים ברחבי הארץ ולתקופות ממושכות.

هكذا من الأصل

היום הראשון של הכנסת ה־12 / עמוס בן־ורד

בלי כימיה בין היו"ר לכנסת

"מתחייב אני להילחם בטראנספריזם" הצהירו ח"כים מהשמאל בתגובה לבקשת שפרינצק ("מולדת") להישבע אמונים לכנסת

רגעי הזוהר המעטים שהיו לפרופ' לכימיה יאיר שפרינצק, זקן חברי הכנסת, לא נמשכו זמן רב. לא נוצרה כימיה בינו לבין הבית. תוך שהוא מנסה להשליט סדר כלשהו בעניינים, ונשיא המדינה עדיין יושב לידו, הוא זכה לקריאות בוז וגנאי, לזלזול ברברני מצד ח"כים, למהומה שכמותה לא היתה מעולם ביום פתיחתה של כנסת כלשהי. כך על כל פנים העיד אחד הח"כים הוותיקים, שר האוצר משה נסים.

הח"כ, שבחודש הבא ימלאו לו 77, הנעיל דווקא בזק. הוא הוסיף את אביו יוסף שפרינצק ז"ל, היו"ר הראשון של הכנסת. כשהוא עצמו יושב עתה על הכס ומנהל ישיבת פתיחתה של הכנסת, נראה לו הדבר כאילו חזר להיות ילד קטן, ואביו מושיב אותו על כסא הנהג של מכונית ושם את ידיו על ההגה. כל זה לרגע קט.

אחר־כך הזיל שפרינצק מפרש את דרכו הפוליטית שלו, כיצד הגיע לרשימת "מולדת" הדוגלת בטרנספר. מעולם לא עסק בפוליטיקה, הוא העיד. הוא הגיע לכך אחרי מלחמת 67', יחד עם מי שהיו אז אנשי ארץ ישראל השלמה. רובם היו יוצאי תנועת העבודה, אמר, והוא ראה ב"מולדת" את ממשיכיהם, להבטחת המולדת בגבולותיה ההיסטוריים.

אז הוחלו הצעקות. ראשונים היו אנשי רנ"ש, שצעקו: "את מי זה מעניין, ההיסטוריה האישית שלך?" הצעקות גברו כאשר הוא המשיך ונימק את האידיאולוגיה שלו. מספסלי רצ, מפ"ם ורנ"ש צעקו לו "חומץ בן יין", "פאשיסט", "שרלאטן", "ספריסט" ועוד. לבסוף עזבה קבוצה גדולה של ח"כים את האולם הזו־ גזרה בפאתיה. היו בה אנשי הסיעות האלה, וכמה מיוני המערך, כגון אברהם בורג.

כאשר שפרינצק הצהיר אמונים וקרא גם לח"כים להצהיר אמונים בזה אחר זה, גברה המהומה. היו בהם מי שצעקו שבזיון הוא לכנסת ששפרינצק הוא הקורא להם להצהיר. רוב הסרבנים הוסיפו מלים להצהרה — שהוא שתי מלים, "מתחייב אני" — דבר הפוסל אותה, על־פי חוות דעת של היועץ המשפטי הקודם לממשלה פרופ' יצחק זמיר.

צלילי ביטון מרנ"ש אמר, למשל, "מתחייב אני להילחם בטראנספריזם". רן כהן מסיעת רצ אמר גם הוא "מתחייב אני להילחם בטראנספריזם". להם השיב שפרינצק: "לא הצהרת". כאשר שמע רן כהן את דברי שפרינצק, הפוסלים את דבריו, אמר: "ההצהרה שלי יותר טובה משלך".

כל זה נמשך תוך מהומה מתמשכת, כשנשיא המדינה והמלווים בארץ ובעולם עדים למתרחש ומתעדים אותו. שפרינצק שמע לעצה לא־טובה מספסלי הליכוד, וניסה להוציא את ח"כ יוסי שריד מרצ מבלי להזהיר אותו קודם שלוש פעמים. אחר־כך חזר בו. כשדדי צוקר הצהיר תוך אמירה שהוא מתחייב לא לשקוט "עד שתוסר מהכנסת חרפת המשביע", אמר שפרינצק "חבר הכנסת שריד, לא הצהרת". זה עורר גלי צחוק שאפילו נשיא המדינה השתתף בהם. אחרי שומן רב הביט במתרחש בפנים חתומות.

אחרי פרשת הצהרות האמונים, ואחרי עזיבת נשיא המדינה, באה פרשת בחירתו של היו"ר הקבע. אז הסתיימה כהונתו הקצרה של שפרינצק הבן. כימיה לא היתה פה, אלא אם כן גם שיבוב הזמרים לא־מוצלח הגורם לפיצוץ הוא כימיה. והכנר ברוך גם שסיעת "מולדת" מיועדת להיות ה"ילד הרע" של הכנסת ה־12, הממשיכה של כהנא וסיעתו "כך".

ברכות ליו"ר הכנסת החדש, דב שילנסקי, עם הבחירה. תצלום: יצחק אלהרר

דב שילנסקי: אני רואה את עצמי כיו"ר הכנסת כולה

הגדיר עצמו בנאום הבכורה: אוד מוצל מאש, שריד השואה ● גבר על שלמה הלל בזכות 64 קולות הימין והדתיים

מאת עמוס בן ורד

"אני רואה את עצמי כיו"ר הכנסת כולה. אני מושיט יד חברית לעמיתי־קודמי בתפקיד", אמר אתמול יו"ר הכנסת ה־12 דב שילנסקי, עם בחירתו לתפקיד ב־64 קולות סיעות הימין והדתיים מול שלמה הלל, שזכה ב־55 קולות של המערך המרכז וסיעות השמאל.

בטרם יועמד הסעיף של בחירתו על סדר היום, בידי ח"כ רני מילוא (ליכוד), ניסה המערך תרגיל השהיה, בהסתמכו על הבטחה של סיעת ש"ס כי תשקול את עמדתה אם מועמד המערך יהיה ח"כ רפי אדרי.

בשם המערך טען השר משה שחל, כי רוב הסיעות מבקשות דחיה של ההצבעה. יש תקדימים לכך שאין היו"ר נבחר בישיבה הראשונה של הכנסת, וכל עוד לא הורכבה ממשלה, גם משום שאין באפשרותם של שרים להיות מועמדים בזמן שהם מכהנים בממשלת מעבר. נימוק שני בפי שחל היה, שח"כים רבים אינם יכולים להשתתף בהצבעה משום שהצהרת האמונים שלהם נפסלה על־ידי היו"ר, לאחר שהוסיפו לתשובתם "מתחייב אני" תוספת מתוספות שונות.

על־פי הנוהג, הנחיה למי שלא הצהיר בנוסח המקובל, לחזור בו ולהצהיר כחוק. מילוא דחה טענה זו, באומרו כי לא ייתכן, "אחרי ההכנה שעשו קבל עם ועולם", שיינתן להם לחזור בהם ולהצהיר שנית. רפי אדרי (מערך) הצטרף למבקשים שהמצהירים שנפסלו יצהירו שנית.

בשאלה כזו (התנחה) דוחה את הבקשה, כי אלה שביקשו עתה לחזור בהם "שובלים ושרץ בידם". אהוד אולמרט (ליכוד) אמר כי השאלה לובנה מאז הכנסת ה־11, ועתה נקבע שאין הצהרה זולת זו שנקבעה בחוק. שולמית אלוני (רצ) פנתה לשפרינצק, שעדיין ישב ראש, ושאלה אם הוא רוצה שהיו"ר ייבחר על־ידי כנסת "חסרה". אז ניגש יוסי שריד (רצ) אל היו"ר והודיע שהמצהירים הקודמים מבקשים לחזור בהם. מבוקשם ניתן להם. המזכיר חזר וקרא את שמותיהם, וכל אחד מהם אמר "מתחייב אני", בעברית או בערבית, כשח"כ פארס מפ"ם אומר זאת בשתי השפות גם יחד.

אך בכך לא תם הויכוח. אדרי חזר וטען, כי יש לו הצעה חתומה בידי רוב חברי הכנסת המבקשים לדחות את הבחירה. אולם כאשר ביקש שפרינצק שיגיש לו אותה בכתב, לא יכול היה לעשות זאת. בשלב זה עלה לדוכן שר האוצר משה נסים ואמר: "מה שמתחולל פה היום, לא היה עוד בתולדות הכנסת. היום ביזיתם את הכנסת". דוד ליבאי (מערך) עוד הספיק להעלות את שמו של שלמה הלל, יו"ר הכנסת ה־11, ואז נערכה ההצבעה.

הלל מסר הפטיש לשילנסקי

"קליינט לא קל" — כך הגדיר אתמול היו"ר היוצא של הכנסת שלמה הלל את יורשו, דב שילנסקי. כוונתו היתה בעיקר לעמדות הימניות המופגנות של שילנסקי, כאשר זה ביקש את אישור היו"ר לסיורים שערך בהר הבית בירושלים ובאזורים ערביים אחרים.

הדברים נאמרו בעת טכס "מסירת פטיש היו"ר" שנערכה בלשכתו של הלל. זה היה האקט האחרון של הלל בתוך יו"ר, ורבע שעה לאחר מכן כבר הזמין שילנסקי עצמו לקבל אנשים בלשכה.

לשילנסקי, על פי התרשמותו של הלל, יהיו "קליינטים לא קלים" כפי שהוא עצמו היה בכנסת הקודמת וכן "כנסת לא קלה", אמר הלל. ואילו שילנסקי השיב, כי קיבל מרות גם כאשר החלטות הלל לא היו לרוחו. עם זאת — גילה — את הסיורים של ועדת הפנים בהר הבית אישר הלל.

סיעות השמאל נחלו כשלון; הליכוד לא נהג כמנהיג

המופע האומלל של שפרינצק יעודד שינוי בתקנון: כבר אמש הוצע כי הח"כ הוותיק בסיעה הגדולה יפתח כנסת חדשה

פרשנות / דן מרגלית

כשהתפזרו אמש אורחי משכן הכנסת התברר, כי הישיבה כבר נתנה את אותותיה בכמה תחומים פוליטיים:

● סיעות השמאל — רצ, מפ"ם, חד"ש והמתקדמת וח"כ אברהם בורג מהמערך — נחלו כשלון צורב. הן יכלו להסתפק בתגובה קולנית מוצדקת על השערוריה של היו"ר־לשעה, יאיר שפרינצק ממולדת, אבל לקיים את טכס ההשבעה.

סירובם העמיד אותם בשורה אחת עם מעשהו של מאיר כהנא לפני ארבע שנים, כפי שלחש יצחק רבין לשולמית אלוני. אבל הם גם אכלו מן הדג המסריח וגם גורשו מן העיר, שכן נאלצו להתחנן על נפשם הפוליטית, שיתירו להם לחזור בהם ולהשביע אמונים בפני האיש שסירבו לכבד. אמנם הם הסבירו, כי עשו כן כדי שלא יאשימו אותם, כי הכשילו את תמיכת ש"ס בבחירת רפי אדרי לתפקיד יושב ראש הכנסת, אבל זאת הם ידעו מראש — ובכל זאת סירבו להתחייב כחוק, ונסוגו.

● החרדים הסכימו לשקול הצבעה בעד מועמדותו של רפי אדרי — בלי להתחייב לכך — אם יובטח להם, כי נציגם יעמוד בראש ועדת הכנסת, שהשפעתה רבה על החיים הפרלמנטריים. זה החידוש. עד כה התעניינו החרדים בעיקר בעסקי הממשלה ובעבודות ועדת הכספים. אדרי לא נלהב להיבחר, אבל ש"ס, שסירבה לתמוך בשלמה הלל, הסכימה להרהר במועמדותו: לכן ביקש אדרי מהיו"ר המזדמן שפרינצק לדחות את ההצבעה בשבוע. הליכוד לחץ להצביע מיד ושפרינצק באמנם על ידו בקלות. הצעת אדרי לא הועמדה אפילו להצבעה.

● הליכוד התנהג כסיעה המנהיגה את הבית. הוא לא היסס להפעיל אמצעים מפוקפקים. אחד מהם היה בנסותו לגרום להצבעה על מועמדותו של דב שילנסקי לראשות הכנסת למרות שמליאתה היתה עדיין פגומה, שכן סיעות השמאל טרם נשבעו. הליכוד התגלה תובעני מאוד, כשתבע הצבעה כזאת גם כאשר סיעות השמאל הביעו נכונות להקדים ולהשבע. לליכוד לא הפריע ששילנסקי ייבחר בכנסת, שרק 106 מח"כיה הצהירו אמונים כחוק.

● אתמול התחזק מאוד מעמדו של השר משה נסים. הוא עלה לדוכן בשם הנאומים בעיצומה של אולת־יד, במרכזו של מחול פרלמנטרי, ודבריו זכו להקשבה שקטה והכרת ראש מאת כל הסיעות בכנסת. הוא הינחה למעשה את שפרינצק כיצד לנהוג, וזה עשה כמצוותו. איש בעצם לא עירער.

● בחירת היו"ר שילנסקי מבטיחה יחסים אישיים תקינים, אך גם ביטוי להשקפותיו ונטיותיו האישיות בכמה תחומים בולטים. הוא כבר מסר אתמול, כי לא ילחץ ידו של שום גרמני שיגיע במשלחת רשמית. כן אמר כי לא יפעל למנוע עליית חברי־כנסת להר־הבית כפי שנהג הוא עצמו בראש ועדת הפנים. יש להניח כי סוגייה זו תיזרק בינו לבין משרד החוץ שבלחץ מדינות ידידותיות יבקש לצמצם את איזורי החיכוך.

● המופע האומלל של שפרינצק יעודד שינוי בתקנון הכנסת. כבר אתמול הוגשו הצעות לתיקון הנוהג מאת דוד ליבאי ויאיר צבן. בין השאר מוצע כי הח"כ הוותיק בסיעה הגדולה יפתח כנסת חדשה.

לאו"ר הגישה עתירה לבג"ץ נגד תוספות מימון למפלגות

(ע). בג"ץ נדרש אתמול להוציא צו־ביניים, שיאסור על שר האוצר להעביר לידי המפלגות המיוצגות בכנסת ה־12, את התוספות לחוק מימון מפלגות שאושרו בשבוע שעבר על־ידי ועדת הכספים של הכנסת. את העתירה לבג"ץ הגישה תנועת לאו"ר, שהתמודדה בבחירות האחרונות אך לא עברה את אחוז החסימה.

פרקליט התנועה, עו"ד ד"ר מיכאל קורינלדי, אמר בעתירה, כי שכבר הודיעה ועדת הכנסת היא מרוקנת לבת ומאפשרת למפלגות לממן את ההוצאות החורגות במערכת הבחירות כשהיא מבטלת למעשה את הסנקציות המוטלות בהתאם לחוק מימון מפלגות על סיעות שחרגו מתקרת התקציב שהוקצתה להן — כאשר תוספת התקציב מנוגדת לחוק. "העלאת תקרת מימון המפלגות מרוקנת לגמרי את רוח החוק ואת ההגבלות הכלולות בו", נאמר בעתירה.

העתירה הוגשה נגד כל הסיעות המיוצגות בכנסת ה־12, למעט צומת, שכבר הודיעה על סירובה לקבל את התוספת.

העותרים מבקשים מבג"ץ להוציא פסק־דין הצהרתי, הקובע שהחלטת ועדת הכספים בדבר הגדלת ההקצבות למפלגות ב־55% בטלה ואין לפעול לפיה.

בשבוע שעבר, נאמר בעתירה, התכנסה ועדת הכספים של הכנסת ה־11 לישיבתה האחרונה ובהמלצת סיעות המערך והליכוד החליטה להעלות את יחידת המימון לכל חבר כנסת מ־207 אלף ש"ח ל־320 אלף ש"ח. העותרים מתנועת לאו"ר אומרים, כי ההעלאה הרטרואקטיבית התקפה גם לבחירות שעברו, מסכלת את כוונת המחוקק בדבר שוויון סיכויי הרשימות המתמודדות בבחירות.

2,000 הפגינו בקריית הממשלה בבירה נגד "הסחטנות החרדית"

(ע). בסיסמה "די לסחטנות הדתית" התקיימה אתמול אחר־הצהריים הפגנת מחאה בקריית הממשלה בירושלים. בהפגנה השתתפו כ־2,000 איש, חברי הארגונים המר"ת, התנועה ליהדות מתקדמת, נעמ"ת, תנועת העבודה הציונית, מפ"ם, הקונגרס הישראלי, הקיבוץ הארצי, התנועה למניעת כפייה דתית ונציגי ארגונים מחו"ל, שהיו מאוחדים במטה מאבק בשם "חופש".

מאיר אורי, מנכ"ל התנועה ליהדות מתקדמת, אמר: "התכנסנו כאן, נציגי 24 ארגונים, שהמכנה המשותף שלהם הוא המאבק בכפייה הדתית. אנו מוחים נגד החקיקה הדתית המפלה יהודים ליברליים וחילונים, וכנגד חוק בתי־דין רבניים, חוק מי יהודי, חוק התמורה וחוק ההסמכה, אשר משמעותם הפיכת מדינת ישראל למדינת הלכה הדתית, בעוד שהפלג החרדי הוא הקטן בעם היהודי".

נושא נוסף שנגדו הובעה מחאה היה אי־גיוסם של תלמידי ישיבות לשירות צבאי בצה"ל. בני נוער מתנועות הנוער העובד, השומר הצעיר, הדור הצעיר של המערך ונוער מפ"ם, קראו קריאות בגנות העובדה שחברי הכנסת החרדים יהיו אלה שיחליטו על שליחתם של הבנים החילוניים למלחמה.

פרופ' ירמיהו יובל אמר בעצרת: "אני מדבר בשם הזהות העמוקה של יהודים וישראלים. הקריה שבה אנו מפגינים והכנסת שממולנו אינן רשאיות להחליט מי יהודי, ואין בסמכותן לקבוע החלטות בשאלות־מפתח של זהות וקיום היסטורי".

בעוד מתנהלת הפגנה זו הפגינו בקריה גם בני נוער מתנועת המערך נגד סיעת מולדת ורעיון הטרנספר.

שמיר שולל כוונה להתערב בסכסוכים בין זרמי הדת

"איננו מעמידים בספק את הלגיטימיות של של שום יהודי מחוץ לישראל"

מאת עקיבא אלדר, סופר המדיני של "הארץ"

"הבעיה העומדת לפני המחוקק הישראלי היא איך לרשום את אלה שבאו מבעולם ושהתגיירו דתם בבית־דין שאינו מוכר על־ידי הרבנות שלנו", אמר אתמול ראש הממשלה יצחק שמיר לחברי המשלחת המיוחדת של המגבית מבריטניה, שהגיעו השבוע לישראל. "אין לנו עניין להתערב בעניינים הפנימיים של אחינו מחוץ לישראל", אמר שמיר. "איננו מעמידים בספק את הלגיטימיות של שום יהודי מחוץ לישראל. כל היהודים שווים וכולם יקרים לנו".

ראש הממשלה הוסיף ואמר: "העיקרון הראשון שעליו תושתת ממשלתי הוא אחדות העם היהודי, ויחסינו עם יהדות העולם חשובים לנו מאוד. אנו מרגישים מאוד קרובים אליכם, ולמדינת ישראל אין כל כוונה להיות מעורבת בסכסוכים בין הזרמים הדתיים השונים בעמנו. כולם הם חלק מהעם היהודי ולממשלה אין עדיפות לגבי קבוצה אחת מסויימת".

הרפורמים בארה"ב עשויים לתרום לא באמצעות המגבית

מאת שלמה שמיר, סופר "הארץ" בניו־יורק

ניו־יורק (מיוחד ל"הארץ"). חוגים רפורמיים שוקלים הגבלת תרומותיהם למגבית היהודית המאוחדת, אם יאושר תיקון חוק מי יהודי — מוסר "ניו־יורק טיימס" בכתבה הכוללת תגובות של רבנים רפורמיים וקונסרבטיביים ושל גרים וגיורות, שעברו טכס גיור לא־אורתודוכסי.

העיתון אומר, כי חלק מכספי המגבית מועבר למוסדות אורתודוכסיים בישראל, ותורמים מהתנועה הרפורמית דנים באפשרות להעביר את תרומותיהם ישירות לפרוייקטים בישראל, ולא באמצעות המגבית המאוחדת.

אלכסנדר שינדלר אמר: "החוק הראשון שהתקבל במדינת ישראל עם הקמתה היה חוק השבות, לפיו כל יהודי רשאי לעלות לישראל ולבקש אזרחות. עתה, אחרי 40 שנה, אנו מגלים שמיעוט מנסה להצר חוק זה. יהודים רבים ועמים חוששים שהם מדוחקים ומנוכרים".

חמישה מבני־ברק הואשמו בהצבעה לכנסת שלא כחוק

התביעה ביקשה להקדים את הדיון בבית המשפט

מאת סופר "הארץ" בבית המשפט

לבית משפט השלום בתל־אביב הוגשו אתמול כתבי אישום נגד חמישה תושבי בני־ברק המואשמים בהצבעה לכנסת שלא כחוק.

התביעה המשטרתית טוענת כי יום לפני הבחירות, בבית הכנסת בבני־ברק נתן ישראל לרר (42) את תעודת הזהות שלו לברוך נוסבאום (30), בעל דרכון בלגי, כדי שזה יצביע באמצעותה. למחרת, בבית כנסת אחר בבני־ברק, נטען בכתב האישום, פגש נוסבאום את יצחק פינטר (35) ומכר לו את תעודת הזהות כדי להצביע.

כן הוגשו כתבי אישום באותה עבירה נגד חיה שטיינברג ושרה קופרמן. התביעה טוענת כי שטיינברג ניסתה להצביע באמצעות תעודת זהות של נפטרת, וגם קופרמן ניסתה להצביע בעזרת תעודת זהות שאינה שלה.

התביעה ביקשה להקדים את הדיון במשפטם של חמשת הנאשמים.

למה לנסוע במכונית קטנה כשאפשר לנסוע בגולף?

קופר

החל ב-32,428 ש"ח

כולל מע"מ מחירון 13/89 13.11.88

אנשים סומכים על פולקסווגן כי אתה יודע מה אתה קונה

הרבה מכוניות מנסות להיות דומות לגולף אך אף אחת אינה טובה כמוהו. זו הסיבה מדוע הגולף, היא המכונית הנמכרת ביותר באירופה שנה אחרי שנה אחרי שנה... וכדי לספק ביקוש כה גדול מייצר פולקסווגן 4,300 (ארבעת אלפים ושלוש מאות) גולפים ביום: בוולפסבורג חגגו השנה את יצור הגולף ה־10,000,000 (עשרה מליון) וגם אתה תחגוג השנה עם גולף או ג'טה חדשה כי במחירים כאלה איך אפשר אחרת! (המחירים כוללים מע"מ) גולף 1.3 ליטר 32,428 • 1.6 ל' 37,237 • 1.6 ל' אוטו' 40,758 • ג'טה 1.3 ל' 34,035 • 1.6 ל' 36,877 • 1.6 ל' אוטו' 39,006 • מחירון 13/89 13.11.88

צמבון ממטרים (ישראל) בע"מ. יבואנים כלליים של פולקסווגן אודי. מכבירות וכוכבים כוסככים מק' שכונה יצד אילת.

החזקות שורדות!

אין כמו פולקסווגן לבטיחות ... מוכיחים כי פולקסווגן שומר על חיי הנוסעים [illegible]

مكذا من الاصل

"קופסא שחורה" של עמוס עוז זכה לפרס הצרפתי "פמינה"

נמנה על 4 הפרסים הספרותיים היוקרתיים ביותר בצרפת

מאת יואב טוקר
סופר "הארץ" בצרפת

פאריס, (מיוחד ל"הארץ"). חבר השופטים של הפרס הספרותי הצרפתי "פמינה", העניק אתמול את הפרס השנתי שלו לספרות-זרה לסופר עמוס עוז, בעבור הרומאן "קופסא שחורה".

פרס "פמינה" נמנה על ארבעת הפרסים הספרותיים היוקרתיים ביותר של "העונה הספרותית" הצרפתית, המונה כתריסר פרסים שנתיים.

ה"פמינה" מוענק מדי סתיו (שבוע ימים לאחר הענקת שני הפרסים היוקרתיים ביותר, ה"גונקור" וה"רינודו") במתכונת כפולה: פרס לסופר צרפתי עבור רומן מקורי ופרס לסופר ממדינה זרה עבור רומן מתורגם לצרפתית.

בשלב האחרון של דיוני חבר השופטים (השופטות) של ה"פמינה" נשקלה אתמול מועמדותם של חמישה סופרים: ההחלטה להעניק את הפרס לעמוס עוז התקבלה ברוב ניכר, בסיבוב ההצבעה השני. עוז [illegible] אתמול באולם אורמן ה"אינטראלייה" בפאריס בטקס ההכרזה הקצר על הענקת הפרס.

לאחר פירסום ההחלטה הדגישו אחדות מהשופטות את ה"מעוף הסיפורי" של הרומן ואת "הסיפול המקרי והמרגש בנושאים אוניברסאליים (של יחסי-זוג)"; בתשובה לשאלות עיתונאים סרבו השופטות לייחס את הצבעתן – לטוב או לרע – לעובדה שהמדובר בסופר ישראלי דווקא.

"קופסא שחורה", שיצא לאור בישראל לפני כשנתיים, פורסם לפני שבועות אחדים במהדורתו הצרפתית, בבית ההוצאה הפאריסאי של "קלמן לוי", בתרגומה של סילבי כהן.

סיפוק בגדה מהתבטאות דרוויש בטייבה בזכות הכרזת המדינה

השיח למקומון "אל-ג'וואל": אלה המביעים תמיכה בהכרזת העצמאות דוברים אמת ואלה שאינם תומכים – אינם כנים

מאת אודי ניר
סופר "הארץ"

בקרב תומכי אש"ף בשטחים שוררת שביעות רצון מהתבטאות של ראש התנועה המוסלמית בתוך תחומי הקו הירוק, השיח עבדאללה דרוויש, שהביע תמיכה בהכרזת המדינה הפלשתינית, בראיון למקומון היוצא לאור בכפר טייבה שבמשולש.

השיח דרוויש אמר בראיון למקומון "אל-ג'וואל", כי הכרזת המדינה הפלשתינית היא בבחינת אבן בוחן לקביעת זהותם של התומכים האמיתיים בזכויות הפלשתינים: אלה המביעים תמיכה בהכרזת העצמאות הפלשתינית דוברים אמת כשאומרים, כי הם תומכים בזכויות הפלשתינים, ואלה שאינם תומכים בהכרזה אינם כנים בתמיכתם בזכויות הפלשתינים.

תומכי אש"ף בשטחים מקווים, כי התבטאות זו תשפיע על אנשי "תנועת ההתנגדות האיסלאמית" ("חמאס") אשר ישנו את דעתם בגנות הכרזת העצמאות הפלשתינית. כזכור, אנשי "חמאס" טוענים, כי הכרזת העצמאות היא אקט של כפירה וויתור על שטחים גדולים מארצות "פלשתין".

אישים קוראים להכרה

(ע"צ). מסמך חתום על ידי כמה אישים פלשתינים תושבי הגדה המערבית ורצועת עזה, הקורא להכרה במדינה הפלשתינית שעל הקמתה פורסמה הכרזה ב-15 בנובמבר באלג'יר, נמסרה אתמול לנציגויות של מדינות המערב בירושלים המזרחית.

במסמך זה, שהעתק ממנו הגיע לסוכנות הידיעות הצרפתית, מציינים החותמים, כי ההחלטות המדיניות, שנתקבלו על ידי המועצה הלאומית הפלשתינית, מוכיחות בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים, את "השאיפה הכנה של העם הפלשתיני לשלום צודק ובר קיימא".

בין החתומים על המסמך: חנה סניורא, עורך "אל פג'ר", מוסטפה נתשה, מי שהיה ראש עיריית חברון, סארי נוסייבה, פרופ' באוניברסיטת ביר זית, רדואן אבו עיאש יו"ר אגודת העיתונאים הפלשתינים ומנסור אבו זולו, מנהל היומון אלקודס.

צו על תנאי בעניין סגירת אגודה בחשד הפצת חומר הסתה

זה 5 חודשים סגורה אגודת "אינאש אל אוסרא" ברמאללה

(ע). בג"ץ הוציא אתמול צו על תנאי המורה למפקד כוחות צה"ל ביהודה ושומרון לנמק תוך 30 יום מדוע לא יקצר את משך צו הסגירה שהוציא לפני 5 חודשים לאגודת "אינאש אל אוסרא" ברמאללה. צו הסגירה הוצא לתקופה של שנתיים, משום שלטענת שלטונות הביטחון, נתפס במשרדי האגודה חומר הסתה שפירסמה יו"ר האגודה סמיחה חליל, הכולל בין השאר, ספרים ושירים לאומניים אסורים. נגד חליל הוגש כתב-אישום פלילי בעבירות הסתה, לבית המשפט הצבאי ברמאללה.

פרקליט האגודה, עו"ד אביגדור פלדמן, טען אתמול בדיון, כי האגודה מעסיקה 150 עובדים, המדריכים כ-5,000 נשים בעבודות-יד ובתקופה שבה מוטל עוצר שוב ושוב על ערי הגדה, והתושבים נתונים בקשיי פרנסה בשל ההתקוממות, משלימות הנשים את הכנסתן בעזרת פעילות בגדה.

נציג הפרקליטות, עו"ד מנחם מזוז, הסביר לשופטים כי החומר הזה מוכיח, שכמסווה של פעולות צדקה, פעלה האגודה כמרכז הסתה ותמיכה בהתקוממות.

במהלך הדיון הציעו השופטים לנציג המדינה, להגמיש את עמדתו. "אולי אפשר להסכים על פתיחות אותן פעילויות צדקה שאינן אסורות, תוך הטלת פיקוח מתאים", הציעו השופטים בייסקי ובך.

המשטרה: נחשפה רשת הרואין בה אנשי עסקים ותקשורת מת"א

(ע). כעשרה חשודים בשימוש בסחר ובהפצת סמים מסוכנים, לרבות הרואין, [illegible] בחוגי "הבוהמה" [illegible] באזור תל-אביב, נעצרו בימים האחרונים ע"י מיפלג הסמים ביחידה המרכזית בתל-אביב.

מהמשטרה נמסר, שזה שבועות מספר מתנהלת חקירה ענפה בנושא עבירות סמים בקרב חוג חברתי סגור של אנשי עסקים ותקשורת ובעלי מקצועות חופשיים בתל-אביב והסביבה.

בשבוע שעבר נעצר גבר בן 36, תושב גבעתיים, העובד בעבודות הקשורות להפקת הצגות. הוא חשוד, כי ניהל בדירתו תחנת סמים. בחיפוש בדירתו ניצל החשוד הזדמנות ונמלט. שלשום נעצר יחד עם אשתו באוטובוס אגד, בקו חיפה-ירושלים. אשתו שוחררה בערבות בתום חקירה. המשטרה תביא היום את החשוד בפני שופט, בבקשה להארכת מעצרו.

בידי המשטרה עצור נוסף, בן 28, מתל-אביב, בעל חברה לציוד מחשבים, החשוד בשימוש בסמים מסוכנים ובהפצתם. האיש נעצר בסוף השבוע שעבר, ומעצרו הוארך בשישה ימים.

עד כה נחקרו כעשרה חשודים. חלקם שוחררו בתום חקירתם. צפויים מעצרים נוספים.

שבר 2 רגליו בהורדת דגל מעל מסגד

חיילים משתמשים בדגלים לניקוי נשקם

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

חיילי צה"ל ברצועת עזה מנקים את כלי הנשק שלהם בדגלי פלשתין. "זהו בד טוב, והנשק מתנקה טוב מאוד עם הדגל", אמר אתמול אחד החיילים.

החיילים מאלצים תושבים בעזה להוריד דגלים שמתנופפים ברחובות העיר, ואז הם עושים בהם שימוש לניקוי כלי נשקם.

שלשום, למשל, הורו מספר חיילים לשלושה תושבים מקומיים בחאן יונס להוריד דגל פלשתין מעל מסגד גבוה. במשך שמונה שעות עמלו התושבים המקומיים בהורדת הדגל, ובסופו של דבר נפל אחד התושבים מהמסגד ושבר את שתי רגליו.

אישום נגד 4 תושבי טייבה

(ע). כתבי אישום נגד ארבעה מתושבי הכפר טייבה במשולש, המואשמים בהתפרעות ובתקיפת שוטרים בעת הריסת 15 המבנים הלא-חוקיים בכפר, הוגשו לבית משפט השלום בכפר סבא. כל הארבעה, שהיו עצורים במשך 10 ימים, שוחררו בערבות ומשפטם יחל בינואר.

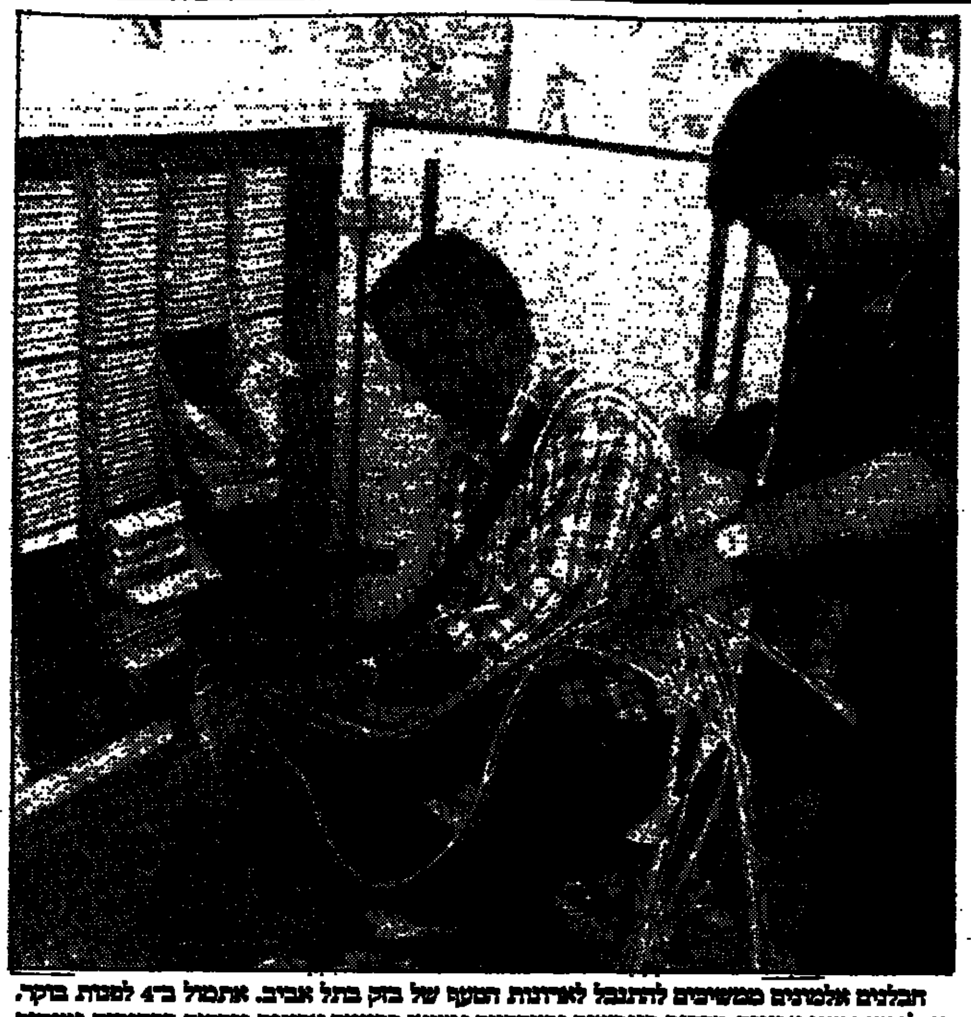

חבלנים אלמונים ממשיכים להתנכל לארונות הטלפון של בזק בתל אביב. אתמול ב-4 לפנות בוקר, [illegible] שוב שני ארונות ברחוב בגרשוב [illegible] ארונות נוספים ברחובות זמנהוף ולבריש. [illegible] היו קרועים. מאות מנויים נותקו מרשת התקשורת. באחרונה רבו מקרים מסוג זה. המשטרה ממשיכה בחקירה. בתצלום: מתקנים ארון מעץ שניזוק בפינת רחובות בוגרשוב-דיזנגוף בתל אביב. תצלום: עדי קרן

הכנסת נפתחה במהומה

(סוף מעמוד 1)

ישראל, רבנים ראשיים וראשי דתות אחרות, ראשי זרועות הביטחון, ראשי ערים – כמה מאות מוזמנים.

למטה, מאחורי כיסאות הח"כים היו כיסאות לח"כים לשעבר, לחברי הנהלת הסוכנות היהודית ולמכובדים נוספים. בין אלה שישבו בצד היו כמה מחברי הכנסת הי"1. ואילו בין אלו שתפסו את מקומם בספסלי הכנסת ה-12 היו מי שנבחרו בצד בפעם הקודמת: מיכאל בר-זוהר, יהודה פרח, שמואל הלפרט, לובה אליאב, זלמן שובל ועוד ח"כים בכנסת העשירית או בקודמותיה.

מקומות הישיבה של הסיעות השתנו: חברי הליכוד יושבים עתה משמאל ליו"ר, יחד עם "מולדת", המערך מימין, ושאר הסיעות במרכז. בכנסת הקודמת היה המערך משמאל, כסיעה הגדולה ביותר.

טכס הפתיחה החל בלי [illegible], בכניסת נשיא המדינה חיים הרצוג ובקימת הקהל על רגליו. אולם כבר בשירת "התקווה" נתגלה חלק ממה שכנראה יקרה שוב ושוב בחיי הכנסת הזאת: במקום המקהלה של "קול ישראל", שר את ההמנון הלאומי הזמר דודו פישר, כשכיפה לראשו, כמנהגו. הסיבה היא, שמקהלת הרדיו כוללת זמרות, ולדעת החרדים "קול באשה ערווה". בהזדמנויות קודמות היו מי שיצאו מן האולם עקב השמעת ההמנון בפי נשים. בכל זאת, נראה ח"כ פלדמן, הראש החדש של רשימת "אגודת ישראל", מכסה את עיניו בידו ומתנדנד אנה ואנה כמתפלל בזמן שירת ההמנון הלאומי.

דברי הנשיא, כי דמוקרטיה צריכה להיות מוגנת על-ידי תשתית של עקרונות יסוד – בתוכם צדק חברתי, כבוד לאדם ויד מושטת לחלש ולגר ולתושב – כי הם כוללים לא רק שוויון של זכויות ושל הזדמנויות אלא גם שוויון של חובות – עדיין [illegible]. הנשיא הקיף בדבריו נושאים בהיסטוריה כמו ליל הבדולח, דיבר על המתחייב מהכרזת העצמאות, הזכיר את הקטל בדרכים, ויצא נגד מצב-הרוח של מצוקה ומועקה שיש היום בעם, ושלדעתו הוא מגמתי.

"קיימת חרדה שמא נאבד את התוכן הציוני של מהותנו כעם המתחדש בארצו", אמר. "קיימת חרדה לחירות הפרט וזכויותיו במדינה. קיימת חרדה לאחדות העם היהודי. הבית הזה צריך להידרש לרחשי הציבור."

עוד דיבר נגד השנאה שמטרתה היא [illegible], ונגד הגזענות. הוא סיים בכך, שאין להרפות מן האמונה ומן החתירה לשלום.

אחר-כך החלה המהומה. זקן חברי הכנסת, פרופ' יאיר שפרינצק, שנקרא לנהל את הישיבה, הפליג בנאומו אל עברו הפוליטי האישי בתור נציג תנועת "מולדת". "אני מקווה שחשיפה חטופה של אישיותי הפוליטית לא תפגום בטעם הטוב", אמר. אך ח"כ מיכאל בר-זוהר (מערך) העריך נכון יותר את הבאות, כאשר קרא לעברו: "תפגום, תפגום".

כשהמשיך היו"ר בדבריו, החלו הצעקות. "אתה עושה תעמולת בחירות", קרא אחד. "תכבד את המעמד!" קרא אחר. "אתה טרוריסט, גזען", קרא שלישי. "הזמן בן יין", הוסיף רביעי. "קצת כבוד", ביקש ח"כ חמישי – אך ללא הועיל. האולם געש בקריאות מימין ומשמאל, עד שקולו של היו"ר נבלע ברעש. ח"כים קמו, התגודדו בפינות, דיברו.

המהומות חזרו על עצמם כאשר ח"כים הצהירו אמונים שלא על-פי הנוסח בחוק. ידו הלא-כבושה של שפרינצק על ההגה, הצעות שקיבל בצעקות מימין ומשמאל, וכן הצעקות ההדדיות של הח"כים, השכיחו במהרה את העובדה, שהמדובר בישיבת פתיחה טכסית.

לאחר שהוכרז על ההצבעה, כשהסעיף כבר היה על סדר-היום, עוד ניסו אנשי המערך להגיע להסכם עם הסיעות הדתיות: המערך יעמיד את רפי אדרי, והם יצביעו בעדו.

אך המהלך לא [illegible], וכאשר העמידו בפני העובדה [illegible] מתקיימת, הצביעו כל המועמדים לקואליציה צרה – 64 ח"כים – בעד שילנסקי. עוד בטרם ייספרו הקולות, זכה המועמד לחיבוקים בצד האחד של האולם, ובצידו השני ניגשו ח"כים ללחוץ את ידו של שלמה הלל, כבעין מחווה של ניחומים.

מעטים היו דברי התוכחה, ודוגמת אלה שהשמיע שר האוצר. רוב הח"כים הסתפקו בצעקות "תתבייש לך", בדרך כלל בקריאות בין-סיעתיות.

בסעיף האחרון על סדר-היום, בחירתה של ועדה מסדרת, זו המחלקת את הוועדות הקבועות של הכנסת, היתה מהומה-זוטא כאשר עבד אל-והאב דראושה קבל על שהוא הסיעה היחידה שאינה מיוצגת בין 25 חבריה. אך זה כבר היה מוסכם על הליכוד והמערך. ועל 80 הקולות של שני אלה אין כוח שיוכל לגבור.

מגע ים-תיכוני

מגע ים-תיכוני, אווירה להטה, גילוי תוקפנות חסרת פשרות – מילולית בשלב זה – אלה ציינו את יומה הראשון של הכנסת הי"2. אם תימשך חלוקת הכוחות שהתגבשה אתמול, יימשך על-פי כל הסימנים, גם הלך הרוח שהפך את ישיבת הפתיחה מטכס לשוק.

אילן שחורי, סופר "הארץ" לענייני מפלגות, מוסר כי תנועת ש"ס ניסתה אתמול להגיע להסכם עם מפלגת העבודה להביא לדחיית בחירת יו"ר הכנסת, כדי לפתוח הידברות חדשה עם ראשי המערך וכדי ללחוץ על הליכוד לגבי מילוי התחייבויותיהם לש"ס בנושא הקמת ממשלת האחדות הלאומית. אולם החלטתם של אחדים מחברי הכנסת בסיעות השמאל שלא להצהיר אמונים במקובל, ולנוכח האפשרות כי הליכוד היה מצליח להביא לבחירתו של דב שילנסקי עם פסילתם מההצבעה של כעשרה ח"כים, חזרו בהם חברי ש"ס ברגע האחרון והצטרפו לכל הסיעות הדתיות בתמיכתם בשילנסקי.

המגעים בין תנועת ש"ס לראשי המערך החלו אתמול בבוקר. משהבהיר למזכ"ל מפלגת העבודה, ח"כ עוזי ברעם, וליו"ר הסיעה, ח"כ רפי אדרי, כי כל הסיעות הדתיות יתנגדו לבחירתו של הלל, ביקשו במערך להביא לדחייה בהצבעה, כדי לנסות ולמצוא מועמד חלופי שיקבל תמיכת הדתיים, וכדי לראות לאן יתגלגלו המגעים עם הליכוד ואיך תורכב הממשלה הבאה.

נציגי המערך שוחחו אתמול עם נציגי כל הסיעות הדתיות, אולם רק בתנועת ש"ס מצאו אוזן קשבת. ברעם ואדרי, ולאחר מכן גם השר שמעון פרס, בשיחה עם אחדים מחברי סיעת ש"ס, ביקשו שלא לשרוף את הגשרים עם מפלגת העבודה, ולהיענות לבקשתם לדחות את ההצבעה. למערך היו מובטחים 55 קולות, ובעזרת ששת חברי הכנסת של ש"ס קיוו כי ישיגו רוב של 61 חברי כנסת הדרושים את דחיית ההצבעה. חברי הכנסת בש"ס, רפאל פנחסי ויאיר לוי, צידדו בבקשת המערך, בין היתר כדי לרמוז לליכוד כי ש"ס אינה בטוחה עדיין בממשלת הליכוד וכי הליכוד חייב להבין שיש למלא כלשונן את כל ההבטחות שניתנו לש"ס, כולל תיקי השיכון והפנים.

אולם במהלך הישיבה, משנתברר לרפאל פנחסי וליאיר לוי כי הליכוד עומד להביא לבחירתו של שילנסקי תוך ניצול [illegible] של כעשרה חברי כנסת שלא להישבע אמונים, נערכה – תוך כדי ישיבת המליאה – התייעצות בפתקים בין סגן השר רחמי מילוא וראשי תנועת ש"ס, שהוביל את ש"ס חזרה לחיק הליכוד. פנחסי הודיע לבשר זאת למילוא ולשילנסקי, והדבר הפגישון נגון בפתק נוסף אל יו"ר [illegible] לאיר שפרינצק בדוכן היושב-ראש לאפשר את השבעתם מחדש של אנשי השמאל, שהביעו קודם לכן את מחאתם.

בצמרת הליכוד היה אתמול כעס גדול על התרגיל הנוסף שעשו אנשי סיעת ש"ס.

אישים בליכוד הזהירו מעמדות הפכפכות נוספות של ש"ס, שעוד עלולות לגרום צרות צרורות לליכוד. אף יותר עם זאת הובעה בליכוד שביעות רצון גדולה, מאחר ובסופו של דבר, כל הסיעות המועמדות להשתתף בממשלה צרה בראשות שמיר שיתפו פעולה בפעם הראשונה, ועמדו הליכוד נגבר.

גורם בכיר בליכוד אמר אמש, כי הממשלה הצרה עדיין לא הוקמה, אך הקואליציה כבר פועלת בהצלחה.

שילנסקי לא ילחץ ידו של גרמני בביקור רשמי

"ישנם די סגני יו"ר שישמחו לעשות כן"

מאת דן מרגלית

יושב ראש הכנסת דב שילנסקי לא ילחץ יד של שום גרמני שיגיע לארץ במשלחת רשמית. הוא אמר אמש ל"הארץ", כי יש מספיק סגני יושב ראש, שלצערו ישמחו לעשות כן. אך חוגים פרלמנטריים רואים בכך בעיה, שכן בהיעדרו של נשיא המדינה מהארץ יושב ראש הכנסת ממלא את מקומו.

לשאלה בעניין ביקורים בהר הבית אמר שילנסקי כי קודמו שלמה הלל, לא אסר עליו לעשות כן אלא מדי פעם ביקש לשנות את מועד ביקוריה של ועדת הפנים במקום זה. יש להניח כי שילנסקי לא ייזום ביקורים במקומות המועדים לקטטה, אבל "אם הלל לא אסר – מי יכול לצפות ממני שאוסר על יושב ראש ועדה של הכנסת לבקר בהר הבית?" שילנסקי הוסיף, כי רבים מהח"כים שהצביעו נגדו בירכו אותו על בחירתו והוא מקווה לייצג את כל כולם באמונה.

ש"ס רמזה למערך, לפני ישיבת הכנסת, כי תסכים לשקול תמיכה במועמדותו של רפי אדרי ליו"ר הכנסת אבל לא בשלמה הלל. הלל ויתר אך אדרי לא היה מעוניין בתפקיד אלא אם ייכפה עליו. מכל מקום ש"ס סירבה להבטיח תמיכה באדרי והבטיחה רק לשקול זאת, ובתמורה להצבעתה ביקשה כי יובטח לאחר מכן כי יעמוד בראש ועדת הכנסת.

בדיוני המערך עם ש"ס סוכם לבקש דחייה של שבוע בבחירת יו"ר הכנסת ולהמשיך בבירור. אך לאחר שהיו"ר יאיר שפרינצק סירב להיענות לבקשה – הצביעה ש"ס עם הליכוד בעד דב שילנסקי.

טבח בצה"ל

(סוף מעמוד 1)

להרוג את קצין האג"ם, את הסמח"ש וקצין נוסף. "ניסינו להשתלט עליו, אך הוא ירה לעברנו", סיפר החייל.

היורה הגיע לחדרו של מפקד החטיבה, בדרגת אלוף-משנה, אך הוא לא היה שם. בתוך החדר ישבה החיילת [illegible], שצעקה מפחד.

למקום הגיע קצין השלישות, סרן יאיר לוי. כאשר התברר לו כי מדובר בירי של חייל מהחטיבה, הוא ניסה לעצור אותו, אך ללא הועיל.

"יאיר נכנס לתוך החדר וסגר את הדלת, אך איציק הטבח הצליח לירות מעבר לדלת ופגע בעשרות כדורים ביאיר, אשר נפל מתבוסס בדמו. הוא המשיך לירות לכל עבר, יצא החוצה וירה בעצמו בחזה", סיפר אחד מעדי הראייה.

נערכו ניסיונות החייאה בשני הנפגעים, אך ללא הועיל. מסוקים של צה"ל פינו את הנפגעים לבית החולים תל-השומר. החיילת פונתה לבית החולים סורוקה בבאר-שבע. בהגיעה לבית החולים קראה "אני רוצה עיתונאים. זה בסיס של משוגעים".

החייל היה בדיכאון

לבסיס הגיעו מפקדים בכירים בצה"ל, בהם אלוף פיקוד הדרום יצחק מרדכי.

מקורות צבאיים מסרו כי מתחקיר ראשוני עולה כי החייל היה שרוי בדיכאון לאחר שנשפט ל-21 ימי מחבוש בפועל.

כאמור, מקור צבאי בכיר סיפר אמש כי בשבת אירעה תקרית בחדר האוכל של החטיבה בין הטבח לשלושה קצינים מהחטיבה, בהם קצין האג"ם, הסמח"ש וקצין נוסף. המקור מסר כי התקרית התפתחה על רקע סירובו של החייל לבשל דבר מה עבור המפקדים, והתפתחה לתקרית לאומנית, כאשר הקצינים העליבו את החייל-הטבח.

סרן יאיר לוי יובא למנוחות בבת-ים. היורה, יצחק מלוף מאשקלון, יובא היום בצהריים למנוחת עולמים באשקלון.

הועלה בדרגה לאחר מותו

(ע). סרן יאיר לוי (22) מחולון, שנהרג בבסיס צה"ל בדרום הארץ, היה אמור להשתחרר מצבא הקבע בעוד כחודש וחצי. הוא היה בן זקונים במשפחה בת שישה בנים. הוא התכונן ללמוד באוניברסיטה. הוא הועלה לדרגת סרן לאחר מותו.

ילד בן 12 זקוק לדם מסוג נדיר

מאת עדנה אריחור

שרות בנק הדם של מגן דוד אדום פונה לציבור בגוש דן, לתרום דם מסוג "או מינוס" לילד בן 12, חולה במחלת הלוקמיה.

הילד מאושפז במצב קשה ביחידה לטיפול נמרץ במרכז הרפואי "בילינסון" בפתח תקוה. הוא זקוק מדי יום לליקוציטים (כדוריות לבנות), המופקות משמונה מנות דם מסוג "או מינוס".

סוג דם זה הוא נדיר ונמצא אצל חלק קטן מהאוכלוסיה. התורמים מתבקשים להתקשר לטלפון 03-349777 כדי לתאם את מועד התרומה.

מרכז רפואי תל-אביב
בי"ח יולדות הקריה ת"א ע"ש "סורלין"
מודיע שהחל מיום שלישי 22.11.88
יוחלף מס' הטלפון
המספר החדש 03-5432666

כפר הנוער של ויצ"ו ע"ש חנה מייזל שוחט בנהלל
פונה אל כל בוגרי-בוגרותיו על עשרות מחזוריהם להודיע לבית הספר את כתובתם הנוכחית לקראת מפקד בוגרים/ות לשם הקמת ארגון [illegible]
הוועדה היוזמת — הנהלת כפר הנוער נהלל

טבע
תעשיות פרמצבטיות בע"מ
ניתנת בזה הודעה כי האסיפה היוצאת מן הכלל של החברה
תתקיים במשרד הרשום של החברה בקרית תעשיות עתירות מדע, הר החוצבים, ירושלים, ביום 15 בדצמבר 1988, בשעה 16:00.
על סדר היום קבלת החלטות מיוחדות כדלקמן:
1. לתקן תקנה 3 לתקנות ההתאגדות של החברה ע"י הגדלת הון המניות הרשום של החברה מ-3,000,000 ש"ח ל-3,150,000 ש"ח על ידי יצירת 15,000,000 מניות רגילות בנות 0.01 ש"ח כ"א והגדלתו מ-295,756,930 ל-310,756,930 מניות רגילות בנות 0.01 ש"ח כ"א.
2. לתקן תקנה 77 לתקנות ההתאגדות של החברה כך שתהיה כדלקמן: "עד להחלטה אחרת של האסיפה הכללית, יהיה מספר הדירקטורים בחברה לא פחות משבעה ולא יותר משלושים וחמישה".
3. לתקן תקנה 79 לתקנות ההתאגדות של החברה ע"י הוספת המשפט הבא: "הדירקטוריון יהיה רשאי למנות במקום דירקטור שמתפטר או שנפטר דירקטור אחר עד לאסיפה הכללית השנתית הבאה של החברה".
4. לתקן תקנה 91 לתקנות ההתאגדות של החברה ע"י הוספה, לאחר המילים "תחשב כהצעת החלטה שנדחתה", את הפסקה להלן: "במשאים הבאים, החלטות בדירקטוריון יתקבלו ברוב של שלושה רבעים ממספר הדירקטורים הנוכחים אותה עת בישיבת הדירקטוריון:
א. הקצאת מניות החברה בהנפקה פרטית לכל מבעלי המניות הקיימים ו/או לבעל מניות חדש כלשהו.
ב. השקעה בחברה ו/או באחת מחברות הבת של החברה בסכום בשקלים השווה ל-$10,000,000 ומעלה, בנושא אחד.
ג. הנפקת מידות ערך פרטית ו/או לציבור.
ד. החלטה בדבר פרוק החברה.
ה. כניסה לענף התעסקות חדש שאינו מסוג ענפי ההתעסקות בהם עוסקת החברה כיום או יציאה מענף התעסקות עיקרי של החברה כיום.
בעל/ת מניות המעוניין להצביע גם בגין מניות שאינן רשומות על שמו, מתבקש/ת להעביר למזכירות החברה, לכל המאוחר עד ליום 13 בדצמבר 1988, אישורים מתאימים על אחזקה במניות החברה שאינן רשומות על שמו וכ"כ יפוי כח על ייצוג בעל מניות כלשהו.
בפקודת הדירקטוריון
ע. קרניאל, עו"ד
מזכיר החברה

טבע
תעשיות פרמצבטיות בע"מ
ניתנת בזה הודעה כי האסיפה הכללית השנתית של החברה
תתקיים במשרד הרשום של החברה בקרית תעשיות עתירות מדע, הר החוצבים, ירושלים, ביום 15 בדצמבר 1988, בשעה 16:15.
על סדר היום:
1. לקבל את דו"ח ההנהלה על עסקי החברה לשנה שנסתיימה ב-31 בדצמבר, 1987 ולאשר את המאזן ל-31 לדצמבר 1987 ואת הדו"חות הכספיים המאוחדים לשנה זו.
2. לאשר את המלצת הדירקטוריון להכריז על הדיבידנד במזומן שחולק בגין השנה שנסתיימה ב-31 בדצמבר 1987, ששולם ב-3 תשלומים בשעור כולל של 120% למניה – כסופי.
3. מינוי דירקטורים וקביעת שכרם.
4. מינויים של רואי החשבון קסלמן וקסלמן כרואי החשבון של החברה והסמכת הדירקטוריון לקבוע את שכרם.
5. כל ענין אחר שניתן לדון בו באסיפה הכללית הרגילה של החברה.
בעל/ת מניות המעוניין להצביע גם בגין מניות שאינן רשומות על שמו, מתבקש/ת להעביר למזכירות החברה, לכל המאוחר עד ליום 13 בדצמבר 1988, אישורים מתאימים על אחזקה במניות החברה שאינן רשומות על שמו וכ"כ יפוי כח על ייצוג בעל מניות כלשהו.
בפקודת הדירקטוריון
ע. קרניאל, עו"ד
מזכיר החברה

עובדת שעות נוספות בלי חשבון
תדיסל
תדיסל - הסוללה הטריה באמת ישר מהמפעל למדף.
תדיסל - הסוללה עם תו תקן ישראלי.
תדיסל - הסוללה בשימוש צה"ל.
סוללות תדיראן
מכירות: טל. 03-5420206 — כי זה בטוח
ראובני • פרידן

סופר אישי
SUPER-TECH – מחשב PC
מהירות 8/10MHZ בדגם XT ו-12.5MHZ בדגם AT. מחיר מיוחד ל-XT: $925. מחיר מיוחד ל-AT: $1800.
אפשרות ל-12 תשלומים בישראכרט גולד או ויזה עדיף, ואפשרות לליסינג.
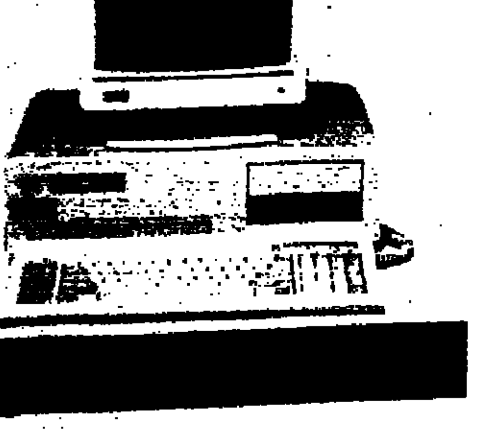
OMNITECH אומניטק — מקבוצת תים מחשבים
אומניטק בע"מ
מערכות תומרה ותוכנה
בן-גוריון 20 גבעת-שמואל, טל. 03-5321814
סניף חיפה: 04-3382058
כל מה שחשוב במיחשוב

טמפו תעשיות בירה בע"מ
הודעה על כינוס אסיפה כללית שנתית של החברה
ניתנת בזה הודעה בדבר כינוסה של אסיפה כללית שנתית של בעלי המניות של החברה, שתיערך בתאריך 20.12.88 בשעה 10.00 במשרדי החברה, באזור התעשיה נתניה, כשעל סדר יומה:
1. דיון בדו"ח הדירקטוריון ובדו"חות הכספיים של החברה ליום 31.12.87.
2. בחירת דירקטורים.
3. מנוי רו"ח.

הרופא הערבי מ"סורוקה" סיים התמחותו בבית החולים ופוטר

לפני חודש זוכה ע"י ועדת המשמעת של בית־החולים מהתנהגות לא הוגנת ● ההנהלה: אין קשר בין הפיטורים לטענות נגד הרופא

מאת איתן רבין, כתבי "הארץ"

"אין צדק במדינה. איני מבין מדוע פיטרו אותי. אנסה להתקבל לעבודה בבית־חולים אחר ואם לא אצליח, אאלץ לרדת מן הארץ". במלים נרגשות אלו הגיב אתמול ד"ר דאוד סמואל, ערבי המשמש רופא מתמחה במחלקה הכירורגית בבית־החולים סורוקה בבאר־שבע, על ההחלטה לפטרו.

לפני כחודש עמד דאוד בפני ועדת רווחה, לאחר שעמיתיו טענו כי סירב לטפל בחייל צה"ל על רקע לאומני, וביום הזיכרון לחיילי צה"ל נמנע בהפגנתיות מלעמוד דום. בבירור שנערך בבית־החולים, זוכה הרופא מכל אשמה.

ד"ר דאוד סמואל

אתמול הסתיימה תקופת התמחותו של הרופא והנהלת בית־החולים מכחישה כל קשר בין הטענות שהושמעו נגד הרופא לבין ההחלטה להפסיק את עבודתו.

יו"ר ועד העובדים בבית־החולים סורוקה, חביב קרס, אשר דרש בכל תוקף לפטר את הרופא הערבי, בירך על ההחלטה ואמר כי פרשה זו הסתיימה לגביו.

הפרקליטות ביטלה ערעורה על זיכוי נאשם בריגול ובבגידה

ביהמ"ש ביטל צו איסור פרסום מהשבוע שעבר על ביטול הערעור על זיכויו של יוסי בן־אברהם ● נאשם שלישי בפרשה ממתין לזיכויו

(ע). פרקליטות המדינה ביטלה את הערעור על זיכויו של יוסי בן־אברהם, שהואשם בבית המשפט המחוזי בירושלים בעבירות של ריגול ובגידה. ביטול הערעור נשמר בסוד מאז השבוע שעבר, עד ששופט בית־המשפט המחוזי בירושלים התיר אתמול את פרסומו.

פרקליטיו של בן־אברהם, עו"ד עודד בן־עמי ובן־ציון שיפמן, פנו לבית־המשפט לבטל את הצו שהטיל השופט שלום ברנר.

בן־אברהם זוכה לפני שנה וחצי מעבירות של ריגול ובגידה, עקב מסירתם כביכול של מסמכים מסווגים לערבי תושב ההיישה. לפני שבועות מספר זוכה גם החייל דני שושן מעבירה דומה באותה פרשה, בבית־הדין הצבאי. כעת ממתין הנאשם השלישי בפרשה, עמי אשור, להחלטת בג"ץ בעניינו.

פרקליטיו של אשור אמרו כי עם הסרת צו איסור הפרסום, שהיה תקף במשך יותר משנתיים, הם דורשים כי גם אשור יזוכה זיכוי מוחלט.

בעת תלויה ועומדת בבית־המשפט העליון בקשה של בן־אברהם לתשלום פיצויים על 11 החודשים שהיה במעצר עד שזוכה.

בן־אברהם אמר אתמול, כי בעקבות מה שאירע לו ולשני חבריו, חייבים גורמי החקירות והפרקליטות ללמוד את הלקח, כדי שפרשה כזו לא תחזור. "אני מקווה שיהיה פיקוח על עבודת החוקרים, כדי שלא יוכלו לברוח ראיות נגד נאשמים שלא עשו דבר. החוקרים לקחו בעינויי מידע לאיבחון על נסיעה להיישה, והפכו אותו לכתב־אישום פלילי. אם הייתי מודע, הייתי צפוי למאסר עולם והייתי מוכרז כבוגד כבמרגל".

הוא סיפר, כי לאחר ההשפלות שעבר בחקירות המשטרה, הוא סבל מהתמוטטות ואושפז בבית־חולים של כלא רמלה. הוא אמר, כי עדיין לא הצליח להשתקם כליל מהפרשה, שגרמה, לטענתו, להרס חייו. "קשה לי עוד לצאת מכל זה. הסיוטים חוזרים אליי", אמר.

שופטת הורתה להביא פרוטוקולים ממשלתיים לדיון בעבירת צנזורה

לבקשת פרקליט "חדשות", המואשם בפרסום ידיעה לא מצונזרת

(ע). בית־משפט השלום בתל־אביב נעתר לבקשת עו"ד שלמה ליבליך, פרקליט העיתון "חדשות", לזמן לישיבה הבאה של בית־המשפט במשפט הצנזורה נגד העיתון, את ראש לשכת ראש הממשלה ואת ראש לשכת שר הביטחון, כדי שיגישו לבית־המשפט את הפרוטוקולים הנוגעים למשפט. בכתב־האישום נגד "חדשות" נטען, כי ב־27.4.84 פרסם ידיעה בדבר החלטת שר הביטחון למנות ועדת חקירה לבדיקה אם היתה חריגה בפעולות כוחות הביטחון בטיפול במחבלים שהשתלטו על אוטובוס אגד בקו 300, שהיה בדרכו לאשקלון. הידיעה פורסמה בניגוד לפניית שר הביטחון ובלי להביא את הנושא בפני צנזורה.

השופטת ציינה, כי ראש לשכת ראש הממשלה אמור להביא עמו לעדותו בבית־המשפט את הפרוטוקולים של הישיבות שהתקיימו בשלהי אפריל 84' בלשכות ראש הממשלה בהן נדונה סגירת "חדשות" והצעדים נגד העיתון, עקב אי הגשה לצנזורה של הידיעה על מינוי ועדת חקירה לחקירת נסיבות מותם של שני המחבלים.

ראש לשכת שר הביטחון אמור להביא עמו לישיבה את הפרוטוקולים של הישיבות בין שר הביטחון לבין ועדת העורכים של העיתונים היומיים, וכן של שר הביטחון עם עמוס שוקן, מנהל העיתון, ויוסי קליין עורך "חדשות".

החייל יעקב אהרונה, בן 20, מבת ים, שנהרג בתאונת הנגמ"ש בדרום לבנון, הובא אתמול למנוחות. מאות חברים, קרובים ובני משפחה, ליוו את ארונו בדרכו האחרונה לחלקה הצבאית שבבית העלמין בחולון. בתצלום: אחותו של יעקב ליד הארון.

תצלום: ישראל סימונסקי

חשודים במסירת תצהיר שקר על רצח ערבי על־ידי חייל

מאת נורית אמותי, כתבת "הארץ"

בית־משפט השלום בפתח־תקווה האריך אתמול ב־7 ימים את מעצרם של שני צעירים ערבים, החשודים במסירת תצהירי שקר הקשורים בתקרית שאירעה בקיץ בין חייל צה"ל לצעיר ערבי שניסה להתקיפו.

הצעיר, חיג'אזי ימין (22) מכפר ג'ית שליד שכם, נורה על־ידי החייל יוסי הדסי בפתח־תקווה, לאחר שניסה לחטוף ממנו את נשקו. המשטרה וצה"ל קבעו כי החייל נהג לפי ההוראות. ימים מספר לאחר מכן נפוצו שמועות כאילו עדי־ראייה ערבים טענו שהדסי רצח את הערבי בקר.

במשטרה הוקם צוות מיוחד שחקר את הפרשה. סגן ניצב שאול ממשטרת פתח־תקווה, יצא לבית משפחת הנרצח, שם טענו אחד של ההרוג כי לא ידוע להם על עדי־ראייה שהיו במקום.

בראשית אוגוסט נודע למשטרה, כי שני ערבים מיישוב ליד רמאללה, נתנו תצהירים לעורך הדין הדרוזי נאגד ממזרח־ירושלים, לפיהם הם היו עדי־ראייה למקרה שבו ירה הדסי בערבי.

עורך־הדין, שנתבקש לאתר את העדים, טען כי השניים חוששים להגיע לפתח־תקווה לחקירה. בשיחת טלפון נוספת טען, כי אינו מצליח למצוא את מוסרי התצהירים. בעקבות צו־מעצר שהוצא נגדם בתחילת ספטמבר, הם נעצרו והובאו בפני שופט שלום בפתח־תקווה, שם התחשדו במסירת תצהירים כוזבים, כדי לתבל בחקירה ולעורר תסיסה בשטחים.

בדיון בהארכת מעצרם בפני שופט בית־משפט השלום בעיר, ראובן ג'יג'י, סיפרו השניים כי ימים מספר לאחר הרצח הופיעו בבתיהם כמה רעולי־פנים שאיימו על חייהם ואילצום למסור תצהירים כוזבים. בן סיפר בבית־המשפט, כי היו במרחק 150 מטר ממקום ההתרחשות, וכי לאחר ששמעו הירייה, נמלטו בלי שהבחינו בנרצח.

החייל יוסי הדס נחקר בפוליגראף ונמצא דובר אמת.

תיאטרון חיפה משותק בגלל גרעון של 2.6 מיליון ש"ח

מאת נורית בהנא, כתבת "הארץ" בחיפה

מנכ"ל תיאטרון חיפה, אלי מלכה, שוקל להתפטר מתפקידו, אם לא יורשו לקופתו מיד חצי מיליון שקל.

למעשה, הופסקה הפעילות השוטפת של התיאטרון, בשל גרעון בסך 2.6 מיליון שקל. נושים רבים תובעים תשלומים על שירותים שונים שסיפקו, אולם לתיאטרון אין אפשרות לשלם משכורות ולהמשיך בהפקות, הדרושות הוצאות, שירותים חיוניים ותפאורות.

מנכ"ל התיאטרון אמר, שלו היה יודע מראש את מצבו הכספי של התיאטרון, לא היה לוקח על עצמו את התפקיד. לדבריו, איש בעיריית חיפה לא ידע על המצב הכספי הקשה. התקציב השנתי בסך 5.5 מיליון שקל, מעולם לא הספיק. לדברי מלכה, הסודרים פעמיים שונים, כגון אי גילום הצגות אורחים בספרי ההשבנות, אפשרו לספק צרכים שלא כוסו במסגרת התקציב.

משטחי כותנה הוצתו בגרנות ליד חדרה

מאת נורית אמותי, כתבת "הארץ"

שני משטחי כותנה העלו באש במפעל גרנות ליד חדרה. המקרה אירע שלשום סמוך לחצות, ומכבי האש כיבו את השריפה.

חוקר שריפות וחוקרי המשטרה שבדקו את השריפה, קבעו כי המשטחים עלו באש לאחר שמישהו שפך סולר עליהם והציתם. עד כה לא נעצרו חשודים במעשה.

במוצאי שבת אחר הצתו הועלו באש 30 טונות ממאגר הפוליאתילן הגולמי של קיבוץ בריקאי, צפונית לחדרה. גם לגבי דליקה זו חושדת המשטרה כי המדובר בהצתה בידי גורמים לאומניים.

קטינה חשודה באיום להצית שיער ראש אמה

מאת נורית בהנא

קטינה בת 17 מחיפה, הנתונה למרות של פושעים שכמותם מבנה כספים, חשודה כי בסוף השבוע שעבר תפסה את אמה בשיער ראשה, הציתה מצית ואיימה לשרוף את שיערה. היא הכתה את הוריה. סיבת המעשה, לטענת המשטרה, סירובה של האם לממן את שחרור החבר, העצור בגין התפרצות.

נציגת המשטרה טענה שהחשודה מטילה אימה על הוריה ומכה אותם. אתמול נעצרה בבית־משפט השלום בחיפה למשך שלושה ימים.

בדיון בבית־המשפט, שבו השתתפו הוריה, סיפרו ההורים רק בקושי עלה בידי השופט לרסן את הקטינה הפרועה, שהטיחה בהם עלבונות.

הודה שחטף תיקים מעשרות קשישים באזור בת־ים־חולון

(ע). בית־משפט השלום בתל־אביב הורה אתמול לעצור ל־15 יום את יהודה טייב (20) מבת־ים, החשוד בביצוע עשרות מקרי שוד וחטיפת תיקים מקשישים.

באי־כוח המשטרה טען, כי במוצאי שבת הבחינו שוטרים בטייב כשהוא חוטף תיק מקשישה (67) במרכז חולון. השוטרים רדפו אחריו והצליחו לעצרו. החוקר ציין, כי טייב הודה בעשרות מקרי שוד וחטיפת תיקים באזור בת־ים וחולון.

ניתן צו מעצר נגד חשוד בהתעללות בכלבו

מאת נורית בהנא

צו הבאה ניתן אתמול בבית־משפט השלום בחיפה נגד מאיר רשוף מקריית מוצקין, החשוד בהתעללות בכלבו. לפי החשד, ב־1 באוגוסט השנה תפס החשוד את כלבו ברחוב השושנים בקריה, חרק אותו מגבה על עמוד ברזל. הכלב נפגע בראשו. לאחר מכן בעט בו בבטן.

נציג המשטרה טען, שהחשוד בהתעללות בחיה אינו מופיע לחקירה אליה זומן פעמים מספר.

"פעמי תימן" – להופעות באופרה של פרנקפורט

(עש"ת). רקדני להקת "פעמי תימן" שליד מרכז תרבות העמים לנוער בירושלים, יעשו השבוע היסטוריה, כאשר בראשונה בתולדות בית האופרה של פרנקפורט, יוצג באולם המפואר פולקלור תימני ססגוני, שיכלול תלבושות מסורתיות וכלי נגינה מקוריים – על כך מסר דובר משרד החינוך והתרבות.

הופעה זו בפרנקפורט היא במסגרת האירועים לציון שנות ה־40 למדינה.

בתים שנבנו בניגוד לחוק במגזר הערבי יחוברו לחשמל

(ע). יותר מאלף בתים שנבנו בשנים האחרונות במגזר הערבי בצפון הארץ ללא היתרי בניה, יחוברו לרשת החשמל הארצית.

על־פי סיכום שנתקבל בין חברת החשמל לבין הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, יחוברו לרשת כל אותם בתים, הנכללים בתוכניות המיתאר של יישובים ואשר אינם מיועדים להריסה.

המדובר בכ־500 בתים באום אל־פחם, ב־110 בתים בכפר קרע, ב־400 בתים בדלית אל־כרמל וב־170 בתים בעוספיה שעל הר הכרמל.

חיבורם של הבתים הללו ייעשה על־פי חוק החשמל, המעניק לשר האנרגיה סמכות לחתום על צווים לחיבור בתים במקרים בהם קיימת סכנת בטיחות.

קבלנים יועסקו בעבודות נקיון בת"א – בשכר משופר

מאת חיים הנדוורקר, כתב "הארץ" בתל־אביב

עיריית תל־אביב תנסה לגייס עובדים יהודים לניקוי רחובות העיר, בשכר הגבוה מן המקובל.

באחרונה הוחל בגיבוש תכנית לגיוס העובדים, לנוכח המחסור הכרוני בכוח־אדם הנובע מהאינתיפאדה.

מצב הניקיון בתל־אביב אינו משביע רצון בשנים האחרונות, ובעקבות האינתיפאדה תחמיר עוד יותר.

כדי למשוך עובדים חדשים, הוחלט להעלות את השכר. המטאטאים מופעלים על־ידי קבלנים פרטיים ולפיכך אין מניעה להעלות את שכרם.

העירייה תנחה את הקבלנים להעלות את שכרם של העובדים, וכמובן תשלם יותר לקבלנים עצמם. בין השאר, מוצע לנסות ולפנות לסטודנטים, מתוך כוונה לשכנע אותם לעסוק בעבודות הללו, כפי שהדבר נעשה בשוודיה, לדוגמה.

דן השקיע מאות אלפי ש' באבטחת קווים בשטחים

מאת נורית אמותי, כתבת "הארץ" לענייני תחבורה

מאות אלפי שקלים השקיע קואופרטיב "דן" באבטחת האוטובוסים של החברה הנוסעים מעבר לקו הירוק, כך מסרו מקורות בקואופרטיב.

"דן" מפעיל כמה קווי אוטובוס המובילים נוסעים מגוש דן ליישובים בשומרון ובבקעה.

במקביל, מסיירים אנשי ביטחון של "דן" ברכב מיוחד בנתיבי הנסיעה של האוטובוסים, כדי לוודא שהדרך כשירה לנסיעה ואין בה מחסומים ושאר מפגעים. אבטחה זו אינה קשורה לפעילות השגרתית של כוחות הביטחון.

כ־90 אוטובוסים יצטרפו בשנה הקרובה לצי של "דן", המספק שירותי הסעה בגוש דן ובישובים לאורך כביש חוצה שומרון עד לבקעה.

נמסר, כי קיימת ירידה של כ־10% במספר הנוסעים בתחבורה הציבורית בגוש דן.

מתנדבים ישמרו על בית העלמין בהר הזיתים

מאת כתבי "הארץ"

בדיון שנערך אתמול בלשכת מנכ"ל משרד הדתות, זבולון אורלב, סוכם על הקמת יחידת מתנדבים מיוחדת, במסגרת המשמר האזרחי, לשמירת בית־העלמין בהר הזיתים ולאבטחתו.

למשרד הדתות הגיעו באחרונה תלונות רבות על ניתוץ מצבות, ביזוי סימטאות עיניות ועקירת אותיות. בעקבות זאת, החליטו משרד הדתות, המשמר האזרחי, המועצה הדתית בירושלים ומועצת בני־העלמין בעיר, על הקמת יחידה זו.

בקרוב יפורסמו פניות לציבור הירושלמי להתגייס לנושא זה, ותהיה פניה למוסדות ולארגונים בעיר.

שר הדתות, זבולון המר, בירך על הקמת היחידה והביע את תקוותו כי ייבלם גל הפיגועים באזור הר־הזיתים ותישמר זכותו האלמנטרית של כל אזרח להגיע למקום מתוך הרגשת ביטחון ומתוך ידיעה כי המקום שלם ושמור.

כתם השמן שנפלט מאוניה טורקית נחת מצפון לאשדוד

מאת אלי אלעד, כתב "הארץ" בחיפה

כתם השמן הגדול שנפלט ממיכליה של אניית־המשא הטורקית שנטרפה אחר לשבת אל שובר הגלים החיצון של נמל אשדוד, נחת אתמול ברחוב מצפון לאשדוד, על קטע חוף באורך של כ־2 ק"מ. הדבר התגלה בסיור מיוחד במסוק, שביצעו אנשי המדור למניעת זיהום הים של השירות לשמירת איכות הסביבה.

מאז האירוע בשבת לפנות בוקר, שוטט הכתם במרחבי הים. הבוקר עומדים להתחיל, באמצעות טרקטורים וכלים אחרים, בטיפול בגרגרי הזפת שיצרו את החוף, כדי לסלקם ולקוברם.

בינתיים הוגד, כי מאז האירוע מוטלת האוניה על שובר הגלים ועדיין הוחלט מה ייעשה בגופה, הממשיך לפלוט שמן לים.

2

שערוריות ציבוריות־חינוכיות

בשבוע שחלף אירעו שתי שערוריות קשות בחיים הציבוריים של המדינה

1

השערוריה הראשונה – ההגדלה הצינית של מימון המפלגות

● קשה להעלות על הדעת מעשה חמור יותר מבחינת משמעותו הציבורית, המוסרית והחינוכית, מהחלטת המפלגות להגדיל במו ידיהן באופן שרירותי ובדיעבד את המימון שלהן מקופת הציבור – כדי לכסות גרעונות שצברו עקב הבזבוזנות הראוותנית שבמסעי הבחירות שלהן.

● קשה להעלות על הדעת מעשה המבטא יותר לעג וחילול בכספי הציבור והממחיש מעל לכל ספק כי יוזמי הצעד המביש הזה סבורים באמת כי כספו של משלם המסים הוא הפקר וכלי משחק בידי עסקנים פוליטיים חסרי מעצורים ועקרונות.

● כמו כן קשה לקבל את תום ליבם של אלה שהצביעו נגד ההצעה, שהרי ידעו כי להתנגדותם לא יהיה כל ערך וההצעה תעבור ממילא. הראיה היא שלמרות מחאתם הקולנית בתקשורת, הם לא ויתרו על הכספים שעל קבלתם הביעו תרעומת כה רבה.

● קשה שלא להתקומם נגד תגובתו של נציג ר"צ, אשר בהתנגדותו להצעה התאונן כי לו היתה מפלגתו יודעת כי המימון יוגדל, היתה גם היא מגדילה את הוצאותיה על מערכת הבחירות שלה. כלומר, מה שבאמת הדאיג את מר צוקר הנסער הוא לא הפגם המוסרי החינוכי במעשה האומלל הזה אלא העובדה שהוא לא השכיל ליהנות מפירותיו הפסולים.

בין כל המפלגות במימסד הפוליטי הישראלי כולו, תנועת צומת היא היחידה אשר ויתרה בפועל על תוספת המימון ותרמה אותה לקרן לב"י.

...וכאן מתעוררת שערוריה נוספת

2

השערוריה השניה – התנהגות התקשורת

● למרות שהיה בצעדה התריג ויוצא הדופן של צומת מסר חינוכי בעל משמעות רבה, אמצעי התקשורת התעלמו ממנו לחלוטין. השתיקה הרועמת לה זכתה הדוגמא הציבורית של צומת צורמת עוד יותר על רקע הכיסוי הרב של דברי ה"מסתייגים" למיניהם (מפ"ם, ר"צ ושינוי), אשר למרות הכל, "התגברו בהצלחה" על סלידתם מהכספים הטמאים שהוענקו להם.

● כמפלגה היחידה, אשר חרטה על דגלה את החינוך בעדיפות לאומית עליונה, צומת סבורה כי היה ערך רב בפירסום דבר ויתורה על תוספת פסולות מכספי הציבור כנסיון ליצור נורמה חדשה ב"היגיינה הציבורית" בארץ.

● צומת סבורה כי היה בפירסום מידע זה על דוגמא ציבורית מובהקת, כדי להפחית – ולו במעט – מהתחושה הגוברת בציבור של ניכור וסלידה כלפי הממסד הפוליטי בארץ – עם כל הסכנות למשטר הדמוקרטי אשר משתמעות מכך.

בהתעלמותם מפעולתה של צומת הוכשלו אמצעי התקשורת בתפקידם!! הדבר מעורר שאלות קשות באשר למידת האובייקטיביות שלהם לגבי הכיסוי הניתן לגופים בעלי השתייכויות פוליטיות שונות...

חינוך ● בטחון ● עצמאות כלכלית ● התישבות ועליה

צומת, הוברמן 22, תל־אביב, טל': 03־204444/6/7

هكذا من الاصل

صكـ: من الاهل

נשיא התאחדות המלונות: שריר פגע בתנועת התיירות מארה"ב

פפושדו מחה נגד הסתבת בקידום המכירות של ישראל בארה"ב

מאת זוהר בלומנקרנץ
כתבי "הארץ" לענייני תיירות

נשיא התאחדות המלונות, אלי (פפו) פפושדו, יצא אתמול בהתקפה קשה על שר התיירות, אברהם שריר. פפושדו מתח ביקורת חריפה על דרך טיפולו בעידוד תנועת התיירות מארה"ב והאשימו בגלוי, כי הסתבת בה נהג משרד התיירות בביצוע מכרז בינ"ל לפרסום, פגעה בתנועת התיירות מיבשת זו לישראל.

במכתב ששיגר נשיא התאחדות המלונות לשר התיירות, הוא מוחה כנגד תהליכים בירוקרטיים אשר נמשכו חצי שנה במו"מ עם חברת "גריי" מארה"ב, אשר זכתה במכרז בינ"ל לפרסום ויחסי ציבור של התיירות הישראלית. לטענת פפושדו, בסופו של דבר לא נחתם הסכם עם החברה ופעולות הפרסום ועידוד התיירות מארה"ב ארצה לא יצאו אל הפועל.

פפושדו תבע משר התיירות לדאוג, כי ייעשו מיד פעולות לניצול תקציב הפרסום בשוק האמריקאי, כדי שניתן יהיה להשפיע, אולי, על תיירות החורף ובעיקר על תנועת תיירות האביב.

פפושדו. קול עטות חלושה

לדברי פפושדו, שותפה התאחדות המלונות בתקציב הפרסום בחו"ל והעמידה השנה מיליון דולר לפרסום ולקידום התיירות לישראל. "איננו מרגישים, כי הטיפול בכספנו נוהל בצורה נבונה", כתב פפושדו לשריר.

ממשרד התיירות נמסר אמש בתגובה, כי "בגלל הערות של נשיא התאחדות המלונות מישראל, הוא לא מעודכן במצב הדיש שנוצר. מסע הפרסומת בארה"ב שתוכנן, אמור להתחיל בקרוב. המשא־ומתן עם חברת 'גריי' לא עלה יפה, כיוון שביקשה לחתום על חוזה התקשרות, באמצע עונת התיירות, כדי שלא יוודע כי בהעונה לייצג את ישראל. משרד התיירות כמשרד ממשלתי, לא יכול לעבוד בהחבא ועם חברת פרסום".

גידול של 8.3% בהיקף קופ"ג של בנק הפועלים מראשית '88

קרנות ההשתלמות של הבנק גדלו בתקופה זו ב־15.04% ריאלית

מאת יהודה שרוני

היקף נכסי קופות הגמל שבניהול בנק הפועלים, גדל מתחילת 1988 בשיעור ריאלי של 8.3%. היקף הנכסים הגיע בסוף ספטמבר לסכום של 8.4 מיליארדי שקל — עולה מסיכומים שנערכו בבנק הפועלים.

ניהול השקעותיהם של קופות הפועלים נעשה על־ידי חברת נפרדת, שהוקמה לשם כך, בשם "גמולות".

קרנות ההשתלמות, המהוות חלק ממערך קופות הגמל של בנק, גדלו באותה התקופה בשיעור ריאלי של 15.04% ונכסיהם הסתכמו ב־880 מיליון שקל. קופת הגמל המובילה של בנק הפועלים היא "גדיש", שהיקף נכסיה מסתכם ב־3.79 מיליארד שקל. "כנרת" היא קרן ההשתלמות הגדולה ביותר של בנק הפועלים, והיקף נכסיה עומד על סכום של 360.5 מיליון שקל.

התשואה הריאלית השנתית הממוצעת בקופת הגמל "קציר" היתה בשנים 1982־87 5.47% ותשואת קופת "גדיש" היתה באותה תקופה 4.62%. התשואה הריאלית בקרן ההשתלמות "כנרת" עמדה בשנים 1982־87 על 6.48% לשנה.

בנק לאומי פרסם אתמול את נתוני התשואות הריאליות של קופות הגמל מתחילת 1988 ועד סוף ספטמבר. הנתונים מראים כי קופת הגמל "צור", המקבילה לקופת "קציר" של בנק הפועלים, הניבה מתחילת 1988 תשואה של 4.79%. קופת "שיאון", המקבילה לקופת הגמל "גדיש", הניבה באותה תקופה תשואה של 4.67%.

האכרים: לא נוכל להחזיר את החוב שנטלנו מלאומי אשתקד

"משפחות האכרים צברו חובות של עד 150 אלף שקלים למשפחה"

מאת אבי בנאור

התקלאות הפרטית נקלעה גם היא למצוקה ובהתאחדות האיכרים מתריעים על האפשרות שחבריה, שנטלו הלוואות במסגרת אמיסיה מיוחדת שהנפיק בנק לאומי לפני כשנה, יתקשו לעמוד בהחזר החוב.

שלמה רייזמן, מנכ"ל התאחדות האיכרים, טוען כי אף על פי, שהחקלאות הפרטית אינה נושאת על גבה את חובות העבר, הובילו שלוש השנים האחרונות את האיכרים לסף מצוקה. תוצאות מצוקה זו נותנות אותותיהן בנטישת משקים ובהצטברות חובות חדשים, בהיקפים שבין 60,000 שקלים ועד ל־150,000 שקלים למשפחה. "הלוואות חדשות לא יועילו לנו", אומר רייזמן, "כי נצטרך בסופו של דבר להחזיר גם אותן".

לפני כשנה פעלה התאחדות האיכרים להשגת שתי אמיסיות, של 3 ו־5 מיליוני דולר, שהוצעו על־ידי בנק לאומי לחברי ההתאחדות כהלוואות. כמה מאות חקלאים ניצלו אותן אז.

רייזמן. נטישת משקים

כיום, לאחר שנה של תשלומים שבהם החזירו החקלאים בעיקר את הריבית, הגיע זמן החזר הקרן ועל־פי דברי רייזמן, איכרים רבים לא יוכלו לעמוד בכך. "הרווח בחקלאות אינו מאפשר החזרת האמיסיה בצורה מסודרת", אומר רייזמן, "והאיכרים מחפשים כיום מקורות מימון חלופיים".

בהתאחדות האיכרים אומרים, שיש האוצר משה נסים, אינו רוצה לעזור להם. האיכרים חוששים מההצעות למנות להתפקיד שר החקלאות את דוד מגן, או גרעון פת, ששניהם הוכרו בהקשר זה, ובקרוב ייפגשו עם רה"מ כדי לבקש ממנו למנות לתפקיד את פסח גרופר.

ביה"ח הקריה גובה כספים עבור טיפולי הפריה גם מחברי קופ"ח

מאת עדנה אריהו
כתבת "הארץ"

ביחידה להפריה חוץ־גופית בבית־החולים הקריה בתל־אביב החלו לגבות את מלוא מחיר הטיפול מנשים, חברות קופת־חולים הכללית. נגבים מהן 2,254 ש"ח. גם נשים, שעל־פי הסדר האשפוז האזורי שייכות לבית־חולים זה, ואמורות היו לקבל את הטיפול תמורת הצגת טופס 17, שילמו את מחיר זה. עד כה גבו ביחידה את מלוא עלות הטיפול מנשים שהגיעו ליחידה מחוץ לתל־אביב.

קופת־חולים הכללית שולחת את מבוטחות הקופה ליחידה להפריה חוץ־גופית בבית־החולים הקריה במסגרת ההסכם הגלובלי לאישפוז וטיפול אמבולטורי, שהנהלת הקופה חתמה עם משרד הבריאות. משרד הבריאות מתגמל את בית־החולים מכוח הסכם גלובלי זה, בלי להגביל את מספר הטיפולים או ימי אשפוז.

מנהל בתי־החולים העירוניים בתל־אביב, פרופ' דן מיכאלי, אמר ל"הארץ" כי טיפולי הפריה חוץ־גופית אינם מתוקצבים על־ידי משרד הבריאות. הוא מסר, שאם קופת־החולים הוליטו שטיפול הפריה לילד הראשון נכלל במסגרת ההסכם הגלובלי, עליהן לשלם בעבורו.

דובר קופת־חולים, דוד תגר, מסר כי אי כיבוד טופס 17 ביחידה להפריה חוץ־גופית בבית־החולים הקריה הוא חריגה חמורה מההסכם. לדבריו, הקופה מציעה מציעים לחברות קופת־חולים מאזור תל־אביב לעבור לטיפול ביחידות להפריות חוץ־גופיות בבתי־החולים השרון ובילינסון. הוא הוסיף ואמר, כי אין בכוונת הקופה להחזיר למבוטחות את הסכום שהן נדרשות לשלם.

הושבתה החברה המספקת דלק למטוסי הנוסעים

(ע). עובדי אל־על שבו אתמול לעבודה סדירה, לאחר מספר שעות השבתה, אך השקט לא שב לנמל תעופה בן גוריון. אתמול אחה"צ הודיעו עובדי "שירותי תעופה בע"מ", החברה המספקת את הדלק למטוסים, על שביתה.

כשעתיים לאחר מכן הודיעה הנהלת החברה על השבתת־מגן וכעת אין מספקים דלקים למטוסים, הנוחתים בנמל בן־גוריון.

בעקבות השביתה, נמסרה ההודעה לכל חברות התעופה הפועלות בארץ להצטייד במלאי דלק שיאפשר את המראתם מכאן. לפי שעה לא נפגעו הטיסות.

בציג ועד המתדלקים מסר, שהוועד לא יפגע בטיסות חיל האוויר או במטוסים המובילים תוצרת חקלאית ליצוא.

הרקע לשביתה של העובדים — אין התקדמות במו"מ על הסכם שכר חדש.

מחשבי מס הכנסה הושבתו בגלל עיצומי מפעיליהם

מאת איתן אבריאל

המחשבים במשרדי השומה של מס הכנסה השבתו בגלל עיצומים של היחידה הממשלתית המספקת שירותי מחשב למס הכנסה.

נציב מס הכנסה, יאיר רבינוביץ, אמר אתמול כי הודיע לכל משרדי השומה לפעול בזהירות רבה, על־מנת להימנע מעשיית טעויות בחישובים הידניים.

פקידי מס הכנסה ממשיכים לעבוד בצורה ידנית, ועיקר הפגיעה היא באפשרות לבצע בירורים במחשב.

רבינוביץ אמר עוד, כי בשלב זה לא נגרם נזק להכנסות המדינה כתוצאה מהעיצומים, אולם אם המצב יימשך, תיפגע עבודת האגף והכנסות המדינה יקטנו.

בנק ישראל הורה לשפר דיווח בעסקות עתידיות

מאת יהודה שרוני

המפקח על הבנקים בבנק ישראל הוציא בימים אלה הנחיות חדשות, המחייבות את הבנקים לשפר את נוהלי הדיווח ללקוחות המבצעים עסקות עתידיות במטבע חוץ. הוראות הדיווח החדשות כבר נכנסו לתוקפן.

עד כה שרדה אי בהירות רבה בכל הנוגע לתהליך הוצאתה אל הפועל של עסקה עתידית במטבע חוץ. לקוח שרצה לבצע עסקה כזו, נתקל לא אחת באי הבנות, הן ביחס למעמדו של הבנק כלפי הלקוח (סוחר או נאמן) והן ביחס לאופן קביעת השער.

אי בהירות זו יצרה חשש, כי הבנק עלול לנצל לרעה את מעמדו כלפי הלקוח.

חלק מבעיות אלה פורסמו לפני חודשים מספר ב"הארץ", שבעקבותיהם הפנו תלונות רבות בעניין לפיקוח על הבנקים בבנק ישראל. בעקבות תלונות אלו התקבלה ההחלטה לפעול בנדון.

ההוראות החדשות יהיו מפורטות יותר ויחייבו את הבנק במדוייק לגבי הדרכים להוציא אל הפועל את העסקה העתידית.

חילוקי דעות במו"מ טייסים־הנהלה בארקיע

מאת זוהר בלומנקרנץ, כתבי "הארץ" לענייני תעופה

חילוקי דעות נתגלעו בפתיחת המשא־ומתן על הסכם עבודה חדש בחברת התעופה ארקיע.

בתום הישיבה הראשונה התברר, כי קיים פער בין דרישות נציגי הטייסים לבין גובה תשלומי תוספת השכר שההנהלה מוכנה לשלם. הנהלת ארקיע מוכנה להעניק לטייסים תוספת שכר בשיעור של עד 5%, בדומה לתוספת עליה הוחלט בהסכם העבודה שהושג במגזר הציבורי, למרות שהסכם זה לא חל על חברת ארקיע.

נציגי הטייסים דורשים תוספת שכר הנעות בין 7%־10%. המו"מ בארקיע הוא מפעלי ותוספות השכר לטייסים אמורות להיגזר מרווחי החברה.

המשא־ומתן יחול על 36 טייסים, המועסקים על בסיס הסכם עבודה קיבוצי, ויותר מ־20 טייסים, הקשורים לחברה בחוזה אישי. להבדיל ממשכורתם של הטייסים באל־על, רכיב מטבע החוץ במשכורתם של הטייסים בארקיע נמוך יותר.

משכורתו הבסיסית של טייס בארקיע עומדת היום על 1,700 שקל והיא מתגמוכת בענף התעופה, לעיתים אף נמוכה ממשכורות טייסי חברות הריסוס.

לא נקבע מועד להמשך השיחות.

בל"ל יכנס נציגיו בדרום ובמרכז אמריקה — במכסיקו

מאת אריה לביא

בנק לאומי עומד לקיים ב־6 בדצמבר כנס של נציגיו בדרום ובמרכז אמריקה. הכנס יתקיים במקסיקו סיטי וצפוי בו דיון בתוכנית העבודה ל־1989 ובסיכום תוצאות שנת 1988.

לכנס עומדים לצאת היו"ר החדש של בנק לאומי, משה זנבר, וראש החטיבה הבינלאומית של הבנק, ד"ר זלמן סגל.

זנבר מתעניין אישית במקסיקו, שכן היה יו"ר בנק העצמאות, בעת שזה היה בבעלות קבוצה של משקיעים ממקסיקו.

זו נסיעתו הראשונה של זנבר לחו"ל במסגרת תפקידו כיו"ר מועצת המנהלים של בנק לאומי. הכנס תוכנן עוד לפני שזנבר נבחר לתפקידו. בכנס עומדים ליטול חלק נציגי בנק לאומי בוונצואלה, בראזיל, ארגנטינה, צ'ילה, אורוגואי (שבה יש לבל"ל חברה־בת), פנמה ומקסיקו.

בסוף השבוע עומדים להתכנס בארץ ראשי השלוחות של בל"ל באירופה. הפגישה בישראל מחליפה פגישה קבועה של הנציגים האירופיים, שהיתה נערכת בעבר באחת ממדינות אירופה.

בידרמן מקבוצת הסנה הרוויחה במחצית 1988

הרווח לפני מס יסתכם ב־117 אלף שקלים

מאת אריה לביא

חברת הביטוח בידרמן, הנמנית עם קבוצת הביטוח ההסתדרותית הסנה, עומדת לסיים את המחצית הראשונה של 1988 עם רווח. זאת בניגוד לחברת האם ומרבית החברות הבנות של הקבוצה, שהפסידו בתקופה זו.

סיכומים ראשונים מהדו"ח הכספי של החברה, מצביעים על רווח סמלי לפני מס, של 117 אלף שקלים, בדומה לרווח בתקופה המקבילה בשנה הקודמת. יצויין, כי הדוחות טרם נערכו סופית וטרם הובאו לאישור דירקטוריון הסנה.

חברת בידרמן הינה בבעלות הסנה (51%), משפחת בידרמן (44%) והמנכ"ל המשותף של החברה זאב בן יצחק (5%). כמנכ"ל החברה מכהן מרדכי ריצמן, שמונה באחרונה למשנה למנכ"ל הסנה.

הפרמיות בביטוח כללי גדלו בכ־43% במחצית הראשונה של השנה והגיעו ל־11.4 מיליון שקלים. הפרמיות בביטוח חיים גדלו ב־41% והגיעו ל־7.9 מיליון שקלים. בחברה מעריכים, שסך הפרמיות יגיעו עד סוף השנה ל־45 מיליון שקל.

יצרני הסבון מבקשים ביטול מס קניה על הייצור בארץ

מאת מיכל רוזה

יצרני הסבון פנו באחרונה להנהלת המכס בתביעה לבטל את מס הקנייה על סבון רחצה ועל חומרי הגלם המשמשים לייצורו.

במכתב אל מנהל המכס, יעקב ארד, אומר סגן מנהל האגף הכללי בהתאחדות התעשיינים, עמי ליכט, כי מס הקנייה, בשיעור 20%, המוטל על הסבון המיוצר בארץ, מתווסף למס המוטל על החומרים המשמשים לייצור הסבון. בסופו של דבר, הוא טוען, שיעור המס גבוה יותר במקרים רבים, מזה המוטל על סבון מיובא.

ציפורי: דברי לובלסקי על מדיניות הביטוח הלאומי — תמוהים

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

מנכ"ל המוסד לביטוח לאומי מרדכי ציפורי, הגדיר אתמול כ"דיבורים תמוהים" את דבריו של מנכ"ל נעמת מאשה לובלסקי, לפיהן נבגע הביטוח הלאומי לתכתיבי האוצר.

ציפורי אמר, כי כל פגיעה בכספי הביטוח הלאומי, שהם כספים המושקעים בזהירות רבה על פי תוכניות שקולות, תפגע בגובה הקיצבאות שמשלם המוסד לביטוח לאומי. זאת ביחוד שהריבית שמניבות האיגרות, המושקעות בבנק ישראל, מסייעת בהבטחת התשלום השוטף של הגימלאות.

מנהל בבנק הפועלים הורשע במעשי מירמה

מאת צבי הראל
סופר "הארץ" בבית המשפט

מנהל סניף בנק הפועלים בנווה מונסון, עמנואל ברגמן (36), הורשע לפני כשבוע בסדרה של עבירות מירמה וזיוף. גזר־דינו נדחה למועד מאוחר יותר.

שופט בית־המשפט המחוזי בתל־אביב, אורי שטרוזמן, קבע בהכרעת־הדין, כי הנאשם ניצל את תפקידו לעשיית מעשי מירמה והעברות כספים בחשבונות שונים בבנק, לחשבונו ולחשבונות שהיו בשליטתו המוחלטת, למרות שנשאו שמות אחרים.

במשפט התברר, כי לקוחות של הבנק בניהולו של הנאשם, שהיו ביתרות חובה גדולות, קיבלו הלוואות מחברת הביטוח "אריה", והנאשם דאג להוציא לטובתם ערבויות מזוייפות, שניתנו כביטחונות לחברת הביטוח. מחברת הביטוח "אריה" נלקחו שלוש הלוואות בסך כולל של 360 אלף דולר. התביעות הרשה נאור ואתי ברנשטיין מפרקליטות מחוז המרכז, האשימו אותו ב־25 אישומים והנאשם הורשע ב־17 מהם.

הנאשם טען, בין היתר, כי במעשיו אין עבירה, כי באותם ימים נהגו כך גם עמיתיו ומנהליו בבנק הפועלים ובבנקים אחרים. לדבריו, הראיה היא שמידותיהם המקולקלות העלו עליהם את המתה של הוועדה בראשות השופט משה בייסקי.

על כך כתב השופט שטרוזמן, כי הדו"ח של ועדת בייסקי אינו קשור כלל למשפט זה. באשר לטענה, כי הנאשם פעל כמקובל בימינו, כתב השופט: "אין צורך להזהיר, כי אין בה הגנה מפני הרשעה ואף לא מפני ענישה, כי העבירה אינה פעולת, על־פי הנורמות של העבריינים ופעולה עבריינית של הרבים אינה מוכה את היחיד הפועל כמותם".

קנה הוחש בפרשה נחשף על־ידי מבקר הפנים של בנק הפועלים אילן סלע.

בצער ויגון אנו מודיעים על פטירת
בעלי וסבנו היקר

נחום מילבסקי

ההלויה תתקיים היום יום ג' י"ג כסלו תשמ"ט 22.11.88 בשעה 11.00 לפנה"צ בבית העלמין דרום גבול חולון בת־ים

נפגשים ליד השער הראשי

אוטובוס יעמוד לרשות המלוים בשעה 10.00 מבית המנוח רח' ז'בוטינסקי 56 תל־אביב

המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של
אשתי, אמנו, אחותנו וסבתנו היקרה

מלכה סטולר

ההלויה תתקיים היום, יום שלישי י"ג כסלו תשמ"ט, 22/11/88 בשעה 12.00 בצהרים בבית העלמין הדרום בגבול חולון־בת־ים

נפגשים ליד השער הראשי

המשפחה המתאבלת

אבלים וכואבים על כי יקירתנו

ד"ר אמה עוז

איננה

ההלויה תצא היום, יום ג', י"ג בכסלו התשמ"ט 22.11.88 בשעה 13.00 מבית ההלויות בסנהדריה להר המנוחות גבעת שאול ירושלים

בעלה: בדרי עוז
בניה: עמית, חגי
בתה וחתנה: מיכל ואילן וקסמן
אחיה: לב דב

יושבים שבעה בבית המנוחה רח' ביידרין 8, ירושלים

לאסתר ולמשפחה

אתכם באבלכם במות

הלל גולדמן ז"ל

"אשר איגרא"
החברים והעובדים

האוניברסיטה העברית בירושלים
הפקולטה לרפואה
ביה"ס לרוקחות
אבלים על מותה של

ד"ר אמה עוז

ומשתתפים בצער של
פרופ' בדרי עוז והמשפחה

לאלי בן־מיור

אתך באבלך הכבד
על מות אביך

רחמים ז"ל

הנהלת כלל תעשיות

קבלת מודעות אבל
24 שעות ביממה
מודכון
03־38 38 38

דחפון
שרות מודעות טלפוני של "הארץ"
לבעלי כרטיס אשראי
03-611001

לפרופ' בדרי עוז

משתתפים בצערך במות

אשתך ז"ל

הועד המרכזי של
ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל

במלאת שלושים לפטירת יקירתנו אמנו וסבתנו

חיה ווייט ז"ל

נעלה לקברה ולגלוי מצבה ביום חמישי ט"ז בכסלו תשמ"ט 24.11.88. היציאה מבית משפחת וייט, ברח' התבונים 8, לבית העלמין בהר הזיתים ירושלים בשעה 13.30

תחבורה מאורגנת.

אנו מודים לכל מנחמינו

המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירת יקירנו

נחמן נרדי

ההלויה תתקיים היום יום שלישי י"ג כסלו תשמ"ט 22.11.88
בשעה 2.00 אחה"צ בבית העלמין ברמת־השרון
נפגשים בשער בית העלמין

האבלים: אשתו: בירה נרדי
בנו: בני נרדי וב"ב

ליצחק מלאך

איתך באבלך במות

אביך ז"ל

גיל דיזוך
ובית דיגיטל

אזכרה

ביום השנה לפטירתם של הורינו־יקירינו
(במלאת שמונה עשרה שנה לפטירת אמא וחמש שנים לפטירת אבא)

ג'ניה ויעקב לוין ז"ל

תתקיים מחר, יום רביעי, י"ד בכסלו תשמ"ט 23/11/88
בשעה 3.30 אחה"צ בבית העלמין הישן חוף הכרמל, חיפה.
נפגשים ליד השער

המשפחה

קדיש
טיפול בכל סידורי הלויה
03־653030
שרותי קבורה
שרותי לילה 413080

אינטרפרם מעבדות בע"מ
IPL
בית אינטרפרם אבל על מות

ד"ר אמה עוז

ומשתתף בצער המשפחה.

ההנהלה והעובדים.

במלאת שלושים לפטירת יקירנו

אלימלך מיבלום ז"ל

נעלה לקברו לגילוי מצבה ולהתייחד עם זכרו, מחר יום רביעי, י"ד בכסלו תשמ"ט, 23.11.88, בשעה 14.00 בבית העלמין בקרית שאול.

נפגשים בשער החלקה הצבאית.

המשפחה

במלאות שלושים לפטירתו של

ד"ר סידני הריס ז"ל

מנהל מכוני הרנטגן של קופתנו

נעלה לקברו להתייחד עם זכרו ביום חמישי ט"ז כסלו תשמ"ט 24.11.88
בשעה 3.30 אחה"צ בבית העלמין בהרצליה.
נפגשים ליד שער בית העלמין.

מרכז קופת חולים לעובדים לאומיים
של הסתדרות העובדים הלאומית בארץ ישראל

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו
בניו־יורק של אבינו וסבנו

משה גרשון (סניה) ורמן ז"ל

ההלויה תתקיים היום שלישי י"ג בכסלו תשמ"ט 22.11.88 בשעה 5.30 אחה"צ תצא מבית ההלויות סנהדריה ירושלים להר המנוחות.

אשתו: רוזה
בנו: רוברט ורעייתו גולדה
הנכדים והנינים.

הזמנה להציע הצעות

מוזמנות בזאת הצעות לרכישת מגרש מקרקעין הידוע כגוש 10888 חלקה 22 בחיפה, ברח' הנמל 6, והמבנה המשמש כבית־קירור בחזית קומת הקרקע. כמפורט בקמת המכירה, מחסן בקומת קרקע (חלק אחורית, הדר קרוזו וחשוד בבנוק.

פרטים נוספים ניתן לקבל במשרד עוה"ד אל הנ־זנסר, רח' הירקון 115, תל־אביב, טלפון 03-288104.

את ההצעות יש להגיש עד יום 7.12.88. אין כל התחייבות לקבל ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא, וכן נשמרת הזכות לנהל מו"מ עם כל אחד מהמציעים בנפרד.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מבוא העמקים"
חוק התכנון והבניה
תשכ"ה — 1965

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965, כי הוגשה למשרדי הועדה המקומית "מבוא העמקים" בנצרת עילית בקשה להקלה בתיק מס' 47/87 רמת ישי. מגיש ע"י אלון ויזנאלי מישב רמת ישי גוש 11181 חלקה 26.

מהות ההקלה הלקת מגרש לשטח הקטן מ־500 מ"ר ב־8%.

את ההתנגדויות אפשר להגיש למשרדי הועדה המקומית רחוב כרמל 2/5 נצרת עלית תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.

ישראל קנת, יו"ר הועדה

עיריית חיפה — משרדי מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר — 04-356815-4

הודעה על־פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: מר ג. שדה לאשר הקמת גלריה בקטן ברחוב העצמאות מס' 39 חלקה 48 בגוש 10888 עיר.

הבקשה כרוכה בהקלת גלריה הגבוהה את תקנות התכנון והבניה.

אפשר לעיין בבקשה בגנף לפיקוח והרישוי על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים:
יום ב' — 08.00-12.00
יום ד' — 08.00-12.00, 15.00-17.00

המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, יגישנה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבעיים יום מיום פרסום הבקשה.

אהרון יבלנביץ
מהנדס העיר

עיריית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
ולהלן: החוק

בנ 75/625/2

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי מר בחורי יוסף הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה ולהלן הועדה בקשה להתרת הקלה בגוש 30121 חלקה 9 ברחוב הירקע 53 בירושלים והיינו: תוספת של 18 מ"ר לדירה ששטחה מבנה"ע 316 וכן שינוי בחלוקת הצד פנים במבנה.

את ההתנגדויות להתרת ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבעיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים.

ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרדי זה בכל יום מיום א' ליום ד' בין השעות 14.00-12.00.

אבירהם כוזלה — מ"מ ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה

סערה פוליטית מלווה השעייה של שופט צרפתי החוקר פיגועי טרור

איומים ב"גילויים מביכים" מלווים את הפרשה המסעירה את פאריס בימה האחרונה

מאת יואב טוקר

פאריס (מיוחד ל"הארץ"). השעייתו האפשרית של שופט־חוקר פאריסאי, המופקד על פיענוח סדרה של מעשי טרור "מזרח־תיכוניים", התפתחה בימה האחרונה בצרפת לכדי חילופי־האשמות פוליטיים חריפים ואיומים ב"גילויים מביכים".

מנהיגי האופוזיציה בצרפת תקפו אתמול באורח חריף במיוחד, את ממשל מיטראן־רוקאר וייחסו לו את האחריות "הפוליטית" להחלטה לפתוח בהליכים משפטיים נגד השופט־חוקר בולוק, המופקד על החקירות הרגישות בענייני טרור.

השופט־חוקר ז'יל בולוק מופקד זה שלוש שנים על חקירת שורה ארוכה של מעשי טרור קטלניים, שהפילו כ־120 קורבנות בנפש בצרפת. הרוב הגדול של פיגועי טרור אלה מיוחס על־ידי כוחות הביטחון הצרפתיים לחוליות טרור "מזרח־תיכוניות", שבפעילותן היו מעורבים חשודים איראניים, פלשתינאים, לבנוניים, סוריים ואחרים. אחדים מן הפיגועים כוונו נגד מטרות ישראליות ויהודיות בפאריס ובערי־שדה בצרפת.

פרקליטו של אחד מן העצורים החשודים במעורבות במעשי הטרור, פואד עלי סאלח, הצליח להשיג בשבוע שעבר, בדרג משפטי, פתיחה בהליכים נגד השופט־חוקר בולוק. צעד משפטי זה (שנומק בטענה שבולוק העניק בשעתו ראיונות לעיתונים שבהם הפר כביכול את סודיות החקירה) עשוי לאפשר הוצאת החקירות מידיו של בולוק והעברתן לשופט־חוקר אחר.

אישים בכירים בממסד המשפטי והביטחוני – ועתה גם ראשי האופוזיציה של הימין, ז'אק שיראק ושארל פאסקווה – מתחו ביקורת חריפה נגד "הפארסה של טרוריסט ההופך את השופט לאשם..."

מעבר לסיבוכים המשפטיים של הפרשה, מאשים עתה מושל מיטראן־רוקאר ב"התחשבנות פוליטית" בענייניו של בולוק, ובניסיון "להסתיר פעם נוספת" את אזלת ידו של המשטרות בצרפת, שלא הצליחו עד עתה להביא לדין את האחראים לשורה ארוכה של פיגועים "מזרח תיכוניים".

שוב רצח של המאפיה — אתמול נרצח למוות מיכלה וירגה, בן 52, וג'ובאני אמאטו, בידי המאפיה. בתוך כך נמשכת הסערה באיטליה לקריאת שביתה כללית של השופטים על רקע התנכלות, לטענתם, מצד הממשלה למאבקיהם לנהל חקירות מעמיקות נגד המאפיה בפאלרמו. תצלום איי־פי

30 הרוגים במטוס אפגני שהפילה פאקיסטן

איסלאמבאד (ע"ר). 30 איש נהרגו כאשר מטוס־תובלה אפגאני הופל בשבת על־ידי חיל־האוויר הפקיסטאני – הודיע אתמול רדיו קאבול.

בידיעה נמסר, כי הטייס איבד דרכו בשל תקלה טכנית בעת טיסה מהבירה קאבול לג'לאלאבאד במזרח, וביקש עזרה מנמל־התעופה הקרוב ביותר בפקיסטאן.

שני סינים נהרגו בפיצוץ בחומה הגדולה

פקינג (ע"ר). פיצוץ בחומה הגדולה העתיקה של סין גרמה אתמול למותם של שני [illegible] מספר תיירים מערביים. [illegible]

סיבת מותה של אונאסיס: בצקת ריאות; תיקבר באי סקורפיוס

אתונה (ע"צ). שופט ארגנטיני קבע אתמול, כי כריסטינה אונאסיס מתה מבצקת ריאות. גופתה של אונאסיס, שמתה בשבת בארגנטינה, תוטס מחר ליוון ותטמן באי סקורפיוס.

נסיבות מותה של אונאסיס לא היו ברורות, מכיוון שליד גופתה נמצאה צנצנת ובה גלולות. היא עמדה לחגוג את יום הולדתה ה־38 בחודש הבא.

עיתוני יוון פרסמו אתמול בהבלטה ידיעות על נסיבות מותה. היומון "24 שעות" הפרו־ממשלתי פירסם את הידיעה תחת הכותרת "מוות מסתורי", בהזכירו את העובדה כי לפני 10 ימים מתה אחייניתה של כריסטינה, מלופה אונאסיס (40), בנסיבות דומות בניו־יורק.

פרופ' יואניס גיאורגאקיס, סגן יו"ר קרן אונאסיס, אמר כי רכושה העצום של כריסטינה יועבר לבתה היחידה, אתינה, שנולדה בינואר '85. תוקם מועצת אפוטרופסים, שתנהל את הרכוש עד שהילדה תגיע לבגרות. מועצה זו תשתף פעולה עם אבי הילדה.

הפגין למען סחרוב, ריצה שבע שנים בכלא ועוד נשלח לסיביר

מאת אליהו זהבי

קופנהגן (מיוחד ל"הארץ"). [illegible] "אמנסטי" החליט להעניק את [illegible] דעת הקהל בעולם למען [illegible] שלושה ימים לאחר שפרופ' אנדריי סחרוב הוגלה לעיר גורקי. מאילאנוב נעצר בעת שהפגין נגד הגליית סחרוב.

משפטו התקיים ב־12 בפברואר '80 והוא נידון לשבע שנות מאסר ושתי שנות "הגליה פנימית" על ניהול תעמולה אנטי־סובייטית. בעת שהותו בכלא כריסטופול, ב־1982, הוא נידון להארכת מאסרו בחצי שנה בשל הסתת אסירים.

מאילאנוב שוחרר ממאסרו בקיץ '87 והוגלה לעיר נידחת במחוז יאקוטיה, המרוחקת 8,000 ק"מ ממוסקווה. ביום השנה ה־70 למהפכת אוקטובר, ב־7 בנובמבר '87, הוא הניף בעיר גלותו כרזה שבה קרא לשחרור כל האסירים.

רוב הציבור בריטי: על המלכה לבקר במוסקווה

(ע"ר). הזמנה, שיתכן שלא תגשם לעולם, עוררה פולמוס בקשר עם השאלה אם על המלכה אליזבת השנייה לבקר במוסקווה ולהביע בכך את קורת רוחה נוכח הצעדים שנקט מנהיג בריה"מ מיכאיל גורבאצ'וב.

על אף העובדה, שיתכן וגורבצ'וב לא יזמין את המלכה, במהלך ביקורו בלונדון בחודש הבא – במיוחד לאחר התגובה לרעיון זה – הציבור, העתונים והממשלה דאגו לכך שדעתם תיוודע ברבים.

סקר טלפוני שנערך אתמול על ידי הטלוויזיה הבלתי תלויה גילה, ש־90% מהנשאלים סבורים, שעל המלכה לשכוח את טבח משפחת הצאר במהלך המהפכה הרוסית ולבקר בקרמלין.

על אף העובדה שטרם נתקבלה הזמנה, סבורה הגב' תאצ'ר כפי הנראה כי עליה להביע את דעתה בנושא זה ולכן "הודלפו" ידיעות, שמהן משתמע מעל לכל ספק כי תטיל וטו על עריכת ביקור מעין זה של המלכה בבריה"מ.

תאצ'ר קוראת למערב לתמוך בגורבצ'וב

ניו־יורק (ע"ר). ראש ממשלת בריטניה, מרגרט תאצ'ר, אמרה כי המלחמה הקרה נסתיימה, וקראה למערב לתמוך במנהיג בריה"מ, מיכאיל גורבצ'וב. עם זאת, קראה למערב שלא להזניח את הגנתו, ולהקפיד על חימוש נאות.

בראיון ל"ניוזוויק" ול"וואשינגטון פוסט", קבעה תאצ'ר, כי ערכי החירות של המערב הוכיחו כי הם משכנעים יותר מן המרקסיזם.

תאצ'ר הוסיפה, כי ההישגים בתחום זכויות האדם, שהושגו בבריה"מ, עדיין לא התבססו שם, והם עלולים לרדת לטמיון אם לא יצליח גורבצ'וב ברפורמות הפוליטיות שלו.

דארמן מונה כמנהל הכספים במימשל בוש

וואשינגטון (ע"ר). הנשיא הנבחר ג'ורג' בוש מינה אתמול את ריצ'ארד דארמן כמנהל משרד תכנית התקציב לענייני ניהול ותקציבים בממשלה.

דארמן היה פקיד במשרד האוצר, בממשל הקודם. קודם לכן תידרך את הנשיא רייגן בבעיות שונות, כגון תכניות כלכליות, ביטוח סוציאלי ומכירות נשק לערב הסעודית. במערכת הבחירות הנוכחית, סייע לבוש בשני העימותים הטלוויזיוניים עם דוקאקיס.

בתוקף תפקידו החדש יפקח על התקציבים הפדראליים שהנשיא יגיש לקונגרס, וימלא תפקיד בכיר במו"מ לקביעת הקדימויות של התקציב וקיצוצו.

כמו כן, הודיע בוש כי שר־המשפטים ריצ'ארד תורנבורג ושר החינוך לאורו קוואזוס, ימשיכו בתפקידיהם בממשל החדש.

השחמטאים סיימו בתיקו עם צרפת; הנשים הפסידו ליוון

מאת עמר הרותי

סלוניקי (מיוחד ל"הארץ"). באולימפיאדת השחמט בסלוניקי השיגה אתמול נבחרת הגברים של ישראל תוצאה של 1.5:1.5 נגד נבחרת צרפת, ומשחק לא גמור. נבחרת הנשים של ישראל הפסידה 3:0 נגד נבחרת הנשים החזקה של יוון.

עד כה צברה נבחרת הגברים של ישראל 18 נקודות עם שני משחקים לא גמורים, אחד במצב שיוויון והשני במצב נחות. נבחרת הנשים צברה עד כה 12 נקודות.

נשיא עיראק מאשים את בנו ברצח עוזרו

בגדד (ע"ר). נשיא עיראק, סדאם חוסיין, הורה אתמול להעמיד למשפט את בנו הבכור עודיי, באשמת רצח אחד מעוזריו.

בהודעה ששלח סדאם חוסיין לשר המשפטים שלו, ששודרה ברדיו בגדד, באמרו "אני תובע שמשפטו של בני ייערך לפי החוקים ויהיה אלוהים עם אלה שאותם תבחר, כדי שיערכו את החקירה בצורה שתניח את דעתו של אלוהים".

עוזרו של הנשיא נהרג ב־18 באוקטובר, לאחר שהוכה במקל. חוסיין אומר כי בנו עודיי ניסה שלוש פעמים להתאבד, ביום מותו של העוזר, אולם לאחר שקיבל טיפול בבית־החולים, התאושש.

מצבו של קיסר יפאן – יציב

טוקיו (ע"ר) "אין שינוי משמעותי במצבו של הקיסר", נאמר בדו"ח רפואי שפורסם אתמול על ידי רופאיו של הקיסר היפאני הירוהיטו, הנאבק על חייו זה שלושה חודשים.

מצרים נאבקת באחים המוסלמים: עוצרת מנהיגים ומכה סטודנטים

מגלבים בנוסח דרא"פ בידי אנשי זרועות הביטחון של מצרים

קהיר (ע"מ). העיתון "אל־שעב" מוסר כי אחד המנהיגים הבולטים של האחים המוסלמים, מוסף אלצרי, נעצר בגיזה שבקהיר בתחילת החודש. לפני ימים מספר נעצר גם אחד המנהיגים הבולטים של התנועה במחוז אלשרקיה, סעד לאשין.

כן נעצרו סטודנטים, רופאים ומהנדסים המשתייכים לקבוצה. אחרון המהנדסים שנעצרו הוא יוסף עמר מהעיר פורט־סעיד. איגוד המהנדסים החליט להקים ועדה לחירויות ולערוך מסע תעמולה נרחב כדי להביא לשחרור המהנדסים העצורים.

זרועות הביטחון של מצרים החרימו את הפרסום הפרלמנטרי, שמוציאים לאור חברי מפלגות "הברית המשולשת" במחוז אלכסנדריה, עצרו את מפיציו וסגרו את בית־הדפוס שבו הודפס.

כוחות הביטחון המיוחדים ויחידות, המתמחות בלוחמת קראטה, התפרצו לפקולטה לחינוך באלכסנדריה, תקפו את הסטודנטים והיכו אותם מכות נאמנות. הפורצים נשאו עימם מגלבים דוגמת אלה המופעלים בדרום־אפריקה בידי הלבנים נגד השחורים.

מנגנוני הביטחון פעלו למניעת סימפוזיונים מטעם ה"אחים המוסלמים" והחזיקו 45 סטודנטים מהאוניברסיטה. בעיר אלמניה התקיימו תהלוכות והפגנות קולניות שאורגנו ע"י אנשי האחים המוסלמים במחאה על פריצה לבתים ומעצרים ללא אבחנה, ועל שמנעו מהם להתפלל.

בהוטו ויריבה הוזמנו לשיחות עם נשיא פקיסטאן להקמת ממשלה

בהוטו: נגד ממשלת אחדות לאומית; יש לכבד את רצון העם

איסלאמבאד (ע"ר). הנשיא בפועל של פקיסטאן גולאם איסחאק חאן הודיע שלשום כי החליט לזמן את בנאזיר בהוטו ואת יריבה העיקרי, נאוואז שאריף, לשיחות על הקמת ממשלה חדשה, לאחר שהבחירות הכלליות בשבוע שעבר לא הביאו להכרעה.

בהודעה מטעם לשכת הנשיא צוין, כי חאן יפגש עם השניים להתייעצויות נפרדות היום, "לדיון בשאלות הנוגעות להקמתה של ממשלה עתידה".

הבחירות ביום רביעי שעבר לא העניקו רוב מוחלט אף לאחד משני היריבים העיקריים. גם בהוטו וגם שאריף טוענים לזכותם להקים ממשלה.

מפלגתה של בהוטו, "מפלגת העם הפקיסטאני", זכתה ב־92 מושבים בפרלמנט, 17 מושבים פחות מ־109 הדרושים לרוב מוחלט. מפלגתו של שאריף זכתה ב־55 מושבים. מפלגות קטנות ומועמדים עצמאיים זכו ב־68 מושבים.

בהוטו הצהירה שלשום, כי אין לה ספק שבסופו של דבר תוטל עליה הקמתה של הממשלה החדשה. "אני בטוחה בכך. לא תיתכן אפשרות אחרת", היא אמרה במסיבת עיתונאים.

היא אמרה עוד, כי היא מתנגדת בתוקף להקמתה של ממשלת אחדות לאומית. היא הדגישה, כי בבחירות הכלליות הביע העם הפקיסטאני את רצונו, ועתה יש לכבד רצון זה.

איראן ועיראק אינן נסוגות מעמדותיהן בדבר תפוקת הנפט

וינה (ע"ר וע"צ). הסיכויים להשגת הסדר על תקרת תפוקה של חברות קרטל הנפט אופ"ק, נראו אתמול קלושים עקב העמדה העקשנית של איראן ועיראק, שדחו את כל הצעות הפשרה שהועלו לפניהן.

גורמים בתעשיית הנפט אמרו, כי אם לא יושג הסדר, עלול מחיר הנפט בשוק העולמי לרדת עד לשפל של 5 דולרים לחבית.

שר־הנפט האיראני ועמיתו־יריבו העיראקי אינם מוכנים לפשרה בנושא "שוויון בתפוקה". עיראק דורשת כי תינתן לה הזכות לשאוב נפט באותה כמות ששואבת איראן, ואיראן מתנגדת לכך בתוקף בטענה כי היא תמיד הפיקה נפט יותר מעיראק.

בלי להסדיר בעיה זו, לא יוכל אופ"ק להחליט על מכסת נפט כוללת ועל חלוקת מכסות למדינות החברות.

מנהל אחת מחברות הנפט האמריקאיות הגדולות, העוקב מקרוב אחר השיחות בווינה, אמר כי כשלון בהשגת הסדר על תפוקה יוריד את מחיר הנפט מיד ב־3 דולרים לחבית, ל־10 דולרים. אולם גורמים בתעשייה הביעו פסימיות רבה יותר ואמרו כי אם תימשך תפוקת היתר ויגדלו הרזרבות בשוקי הנפט, יגבר הלחץ על המחירים וההידרדרות עלולה להוריד את מחיר הנפט ל־5 דולרים לחבית.

איגוד הסטודנטים בפולין חוזר לזירה הפוליטית בפעולות מחאה

ורשה (ע"ר). איגוד הסטודנטים בפולין, שהוצא אל מחוץ לחוק, חזר לזירה הפוליטית ופתח בפעולות מחאה גלויות, בראשונה מאז חוקי החירום הצבאיים מ־1981.

הפגנות הסטודנטים התרחשו בד־בבד עם שביתות של פועלים צעירים מיליטנטיים. מגמה זו באה להדגיש כי אי־השקט מתגבר בקרב הנוער הפולני לנוכח אי־יכולתו של המשטר הקומוניסטי להתגבר על המשבר הכלכלי המתמשך.

הסטודנטים אומרים, כי נמאס להם להיות בתנאי מגורים ירודים ובלא חירות בקמפוס. מפריע אותם חוסר הסיכוי להגיע למעמד כל שהוא בפולין, והם נאלצים להגר, לטענתם, כדי לחפש חיים טובים יותר בחו"ל.

דרישתם העיקרית כיום היא החזרת המעמד החוקי של ארגון הסטודנטים העצמאי. שלטונות פולין דחו את הדרישה בתחילת נובמבר. הם חוששים מהקירבה בין איגוד הסטודנטים לבין האיגוד המקצועי החופשי סולידריות, שגם הוא אינו חוקי.

תומאס דיימינסקי, דובר איגוד הסטודנטים, אמר: "אם לא יימצאו פתרונות, כמה סטודנטים יישארו אדישים אולם האחרים יקצינו עמדותיהם".

השבתת מרכז וילנה בתביעה לריבונות ליטא

מוסקווה (ע"ר). התנועה נעצרה אתמול במרכז וילנה, כאשר תושבי ליטא ערכו שביתת מחאה שנמשכה 10 דקות, בתבעם שהרפובליקה שלהם תלך בעקבות אסטוניה השכנה ותכריז על עצמאותה.

שביתת המחאה קויימה בעקבות המושב של בית־הנבחרים הליטאי, אשר נערך ביום ו' על אף העובדה שנתקבלו איתותים ממוסקבה, כי הקרמלין מוכן להתפשר בשאלת התיקונים לחוקה הסובייטית, שגרמו לתסיסה בכל שלוש הרפובליקות הבאלטיות.

השביתה היתה כמעט מלאה, והנהגים פעלו בהתאם לקריאה שהושמעה על־ידי "סאיודיס", התנועה העממית הנאבקת להכרת אוטונומיה נוספת לרפובליקה שהיתה עצמאית עד שסופחה על־ידי בריה"מ.

"כוכב אדום": החייל הסובייטי מפונק ומשתמט

מאת אליהו זהבי

שליח "הארץ" בסקנדינוויה

קופנהאגן (מיוחד ל"הארץ"). עיתון הצבא האדום "כוכב אדום" פרסם מאמר קטלני על "פינוקיהם" של חיילים בשירות חובה. החיילים מתלוננים על מחסור במזון ועל קשיי הדיור במחנות הצבא. כתוצאה מהתלונה הבלתי מבוססת, מוצפים מחנות הצבא בבני משפחה הבאים לבקר אצל יקיריהם עם סלי מזון.

מחנות הצבא הפכים בימי ביקור לקרנבל. חיילים שיש להם הורים עשירים, מקבלים גם דמי־כיס נדיבים. חיילים המבקשים להשתמט מתפקיד לא רצוי, פודים את עצמם בדמי שלום לחיילים שאין להם הורים אמידים.

בקיץ שעבר פרסם "כוכב אדום" מאמר מאת מפקד בית־ספר להכשרת טייסים, המתלונן כי בשל מחסור במועמדים אולץ להנמיך את סף הדרישות לקבלת חניכים, והתוצאה – רוב חניכי הטיס אינם מצליחים לסיים את מסלול הכשרתם ו"נושרים" לפני סיום קורס הטיס.

סנגורי חמאדי יבקשו לזכותו בשל "הלם קרב"

פרנקפורט (ע"ר). פרקליטיו של הטרוריסט הלבנוני מוחמד עלי חמאדי, רמזו אתמול כי יבקשו את זיכויו בנימוק של אי־שפיות, באמרם כי הוא סובל מ"הלם קרב" בעקבות שנים רבות של קרבות גרילה בלבנון.

חמאדי עומד למשפט בפרנקפורט באשמת רצח וחטיפת מטוס ומואשם בחטיפתו ב־1985 של מטוס נוסעים אמריקאי, שבמהלכה נורה למוות אחד הנוסעים. הוא הודה בחטיפת המטוס, אך הכחיש כל חלק ברצח והטיל האחריות על חוטף שני שלא נלכד.

טיולי החברה הגאוגרפית

הכרות קרובה עם מקומות רחוקים

מצרים
טיולי האיכות הייחודיים והבלעדיים לחברה הגאוגרפית ברמה של 4 ו־5 כוכבים עם מיטב מדריכיה.
היציאה - מדי שבוע.

קרנבל באמריקה הדרומית
5 מסלולים מרתקים מפרו בצפון ועד ארץ האש בדרום. כולל קרנבל בריו. מועדי יציאה - החל מינואר 1989.

נופש - ספארי בקניה
טיולים מיוחדים כולל סיורי בני־רבנות מצוה עם טיסה בשמי קניה בכדור פורח - מתנת החברה הגאוגרפית.
יציאה החל מ־1.12.88.

המזרח הרחוק - סין
מגוון רחב של טיולים למזרח הרחוק ולסין.
מועדי יציאה - החל מחודש פברואר.

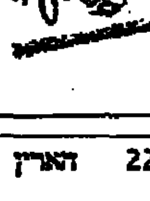

החברה הגאוגרפית לטיולים בע"מ

רח' טבריה 8 (פינת בוגרשוב) ת"א, טל. 03-284113 ואצל כל סוכני הנסיעות.

מהפכה

איך לנצח את הפיחות הבא?

תן: תשלומי פרמיה ללא הצמדה
קח: כיסוי צמוד

סוכנות הביטוח המובילה בישראל - א. אילן - מפתיעה שוב. והפעם מהפכה של ממש: התשלום עבור הביטוח - בתשלומים לא צמודים. (בלי לפגוע בהצמדה המוחלטת שיש לפוליסה שלך, בין דולרית או שקלית).

תן 8 תשלומים לא צמודים
הכיסוי צמוד עד האגורה האחרונה

עכשיו אתה יכול לישון בשקט. הפרמיה, כלומר הסכום הנומינלי (הלא צמוד) ששילמת לפני שנה הוא הסכום שתשלם השנה. (בכפוף לבדיקתנו). מצד אחד - אתה לא צריך לחשוש משום פיחות או עליית מדד, מצד שני אתה מכוסה בפוליסה צמודה במלואה (לדולר או למדד עפ"י בחירתך). קח עפרון ליד ועשה חשבון:
אתה חוסך את כל תשלומי ההצמדה וכמובן, ככל שערך הפוליסה שלך גבוה יותר - אתה חוסך יותר.

סוכן הביטוח שלך לא מסוגל...
אנו היחידים שמסוגלים לעשות זאת.
בדוק עוד היום עם סוכן הביטוח שלך - ותחזור אלינו.

כיסוי בחברות הביטוח הבטוחות ביותר
אנו חתמים וסוכנים של חברות הביטוח המובילות והבטוחות בישראל: קבוצת הסנה, קבוצת כלל וחברות גדולות אחרות.

פלפל עם הסטוריה
סוכנות הביטוח א. אילן מפתיעה מידי פעם את עולם הביטוח בחידושים מרעננים. בעשור האחרון, הוכיחה הסוכנות שהפלפל שלה הוא הכוח המניע את השוק.
א. אילן יוזמת - והאחרים בעיקבותיה.

גם אם אינך לקוח של א. אילן, נשמח לעמוד לרשותך בפרטים נוספים, התקשר אלינו עוד היום.
חשבים / גזברים / מנהלים: לתאום פגישה עם מר א. אילן, יש להתקשר לקרן, טל: 03-5464336

א. אילן סוכנות ביטוח עם פלפל

השל"ה 5 תל אביב, טלפון: 03-5464333 (16 קווים) פקס: 03-5464113

هكذا من الاصل

مكذ من الاهل

ספורט
בעריכת יחיאל ארזי

דינאמו מוסקווה תארח את קרית אתא בדצמבר
בסיבוב השני של גביע אירופה למחזיקות גביע

כדורעף

מאת אילן פיש
כתב "ספורט הארץ"

ההתאחדות האירופית לכדורעף הודיעה אמש לאיגוד הכדורעף הישראלי, כי הקבוצה הרוסית דינאמו מוסקווה, תארח ככל הנראה ב־6 בדצמבר 1988 במוסקווה, את הפועל קרית־אתא. יהיה זה בסיבוב השני של גביע אירופה למחזיקות גביע.

על פי מה שנמסר מההתאחדות האירופית עולה, כי הרוסים ביקשו מידע מלא על הרכב המשלחת הישראלית הגדולה, וזאת על מנת להכין מבעוד מועד את אשרות הכניסה לברה"מ. סביר להניח שהרוסים יופיעו למישחק הגומלין, שבוע אחר כך בקרית־אתא.

אם אכן תופיע קרית־אתא במוסקווה, היא תקדים את האלוף הישראלי בכדורסל, מכבי תל־אביב, שישחק בבירה הרוסית ב־12 בינואר נגד צסק"א מוסקווה, ותהיה לקבוצה הישראלית הראשונה המתארחת בברה"מ מזה 25 שנה.

גם נציגת מזרח־גרמניה בגביע אירופה לאלופות נשים, דינאמו מזרח־ברלין, שינתה כיוון. המזרח גרמנים העבירו הודעה על בואן של המטפפות למישחק עם בנות הפועל בתיים, בסיבוב השני בגביע האלופות.

גזבר הפועל ת"א שאל מדוע נלקחו סיני וזאנה לרומניה

מאת כתבי "ספורט הארץ"

מצבו העגום של הכדורגל הישראלי נדון אתמול בישיבת הנהלת ההתאחדות.

דרור בירנבוים הציע להקפיא את העליות והירידות בליגות הבכירות למשך שנתיים, כדי לבלום את ההידרדרות. אליעזר ריבלין טען, כי מצב הכדורגל קריטי והוא מצוי בדקה ה־89. הוא הציע לפנות למועצת ההימורים, כדי שזו תיתן לכדורגל נתח גדול יותר. אברהם מזרחי גזבר הפועל תל־אביב שאל מדוע הוזמנו שחקני הפועל תל־אביב משה סיני ויוסי זאנה למסע עם הנבחרת לרומניה, למרות שלא הופיעו למישחק הליגה בחולון.

יו"ר הנהלת ההתאחדות שאול סוירי אמר בנושא זה, כי למרות הבקשה להעניש את השניים ולא לקחתם לרומניה, אי אפשר היה לשקול זאת מפאת חוסר הזמן. עודיקם מילצ'ן, מ"מ היו"ר, אמר שההתאחדות אינה יכולה לעזור לקבוצות המבקשות סיוע וכי צפה שקבוצות מסויימות יתקשו לעמוד בהתחייבויותיהן לשחקנים. שאול סוירי אמר כי קיימת סכנה בעובדה שתפקידם של חברים מסויימים בהנהלה לא מתקרבת בכלל לנושאים עליהם מדובר.

הפועל תל אביב: שחקני המועדון ממשיכים לשבות
ההנהלה הגישה הצעת הסכם בה נאמר כי תתאמץ לשלם חובותיה. השחקנים דורשים שייכתב כי ההנהלה מתחייבת לשלם החובות

כדורגל

מאת סיני אירון
כתב "ספורט הארץ"

שחקני הפועל תל־אביב ממשיכים לשבות. אתמול לא הסכימו השחקנים להתייצב לאימון השבועי הראשון, ובמקומם התאמנו שחקני הנוער, למקרה ויהיו חייבים להופיע גם בשבת זו, במישחק הליגה הביתי, מול מכבי חיפה.

בשעות הבוקר כינסה ההנהלה את השחקנים בבית־ברנר כדי לדון במשותף במשבר הפוקד את הקבוצה. הגזבר, אברהם מזרחי, ביקש מהשחקנים לחתום על מיסמך בו הם מתחייבים להופיע בכל מישחק של הקבוצה בעתיד, ואילו ההנהלה התחייבה לשלם את כל החובות מהעונה הקודמת עד סיום העונה הנוכחית, וכן לשלם את המשכורות במועדן.

השחקנים העיפו מבט קצר במיסמך וסירבו לחתום, כפי שמסביר אלי כהן: "סירבנו לחתום כיוון שאחד הסעיפים נוסח בצורה שלא נראתה לנו. כתוב שם שההנהלה תעשה מאמץ לשלם את המשכורות, אולם מאמצים עושים גם עכשיו, וזה לא עוזר. אנחנו רוצים התחייבות מלאה לתשלום השכר במועד".

אתמול בסיום הפגישה בבית־ברנר, שלא הביאה להתקדמות כלשהי, פנו כמה שחקנים למנהל הקבוצה, אלי איפלה, וביקשו ממנו שיאמן אותם מחוץ למסגרת הקבוצה, כדי שיוכלו לשמור על כושרם. איפלה סירב לבקשה.

אלי כהן התיחס אמש לידיעה, כי ההנהלה שוקלת, בין השאר למכור אותו וביקש להעביר מסר: "שאף אחד לא ינסה לטפס עלי. הקבוצה חשובה לי, ולמרות שלא ברור לי כרגע מה יהיה הפתרון למצב, לא יעזור לאף אחד, הקבוצה לא תרד ליגה כפי שכמה אנשים היו רוצים שיקרה".

מכת פציעות בשמשון
שמשון תל־אביב אינו מצליח להשתחרר ממכת הפציעות הפוקדת אותו. אתמול לא התאמנו ארבעה שחקנים, והמאמן צבי רוזן מתקשה לחזות את הצפוי לקראת המישחק בשבת מול מכבי נתניה. שחקן הסגל, יפתח הלוי, הסובל מקרע ברצועות שמנע ממנו לטוס עם הנבחרת לרומניה, לא ישחק כנראה בשבת. גדעון דמתי הותיק סובל מפגיעה בגבו; אף דהרי פגוע בברך הרגל ושלמה מזרחי מתח שריר.

בניסיונו לחטוף את הכדור המתגבה ידו של רוני הינמן מהניו־ג'רזי נטס (מימין) בנופייתו של סטיב ג'ונסון מפורטלנד טרייל בלייזרס, במישחק הליגה המקצוענית שהיה אור לאתמול. משמאל משקיף על ההדריבל קווין דאקוורת מפורטלנד. צילום אי־פי

יוחלפו נציגי המרכזים בנסיון ליישב את המחלוקת בהתעמלות

התעמלות

מאת אילן פיש
כתב "ספורט הארץ"

בעקבות פניה של נשיאות ההתאחדות לספורט, יידון בשבוע הבא מרכזי הספורט באפשרות להחליף את נציגיהם בהנהלת איגוד ההתעמלות. זאת על רקע המחלוקת החריפה סביב מאמני נבחרת הנשים בהתעמלות.

בדיון שהיה אתמול בנשיאות ההתאחדות הדגישו ראשי ההתאחדות, כי אם יחול שינוי בהנהלת איגוד ההתעמלות אולי יושם קץ למחלוקת המקצועית המאיימת לשתק את פעילות נבחרות הנשים.

למרות הפניה למרכזי הספורט בדבר החלפת נציגיהם באיגוד ההתעמלות, החליטה הנשיאות לא לבצע שינויים תיפקודיים – אישיים ומקצועיים – עד לפתרון הבעיות. הוחלט להשאיר את המצב כפי שהיה לפני אולימפיאדת סיאול, עם הדגש על לטובת נבחרת העתודה, לה תינתן עדיפות באימונים.

באיגוד ההתעמלות התקבלה הזמנה מספרד לשלוח מתעמל ומתעמלת לתחרות שתהיה ב־10 בדצמבר בברצלונה. ההוצאות ישולמו כולן על ידי הספרדים.

● מנחם פרישלר, סגן יו"ר ההתאחדות לספורט מטעם הפועל, מונה אתמול על ידי נשיאות ההתאחדות לראש הוועדה הקרואה בענייני האיגוד. בתוקף תפקידו יפעל פרישלר לחידוש הפעילות הסדירה של הענף.

הוועדה הוקמה בעקבות פיזורה של ועדת האיגוד על רקע הופעת מתאגרפים ישראלים בדרום־אפריקה. הוועדה הקרואה תפעל כשנה ותורכב מחמישה חברים: שניים מהפועל, שניים ממכבי ואחד מאליצור.

כדורגל / מתאמנים ברומניה ב־4 מתחת לאפס

ניסן כהן מועמד להופעת בכורה כקשר חמישי; דוידי עדיין בספק

מאת שאול אייזנברג

סיביו, רומניה (מיוחד ל"ספורט הארץ"). כאשר הגיעו אתמול בצהריים שחקני נבחרת ישראל לעיר סיביו שעל הרי הקרפטים, כשלוש מאות ק"מ מבוקרשט הבירה, החלו להבין מה קשה תהיה משימתם נגד נבחרת רומניה המצויה בכושר מצוין, במישחק שיהיה מחר ב־2 אחר הצהריים.

ברחובות העיר מתנוססות כרזות ענק המבשרות על המיפגש בין שתי הנבחרות, וההתעניינות בו עצומה. באיצטדיון בו יהיה המישחק כ־18 אלף מקומות. אחד מראשי ההתאחדות הרומנית אמר כי אם מזג האויר ישתפר, כפי שהיה אתמול, לא יתפלא אם יבואו למישחק יותר מ־20 אלף צופים.

נבחרת הכדורגל של רומניה היא המוצר החם והעממי ביותר במדינה זו, שבתשע בערב כבים בה האורות. מחיר כרטיס יהיה בין דולר ל־2.5 דולרים.

המראנו אתמול מבוקרשט המושלגת, והטיסה לסיביו היתה קשה עד כדי כך, שהפחידה אף את השחקנים המנוסים ביותר. באחת ה"נפילות" לכיס־אויר היה זה ניסן כהן, שהפר את השתיקה ושאל: "איפה אנחנו, במיפגן אוירי?". מזג האויר בסיביו קר מאד, אך השלג פסק והדבר עורר תקוה, שהמישחק ייערך על מישטח סביר.

מישטח טובעני
מאמני הנבחרת יצחק שניאור ויעקב גרונדמן משרים על השחקנים אוירה נינוחה, ונוטעים בהם הכרה, שאפשר להצליח גם נגד הרומנים. שניאור הזכיר כי את המישחק נגד רומניה קיבלו ב"ירושה", אך אם יתרום משהו למיפגשים עם אוסטרליה בטורניר הקדם עולמי – אין להצטער על המסע. "אבל הבטחה ודאי שלא תתרום לעניין", אמר שניאור.

בכפור של ארבע מעלות מתחת לאפס, אך ללא שלג, קיימה הנבחרת אימון במגרש בו יהיה המישחק. קפטן הנבחרת משה סיני אמר, והביע בזה גם את דעת השחקנים, שהמישטח טובעני מדי. צבי אברמוביץ', מנהל איצטדיון רמת־גן שיצא עם המשלחת, אמר כי הדשא דליל וכי איכות המישטח נופלת מהמקובל במגרשים הטובים בארץ.

מאמן הכושר אבי אלמוג העביד בפרך את השחקנים, כשהקור מחזק דירבון למאמץ. באותה עת קיימו השוערים יעקב אסייג ושולי גילרדי אימון מיוחד עם צמד המאמנים.

בעוד הנבחרת הישראלית פעילה על כר הדשא, נכנסו למגרש עשרות חיילים שהחלו בניקוי השטח. אם, חלילה, יתחדש השלג לפני המישחק, יוחזקו החיילים בכוננות למיבצע פינוי.

בהמשך האימון היה מישחק פנימי. כאשר כל קבוצה שיחקה עם תשעה שחקנים. ההרכבים העידו אולי על כוונות המאמנים למישחק מחר.

קבוצה אחת כללה את המערך האחורי של ההרכב הראשון: יעקב אסייג, יהודה עמר, ירון פרסלני, שלמה אילה, סלובודאן דראפיץ' ואפרים דוידי. הקבוצה השניה כללה שחקני קישור והתקפה: ניר קליגנר, ניסן כהן, משה סיני, מרקו בלבול ואלי דריקס.

דוידי עדיין פצוע
נכון לעכשיו כמעט ברור, שניסן כהן יערוך את הופעת הבכורה שלו כקשר חמישי על חשבון חלוץ שני. אמש אמר ניסן: "אני מתוח מאד, אבל מה אומר לך: הקור מקפיא את ההתרגשות".

רק לגבי אפרים דוידי, הסובל עדיין מפציעה, קיים ספק כלשהו. מנשה שמעתוב או ניר אלון עשויים להחליפו.

המאמנים ציינו גם שהשחקנים יופיעו למישחק עם כפפות וגרביונים, וכן יקבלו עיסויים באצבעות רגליהם, בשמן מיוחד השומר על חום. כששאלו המאמנים, כיצד יצליחו השחקנים להתגבר על הקור העז, השיבו: הקור [illegible] יתרום להישול השחקנים, הכמהים למישחק שאפשהי.

תור ארוך של אוהדי כדורסל השתרך אתמול, כבכל שנה, ליד משרד "הדרך" בתל־אביב. במהלך היום נמכרו כ־4,000 פנקסי מנוי למישחקי מכבי תל־אביב בבית הגמר האירופי. צילום

אוהדי מכבי חטפו 4,000 פנקסי־מנוי במיליון שקל
עדיין נותרו 2,000 מנויים לבית הגמר האירופי

מאת יאיר עמיקם
כתב "ספורט הארץ"

עוברי אורח שנקלעו אתמול בבוקר לרחוב אבן גבירול מול בית העירייה, ליד משרד הכרטיסים "הדרך", ודאי השתוממו למראה תור ארוך המשתרך עד פינת הרחוב הסמוך, כאשר אנשי אבטחה שמידה ושוטרים במדים מפקחים על הסדר. היתה זו ההתקהלות השנתית של חובבי הכדורסל, שביקשו להשיג בכל מחיר את המוצר הלוהט של היום – כרטיס מנוי למישחקי מכבי תל־אביב בבית הגמר של גביע אירופה. "הרוסים באים, צסק"א בתל־אביב, אידיע שאסור להחמיץ", חייכו העומדים בתור.

אכן, משעת פתיחת המשרד ב־9 בבוקר ועד לסגירתו בשעות הערב נמכרו כ־4,000 מנויים בסך כולל של כמיליון שקל (מחיר ממוצע לפנקס מנויים כ־275 שקל). עדיין נותרו כ־2,000 פנקסי־מנוי, לאחר ש־3,000 מנויים נמכרו עוד לפני תחילת העונה, בשילוב עם כל מישחקי הליגה הפלייאוף.

מנהל "הדרך" יוסי בנדר אמר אמש כי עד סוף השבוע יאזלו המנויים, למרות שעד למישחק הראשון נגד ברצלונה, ב־8 בדצמבר, נותרו כשבועיים וחצי. כרטיסי המנוי שנותרו הם במרכז הגוש העליון (425 שקל), מאחורי הסל בגוש העליון (255 שקל) ומנויים לחיילים ונוער (170 שקל).

בנדר סיפר, כי בבואו ליד המשרד שלשום בשעה 2 לפנות בוקר גילה במקום את הקונה הראשון, שהגיע 7 שעות לפני פתיחת הדלתות. הוא פתח למענו את המשרד, מכר לו שני מנויים ושלח אותו מאושר לביתו.

הפועל ת"א יוזם מיבצע הפצת כרטיסים מוזלים בבתי־הספר

מאת אילן פיש
כתב "ספורט הארץ"

לראשונה העונה מקווים בהפועל תל־אביב כי מישחק הליגה נגד הפועל גליל־עליון, מחרתיים, יתנהל בפני אולם מלא באוסישקין. בשלב זה אין שינוי במחירי הכרטיסים, למעט מכירת כרטיסים מיוחדים לתלמידי בתי־ספר, במחיר 10 שקלים. מכירת הכרטיסים מתבצעת בבתי־הספר עצמם. מהפועל תל־אביב נמסר כי במישחקי ליגה רגילים מחיר כרטיס תלמיד הוא 5 שקלים בלבד.

היוזמה של מכירת כרטיסים בבתי־ספר אינה חדשה. זו אחת היוזמות בהן נוקטת עמותת הכדורסל החדשה של הפועל תל־אביב. בינתיים מתבצעת המכירה לנסיון בשלושה בתי־ספר, והכוונה להרחיב בהמשך את מעגל בתי־הספר. הכוונה ברורה: להגביר את העניין בקרב הקהל הצעיר וליצור תשתית של אוהדים לשנים הבאות.

במישחק אימון, שהיה אמש באולם באוסישקין, ניצח הפועל תל־אביב את אליצור רמלה 106–86.

● הרבן סמית, הכדורסלן הזר של אליצור רמלה, שהיה אמור לשוב אמש לישראל מארה"ב, לא הגיע. סמית יצא לפני שבוע לסעוד את רעייתו החולה. באליצור חוששים שסמית יחליט להישאר בארה"ב, אולם מקווים שיחזור היום. רמלה תארח מחרתיים את הפועל ירושלים באולם בחצור, שישמש מישכנה הביתי הקבוע עד סוף העונה. כזכור, נאלצה רמלה לנדוד לקיבוץ חצור בגלל עונש הרחקה שהוטל עליה.

פרדי בריח

למכבי רמת גן יש אימוץ

כדורסל

מאת אילן פיש
כתב "ספורט הארץ"

מכבי רמת־גן יופיע מחרתיים למישחק הליגה עם מכבי תל־אביב, כשעל גופיות שחקניו מתנוסס שמה של חברת סאמסונייט – זאת לאחר שהמועדון חתם על חוזה־אימוץ עם חברת רודלקס ליסטנברג, המייבאת בין היתר את מוצרי סאמסונייט.

ההחלטה לאמץ את מכבי רמת־גן באה לאחר מו"מ שניהלו ראשי הקבוצה עם מנהלי החברה המאמצת. תוקף ההסכם הוא עד לסיום עונה זו, עם אופציה להארכה. אולם הן נציגי הקבוצה והן נציגי החברה ביקשו להבהיר אתמול, במסיבת עיתונאים בבית סוקולוב, כי המגמה היא להתקשרות רב־שנתית. הרמת־גנים מקווים שהתקשרות זו תביא עימה מיפנה בשאיפות העתידיות של הקבוצה. שאיפות שבשנים האחרונות לא היו יותר מאשר להבטיח מקום טוב באמצע.

במישחקים הקרובים יופיעו מכבי רמת־גן תחת השם סאמסונייט, אולם אין זה מן הנימנע שמידי פעם ישחקו הרמת־גנים, כשהם נושאים שמות של חברות אחרות, שכן חברת רודלקס ליסטנברג היא גם יבואנית של חברות כקרים, שפר והארמיטרון.

מכבי רמת־גן אמור לארח את מכבי תל־אביב ביד־אליהו ולא באולמו הביתי בקרית־אונו. אישור סופי להעתקת הביתיות יינתן כנראה היום.

ממכבי רמת־גן נמסר, כי הקבוצה קיבלה הזמנה להופיע באפריל 1989 בטורניר בינלאומי בסידני, כאורחת קבוצת הכדורסל האוסטרלית סידני קינגס. ברמת־גן מתכוונים להיענות להצעה, אך קודם ישקלו את העלות הכרוכה במסע ליבשת הרחוקה.

הרומני לקח את הכדור והלך

מאת שאול אייזנברג

סיביו, רומניה (מיוחד ל"ספורט הארץ"). במהלך האימון אתמול פנה מנהל הנבחרת אברהם בנודיז אל אחד מעובדי האיצטדיון בבקשה שיצפה את אחד הכדורים.

בנודיז המתין והמתין, אך העובד לא חזר עם הכדור משום מה.

לאחר בדיקה שערכו אנשי המשלחת, נאמר להם שהעובד הבין כאילו הכדור ניתן לו כמתנה.

כדורגל

ראשי ההתאחדות לציריך לפגישה עם האוולאנז'

מאת כתבי "ספורט הארץ"

ראשי ההתאחדות לכדורגל שאול סוירי ועודיקם מילצ'ן בצוותא עם מנהל ההתאחדות יעקב אריאל, יסעו בשבוע הבא לציריך, כדי להיפגש עם נשיא פיפ"א הברזילאי ז'ואן האוולאנז'. הנציגים הישראלים יבקשו לדאוג לשיבוץ ישראל באיזור האירופי במישחקי השלב המוקדם של הטורניר לאולימפיאדת ברצלונה וכן במוקדמות הגביע העולמי למישחקי 1996.

תעודות זיהוי מיוחדות לאוהדי הכדורגל בהולנד

אמסטרדאם (ע"ר). שלטונות הכדורגל בהולנד ינהיגו בשנה הבאה שיטה נסיונית של תעודות־מעבר לכניסה לאיצטדיונים, בנסיון לבלום את האלימות במישחקים – מסר דובר התאחדות הכדורגל ההולנדית.

מחזיקת גביע אירופה לאלופות, איינדהובן, וארבע קבוצות אחרות שלאוהדיהן עבר של חוליגאנים, יהיו רשאיות למכור כרטיסים למישחקי חוץ רק לאוהדים בעלי תעודת זיהוי מיוחדת של התאחדות הכדורגל ההולנדית.

המשטרה לא תרשה לאוהדים, שיבואו בלי תעודות הזיהוי המיוחדות, לקנות כרטיסים בכניסה לאיצטדיונים.

הקבוצות האחרות שישתתפו בניסוי, החל בינואר 1989 ועד דצמבר אותה שנה, הן קבוצות הליגה הראשונה איאקס אמסטרדם, פיינורד רוטרדאם ופ.ס. אוטרכט וקבוצת הליגה השניה דן־האג.

טניס

סאבאטיני ניצחה את שריוור בגמר

ניו יורק (א"פ). הטניסאית הארגנטינית בת ה־18 גבריאלה סאבאטיני זכתה כאן בתואר החשוב הראשון, כאשר ניצחה את יריבתה האמריקנית פאם שריוור בגמר האליפות בסידרת הוירג'יניה סלימס.

סאבאטיני שדורגה כאן 4 ניצחה 7–5, 2–6, 6–2, 6–4 וזכתה בפרס של 125 אלף דולאר. היא הפגינה מיגוון של חבטות־קרקע יעילות ושלטה במישחק־הרשת. שריוור, המדורגת 5 שהפתיעה בחצי הגמר את שטפי גראף, אחר לקתה בהצטננות, קיבלה 60 אלף דולאר.

גביע דייוויס

שופטת מאנגליה במישחק נגד צרפת בפברואר

שלושה שופטים אנגליים נקבעו על־ידי התאחדות הטניס הבינלאומית למישחק גביע דייוויס בין צרפת לישראל, שיתקיים בהיכל הספורט ביד־אליהו בין ה־3 ל־5 בפברואר.

כרטיסיית השופטים שנתקבלה אתמול באיגוד הטניס מסתבר, כי זו הפעם הראשונה תשב שופטת על דוכן השיפוט בישראל במישחק גביע דייוויס, הגב' ג'יין סבה. היא שפטה בסיאול בגמר טורניר הנשים בטניס. כשופט ראשי נקבע אלן מילס, והשופט השלישי יהיה ג'ון פארי.

מאיר: גביע דייויס קודם לגביע קוראץ'

מאת יאיר עמיקם
כתב "ספורט הארץ"

"יש לנו חוזה עם היכל הספורט ביד־אליהו על קיום מישחק גביע דייויס נגד נבחרת צרפת בין ה־3 ל־5 בפברואר. ההיכל יעמוד לרשותנו כל אותו שבוע", אמר אמש מנכ"ל איגוד הטניס צבי (איציק) מאיר בתגובה לידיעה, שהפועל ת"א עשוי לדרוש לשחק בהיכל נגד ברצלונה בגביע קוראץ', אם המישחק שנועד ל־1 בפברואר יהיה קובע במאבק לעליה לחצי הגמר במפעל זה.

מאיר הוסיף כי כל הגורמים, כולל הנבחרת הצרפתית, יודעים על מקום ההתמודדות כך שאי אפשר לשנותו.

המישטח המיוחד שאמור להגיע מארצות הברית בעוד כשלושה שבועות ישמש את כנבחרת הנבחרת לצרכי אימונים ויונח באחד האולמות במכון וינגייט, שם יתקיימו האימונים, עד להעברתו ליד־אליהו.

10 מיליון דולר לשלושה זוכים בטוטו האיטלקי

רומא (ע"ר). המספר 13 האיר פניו לשלושה זוכים אלמונים, שיתחלקו בפרס־שיא בטוטו הכדורגל האיטלקי: 13 ביליארד לירטות איטלקיות, שהן 10 מיליון דולאר.

מבעלי הטוטו הודיעו, כי רק בשלושה טפסים נמצאו 13 הניחושים הנכונים של המישחקים שהיו ביום ראשון. שמות הזוכים בפרסים אינם מתפרסמים באיטליה. אולם בעל המסבאה בקליארי, סרדיניה, משם נשלח אחד הטפסים הזוכים בהשקעה השווה למחיר של ספל קפה, אמר כי ייתכן שאחד הזוכים הוא רוכל מסנגאל.

ביורן בורג נוסע ללמד טניס בסין

פקינג (ע"צ). ביורן בורג, הטניסאי השוודי המפורסם, עומד להגיע מחר לביקור של שבוע בפקינג, במהלכו ילמד מאמנים סיניים שיטות הוראה חדשות בענף הטניס בשוודיה.

ביורן בורג, הבעלים כיום בית ספר לטניס, יבוא בלווית מאמנים ותלמידים מבית ספרו, עמם ישחק בפקינג ובטיאנג'ין, עיר גדולה המצויה לא הרחק מבירת סין. הידיעה על בואו של בורג לסין פורסמה בעיתון "צ'יינה דיילי". בורג כבר ביקר ב־1982 בסין, לסידרת תחרויות ראווה בקאנטון. הטניס נהנה באחרונה מפופולריות גדולה בסין, בה יהיה באביב הבא טורניר מקצועני ראשון.

כדורסל

הסגל הלאומי ניצח גם את מכבי רמת־גן

מאת כתבי "ספורט הארץ"

סגל נבחרת ישראל ניצח אמש את מכבי רמת־גן 104–114 (47–57). היה זה הניצחון הרביעי ללא הפסד של הנבחרת, במישחקי ההכנה במתכונת האימונים הנוכחי.

שחקני הנבחרת, בהנהגת הקפטן דורון ג'מצ'י, היים ולוביקן ונדב הנפלד, שלטו במישחק לכל אורכו. רק בדקה ה־9 הובילו הרמת־גנים (22–25), בשורותיהם בלטו כגון באוז, ליאור ארדיטי ואבי קילר.

● קלעו לנבחרת: ג'מצ'י 31, זילר 18, סיקמן 18, הנפלד 13, קמע 10, בינג 9, רבליס 8, גודדן 7, לאכוף 6, פרישמן 6, מאור 4.

● קלעו לרמת־גן: ארדיטי 28, באיר 25, שילר 20, קיליגג 15, תייד 6, קונסטנטין 6, שוורצמן 2, מוסקוביץ' 2.

שפטו אסא קמינר וג'וזף אברבוך. 150 צופים, במכון וינגייט.

שיא בארגנטינה: מישחק הוכרע ב־44 בעיטות 11

בואנוס איירס (ע"ר). קבוצת ארגנטינוס ג'וניורס ניצחה בתחילת השבוע את ראסינג קלוב, המובילה בליגה הראשונה, בתוצאה 20–19. היה זה בתום סידרת בעיטות מ־11 מטר, שבמהלכה נבעטו 44 בעיטות. היתה זו הסידרה הארוכה ביותר של בעיטות 11 מאז הונהגו בעונה הנוכחית הכרעות מסוג זה. בסיום 90 דקות היתה התוצאה 2–2.

קארלוס גויין, שוער ג'וניורס, עצר 2 בעיטות וגם הבקיע פעמיים. יריבו, השוער קארלוס האלדיה, גם הוא עצר שתי בעיטות אך הבקיע פעם אחת. בלם ראסינג קלוב, מביו דיואלה, החטיא את הבעיטה שגרמה להפסד קבוצתו.

השיא הקודם של בעיטות 11 מ' היה 23, במישחק בו ניצחה אינדפנדינטה את דפורטיבו 12–11.

לוח העיר

דרוש עורך דין
עבודה ליום מלא
וותק של 2-3 שנים רצוי
03-250151

עירית תל אביב-יפו
מכרז פומבי

מכרז מס': 160/88
תואר המשרה: מנהל/ת המוקד העירוני
דרגת המשרה: 8–11 של דירוג המנהלי או יט 2 - כב של הדירוג האחיד
תפקיד התפקיד: אחריות לפעולתה התקינה של יחידת המוקד העירוני
דרישות המשרה:
1. השכלה תיכונית מושלמת ומעבר קורסים במינהל או השכלה אקדמית לתואר ראשון בתחום המינהל.
2. נסיון של 6 שנים בעבודה בתחום דומה
3. נסיון וידע בהפעלת מערכות קשר גדולות ומורכבות.
4. ידיעת השפה העברית והאנגלית. ידיעת שפות נוספות רצויה.
הערה: התפקיד מחייב עבודה במשמרות.
התאריך האחרון להגשת הצעות הוא: 4 כסלו תשמ"ט 8 בדצמבר 1988

מכרז מס': 158/88
תואר המשרה: אדריכל/ית המינהל
דרגת המשרה: 11–13 של דירוג המהנדסים
תפקיד התפקיד: אחריות לנושא העיצוב הארכיטקטוני של הבנייה בתא-יפו
דרישות המשרה:
1. השכלה אקדמאית באדריכלות ורישום בפנקס המהנדסים והאדריכלים
2. הכרת חוק התכנון והבנייה
3. נסיון של 10 שנים לפחות בתחום תכנון ובניי ערים
4. ידיעת השפה העברית על בוריה וידיעת השפה האנגלית כדי קריאת ספרות מקצועית.
התאריך האחרון להגשת ההצעות הוא: כ"א כסלו תשמ"ט 30 בנובמבר 1988

מכרז מס': 153/88
תואר המשרה: רופא מתמחה בגסטרואנטרולוגיה בבי"ח איכילוב.
דרגת המשרה: 2–3 של דירוג הרופאים
שעור המשרה: משרה אחת.
דרישות המשרה: רשיון ישראלי לעסוק ברפואה.

מכרז מס': 154/88
תואר המשרה: רופא מתמחה בהרדמה בבי"ח סורקין
דרגת המשרה: 2–3 של דירוג הרופאים
שעור המשרה: משרה אחת.
דרישות המשרה: רשיון ישראלי לעסוק ברפואה.

מכרז מס': 155/88
תואר המשרה: רופא מתמחה במחלות באנף אוזן גרון בבי"ח איכילוב
דרגת המשרה: 2–3 של דירוג הרופאים
שעור המשרה: משרה אחת.
דרישות המשרה: רשיון ישראלי לעסוק ברפואה.

הערה: במשרות הנ"ל מועסקים רופאים באורח זמני.
התאריך האחרון להגשת ההצעות הוא: ר' טבת תשמ"ט 14 בדצמבר 1988

בקשות למכרזים הנ"ל בצירוף תיאור תולדות החיים והתעודות המעידות על כישורי המועמד. יש להגיש במעטפה סגורה בשני עותקים, למשרדי העירייה בבנגון, על ככר יאשלון, בקשה לבשורה מס' 2025, ולציין על המעטפה את מספר המכרז.

טפסים לתגשת בקשות אפשר לקבל בבנגון באמצע או ע"י הדואר. טל' 438599, 438463
בקשות שתגענה ללא תעודות כאמור, לא תובאנה בחשבון.

אלי עשת
מנכ"ל העירייה
י"ג כסלו תשמ"ט
22 בנובמבר 1988

עירית כפר סבא
מכרז למשרות פנויות

1. הנדסאי/טכנאי בנין.
א. הכישורים הדרושים: בוגר ביה"ס להנדסאים/טכנאים. הכרת חוק התכנון והבניה, נסיון מוכח בעבודת שטח – יתרון. שליטה בשפה העברית.
ב. גובה המשרה: מלאה.
ג. דרגה: 7-6 לפי דירוג הנדסאים/טכנאים.

2. פקיד/ה
רשוי במחלקת הנדסה.
הכישורים הדרושים: יכולת קריאת תוכניות בניה, ידע בעיבוד תמלילים שרטוט.
גובה המשרה: מלאה.
דירוג: בהתאם לכישורי המועמד/ת.
על המועמדים בעלי הכישורים הדרושים להגיש מועמדותם בכתב למזכיר העיר תוך ציון קורות חיים, נסיון במקומות עבודות קודמים והעתקי תעודות לא יאוחר 4.12.88
יצחק ולד ראש העיריה

מכון דור
מיון אבחון פסיכולוגי

עבור לקוחותינו
חברה מסחרית גדולה
בתחום הפרסום
דרושה

פקידה

אחראית, דינאמית, ידע בגרפיקה: יתרון
המתאימה תשתלב בצוות צעיר ובאוירה נעימה

שעות העבודה: א', ג' 3-4 שעות בשעות הבוקר
ב', ד' 14.00-22.00
ה' 09.00-20.00
ו' 08.00-13.00

לפנות מכון דור רזאבאום 4 ת"א טל
03-203652, 203656

רשות הדואר
לרשות הדואר בתל־אביב
דרושים/ות
מועמדים למשרת מנהל
יחידת משק ובינוי
הדרגה המוצעת: 7–5 סגל/הנד'
תאור התפקיד: אחריות לנושאי בינוי ואחזקת נכסי המרחב ● הכנת מפרטים לביצוע עבודות וקבלת הצעות מחיר ● מעקב צמוד אחר ביצוע עבודות בניה ושיפוצים ביחידות המרחב ● הוראה על ליקויים והצעת פתרונות ● אישור שלמות הבניה ושיפוצים שבוצעו ● מטלות נוספות עפ"י דרישות הממונה וצרכי העבודה.
הכישורים הדרושים: השכלה טכנית מקצועית בתחום הבניה ● רישום בפנקס רשות ההסמכה לטכנאים והנדסאים ● נסיון של 3 שנים ● כושר שיקול ושפיטה ● הבעה בכתב ובעל פה ● כושר ניהול צוות ● ידיעת השפה העברית והשפה האנגלית
לקבלת פרטים נוספים נא לפנות לגברת רחל של בטל' 03-387253
המועד האחרון להגשת בקשות 1.12.88
הערה: במשרה מועסק עובד

לבי"ח פסיכו-גריאטרי "נאות מרגלית" ראשון לציון
דרושים
★ עובדת סוציאלית
חצי משרה, 5 ימי עבודה בשבוע.
★ כח עזר עם נסיון בלבד.
פרטים: טל: 03-941428, 03-942863
בין השעות: 08:00 – 13:00

למפעל מזון
באזור בית דגן
דרושים:
צעירים
לאחר שרות צבאי
בוגרי בי"ס מקצועי
לצוות אחזקה
לתאום מועד ראיון
נא לפנות לגברת אליס
טל: 03-985666
03-985227

דלתא DELTA
ספורטינג SPORTING
הטיבה הלבשה עליונה
דרושים/ות
1. מעצב/ת אופנה
★ בוגר/ת שנקר או בי"ס דומה בחו"ל. רצוי נסיון בתעשיה ובעיצוב טקסטיל.
נא להתקשר לטאוה גלזרי – 03-5103147
2. תדמנ/ית מנוסה
★ רצוי עם ידע במחשב גזירה
נא להתקשר טלפונית – 03-5103147

לחברה גדולה בירושלים
דרושים/ות
1. מנהל מערכת מידע פיננסית חשבונאית
2. איש סיסטם למערכת VAX/VMS
3. מנהל פרויקט מתגובר פיננסי
נא לפנות בצרוף קורות חיים
לת"ד 31424, ירושלים 91999

באילת
למרכז יהלומים חדש
דרוש
מנהל כללי
בעל נסיון בניהול ושיווק.
רצוי בענף התיירות.
קו שיווק 03-621816, 03-621759

קופת חולים לעובדים לאומים
של הסתדרות העובדים הלאומית בארץ ישראל
דרושים:
1. רוקח אחראי
לבית מרקחת ב"ב, פ"ת וקריות
2. רופא גינקולוג
באזור ת"א
3. רופא עיניים
באזור ר"ג
נא לפנות למחלקת המנגנון
טלפון: 03-210271

רשות הדואר
לרשות הדואר בירושלים
דרושים/ות
דוורים/יות
להעסקה עפ"י חוזה
הכישורים הדרושים: ידיעת השפה העברית, קריאת כתובות בלעזית
בדבר פרטים נא לפנות למר משה משיח
טל' 02-524108, 02-230690

כיוון שרותי כח אדם
ללקוחותינו ולמשרות קבועות
דרושים
1. מנה"ח סוג 2 עם נסיון בתמחיר למשרה מלאה.
2. פקידת יצוא + הדפסה עברית. אנגלית למשרה מלאה.
3. שרטט/ת מכונות (אוטומטיה) 3 שנות נסיון, לחצי משרה.
4. מפעיל/ת מחשב I.B.M 34-36 + עבודת קלדנות לשתי משמרות (לא לילה!!)
5. מפעיל שופל (טרקטור).
6. מכונאי לציוד מכני כבד בעל נסיון.
7. מזכירה עברית אנגלית לניהול משרד (אנגלית ברמת שפת אם).
להתקשר החל מיום א' 03-728561, 03-727284

ועדת משנה לתכנון ובניה
מרחב תכנון מקומי - ראשל"צ
הודעה לפי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לועדת המשנה לתכנון ובניה ראשל"צ, בקשה למתן הקלות חלקה 56 גוש 5025 רחוב מלכי ישראל, לפי תכניות מתאר/מפורטות, ומותר לבנות עליה - קיים מחסן בחצר בית משותף, משמש כגן-ילדים
בקשת בעלי החלקה: בקשה לשימוש חורג ל-5 שנים לשימוש כמחסן כגן-ילדים.
לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לועדה תוך מועד של 15 יום מיום פרסום הודעה זו. ביום לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לאישור
מ. ניצן
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה ראשון-לציון

לחברינו באלסינט

אתכם תמיד

ידידי אמת

"דפנה" ויסמן את לביא בע"מ

שרותי מכס, תעבורה ושילוח בינלאומי

שרותי מכס, תעבורה ושילוח בינלאומי

גלגל הבורסה / דורון סונסינו

ביקוש שיא להנפקות בנק ישראל

	מדד יומי	שינוי ב־%
מדד מניות כללי	103.31	−0.13
כללי ללא בנקים	85.00	−0.08
מדד משתנים	88.02	+0.02
מדד אג"ח כללי	123.22	−0.01
אג"ח צמוד מדד	123.93	+0.01
אג"ח צמוד מט"ח	118.06	−0.33

בנק ישראל הנפיק אתמול בבורסה אגרות חוב צמודות למדד מסוג גליל ושגיא בסכום של 100 מיליון שקל. הביקוש להנפקה היה גדול פי שבעה וחצי מסכום ההנפקה והסתכם ב־750 מיליון שקל. מחיר האגרות נקבע ל־105% (שגיא) ו־102% (גליל). מחירים אלה הם המחירים הגבוהים ביותר שנקבעו בהנפקת בנק ישראל בשנים האחרונות. התשואה של האג"ח החדשות מסתכמת ב־3.6% ו־4.5% בהתאמה. שיעור הביצוע נקבע לכ־45%.

בשבועות האחרונים זכות הנפקת בנק ישראל לביקושים גדולים בגלל הציפיות לפיחות שער השקל, ובכל זאת הופתעו אתמול רבים מסוחרי הבורסה מגודל הביקושים להנפקה. קרנות הנאמנות של אחד הבנקים הגדולים שהציעו אגרות מסוג שגיא במחיר של 104%, מתחת למחיר ההנפקה, נאלצו לוותר על האג"ח החדשות. חלק גדול מהביקושים להנפקה הגיע מקופות הגמל של הבנקים הגדולים.

מחזורים קטנים בשלב המשתנים

בשוק המניות התיצבה אתמול מגמת המסחר. 158 מניות נסחרו ללא שנוי בשער, 127 מניות נסחרו בירידות, 112 מניות נסחרו בעליות שערים. מחזור המסחר במניות והמפיות הצטמצם במקצת והסתכם בכ־8.1 מיליון שקל.

בפתיחת המסחר במניות, בשלב המריץ היתה המגמה מעורבת עם נטיה לעליות שערים מתונות. מדד המריץ עלה ב־0.56%. גם בסיבוב הראשון למסחר במשתנים היתה האווירה בשוק חיובית, מדד המשתנים עלה בסיבוב הראשון ב־0.81%. בהמשך המסחר במשתנים נחלשו עליות השערים ובתום הסיבוב השלישי הוא הגיע לנקודת האפס. מחזור המסחר בשלב המשתנים היה אתמול נמוך במיוחד: 1.9 מיליון שקל בלבד. חלק מקרנות הנאמנות של הבנקים הגדולים המשיכו למכור מניות, קופות הגמל של הבנקים רכשו מניות "כבדות" בעליות שערים קלות.

עליות קלות במניות מובילות

שערן של מרבית המניות ה"כבדות" הנסחרות במסגרת המשתנים עלה אתמול בכ־1%. שערה של פטרוכימיים עלה ב־0.25%, מחזור המסחר במניה הסתכם ב־497 אלף שקל. גם בים המלח נרשם מחזור גדול יחסית: 460 אלף שקל ושערה ירד ב־0.25%. דיסקונט השקעות עלתה אתמול ב־0.5%, אי.די.בי פיתוח עלתה ב־0.25%.

שערה של אלרון ירד אתמול ב־5%, ביומיים האחרונים ירד שער המניה בכ־14% בתגובה לדוחות הכספיים שפורסמו בסוף השבוע שעבר. שערה של כלל אלקטרוניקה עלה אתמול ב־0.5%, גם למניות אלקטרה 5 נרשמו ביקושים ושערה עלה ב־2.6%.

שערן של פ.י.בי הבינלאומי ירד ב־1.75%.

תנודות חדות במניות ספקולטיביות

ביקוש בסכום של 77 אלף שקל העלה אתמול את שערה של ישרס ב־5.7%. שלשום ירד שער המניה ב־10%. מאז תחילת החודש עלתה המניה ב־14.4%. למניית מרכז הקבלנים הופיע אתמול ביקוש בסכום של 205 אלף שקל ושערה עלה ב־10%, מאז תחילת החודש עלה שער המניה ב־120%.

בשולי המסחר: היצע בסכום של 3,000 שקל לנבכל 1 לא נקלט גם בירידה של 10% ושער המניה נקבע מוכרים בלבד, שערן של פולק 1 ופולק 5 ירד אתמול ב־10.1% וב־5.4% בהתאמה. שערה של פולק 1 נמוך היום בכ־15% משערה של פולק 5, תופעה חריגה שנוצרה עקב הסחירות הנמוכה של המניה. היום

הסדרה	ימים לפדיון	שער	תשואה שנתית
1148	1	ה.מ.	ה.מ.
1158	8	99.60	19.95
1218	15	99.26	19.90
1228	22	98.89	20.30
1238	29	98.60	19.40
1248	36	98.21	20.10
119	43	97.93	19.40
129	50	97.54	19.90
139	57	97.30	19.15
149	64	96.79	20.45
219	71	96.55	19.80
229	78	96.17	20.05
239	85	95.95	19.45
249	92	95.65	19.30
319	99	95.25	19.65
329	106	95.10	18.90
339	113	94.63	19.50
349	120	94.38	19.25
359	127	94.10	19.10
419	134	93.71	19.35
429	141	93.36	19.50
439	148	93.09	19.30
449	156	92.65	19.55
519	162	91.97	20.75
529	170	91.52	20.95
539	176	91.53	20.15

יתקיים המסחר במניות בנק הספנות הצפויה התעוררות במניה בת 0.1 שקל.

הצעים למניות הבנקאיות המגיעות לפדיון ב־1991

למניות הבנקים שבהסדר הבנקאות לפדיון ב־1991 הופיעו אתמול הצעים ושערן ירד עד אחוז אחד. היצע גדול יחסית, כ־1.2 מיליון שקל לאי.די.בי רגילות נקלט ללא שנוי בשער. למניות הבנקאיות המגיעות לפדיון ב־1989 נרשמו ביקושים קטנים.

במסחר בצמודי המדד נרשמה בדרך כלל יציבות שערים, שערם של צמודי הדולר נטה לרדת.

מחזור המסחר במק"מ הסתכם ב־3.5 מיליון שקל.

אינטר ישראל
סוכנות לנכסים בע"מ

למכירה משרדים
140 מ"ר – מפואר + מיזוג
*
להשכרה חנות
בדיזנגוף פינת גורדון

בית מנדלור ת"א
בניהודה (קיי)
03/5103030-5

תשואה שנתית באחוזים

	פדיון 1989 תשואה הולית	פדיון 1989 תשואה מודית	פדיון 1991 תשואה הולית	פדיון 1991 תשואה מודית
בל"ל 0.1	1.56	−1.37	5.97	−0.42
הפועלים ש	1.60	−1.34	5.96	−0.44
אי.די.בי. רג	1.63	−1.31	5.55	−0.82
דיסקונט א	0.97	−1.96	5.57	−0.80
המזרחי ש	1.02	−1.89	5.84	−0.54

שערי קרנות הנאמנות

שערי אגרות החוב

שערי המניות

21.11.88

בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 89

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 91

בנקים למשכנתאות

מוסדות מימון

ביטוח

מסחר

שירותים

מלונות ושירותי תיירות

מחשבים ושירותי מחשבים

נדל"ן, בינוי ופיתוח

חקלאות

מזון וטבק

טכסטיל והלבשה

מתכת ומוצריה

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

מוצרי בניה

כימיה, גומי ופלסטיק

עץ, נייר ודפוס

תעשיות שונות

השקעות בתעשיה

חברות השקעה

נסחרות במט"ח

חיפושי נפט

רשימה מקבילה

מסחר שרותים מלוואות מחשבים

נדל"ן בינוי חקלאות

תעשיה

השקעה

חיפושי נפט

משתנים

שף ראשונות
בטוחה
החברה כלל
ניהול תיקי השקעות ניהול קרנות נאמנות וניהול קופות גמל

שערים בינבנקאיים

אתמול, בצהריים, 21.11.1988 באירופה

	$/מרק	$/פר"ש	$/ליש"ט
1 ח'	1.7293/1.7305	1.4522/1.4534	1.8102/1.8114
3 ח'	1.7168/1.7180	1.4401/1.4414	1.8020/1.8032
6 ח'	1.7008/1.7023	1.4237/1.4252	1.7888/1.7903

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

מכאן من الاصل

صكذا من الاهل

כלכלה ועסקים

מבחן קשה לחברת העובדים

יומן כלכלי
נחמיה שטרסלר

תוכנית ההבראה של כור מחזיקה 250 עמודים, אך נא לא להיבהל: אלה אינם עמודי מכונת כתיבה צפופים אלא 250 שקפים. בולט בחשיבותו עמ' 47, ולהלן פרסום ראשון שלו. כותרת העמוד היא: אילוצים ביחסי עבודה. יש בו רק שלושה סעיפים קצרים:

1. השכר בכור לא יועלה אלא לפי מה שנקבע בחוק.
2. פיצויים ישולמו בכל חברה לפי מצבה.
3. בונוסים יינתנו רק במפעל רווחי.

שלושה סעיפים – ובעצם מהפכה שלמה ביחסי העבודה בכור, ויותר מכך: מהפכה הנוגעת בשורשי רעיון חברת העובדים והאיגוד המקצועי בהסתדרות. לכן נראה לנו שחיים הברפלד עומד בפני שינוי יסודי באופי תפקידו.

הסעיף הראשון פירושו, שבזמן תוכנית ההבראה לא יינתנו אלא תוספות היוקר ותוספות השכר הארציות־כלליות – כלומר, לא ישולמו תוספות שכר מפעליות או סקטוראליות. המשמעות היא שחיקת השכר בכור בשלוש השנים הקרובות, ואיפוס כוחם של הוועדים במפעלים השונים, כי לפי התוכנית אין להם על מה להילחם.

הסעיף השני מאפס את כוחו של האיגוד המקצועי. שוב לא נשמע על "פסיקת הברפלד", כי לפי סעיף זה, שום חברה בכור לא תוכל לממן פיצויים מוגדלים בנוסח הישן, של 200% ו־300%, ומה יעשה איפוא הברפלד?

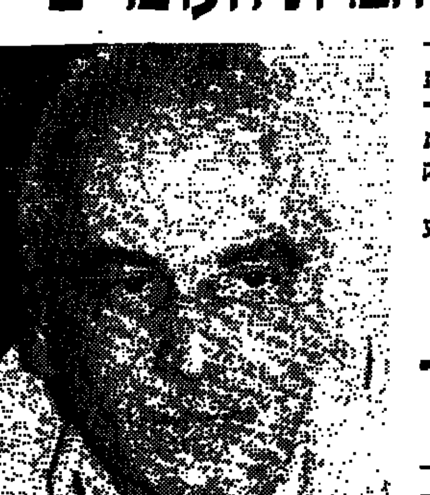
הברפלד. שינוי יסודי

הסעיף השלישי הוא סעיף מילוט למפעלים רווחיים, שיוכלו לתת בונוסים מהרווחים. גם זו מהפכה, כי מדובר בפירוש בבונוסים, בשונה מתוספת שכר – שהרי בונוסים ניתן להפסיק לשלם אם בשנה מסוימת קטן הרווח.

אך מי יתקע לידינו שהסעיפים לא נועדו אלא לשכנע את בית־המשפט שלא יוריד את הכורת ולא ימנה מפרק לכור? דומה שבכל זאת הכוונה רצינית, כי מרגע שהסעיפים כתובים בתוכנית ומוגשים לבית־משפט, זו התחייבות כלפי הבנקים בארץ ובחו"ל וכלפי הנושים, שלא ירצו לראות את כספם משולם כתוספות שכר לעובדים או כפיצויי פיטורים. הם כבר ידאגו לביצוע.

משרד האנרגיה מכין תוכנית לפיטורי 90 עובדים בחברות לפידות וחנ"ה

התוכנית נועדה לקדם את כוונות הנהלת המשרד לרפורמה במערך חיפושי הנפט

מאת יהודה שרוני

משרד האנרגיה מכין תוכנית לפיטורי 90 עובדים בחברות חיפושי הנפט הממשלתיות לפידות וחנ"ה (חיפושי נפט השקעות), שתועבר לדירקטוריונים של חברות אלה. דירקטוריון חנ"ה יתכנס השבוע ויתבקש לאשר את תוכנית הצמצומים, בעוד שבלפידות כבר אישרו את התוכנית.

ובשנה האחרונה צומצם כוח־האדם בחברה בצורה ניכרת.

תוכנית משרד האנרגיה נועדה לבלום את המגמה הנמשכת של שחיקה בהון החברות, אך גם לקדם את תוכניתו לרפורמה במערך החברות הממשלתיות העוסקות בחיפושי נפט. על־פי התוכנית, יאוחדו כל חברות האנרגיה הממשלתיות לשתי חברות עיקריות: קבוצת חברות יזמות שיעסקו בחיפושי נפט, וקבוצת חברות תשתית, שיעסקו במתן שירותים לחברות מחפשות הנפט.

משרד האוצר התנה את תמיכתו בתוכנית בהתוויית תוכנית לפיטורי 90 העובדים והבאתה לאישור הממשלה. במשרד האוצר התנו את אישור התוכנית בכך, שמימון תשלום הפיצויים למפוטרים ייעשה מקופות החברות, ולא בסיוע מיוחד של האוצר.

במשרד האנרגיה טוענים, לעומת זאת, כי האוצר התחייב לשלם את הפיצויים המוגדלים על חשבון תקציבו, וזה היה אחד התנאים הראשונים לקיום תוכנית הרפורמה.

אורה נמיר: התבטאות ברונו בנושא חוק שכר מינימום – עזות־מצח

נמיר. גאה ביוזמתה

מאת מיכל רוזה

"התבטאותו של נגיד בנק ישראל בנושא חוק שכר מינימום היא עזות־מצח הגובלת בחוצפה. הנגיד הוא האחראי יותר מכל להתמוטטות התעשייה, הוא אבי המדיניות של הריבית המטורפת ושל הקפאת שער הדולר", הגיבה אתמול חברת־הכנסת אורה נמיר ל"הארץ" על דבריו של פרופ' ברונו בעניין חוק שכר המינימום, שלשום בכנס "יד לוינסון".

ברונו תקף בכנס את החוק ואמר, כי החוק גורם נזק קשה ביותר למשק וכי התמוטטות מפעלי תעשייה בדימונה נובעת לא במעט מעלויות גבוהות של השכר כתוצאה מן החוק. ברונו אמר כי "אחד הדברים הראשונים שהממשלה תצטרך לעשות הוא לשנות את החוק הזה, הגורם נזק כבד למשק".

חברת־הכנסת נמיר אומרת כי היא גאה ביוזמתה שהביאה לחקיקת חוק שכר מינימום, מכיוון שהוא הסיר חרפת רעב מ־100 אלף עובדים במשרה מלאה במשק, שהשתכרו עד לחקיקה 400 שקל לחודש.

"מי שחושב כי 707 שקלים לחודש ברוטו לאדם עובד במשרה מלאה זה שכר מוגזם – שיקום," אומרת נמיר. לדבריה, רוב מעובדים אלה הם בעלי משפחות גדולות, ובמציאות של ביטול סובסידיות וייקור שירותים חיוניים כמו בריאות וחינוך, הם אינם יכולים לתת לילדיהם את המינימום הדרוש.

אנשים ועסקים

מעט נחת־רוח לריצ'ארד ערמון

המנכ"ל של קבוצת הביטוח הסנה ריצ'ארד ערמון אינו נהנה בתקופה האחרונה מעודף בשורות טובות, במסגרת ניסיונו לשקם את קבוצת הביטוח ההסתדרותית.

למרות זאת היתה לערמון לא מעט נחת־רוח בימים אלה, כאשר ספי שטראלי, מנכ"ל החברה לביטוח משנה, שהיא חברה־בת של הסנה, הודיע לו על החלטה שקיבל האי.אס.אי., מוסד כלכלי בלונדון, לשפר את דירוגה של החברה. אי.אס.אי. הוא מוסד אנגלי הפועל בבירת הביטוח העולמית לונדון ובודק באופן שוטף את החברות לביטוח משנה מנקודת המבט של בטיחות חברת הביטוח.

המוסד החליט להעלות את רמת הבטיחות של החברה לביטוח משנה לאחר שבדק את מאזניה לשנת 1987.

אריה לביא

נחתמה עיסקת דלתא

בסוף השבוע שעבר נחתם הסכם רכישת חלק ממניות דלתא גליל על־ידי חברת הענק האמריקאית "שרה לי".

"שרה לי" אינה עוסקת רק בממכר עוגות קפואות במרכולים ברחבי ארה"ב, אלא גם בענף ההלבשה, באמצעות חברות ההלבשה היינס האמריקאית ודים הצרפתית.

על־פי ההסכם, תשקיע "שרה לי" בדלתא בשלב ראשון 16.7 מיליון דולר בתמורה ל־25% מהון המניות ו־11% מהשליטה בחברה. ל"שרה לי" אופציה ל־5 שנים להשקעה נוספת של 18.5 מיליון דולר, ואם היא תממשה, יגדל חלקה ל־41.5% מההון ול־21% מהשליטה בחברה הישראלית.

מחזור המכירות השנתי של "שרה לי" הוא 10.4 מיליארדי דולר. בדלתא רואים בעיסקה מנוף להגדלת המכירות של החברה הן בארה"ב הן באירופה.

מיכל רוזה

שרון והגולאש ההונגרי

ביקור לא מבכר של שר התעשייה והמסחר אריאל שרון בבודפשט הותיר רושם לא מבוטל, כך הסתבר לקבוצת עיתונאים ישראלים שביקרה בימים אלה בבירה ההונגרית. את אישטוון סאבו, חבר הפוליטביורו ההונגרי העומד בראש הקואופרטיבים החקלאיים של הונגריה, הרשים שרון כשביקר עמו בחווה לגידול כבשים באחד מהקואופרטיבים החקלאיים.

לעומת זאת, מנהלה של אחת מהמסעדות המפוארות בבודה (חלקה העתיק של בודפשט) זוכר עד היום את כושר האכילה של השר הישראלי, שהתלהב מגוריק הגולאש המקומי, מה"פסטו נרדלס" ההונגרי ומה"גומבוסט" (מעין סופגניות ממולאות בבשר, בשזיפים ובגבינת קוטג'), מעוגות השטרודל ומהגבינה המתוקה: מה יגידו על כך הנדירים?

אבי גבאור

יש עדיין שיתוף יהודי־ערבי

פרס ויינר לשיתוף פעולה יהודי־ערבי יוענק השנה למרכז לפיתוח כלכלי יהודי־ערבי. טקס הענקת הפרס ייערך ביום ג' 29 בנובמבר בשעה 5:00 אחה"צ בבית סוקולוב בתל־אביב בחסות הקרן החדשה לישראל.

המרכז נוסד בתחילת 1988 במטרה להרחיב ולהעמיק את שיתוף הפעולה בין החברה הערבית והחברה היהודית בישראל – במקומות העבודה, בשווקים ובפיתוח כלכלי. מטרות אלה מושגות בשלוש דרכים: ייעוץ ארגוני, ייעוץ בהשקעות ויוזמות כלכליות, הדרכה מקצועית.

פרס ויינר נוסד בשנת 1985 ע"י לספמן ויינר ואליזבט מאוק, לזכר הוריהם שרה והרולד ויינר. הפרס, בסך 5,000 דולר, מוענק כל שנה על־ידי הקרן החדשה לישראל; בשנת 1986 הוענק לארגון "שותפות" על פעילותו לשיתוף פעולה יהודי־ערבי בחיפה והצפון, ובשנת 1987 לארגון "נתיבי אחווה", על פעילותו למען ילדי יפו.

140 עמודים על ניהול מעשי

השינויים התכופים בכלכלה והשפעתם על חיי היומיום של העסק הביאו את "הכבלה הפיננסית" למסקנה כי יש להוציא לאור מדריך מקיף, אשר ינחה את מנהלי העסקים, מנהלי הכספים והמנהלים הכלליים להיערכות נכונה במשק המשתנה.

התוצאה היא מדריך למנהלים: היערכות עסקית בתנאי משק משתנים, בהוצאת "הכבלה הפיננסית" בעריכת אנשי קיסל.

המדריך מחזיק כ־140 עמודים ונערך באוגדן, המאפשר לעדכנו בעתיד ולהוסיף לו פרקים ועדכונים נוספים.

הונר לאקדמיה

הפרופ' שלמה מיטל, יו"ר הרשות לתכנון כלכלי במשרד הכלכלה והתכנון, חוזר לעבודתו בטכניון בחיפה. בטקס הפרידה קיימו שלשום שר הכלכלה והתכנון גד יעקבי את עבודתו ובכירותו של מיטל, ואמר כי גילה מיומנות רבה ורגישות לנושאים הבערתיים.

יעקבי קבל על כך שאין תחלופה מספקת בין האקדמיה לשירות המדינה.

צבי זרחיה

כנס בינלאומי על חבות המוצר ייערך בישראל

שלושה מכונים לעריכת־דין, ישראלי, אנגלי ואמריקאי, חברו יחד ואירגנו כנס בינלאומי על ההתפתחויות בתחום חבות המוצר. הכנס המאורגן בארץ על־ידי משרדה של עורכת־הדין רות לויתן דן בהתפתחויות בתחום זה באירופה, המאמצת במידה רבה את הגישה האמריקאית של אחריות רחבה מצד היצרן לטיב מוצריו.

אריה לביא

ויינשטיין, ברונו והציפיות לפיחות

בוועדת הכספים נעמים על בנק ישראל וטוענים כי הוא זה שעודד את התפרצות הציפיות לפיחות קרוב. חברים בוועדה טוענים כי נגיד בנק ישראל פרופ' מיכאל ברונו נקלע למצוקה נוכח ביקורת חריפה שנמתחה בישיבת הוועדה בנושא הריבית, וכדי להתגונן הציע לבצע מהלך מסוים, שאותו אמנם נמנע מלפרט אך דבריו התפרשו כהצעה לפיחות.

ח"כ אריאל ויינשטיין הודיע בעקבות מבול הפרסומים המיוחסים לבנק ישראל, כי הוא שוקל הגשת חוק שתבטל את הוועדה והמועצה המייעצת של הבנק המרכזי. "איננו צריכים דיונים והודעות הגורמים לבלבול בציבור, ומהווים שמן על מדורת הספקולנטים", אמר ויינשטיין.

צבי זרחיה

צבי כסה לטובת ויינשטיין

ח"כ אריאל ויינשטיין (ליכוד) זכה לתמיכה בלתי צפויה של איש המערך צבי כסה בכנס "יד לוינסון" שנערך בתחילת השבוע בבית־ברל. ויינשטיין, המתארח בראשונה בפורום זה, השמיע דברי התקפה קשים על המדיניות הכלכלית של המערך. ויינשטיין אמר כי מדיניות זו גרמה להתפתחות חדלים גדולים, המוצאים היום את ביטוים בקשייהם של כור, הקיבוצים והמושבים.

צבי כסה, היום בעל משרד לייעוץ כלכלי, אמר בתגובה לדברים אלה, כי "ויינשטיין אינו אומר דברים המנותקים מן המציאות", והקיף גם הוא את הפרות הכלכליות הקדושות של המערך בטענה כי חלקן הן הבל גמור.

מיכל רוזה

פרופסורים לשירות הבנקים להשקעות

התרפקותם של הבנקים להשקעות, אמריקאים ואחרים, על דלתות משרד האוצר, הן בניסיון לזכות בנתח במכירות החברות הממשלתיות והן כדי להשתתף בהערכת השווי של הבנקים בישראל, כמציאה פרנסה לכלכלנים בארץ. המדובר בעיקר בפרופסורים מהאוניברסיטאות השונות, אך גם באישי משק מרכזיים.

בנק ההשקעות האמריקאי "מריל לינץ'" מיוצג על־ידי פרופ' [illegible]. בנק ההשקעות "פירסט בוסטון" מיוצג על־ידי פרופ' אסף רזין, וחברת הברוקרים העולמית "סלומון ברדרס" מיוצגת על־ידי דני הלפרין, הנספח הכלכלי לשעבר בארה"ב.

יהודה שרוני

הלורד בלפור אצל נחמקין

הרכבה השוררת בשבועות האחרונים בלשכת שר החקלאות בתל־אביב הופרה בשבוע שעבר בביקור שערך הלורד בלפור בלשכתו של אריה נחמקין. הלורד בלפור, נכדו של הלורד ג'יימס בלפור המפורסם, הוא חבר בית הלורדים באנגליה.

מה לנכד בלפור ולנחמקין? בבעלותו של הלורד בלפור חווה של 2,000 דונם לגידול חיטה בסקוטלנד והוא "קפץ" אל שר החקלאות הישראלי, שגם הוא היה בעל משק גדול, כדי להחליף עמו דעות בנושאים חקלאיים מקצועיים.

אבי גבאור

מינויים

● רו"ח אהרון אביקסר התמנה ליועץ מיוחד להשקעות ולפיתוח לחברת "מלונות ים־סוף" – בעלת רשת מלונות "סונסטה ישראל". בתפקידו ירכז אביקסר את הטיפול בהתפתחות הרשת ובגיוס משקיעים לפרויקטים ועסקים חדשים, זאת במסגרת משרד ייעוץ פרטי שפתח לנושא זה. אביקסר שימש בשנים האחרונות מנכ"ל "מלונות ים סוף", תפקיד שממנו פרש לעסקים פרטיים.

● אלי בירלס מונה למנהל חברת האוניות "נגב סטאר", הנמצאת בבעלות חברת "צים" ו"פוספטים בנגב".

עמוס רובין: בנק ישראל פוסח על הסעיפים

"בנק ישראל צריך להגביל את הרחבת האשראי השקלי", זו התרופה שמציע עמוס רובין, יועצו הכלכלי של רה"מ, על מנת לעצור את ירידת יתרות המט"ח.

הוא מסכים שפעולה כזאת תביא לעלייה ניכרת בריבית, ולכן, כדי לא לפגוע בסקטור היצרני, הוא מציע לאפשר לבנקים לתת אשראי דולרי זול.

רובין מוסיף, כי הבנק המרכזי צריך להחליט מה הוא עושה: או שהוא מניח לריבית לעלות, בניגוד למדיניותו מלפני שבועות אחדים, או שאינו מניח לה לעלות, אבל אז אין מקום להתלונן על ירידת היתרות.

לדעת רובין, מדיניות הבנק המרכזי גורמת לעליית הריבית וגם איננה עוצרת את רכישת המט"ח הספקולטיביות בידי הציבור.

איתן אבריאל

העורך: נחמיה שטרסלר

נסגרו מפעל גלקס בקיבוץ מפלסים ומפעל כלי עבודה בקיבוץ אילון

בקרוב ייסגרו עוד 4־5 מפעלי תעשייה בקיבוצים אחרים

מאת מיכל רוזה

מפעל גלקס לייצור מטבחים של קיבוץ מפלסים שהעסיק 23 עובדים נסגר באחרונה, לאחר ששקע בהפסדים והובהר כי אין סיכוי להבראתו. כן נסגר מפעל לכלי עבודה בקיבוץ אילון, שגם הוא נקלע למצב כספי קשה.

לנוכח המצב הקשה של חלק ניכר ממפעלי התעשייה הקיבוצית, נשקלת עתה סגירתם של עוד 4־5 מפעלים בקיבוצים, לאחר שהתברר כי אין סיכוי להעלותם על פסי רווחיות. עם זאת, מפעלים אלה מהווים רק מיעוט בטל מכלל 300 המפעלים בקיבוצים ולרבות בתי הארחה ותיירות, שכ־30% מהם מפסידים.

מרכז איגוד התעשייה הקיבוצית, עמוס אפשטיין, מסר ל"הארץ" כי הקשיים העיקריים של מפעלי התעשייה הקיבוצית הם בענף המתכת, הכולל 85 מפעלים, ובענף התכשירים הכולל כ־20 מפעלים. בענפים אלה ניכרת מגמה של הקטנת הפעילות.

אפשטיין ציין עוד, כי איגוד התעשייה הקיבוצית ניהל מגעים ראשונים עם חברת הייעוץ האמריקאית ארתור ד'. ליטל במטרה לבחון את פעילותם של 12 מפעלי מתכת ופלסטיקה בתחומי הייצור, השיווק והיצוא, אולם בינתיים לא נחתם הסכם על כך עם חברת הייעוץ.

לדברי אפשטיין, עלות הייעוץ לכל מפעל מסתכמת בכמה עשרות אלפי דולרים, והמפעלים אינם יכולים לעמוד בהוצאה זאת. מרכז האיגוד ציין כי משרד התעשייה והמסחר הודיע על נכונותו לסייע לקיבוצים בכך, אולם משרד האוצר אינו מוכן להעמיד תקציב לצורך זה.

הודעה ללקוחותינו
שינויים בשערי הריבית
החל מיום 25 בנובמבר 1988 תועלה הריבית הבסיסית ב־1.2% לשנה.
הריבית תעמוד על 17.4% לשנה, דהיינו ריבית מתואמת (אפקטיבית) שנתית של 18.84% לשנה.
לקבלת פרטים נוספים ניתן לפנות לסניף הבנק בו מתנהל חשבונך.
בנק דיסקונט

משרדים למכירה
במרכז ירושלים
אפשרות לקומה
ויחידות נפרדות
02-221195, 02-231847

טלקום
נייר לפקסימיליה
החל מ־19.90 ש"ח
ת"א, רח' החשמונאים 107, טל. 03-5610591 – 5610984

עודד רזה
נציגך בחברות (R)
שירותי המפקיל –
חברת מידע ירושלים
פלאפון (ברשם החברות) 050-23155
פקסימיליה 02-811552
(ON-LINE)

בנק כללי לישראל בע"מ
הודעה ללקוחותינו
החל מיום ה' 24 בנובמבר 1988 יעלה שיעור הריבית הבסיסית השנתית ב־1.8% ויהיה 21% לשנה המהווה שיעור ריבית מתואמת שנתית של 23.05%.
שיעורי הריבית הנוספים מעל הריבית הבסיסית השנתית, ישארו ללא שינוי.
שיעור הריבית הנוסף בגין משיכת יתר חריגה, יעלה ב־2.4% ויהיה 14.4% לשנה.
הודעה זו מתפרסמת במקום משלוח הודעות ללקוחות.

מתפנה
איש מדיה
12 שנות נסיון
ידע ונסיון רב במו"מ ומגע עם כל צינורות הפרסום
אפשרות להשתלב הן כמנהל מדיה במשרדי פרסום והן כ"דילר" בתוך חברות שונות
הצעות יש להפנות לת.ד. 14105 תל־אביב
עבור "איש מדיה"

התחשבשבת?
70% מהעסקים בישראל משתמשים בחשבשבת.
(לפי סקר המכון לפריון העבודה והייצור)
חשבשבת בע"מ
רח' פינס 65 תל־אביב
טל. 03-5611961

חברת גב־ים לקרקעות בע"מ
BAYSIDE LAND CORPORATION LTD.
מעמידה לרשותך
מבנים להשכרה
לתעשיה, למלאכה ולאחסון
במרכזי התעשיה:
הרצליה פתוח, טירת־הכרמל, מפרץ חיפה
חיפה, רח' הרצל 2, טל. 04-664234
הרצליה, בכל יום ב' במשרד, ברח' משכית פינת רח' המדע
ע"י כביש אכדיה, טל. 052-559454

בנק דיסקונט
נותן לך אשראי במט"ח
לרכישת ציוד מיובא
בריבית הנמוכה ביותר:
ליבור+1.75%
בנק דיסקונט מתקדם אליך

החידקים נמצאים 2 ס"מ מהפה שלך
בתקופה זו, של הקפדה יתרה על הרגלי נקיון ובריאות, כדאי לדעת: עם כל הרמת שפופרת הטלפון במשרד, אתם מקרבים לפיכם מאות אלפי חידקים, וירוסים ובקטריות של מחלות רבות – החל מהצטננות פשוטה ועד המחלות המסוכנות ביותר!!!
אם תזמינו עכשיו ל"סניפון" – חיטוי וניקוי מכשירי תקשורת, זו תהיה שיחת הטלפון האחרונה בה הנכם חשופים לסכנת הידבקות!
הפתרון - "סניפון"!
חיטוי וניקוי מכשירי תקשורת
טלפונים: 03-813391, 813392

אל על מטענים לכל השערים
יש לך מטען מיוחד? לצוות אל על מטענים ציוד מקצועי המותאם לכל סוגי המטען.
ELAL אל על

שערי מטבע חוץ

20.10.88

המטבע	בנק לאומי מזומנים קניה	בנק לאומי מזומנים מכירה	בנק לאומי העברות והמחאות קניה	בנק לאומי העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים מזומנים קניה	בנק הפועלים מזומנים מכירה	בנק הפועלים העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט מזומנים קניה	בנק דיסקונט מזומנים מכירה	בנק דיסקונט העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.55	1.62	1.5712	1.5908	1.55	1.63	1.5801	1.5999	–	–	–	–	1.5900	0.0090
1 לישט"ס	2.83	2.96	2.8808	2.9167	2.81	2.95	2.8645	2.9002	–	–	–	–	2.8738	−0.0235
1 מארק גרמני	0.90	0.94	0.9146	0.9260	0.89	0.93	0.9076	0.9189	–	–	–	–	0.9122	−0.0075
1 פרנק צרפתי	0.26	0.28	0.2671	0.2705	0.25	0.27	0.2657	0.2690	–	–	–	–	0.2669	−0.0022
1 גולדן הולנדי	0.80	0.84	0.8112	0.8213	0.79	0.83	0.8050	0.8150	–	–	–	–	0.8094	−0.0062
1 פרנק שווייצרי	1.08	1.12	1.0900	1.1036	1.06	1.11	1.0817	1.0952	–	–	–	–	1.0870	−0.0089
1 כתר שוודי	0.26	0.27	0.2613	0.2646	0.25	0.27	0.2599	0.2631	–	–	–	–	0.2614	−0.0014
1 כתר נורבגי	0.24	0.25	0.2403	0.2433	0.24	0.25	0.2395	0.2425	–	–	–	–	0.2409	−0.0013
1 כתר דני	0.23	0.24	0.2366	0.2395	0.23	0.24	0.2351	0.2381	–	–	–	–	0.2362	−0.0017
1 מרק פיני	0.38	0.40	0.3834	0.3882	0.37	0.39	0.3822	0.3870	–	–	–	–	0.3842	−0.0024
1 דולר קנדי	1.26	1.31	1.2743	1.2902	1.26	1.32	1.2828	1.2989	–	–	–	–	1.2953	0.0123
1 דולר אוסטרלי	1.29	1.42	1.3528	1.3697	1.30	1.40	1.3462	1.3630	–	–	–	–	1.3519	−0.0105
1 ראנד דרא"פ	0.43	0.52	0.6639	0.6722	0.40	0.55	0.6648	0.6731	–	–	–	–	0.6674	−0.0010
10 פרנקים בלגיים	–	–	0.4366	0.4420	–	–	0.4329	0.4383	–	–	–	–	0.4353	−0.0035
10 שילינג אוסטריים	1.28	1.34	1.3001	1.3163	1.27	1.33	1.2896	1.3057	–	–	–	–	1.2972	−0.0102
1000 לירטות איטלקיות	1.21	1.27	1.2291	1.2445	1.20	1.27	1.2206	1.2358	–	–	–	–	1.2266	−0.0088
100 יינים יפאניים	1.27	1.33	1.2900	1.3061	1.26	1.32	1.2862	1.3023	–	–	–	–	1.3932	−0.0031

כלכלה עולמית

מטבעות / דורון סונסינו

הבנקים בלמו ירידת הדולר

שער הדולר שמר בשבוע שעבר על יציבות לעומת המטבעות האירופיים העיקריים, בעיקר בזכות התערבות מסיביות של הבנקים המרכזיים של יפאן, גרמניה, אנגליה והמדינות אחרות, שרכשו כמויות עצומות של דולרים. בשני ימי המסחר האחרונים של השבוע רכשו הבנקים המרכזיים 3 – 4 מיליארד דולר.

ההודעה ביום רביעי כי הגרעון המסחרי של ארה"ב בספטמבר הצטמצם ב־1.8 מיליארד דולר לא הרגיעה את השווקים הפיננסיים. החששות כי לממשל בוש לא יהיה הכוח להתמודד עם בעיית הגרעונות בתקציב ובמאזן התשלומים המשיכו לדחוף את הדולר.

לעצבנות בשוק תרם גם ניקולס בריידי, שר האוצר האמריקאי, שהכריז בראיון טלוויזיה כי אינו מודאג מהיחלשות הדולר ואינו מצדד בהעלאת הריבית.

ביום ששי יפורסמו באנגליה נתוני הסחר לאוקטובר, תיתכן התעוררות בביקושים לליש"ט.

התחזקות או החלשות ביחס לדולר

	שער ב־12.11.88	שער ב־18.11.88	שינוי באחוזים
ליש"ט (ממוצע ב־5)	1.8160	1.8170	+0.06
דולר קנדי	1.2230	1.2325	+0.78
פלורין הולנדי	1.9555	1.9580	+0.13
פרנק בלגי	36.40	36.40	–
מארק גרמני	1.7345	1.7355	+0.06
פזטה ספרדית	114.70	114.35	–0.31
לירטה איטלקית	1295.25	1290.25	–0.39
פרנק צרפתי	5.93	5.93	–
ין יפני	122.70	122.60	–0.08
פרנק שווייצרי	1.4555	1.4575	+0.14

ריבית / דורון סונסינו

עליה בארה"ב

הידיעה על התחזקות הפעילות הכלכלית בארה"ב (ראה ידיעה במדור זה) המשך התחלשות הדולר, חיזקו בשבוע שעבר את הציפיות כי הפדרל רזרב יעלה את הריבית. הריבית על שטרי האוצר האמריקאיים עלתה ב־0.2% – 0.3%. הריבית על שטרות לחודש עלתה מ־6.36% ל־6.72%.

שערי ריבית ארה"ב

פריים רייט	10.00
טרז'רי בילס (שטרי האוצר)	
לחודש	6.72%
לשלושה חודשים	8.19%
לששה חודשים	8.38%
לשנה	8.54%

שערי ריבית בריטניה

ליבור (דולר) –	
3 חודשים (הלוואות)	9.19%
(הפקדות)	9.06%
6 חודשים (הלוואות)	9.19%
(הפקדות)	9.06%

וול־סטריט / אבנר מרגלית

השתקפות של תנודת הדולר

התערבות המתואמת של יותר מ־10 בנקים מרכזיים לטובת הדולר עצרה, לפי שעה את נפילתו של המטבע האמריקאי, ושוק המניות הצליח להתאושש מעט אף הוא.

קודם לכן, ביום ד', נרשמו ירידות תלולות עקב נפילת הדולר. בשוק המניות שוב היתה תחושת המשבר המוכרת – דולר נופל, שערי ריבית מזנקים למעלה והדיבורים אינסופיים על תוכנית ברעננות התקציב הממשל. ברקע השמועה ביום ד' אודות של נגיד הבנק המרכזי, אלן גרינספן, כי הבנק יאלץ להמשיך במדיניות מוניטרית מצמצמת כל עוד יימשך הגרעון בתקציב הממשל. פירוש הדבר מבחינת המשקיעים: שערי ריבית גבוהים על פקדונות לזמן קצר, ובמצב כזה הרצון להסתבך בשוק המניות קטן הולך.

למשל, חברת הברוקרים "דין וויטר" הגדילה את חלקם של הפקדונות לזמן קצר בתיק ההשקעות המומלץ שלה ל־46%, לעומת 19% במניות.

בתחום המיזוגים וההשתלטויות נמשכת הפעילות הספקולטיבית, אך גם כאן מתגברים החששות. עסקאות אלו כבר אינן נראות כמבשיר בטוח לעשיית כסף קל ומהיר. חוסר הוודאות אופף גם גורל נסיונות ההשתלטות על "נביסקו". אחת הקבוצות פרשה מהתחרות על רכישת החברה.

בהתפתחות מעניינת אחרת הציעה חברה אחת לרכוש את "פריים קומפיוטר" במחיר גבוה ממחיר השוק. יש המוציאים שכל כוונת החברה היא להבריח את "פריים" להתגונן באמצעות רכישת החברה המבקשת להשתלט עליה – במחיר מופקע.

השוק מוצא זמן להגיב בעליית מחירי מניות של חברות שבפיהן חדשות חיוביות: בנק אמריקה עשוי לחדש את תשלומי הדיבידנד בשנה הבאה; ג'נרל אלקטריק מגדילה את הדיבידנד הרבעוני מ־35 ל־41 סנט למניה; ילט פקרד הודיעה ברבעון האחרון 1.03 דולר למניה, לעומת 85 סנט ברבעון המקביל אשתקד.

תנודות המסחר בשבוע שעבר:
יום ב' 2065.08 סגירה –1.85
יום ג' 2077.17 +12.09
יום ד' 2038.58 –38.59
יום ה' 2052.45 +13.87
יום ו' 2062.41 +9.98

שערי הסגירה בבורסת ניו־יורק ביום ו'
(השינויים לעומת השבוע הקודם)

מדד דאו ג'ונס	2062.41	–4.62
מדד תחבורה	896.71	–12.67
מדד שירותים	181.72	–0.83
מחזור שבועי בע.נ.	682,000,000	
מניות ישראליות בארה"ב		
נייר חדרה	15⅛	
אליאנס		
אלק. לישראל	4⅞	+⅛
אלרון	3¾	
אלסינט	1⅛	+⅛
ען לבוד	4⅛	
אינטליגנט סיס.	4⅜	–⅜
אינטרפארם	3⅛	+⅛
ת. לייזר	4	–¼
אופטרוטק	4⅞	
סייטקס	6⅛	+⅛
תארוכיס	⅛	
עושפ טכ.	1½	–¼
ראדא	1⅞	+⅛
מ.ת.ב.	⅞	–⅛
אורות	3½	+¼
כרמל	4⅝	–⅜
אלביט	6⅜	–⅜
פיברוניקס	3⅞	+⅛
טבע־פארם	6⅞	
מניות הדאו ג'ונס		
אלייד סיגנל	32¼	–¼
אלומיניום אמ.	51⅛	+⅛

אמ. אקספרס	27	+⅛
אמ. סיטי	27⅝	–⅜
בתלהם סטיל	20½	–¼
בואינג	62¼	+⅝
שברון	43⅞	+⅛
קוקה קולה	42	+⅜
דו פונט	80	
א. קודאק	44¾	+⅜
אקסון	42⅛	–⅝
ג'נרל אלקטריק	43⅞	–¾
ג'נרל מוטורס	80⅛	–¾
גודייר	48⅛	–⅛
אי.בי.אם.	115⅝	–¾
אינט' פייפר	44⅛	–⅛
מקדונלדס	76	–½
מרק	55⅞	–⅛
מינסוטה מ.	59¼	–⅛
נוויסטאר	5⅛	
פיליפ מוריס	92¼	+⅞
פרימריקה	27	–1⅛
פרוקטר ג.	79⅞	–⅛
סירס	40	[illegible]
טקסקו	45½	–¾
יו.אס.סטיל	26⅜	½
יוניון קרבייד	25⅛	–⅛
יונייטד טכ.	39¾	+¼
וסטינגהאוס	50⅛	+⅜
וולוורת	50½	+¼

הנתונים נמסרו באדיבות משרד ד"ר בועז בריק

סחורות / דורון סונסינו

הפלטינה ירדה

מחיר הפלטינה ירד בשבוע שעבר בבורסת לונדון בכ־3.1%, לאחר שעלה בשבועות הקודמים בכ־80 דולר. בין המומחים יש חילוקי דעות על המשך ההתפתחויות. חברת "ג'ונסון מאתיי", אחת הספקיות הגדולות בעולם של פלטינה פירסמה תחזית כי יימשכו הביקושים הגדולים למתכת ויישמר המחיר הגבוה. חברת מחקר בריטית העוסקת בניתוח שוק המתכות טענה בתגובה כי יתכן שהביקוש בפועל של תעשיית הרכב לפלטינה יהיה נמוך בהרבה מהחזוי, ייווצר עודף היצע, והמחיר יירד.

מחיר הקפה ירד בשבוע שעבר בכ־0.8%. היקפי הסחר היה מצומצם. הסוחרים ממתינים לסיכום דיוני "ICO", ארגון הקפה העולמי, בלונדון, על הסכם חדש שיסדיר את פעילותו. ההסכם הקיים בין יצרניות הקפה גרם אפליית מחירים ועורר את זעמן של ארצות הברית ומדינות אחרות שנאלצו לשלם מחיר יקר יותר בעד הקפה.

	מחיר סגירה	שינוי שבועי	1988 גבוה	1988 נמוך
אלומיניום (דולר לטונה)	2285	–255	4205	1915
נחושת (ליש"ט לטונה)	1762.5	+12	1894.5	1129.5
בדיל (ליש"ט לטונה,חופשי)	4095	–30	4540	3625
עופרת (ליש"ט לטונה)	383	+5.75	482.5	328
אבץ (דולר לטונה)	1577.5	+78.5	1672.5	850
נפט (דובאי)	9.93	–0.72	15.63	9.2
נפט (ים צפוני)	13.06	–0.965	17.525	11.25
זהב (דולר לאונקיה)	417.75	–2.75	485.5	394.75
פלטינום (דולר לאונקיה)	562.25	–18.1	608.50	449.25
כסף (סנט לאונקיה)	342.2	–13.45	457.75	338.75
קקאו (ליש"ט לטונה,עתידי)	851	–11	1182	722
סוכר גולמי (דולר לטונה)	261.4	–11.8	393	213.6
קפה (ליש"ט לטונה,עתידי)	1083	–9	1317	922
גומי (פני לק"ג)	51	–2	88	51
גרעיני סויה (סנט לבושל)	727	–37	1034	607
כותנה (סנט לליברה)	58.75	–	75.30	54.9

הרפתקן בעיתונות הבריטית

אדי שאה, יזם נועז, מנסה את כוחו שוב, והפעם בעיתון צהוב – "פוסט"

מאת סטיב לור
The New York Times

להרוין

עד כה, נראה סיפורו של אדי שאה כאחת הכתבות המרירות־מתוקות המאפיינות את העיתונות הצהובה הלונדונית: היזם הנועז, שעוד לחולל מהפכה בתעשיית העיתונות הבריטית, אך יצא ריקם מן ההרפתקה הזאת.

אולם המיליונר, בן 44, שהתעשר בכוחות עצמו, אינו נכנע בקלות. מנוי וגמור עמו להדביק סוף טוב לסיפורו האישי.

אדי שאה הגה לפני כשבועיים עיתון יומי פופולארי, ושמו "פוסט". זה ניסיונו השני בתוך שנתיים להוציא לאור עיתון ארצי חדש.

במארס 1986 יסד שאה את "טודיי", עיתון שנועד לקורא הממוצע. את הוצאתו לאור של העיתון הזה ליווה מסע פירסום גדול על הטכנולוגיה הממוחשבת העדכנית והתמונות הצבעוניות של המוצר החדש. ואולם יעד התפוצה – מיליון עותקים ליום – לא הושג. בתוך זמן קצר ירדה התפוצה לפחות מ־400,000 עותקים, ולבסוף אף צללה מתחת ל־300,000.

כמו כן, נתקל "טודיי" בכל מיני מחלות־ילדות טכנולוגיות שלא איפשרו להנהלה ולעורכים הבכירים להתמסר לחולשתו הבסיסית של העיתון: היעדר קהל־יעד מוגדר.

השליטה בתינוק הסובל ממצוקה כספית עברה תחילה לחברת "לונרהו פי.אל.סי.", ואחר־כך לידי חברת העיתונות של רופרט מורדוק, המוציא לאור המוביל של בריטניה, המחזיק ב"סאן", "טיימס" ו"סאנדיי טיימס". בהנהגת מורדוק, נערך שידוד מערכות ב"טודיי", ותפוצתו עלתה ל־410,000 עותקים ליום.

למרות כשלונו של "טודיי", שימש שאה גורם מאיץ לשינויים הגורפים שעברו על תעשיית העיתונות הבריטית בשנתיים שחלפו. אחיזת־החנק שהיתה בשעתה ל־איגודים המקצועיים של פועלי הדפוס בתעשיה הזאת, סולקה. טכנולוגיה ממוחשבת חדישה החליפה את שיטות ההדפסה המיושנות. והרווחיות הרקיעה אל־על.

רווחיהם של אחדים מעיתוני לונדון גדלו פי 4, בזכות הקיצוץ הדרסטי בעלויות. הוצאות הפקה זולות יותר איפשרו לעיתונים חדשים להיכנס לשוק.

הדוגמה המרשימה ביותר היא זו של "אינדיפנדנט", עיתון־איכות, שתפוצתו ומעמדו עלו בהתמדה מאז יצא לאור גליונו הראשון באוקטובר 1986.

עכשיו מנסה אדי שאה את מזלו ואת כוחו בקצה הזוחל ביותר של העיתונות הבריטית: העיתונות הגדולה בעלת התפוצה ההמונית, התחום שבו שולטים "סאן" של מורדוק ו"דיילי מירור" של מאקסוול.

הוא לוטש עיניו אל הנתח העסיסי של השוק, שנהנה ביותר מן המהפיכה הטכנולוגית. רווחי "סאן", לפני ניכוי המסים, מגיעים היום ל־40 מיליון ליש"ס (72.6 מיליון דולר) בשנה, על־פי הערכות מומחים. ואילו רווחי "מירור" מסתכמים ב־20 מיליון ליש"ס בשנה. סכומים אלה גדולים פי 4 מב־1985, לפני שהופיע אדי שאה בזירה.

שלושת העיתונים ההמוניים של בריטניה מוכרים בממוצע 8.22 מיליון עותקים ביום. תפוצתו של "סאן": 4.15 מיליון, של "דיילי מירור": 3.06 מיליון, ושל "דיילי סטאר": 1.01 מיליון.

העיתונים היומיים ההמוניים מספקים לקוראיהם תפריט של העיתונאות הסנסנית – ולפעמים המפוקפקת – ביותר בעולם: צעירות חשופות חזה, רכילות על אודות המשפחה המלכותית ועל כוכבי קולנוע, תיאורים עקובים מדם של פשעים נוראים, מין, עצות בענייני ריאטה ומנות גדושות של חדשות ספורט.

בשוק התוסס הזה, "אנחנו נימנע מן המגמה של עיתונות־ביבים", אומר לויד טרנר, עורך "פוסט". "לפורנוגרפיה, למלים גסות ולאלימות אין מקום ב'פוסט'". לפיכך, "פוסט" לא יפרסם תצלומים של צעירות מעורטלות. ידיעות על פשעים, ובמיוחד פשעי מין – טוענים העורכים – יובאו בניסוח מאופק ב"פוסט". "אם אשה נאנסת – היא נאנסת, וזו טרגדיה אישית", מסביר טרנר, שבמשך תשע שנים היה עורך "דיילי סטאר". "אך לא ניכנס לפרטים האפלים". הודות לגישה הזאת, מקווה "פוסט" למשוך יותר קוראות, ויותר שכירים בריטיים, שרמת ההשכלה שלהם עולה בהתמדה. מחקר עצמאי שמומן בכספי "פוסט" מלמד כי 17% מקוראי 3 העיתונים בעלי התפוצה ההמונית – אינם מרוצים מעיתוניהם.

מתוך הקוראים הרוטנים, 91% אמרו כי העיתונות הפופולרית סנסציונית מדי, 83% אמרו שהעיתונות הזאת פוגעת, לעתים קרובות, באינטליגנציה שלהם, ו־87% אמרו כי אינם נותנים אמון רב ביותר במה שהם קוראים בעיתונים אלה.

יתרה מזו: "סאן" תומך באורח ברור בשמרנים, ו"דיילי מירור" מצדד בלייבור. "פוסט" יהיה בלתי תלוי מבחינה פוליטית – אף כי אדי שאה נחשב לגיבור עממי בתחום היזמות, ונגלם את תפיסת היזמה הפרטית החופשית של ראש הממשלה מרגרט תאצ'ר.

מומחי פירסום נוקטים עמדה של "נחכה ונראה" כלפי הנוסחה של "פוסט". "זו גישה סבירה", אומר איאן רוג'רס, מנהל התקשורת של חברת "כריס אינגרם", משרד פירסום לונדוני. "אבל אינני בטוח שזה מה שהשוק ההמוני רוצה".

הגליון הראשון עורר תגובות מעורבות של מומחי עיתונות. הם טענו כי איכות התצלומים לא היתה אחידה, וניסוח הידיעות לא היה מגובש. עם זה, הוסיפו כי כל עיתון חדש זקוק לשבועות מספר, לפחות, עד שיצבור תנופה מערכתית.

העיתון, ובו 32 עמוד, הכיל מספר רב של תצלומים צבעוניים, ואף כי היה פחות צעקני, עדיין היתה בו מנה לא מבוטלת של תוכן המוכר לקוראי העיתונות ההמונית.

הידיעה הראשית בעמוד הראשון עסקה במאבק להצלת חייה של ילדה בת 6 ששקעה בתרדמת עקב תאונת דרכים. הכותרת היתה: "היפהפיה הנמה".

"מאבק קשה צפוי לאדי שאה", אומר טרי קנור, אחד המומחים של חברת הברוקרים ג'יימס קאפל מלונדון. "עיתונים רוכשים קוראים באמצים ומעודדים אישיות רבה. לא קל להניע קורא לעבור מעיתון לעיתון, במיוחד ברובד התחתון של השוק". אדי שאה, מצידו, משוכנע כי "פוסט" יצליח הפעם, להבדיל מ"טודיי", קבע יעד תפוצה צנוע יותר, ושינה דברים בהדפסה, בהפצה ובטכנולוגיה.

"פוסט" יצא לדרך עם כמיליון עותקים ליום, אך מקווה להתייצב כעבור כחודשיים על חצי מיליון עותקים. בזכות עלויות ההפקה הזולות, עיתון יוכל להתחיל להיות רווחי בתפוצה של 370,000 עותקים ליום, להערכת שאה.

שאה מציין כי בין עיתוני האיכות, חלקו של "אינדיפנדנט" מסתכם ב־14% – 7%. ברובד הביניים, תפוצת "טודיי" מסתכמת ב־8.9% – 16%, למרות ההתחלה הצולעת. לעומת זאת, קהל־הרוכשים של "פוסט" הוא פחות מ־5%, להערכת אדי שאה.

ב"טודיי" ניסה שאה לנהל בעצמו את ההדפסה ואת ההפצה. ב"פוסט" – ההדפסה נעשית בידי אחרים, והעיתון מופץ בידי מפיצים ותיקים.

מערכת המחשב האמריקאית של "טודיי" היתה בנויה על מחשב מרכזי ומסופים רבים שהיו מחוברים אליו. מערכת "האטקס" היתה בדוקה ומוצלחת, אך העיתונאים לא עבדו עליה מעולם.

הטכנולוגיה שאומצה בשביל "פוסט" היא גירסה משוכללת של מערכת ההוצאה לאור השולחנית של המחשבים האישיים מדגם "מקינטוש" של חברת "אפל". התוכנה היא "פייג'־מייקר", והמחשבים מקושרים זה לזה באמצעות רשתות שהפעיל שאה שנה וחצי בעסקי המו"לות המצליחים מאוד שלו בוורינגטון, ליד ליוורפול.

"העיתונים אינם מעניינים אותי ביותר", אומר שאה בגילוי־לב אופייני. "מבחינתי, זה עסק. תפקידי הוא לתת בידי אנשים יוצרים את הכלים הדרושים להם. לא יכולתי לעשות זאת ב'טודיי' משום שלא היינו מוכנים באמת לפרוייקט ההוא". "אולם הפעם", הוסיף ואמר, "אנחנו מוכנים. זה יהיה מאבק, אך העורכים והעיתונאים לא יהיו שקועים עד צוואר בלוגיסטיקה, ויהיה להם זמן לעסוק בעיקר: עריכה, כתיבה ושיווק העיתון".

אדי שאה. הוציא עתון צהוב חדש

"זניט" ועתיד האלקטרוניקה

למאבק בחברה היחידה בארה"ב לייצור טלוויזיות מייחסים חשיבות גורלית

מאת פיטר קיי
סופר אסושיאייטד פרס

גלנוויו, אילינוי

בפרבר זה של שיקאגו ניטש קרב על עתיד התעשיה של אמריקה. גורם מוול סטריט מטיל מצור על יצרן הטלוויזיות הגדול האחרון של ארה"ב. ואשינגטון, יצרני המחשבים בארה"ב וביריות של מדינות אחרות, עוקבים בעניין אחרי המאבק על "זניט אלקטרוניקס", בגלל המשמעות שעלולה להיות לו בדבר עתידה של הטכנולוגיה המתוחכמת בארה"ב.

2 אנשים מניו יורק המתמחים, בדרך כלל, בספסרות בשוק המניות מבקשים מבעלי המניות של "זניט" להחליט ב־4 בדצמבר אם להדיח את יו"ר מועצת המנהלים ולהציבם במקומו. מתוכי ביירות העוף הללו אומרים כי הם רוצים להיפטר מעסקי הטלוויזיות המפסידים של "זניט".

קריאת התגר של השותפים בחברת "ברוקהרסט" באה, למרבה האירוניה, ממש בזמן שמומחים רבים אומרים כי ארה"ב זקוקה למפעל משלה לייצור טלוויזיות כדי לשמור על כושר התחרות האמריקאי. תיאוריה חדשה אומרת כי הטלוויזיות הדורות הבהירות של שנות ה־90 יהיו כה עמוסות באלקטרוניקה מתקדמת עד כי ארה"ב חייבת לשמור על מקדמה בעסקים אלו או לרדת לדרג שני בכל תחומי האלקטרוניקה.

על מרקע הטלוויזיה מן הסוג החדש יהיו 1000 – 1250 קווים אופקיים, פי 2 ממספרם כעת, וזה יאפשר פירוט חד וצבעוני הי. סך המכירות הצפוי בעולם בשנות ה־90: 40 מיליארד דולר לשנה.

לפי שעה, יפאן מקדימה בהרבה את כל היתר. "הטלוויזיה החדישה נהפכה לסמל לנושא הרבה יותר נרחב, והוא אם ארה"ב עומדת לאבד את השליטה בכוחות הרוחפים את הצמיחה הכלכלית, זו פעם ראשונה מאז המציא הנרי פורד את קו הייצור המודרני", טוען פרד ברנשמאן, מנהל "ריבילד אמריקה" (שקמו את אמריקה), קבוצה התומכת בשותפויות של התעשיה עם הממשל.

האמריקאים החלו ללמוד מה שהיפאנים ידעו תמיד: שהצלחה בטכנולוגיה מתוחכמת תלויה בקיום בסיס מוצק של מוצרים ביתיים. אלקטרוניקת הצריכה נתנה לחברות היפאניות ניסיון שלא יסולא בפז בייצור דברים קטנים, אמינים, קלים לשימוש ולא יקרים. את הלקחים יישמו כדי לפלוש למעוזים אמריקאים כשוק המחשבים הגדולים.

בעסקי האלקטרוניקה, הגדול הוא הכוח. הדרום קוריאנים והטאיואנים, וגם אחרים, נוקטים את האסטרטגיה של יפאן: גדול יותר הוא טוב יותר. על אף עברה המפואר, "זניט" היא כעת רק היצרנית ה־13 בגודלה בעולם של טלוויזיות צבעוניות בעולם. אבל אם לא תוכל "זניט" להצליח בייצור טלוויזיות – לא ברור איזו חברה אמריקאית תוכל. ל"זניט" יש שם מותג מפורסם, יחסים הדוקים עם קמעונאים, וניסיון. האם חברה אמריקאית גדולה אחרת צריכה לנסות לייצר את דור הטלוויזיות הבא?

"לטובת המדינה, כן. לטובת בעלי המניות שלה, לא. המניה תרד ישר למטה", אומר סטיבן באולג, מומחה להשקעות באלקטרוניקה בחברת הכספים "שירסון, להמן, האטון".

מעוזה של "זניט" הוא ג'רי פירלמן, בן 49, היו"ר, הנשיא והמנכ"ל, העובד 17 שנה בחברה בת ה־70. הוא מחפש דרכים להפוך את עסקי הטלוויזיות שלה לרווחיים על אף התחרות השוחקת מחו"ל. פירלמן אומר כי האפשרויות הנרונות כעת כוללות שותפויות כגון התחלקות בשטח הייצור עם חברות אחרות, שיווק מוצרי חברות אחרות בתווית המסחרית של "זניט", ושיווק מוצרי "זניט" בתוויות מסחריות של אחרים.

מתנגדיו של פירלמן הם השותפים מ"ברוקהרסט", הרברט אבלזאו, בן 54, וניקולאס איהאוס, בן 44, שנמלטו מהונגריה עם משפחתו לאחר ההתקוממות ב־1956. אבלזאו ואיהאוס נחשבים לנבלים בעיני כוחות "זניט", אך הם אומרים כי הם פשוט מבקשים מבעלי המניות – הבעלים האמיתיים של החברה – לעשות מה שהם באמת חושבים שיש לעשות בה.

"זניט" החלה לייצר טלוויזיות ב־1948. בראשית שנות ה־60 כבר התחוללה הפלישה האסיאתית של אלקטרוניקת הצריכה. ב־1960 היו בארה"ב 27 יצרני טלוויזיות בארה"ב, ב־1968 – 18, ב־1974 – 9, ב־1984 – 5, ב־1987 – 2. כך מתברר מדו"ח של "איי־איי־איי ספקטרום", כתב עת למהנדסי חשמל.

החברה האמריקאית האחרונה שנשרה היתה "ג'נראל אלקטריק" האדירה, שחיסלה ב־1987 שקווי הטלוויזיות ב"יאר" ו"אר־סי־איי" אינם "משתלמים", המכירה אותם ל"תומסון" הצרפתית. הכל שיודע כי אם יצאה ג'י־אי מעסקי הטלוויזיות, לא תוכל "זניט", רק עשירית ממנה בגודלה, לפגר אחריה. מומחים בוול סטריט זעמו על פירלמן משום שלמרות הכל דבק בעסק המפסיד.

"זניט" מקבלת מחצית מיותר מ־2 מיליארד הדולרים שהיא מוכרת בשנה – ממחשבים אישיים וציוד הקשור בהם. בזכות המחשבים, "זניט" צופה השנה רווח קטן, לפני מס, אבל עסקי האלקטרוניקה הצרכנית שלה, בעיקר טלוויזיות, מפסידים כסף.

"זניט" אומרת כי חברות זרות מוכרות בארה"ב טלוויזיות בהיצף, במחירים נמוכים שלא כחוק, ומאשימה את משרד המסחר האמריקאי בכשלון להטיל עונשים עליהן. תהיה הסיבה אשר תהיה, ל"זניט" חסר כסף להשקעות ובכל הנראה לעולם לא תייצר טלוויזיות מהסוג החדש. מטרתה הצנועה יותר היא להשיג הכרה של התקן האמריקאי במערכת ההעברה שתייצר, כדי לזכות בתמלוגים גדולים מהחברות שייצרו בפועל את הטלוויזיות. בתוך כך, נטלו היפאנים לידיהם את הבכורה באספקטים רבים של הטכנולוגיה הזאת.

"זניט" אומרת כי עסקי הטלוויזיות שלה אינם למכירה. אבל בראשית השנה נשאה ונתנה עם קונים פוטנציאליים באירופה ובאסיה. השיחות, כך נמסר, נכשלו מפני שהממשלות של הצדדים הזרים פסלו אפשרות של רכישה, מחשש שתעורר את זעם הציבור האמריקאי ותפגע ביחסי הסחר.

עורך המדור: משה רייכנלר

עוד סימני האצה בארה"ב

באוקטובר גדלו המכירות הקמעונאיות בארה"ב בכ־0.9%, לאחר ירידה של 0.5% בחודשים הקודמים. סך המכירות הקמעונאיות נחשב בארה"ב למדד רגיש, המשקף שינויים ברמת הביקושים במשק. במשרד המסחר האמריקאי סבורים שהגידול במכירות באוקטובר מלמד על תחילת מגמת גידול בביקושים.

גם בצד המקורות נמשכת ההתרחבות: הייצור בתעשיה גדל באוקטובר בכ־0.4%, לאחר גידול של כ־1% ב־3 החודשים הקודמים.

עקב פרסום הנתונים גברו החששות במיגזר העיסקי כי הבנק המרכזי יעלה את הריבית.

עודף סחר עם בריה"מ מאיץ האינפלציה ביוגוסלוויה

יוגוסלוויה ובריה"מ ידונו בחודש הבא בעודף הגדול שהצטבר לזכות יוגוסלוויה במאזן הסחר ביניהן. יוגוסלוויה טוענת כי העודף – כ־1.7 מיליארד דולר – גורם ללחצים אינפלציוניים אצלה.

העודף המסחרי נובע מירידת מחירי הנפט וחומרי גלם שיוגוסלוויה קונה מבריה"מ. לפי שיטת הסחר הנהוגה בין שתי המדינות – העודף הוא מעין אשראי שאינו נושא ריבית. בלגרד תדרוש ממוסקווה לשלם מעתה ריבית על עודף זה. פקידים בבלגרד סבורים שבריה"מ תסכים לשלם ריבית כזאת, אך בתמורה תיאלץ יוגוסלוויה להגדיל באחוזים ניכרים את היבוא ממנה.

ירידה תלולה במכירת רכב בצרפת ובגרמניה באוקטובר

מכירות כלי הרכב במערב אירופה באוקטובר 88 היו קטנות ב־5% מבאוקטובר 87. בסך הכל נמכרו שם באוקטובר 88: 1.026 מיליון מכוניות. ירידה תלולה במיוחד נרשמה במכירות בצרפת – 14.4%, ובמערב גרמניה – 12.7%. בבריטניה גדלו המכירות ב־2.6%, אבל שיעור הגידול במכירות בחודשים הקודמים היה גבוה יותר.

יצרני הרכב באירופה סבורים שהירידה באוקטובר מלמדת על תחילת האטה בענף, בגלל הרוויה בשוק לאחר 4 שנות גידול רצוף במכירות. בענף צופים ירידה קלה בסך הביקוש למכוניות ב־89.

בראש דירוג היצרנים הגדולים באירופה: קבוצת פיאט, ובכלל זה לנצ'יה, אלפארומאו ופרארי. נתח השוק שלה: 14.8%. השניה בדרוג: פולקסווגן. נתח השוק שלה כ־14.6%.

26% ירידה ברווחי חברות הברוקרים הגדולות ביפאן

רווחי 4 חברות הברוקרים הגדולות ביפאן, בשנה שהסתיימה בסוף ספטמבר, היו נמוכים בכ־26% מבשנה הקודמת. אחת הסיבות העיקריות לשחיקה ברווחיות היא המשבר בבורסת טוקיו עקב התנודתיות שערי המניות בארה"ב. עסקי חברות הברוקרים היפאניות הצטמצמו באחוזים ניכרים במחצית השנה שאחרי אוקטובר 87.

סיבה אחרת: קיצוץ בכ־10% בעמלות שחברות הברוקרים גובות.

רמת הפעילות בבורסת טוקיו חזרה באחרונה לרמה שהיתה לפני המשבר. חברות הברוקרים צופות שיפור ברווחיות בשנה הבאה.

סימנס וג'נרל אלקטריק הגישו הצעת רכש משותפת

חברת האלקטרוניקה הגדולה באירופה, "סימנס" ממערב גרמניה, והחברה הרביעית בגודלה באירופה, "ג'נרל אלקטריק", פרסמו במפתיע הצעה משותפת לרכוש את מניות החברה האנגלית "פלסי" ב־3.1 מיליארד דולר. דירקטוריון "פלסי" דחה מיד את ההצעה, וקרא לבעלי המניות לא להיענות לה, אבל נראה שהעיסקה תתממש.

"ג'נרל אלקטריק" ו"סימנס" הדגישו כי הן מתכוונות להפעיל את "פלסי" כיחידה עצמאית. ואולם גורמים בענף האלקטרוניקה באירופה סבורים שהעיסקה תביא לידי הידוק הקשרים העסקיים בין שני ענקי האלקטרוניקה, עד כדי מיזוג מלא ביניהם. אם תתקבל הצעת הרכש – יסתכם המחזור השנתי של 3 החברות בכ־10 מיליארד דולר.

טלוויזיות מאסיה נמכרות בשוק האירופי – בהיצף

סין והונג קונג מכרו השנה במערב אירופה יותר מ־600 אלף מקלטי טלוויזיה במחירים הנמוכים בעשרות אחוזים ממחירי התוצרת המקומית. היו אף טלוויזיות מאסיה שנמכרו ב־50% פחות מהמקלטים מאירופה.

מומחי השוק בודקים אם מדובר ביבוא בהיצף. פקידי השוק מבקרים כעת בהונג קונג ויאמדו את "המחיר ההוגן" למקלטים מתוצרת סין, הונג קונג ודרום קוריאה. אם יתברר שמחיר המכירה באירופה היה נמוך במידה רבה מ"המחיר ההוגן" תוכל הקהילה האירופית להטיל מכס מיוחד על המקלטים המיובאים, כדי לתקן את פער המחירים.

סימני מיתון בענף השכרת סרטי הווידאו באנגליה

"בשנה הקרובה צפויה האטה של ממש בעסקי ספריות הווידאו באנגליה. ספריות רבות ייסגרו בגלל הירידה בביקוש". כך קובע מחקר שהתפרסם בשבוע שעבר בלונדון.

התחזית הקודרת מתבססת על נתונים שלפיהם פחתו בחודשים שחלפו מכירות מכשירי הווידאו באנגליה, ופחתו סכומות השכרת הסרטים בספריות. עורך המחקר ממליץ לבעלי הספריות להצטייד במלאי גדול של סרטים חדשים ומפורסמים, ולצאת במבצעי שיווק כדי למנוע הפסדים.

מחזור העסקים השנתי של ספריות הווידאו באנגליה הוא כ־700 מיליון דולר. ב־87 שילמו הספריות למפיצי הסרטים 120 מיליון דולר תמלוגים.

גירעון מפתיע בגודלו במאזן התשלומים האוסטרלי

באוקטובר הסתכם הגרעון בחשבון השוטף של מאזן התשלומים של אוסטרליה ב־1.45 מיליארד דולר. סכום זה גבוה בהרבה מהתחזיות הפסימיות ביותר של האוצר האוסטרלי.

עקב פרסום הנתונים האשימה מפלגת האופוזיציה את הממשלה כי היא נוקטת מדיניות כלכלית מסוכנת ביותר. שר האוצר של אוסטרליה הבריז כי על אף הגידול בגרעון לא תקצץ הממשלה שוב בתקציב, והעץ כי הצעדים המוניטריים שנקטה באחרונה הממשלה כדי לצמצם את הביקושים יביאו גם לידי שיפור מאזן התשלומים.

מנכ"ל, מנהל שיווק, איש עסקים
אתה צריך משרד פרסום גדול,
אבל לא גדול מדי
פוגל לוין בורוש
* יודעים לעשות פרסום תכל'ס

* פרסום תכל'ס (לפי מילון פוגל לוין בורוש): פרסום המעביר את המכירות באופן משמעותי ובונה את אהדת הצרכן למוצר לטווח ארוך. ראה: תכל'ס — בנק המזרחי; מה יהיה? יהיה טוטו; החיים לפי אוזרים; פחדר — ההצלחה המסחרית של השנה; תגיד "יקודאקי"; תן לי ויטמן דחוף; סמלי טבע — כיף לכף הרגל; תפוד — התוספת שתופסת; אתרוחן — זה מתוק; פולירון — האם ב־1988 היית קונה מזגן עם קפיצים?; פירגנתי לעצמי בגד עוד; טוב שקנינו שילב; התחלתי להתלבש — פולגת...

مكان الأصل

חדשות כלכלה

מנכ"ל כור בישיבת הוועדה המנהלת של חברת העובדים:

כור תתקשה לתפקד אם 10 מ' דולר לא יוזרמו אליה מיד

מאת מיכל רוה

בני גאון, מנכ"ל כור, מסר אתמול בישיבת הוועדה המנהלת של חברת העובדים, תמונת מצב קשה ביותר על מצבו הכספי של הקונצרן. גאון אמר, כי הנהלת כור הכינה תוכנית הבראה מקיפה ומסרה אותה לכל הבנקים ולאוצר, אך עד היום לא קיבלה כל תגובה רשמית על התוכנית, לא מן הבנקים ולא מן הממשלה.

גאון אמר, כי "אם בתוך שבועיים־שבועיים כור לא תקבל הזרמה נוספת של 10 מיליון דולר, הקונצרן שוב יתקשה לתפקד ויתכן שנצטרך לפנות לבית־המשפט ולהכריז על החברה כחדלת פרעון". גאון הסביר, כי הכסף דרוש לכור לתשלומים ותזרים וכי הוא מצפה שהממשלה, שנתנה כבר הסכמה עקרונית לסיוע לקונצרן, תבין כי הזמן פועל לרעת כור וכל יום נוסף מחמיר את מצבה הכספי.

בהתייחסו לתוכנית ההבראה, אמר גאון כי המשמעות של פיקוח על ביצועה מטעם הבנקים, היא שכל פעולה כספית תזדקק לאישור הבנקים, לרבות מתן פיצויים למפוטרים. שינויים בהסכמי שכר וכל תביעה כספית יובאו לידיעת המפקח מטעם הבנקים. לדבריו, עד להבראת הקונצרן עובדי כור יקבלו רק תוספת הנובעות מהסכמים ארציים, והם לא יקבלו תוספות מפעליות או ענפיות.

במהלך הישיבה הובעה תרעומת מצד מספר חברים על כך שהתוכנית מובאת לדיון בוועדה רק לאחר שכבר פורסמה בהרחבה בעיתונות. רעיה רשיג מסיעת מפ"ם אמרה, כי תמוה בעיניה כי התוכנית מובאת לדיון ללא ניתוח של חברת העובדים וללא ניירות עמדה.

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, שנכח בישיבה כיו"ר חברת העובדים, שתק במהלך כל הישיבה, שנמשכה כשעתיים וחצי.

כור תפעיל יחידה חדשה למכירתם של נכסיה

מאת מיכל רוה

הנהלת כור הקימה יחידה מיוחדת לטיפול בנושא מכירת נכסים, מקרקעין וחברות, הפועלת בכפיפות לראש אגף הכספים, ד"ר שמעון רביב. מנהל היחידה הוא ישי רבינוביץ, מנהל מפעל תגל לשעבר.

על־פי תוכנית ההבראה, אמורה כור למכור עד סוף 1990 נכסים וחברות בשווי של 130 מיליון דולר.

ועדי העובדים ב"כור" ידונו בתוכנית ההבראה בשבוע הבא

מאת יהודית וינקלר
סופרת "הארץ"

פורום הוועדים בקונצרן כור ידון בשבוע הבא בתוכנית ההבראה, הכוללת צמצום מצבת העובדים בלפחות 3,000 איש. לפי שעה ראשי הוועדים גוזרים על עצמם שתיקה והסכימו לתביעתה של הנהלת "כור", שלא לעמוד בקשר כלשהו עם התקשורת אלא באמצעות דוברת "כור".

גם באיגוד המקצועי בהסתדרות שוררת מבוכה רבה, נוכח העובדה שהוועדה המנהלת של חברת העובדים קיבלה את תוכנית ההבראה פה אחד, למרות שהיא כוללת סעיף המחייב את כור לקבל אישור מוקדם מצוות רואי החשבון של קונסורציום הבנקים, לכל פעולה כלכלית, לרבות תשלום פיצויים למפוטרים ברמת פרט.

חיים הברפלד, ראש האגף לאיגוד מקצועי, הודיע לפני זמן מה כי כל תכנית פיטורים תצטרך לקבל את אישור האיגוד המקצועי, לרבות גובה הפיצויים. עתה נראה, כי תוכנית ההבראה קושרת את ידי האיגוד המקצועי.

בתוך כך נודע, כי לועד הפועל הגיע מידע על התמרמרות גוברת והולכת במצבו של סולל בונה, עד כדי כך, שמנהלי מרחבים דיווחו שתחזיותיהם לא מתקבלות עוד לצורך ערבות על מכרזים. קבוצה של חברים בוועדה המרכזת, עומדת להעלות את הנושא לדיון באחת מישיבותיה הקרובות ולתבוע מהנהלת חברת העובדים הבהרות, לגבי השאלה מדוע מתעכבת תוכנית השיקום של סולל בונה.

משברים באל־על:

העובדים שבתו משך 3 שעות; הטייסים חלו ולא התייצבו

מאת זוהר בלומנקרנץ
כתבי "הארץ" לענייני תעופה

בעיצומו של משבר חריף ביחסי העבודה באל־על, יצא אתמול מנכ"ל החברה רפאל הר לב לפגישות עסקים בחו"ל.

שעות אחדות לאחר מכן, בשעה 13:00, הפסיקו עובדי החברה את עבודתם הסדירה, במחאה על אי־חתימה על הסכם שכר חדש. בציבות העובדים התכנסה בשעה 16:00, כדי להחליט על המשך נקיטת צעדים.

השביתה לא פגעה בציבור הנוסעים לחו"ל, כיוון שבשעות אחה"צ והערב לא היו מתוכננות אתמול טיסות. קודם לכן נגרמו שיבושים בסיסות הבוקר של החברה, לאחר שמספר טייסים הודיעו, כי מפאת מחלתם לא יוכלו להופיע לטיסות המתוכננות. הנהלת החברה נאלצה להפעיל את טיסות הבוקר לרומא, מדריד, פאריס ובריסל במטוסי בואינג 707, אשר החכרו והופעלו על־ידי טייסי ארקיע. הטיסות לציריך ולזגרב אוחדו ויצאו בבואינג 747.

בהודעה של הנהלת החברה נמסר, כי השיבושים בטיסות הבוקר של אל־על נגרמו עקב התחלות מאורגנת של קבוצת קברניטי מטוסי בואינג 767 ו־757. הנהלת החברה משוכנעת, כי "ההתחלות היא מעשה מאורגן של קבוצת הטייסים ומקורה באי העמדה הנהלת החברה לדרישות כספיות ואחרות, אשר העלו הטייסים".

נציג הטייסים, קברניט יעקב אגסי, דחה בשיחה עם "הארץ" את טענות ההנהלה. לדבריו, מנצל מנכ"ל החברה את מעמדו המשפטי המיוחד של אל־על, כדי "להשליט את רצונו באופן חד־צדדי על העובדים".

הטייסים דורשים להגדיל את תוספת התשלום במסגרת הסכם העבודה החדש, על כל משכורתם, לרבות מטבע החוץ. ההנהלה מוכנה להגדיל רק על הרכיב השקלי.

שביתת העובדים נבעה, לדברי מזכ"ל בציגות העובדים אברהם שגיא, ממחאתם על עמדת ההנהלה, המסרבת לשלם את מלוא ההצמדה תקופת הפגישה לעובדים. "אין לנו ביטחון, לפקידות הבכירה יש זכויות פנסיה. לנו אין כלום", אמר.

בתגובה לדבר יציאתו של המנכ"ל לחו"ל בעיצומו של המשבר ביחסי העבודה בחברה, נמסר מאל־על כי הר לב יצא לסבב קצר של פגישות עבודה בכמה מתחנות החברה בחו"ל.

דירות גדולות

דירות 200 מ"ר בלב נווה אביבים

"יוהי" - החברה שהפכה את "נוה־אביבים" לסמל תרבות הדיור בארץ מציעה דירות יוקרה מדולות במיוחד ברחוב אופנהיימר נוה אביבים.
הדירות מכילות - חדר דיור בן כ־50 מ"ר (ללא עמודים), 4 חדרי שינה, 3 חדרי אמבטיה, חדר עבודה, 3 חדרי שירותים, מרפסת, חדר שינה ו־2 מרפסות שירות.
הבניינים בני עשר דירות בלבד, שתי דירות לכל קומה ומבטאות על כל הקומה העליונה.
זוהי ההזדמנות האחרונה לקנות דירה חדשה ב"נוה אביבים" המקורית מתוצרת "יוהי" - החברה שקבעה ב־32 השנים האחרונות, סטנדרטים גבוהים ביותר של איכות, שלמות, ויוקרה.

נוה חברת בנין (1956) בע"מ
חברה בת של החברה לנכסים ובנין בע"מ

לאומי, דיסקונט והמזרחי מעלים שער הריבית ב־0.1%

מצטרפים לצעד דומה של בנק הפועלים והבינלאומי מיום ראשון

מאת אריה לביא

בנק לאומי, דיסקונט והמזרחי מעלים אף הם את הריבית הבסיסית, החל מיום שישי. בנקים אלו הצטרפו לבנק הפועלים ולבנק הבינלאומי, שהודיעו כבר שלשום על החלטתם לייקר את הריבית. הריבית הממוצעת בחח"ד מגיעה כעת לכ־3.1% לחודש.

בל"ל, דיסקונט והמזרחי מעלים את הריבית הבסיסית ב־0.1% לחודש (1.2% לשנה), בדומה לשני הבנקים האחרים. בעקבות צעד זה, תגיע הריבית הבסיסית בבנקים אלה ל־1.45% לחודש, לעומת 1.35% כיום.

הריבית הבסיסית בבנק הפועלים ובבנק הבינלאומי נמוכה יותר ומגיעה לאחר ההעלאה ל־1.35% לחודש.

מאחר שכל הבנקים העלו את הריבית הבסיסית בשיעור זהה, נמשכים הפערים בריבית הבסיסית שבין הבנקים. בנוסף על כך, יש שוני בין הבנקים בשניים ממרכיבי הריבית האחרים – תוספת הסיכון ותוספת הרווח. עמלת הקצאה, לעומת זאת, זהה כיום בכל המערכת.

הבנקים מסבירים את העלאת הריבית בהמשך העליה החדה בשיעורי הריבית שהבנקים משלמים כדי לגייס פקדונות מהציבור ובמסגרת ההלוואה המוניטרית, שמעמיד לרשותם בנק ישראל. עליה זו הגדילה את הפער בין שיעורי הריבית שהבנקים משלמים על כספים שהם מגייסים, לבין הריבית שהבנקים גובים מהלקוחות.

הבנק הבינלאומי מסרב לחדש את קווי האשראי לקיבוצים

על אף פניה של בנק ישראל שביקש להקפיא המצב למשך חודשיים

מאת יהודה שרוני

הבנק הבינלאומי הראשון הוא הבנק היחיד המסרב, לפי שעה, לחדש את קווי האשראי שמועד פרעונם פג, למערכת הקיבוצית.

היקף חובות המערכת הקיבוצית לבנק זה, נמוך ביחס לשאר הבנקים ונאמד בעשרות מיליוני דולרים. אך חרף עובדה זאת, החליט שלא לקחת סיכון ולא לחדש האשראי לקיבוצים.

בנק המזרחי, שהיקף חובות המערכת הקיבוצית אליו, נאמד בכ־400־500 מיליון דולר והבנק לפיתוח התעשיה, שחובות הקיבוצים אליו נאמדים בכ־250 מיליון דולר, החליטו לחדש את קווי האשראי הקיימים, לאחר שנעשו סידורים משפטיים מתאימים.

בנק ישראל פנה בימים האחרונים אל כל הבנקים, שהם בעלי החוב של הקיבוצים, וביקש מהם להקפיא את המצב הקיים במערכת למשך חודשיים, עד למציאת פתרון ממלכתי. כאמור, לא כל הבנקים נענו לפניה זו.

הקיבוצים ממשיכים לגבש את תוכנית ההבראה, שתהיה פרטנית ותתייחס למצבו של כל קיבוץ בנפרד. מצבם של כ־30 מקיבוצי התק"ם קשה במיוחד, ונראה כי לצורך הילוצם מהבוץ, יהיה צורך במחיקת חובות, שהיקפה לא נקבע עדיין.

שלמה לשם, דובר התק"ם, מסר בתגובה כי שיקוליו של הבנק הבינלאומי ביחס למערכת הקיבוצית הם קצרי־טווח והם מוטעים לטווח הארוך, שכן המערכת הקיבוצית לא תעבוד עם בנק זה בעתיד. לשם מסר, כי תוכנית ההבראה של הקיבוצים תושלם תוך שבועיים־שלושה ועד אז יוכלו הקיבוצים להחזיק מעמד.

דובר הבנק הבינלאומי מסר, כי הוא מנוע מלהגיב.

יוקם פארק תעשייתי באריאל; עוזר השר שרון מונה למנכ"ל

הקמת הפארק, בשטח של 10,000 מ"ר, תעלה כ־8 מיליון דולר

מאת צבי זרחיה

חברת מבני תעשיה מקימה פארק תעשייתי גדול באריאל.

הפארק התעשייתי יכיל כ־10 אלף מ"ר של מבנים, ובחברת מבני תעשיה מתכוונים להעברת מפעלי תעשיה אליו.

עלות הקמת הפארק מסתכמת בכ־8 מיליון דולר וכמנהל הפארק ישמש אברהם מינץ, המכהן עתה כיועץ לאזורי פיתוח, של שר התעשיה והמסחר אריאל שרון.

הקמת הפארק בשטחים מעוררת ביקורת בקרב גורמים כלכליים, הטוענים כי קיימת מגמה פוליטית ברורה לעודד הקמת תשתית לתעשיה והעברת מפעלים אל מעבר לקו הירוק. לדעת גורמים אלו, מבני תעשיה, שמניותיה נסחרות בבורסה, צריכה לפעול על בסיס שיקולים כלכליים בלבד.

גורמים המקורבים לחברה מתחו ביקורת על מספר מינויים, שנעשו באחרונה במבני תעשיה וביניהם המשך העסקתו של המנכ"ל הפורש, יוסף פינצוק. פינצוק יפרוש מתפקידו בראשית ינואר '89, אולם ימשיך להיות מועסק בחברה כיועץ בשכר. הוא יקבל חדר, שבו יוכל לבצע את עיסוקיו עבור החברה.

נגד המשך העסקתו של פינצוק נטען, כי עלול להיווצר מצב של ניגודי אינטרסים בין העסקתו בחברה לבין עיסוקים אחרים, שהוא עתיד לבצע.

יו"ר חברת מבני תעשיה, אריה קלנג, אמר אתמול בתגובה, כי ההחלטה על הקמת הפארק התעשייתי באריאל, והעסקת יועצו של שרון כמנהל הפרוייקט, אינה נובעת משיקולים פוליטיים. אשר להמשך העסקתו של פינצוק בחברה, הבהיר קלנג, כי המנכ"ל ישמש כיועץ בשכר למשך שנה, ואם יהיו ניגודי אינטרסים בין עבודתו בחברה לבין יתר עיסוקיו, יופסקו מסקנות.

המפקח על הביטוח מתיר להסנה למכור כמה חברות בנות שלה

המדובר במכירת חברות רותם ושמשון בשלב זה ● יוסי חכמי מנכ"ל הפניקס ניהל מגעים עם ריצ'ארד ערמון מנכ"ל הסנה בנושא זה

מאת אריה לביא

המפקח על הביטוח במשרד האוצר, גד ארבל, התיר לקבוצת הביטוח ההסתדרותית הסנה למכור אחדות מחברות הבת שלה. בעבר התנגד ארבל לצעד זה. המכירה הותנתה בתנאי שהמכירה תתבצע תמורת מזומנים, במטרה לשפר את הון קבוצת הסנה.

בעקבות החלטה זו, גברו המגעים למכירת מספר חברות מקבוצת הסנה. בולט הענין שמגלים רוכשים פוטנציאליים ברכישת חברת הביטוח שמשון, המתמחה בביטוח חיים וכן במכירת חברת הביטוח רותם. ברותם מגלים ענין בגלל ההפסדים הגדולים שלה, המוכרים לצורכי מס, בסכום של כ־30 מיליון דולר. הדיונים מתנהלים סביב מחיר של 15% מההפסדים המוכרים של החברה. ההערכה היא, שעבור חברות שמשון ורותם, שיהיו ככל הנראה החברות הראשונות שימכרו, עשויה קבוצת הסנה לקבל כ־30 עד 40 מיליון שקל.

במקביל מתנהלים מגעים למכירת חלק מתיק ביטוח החיים של קבוצת הסנה. נשקלת אפשרות למכור חלק מהפרמיות של תיק זה לחברה בחו"ל, כך שהוא ישאר בשליטת קבוצת הסנה. זו הפעם הראשונה שנבדקת אפשרות למכור תיק ביטוח חיים, בדרך זו.

מעגל המתעניינים ברכישת חלק מחברות קבוצת הסנה התרחב. לגורמים המתעניינים בנכסים הביטוחיים של הסנה, הצטרפה גם חברת הביטוח "הפניקס". מנכ"ל החברה, יוסי חכמי, ניהל בענין זה מו"מ עם מנכ"ל הסנה, ריצ'ארד ערמון. גם חברת מגדל מגלה ענין בחלק מהתיק, בנוסף לעניין שמגלות בתיקי ביטוח החיים חברות כלל ביטוח, מנורה, והמנירה מסתייגת גם קבוצת הראל המשמר.

חכמי. מגלה ענין

נקשרו עסקות יצוא עם פקיסטאן ומאלדיה

מאת מיכל רוה

חברות ישראליות המייצרות מוצרים אלקטרו־רפואיים מתחכמים חתמו על עסקות ליצוא מוצרים לכמה ארצות מדרום־מזרח אסיה, שאינן מקיימות קשרים עם ישראל, ביניהן פקיסטאן, מאלדיה, אינדונזיה וברונאי.

העסקות הן בהיקף כולל של 1.75 מיליון דולר והן נחתמו בתיווך של סוכנים תאילנדיים, שבאמצעותם יגיע הציוד ליעדו.

העסקות נחתמו לאחר השתתפות יצרני הציוד הרפואי בתערוכות בחו"ל: "מדיקל הוספיטל" בבנגקוק ו"מדיקאסיה" בסינגפור.

עובדי לאומי מבקשים תנאי השכר בדיסקונט

מאת אריה לביא

המו"מ בין הנהלת בנק לאומי לבין ועד עובדי הבנק יימשך גם השבוע. שני הצדדים מגלים אופטימיות ומעריכים, שיש סיכוי שיושגו בקרוב.

במגעים המתנהלים בנרון, מבקשים עובדי בנק לאומי להשיג את ההישגים שהשיגו עובדי בנק דיסקונט: תוספת של כ־8% לשכרם ועוד 2.5% בדמי הייצוג.

נציגי הנהלת בנק לאומי מתנגדים למתן תוספת כה גבוהה ומציעים תוספת נמוכה יותר.

בל"ל הוא האחרון בין הבנקים, שבו טרם הושג הסכם שכר חדש.

משכורות עובדי מפעלי שפירא ישולמו רק מחר

מאת מיכל רוה

הנהלת שטיחי כרמל הבטיחה ל־500 העובדים במפעלי שטיחי כרמל וגלבטיס באור־עקיבא, כי משכורותיהם ישולמו מחר.

עובדי שני המפעלים, שהם בבעלות ח"כ אברהם שפירא, היו אמורים לקבל את משכורות חודש אוקטובר ב־9 בנובמבר, אולם בשל הקשיים הכספיים המתמשכים של התשלומות, המשכורות לא שולמו בזמן.

העובדים, שחזרו לפני שבועות מספר לעבודה לאחר מאבק ממושך עם ההנהלה בנושא הפיטורים ונעדי הבראה, מושבתים כיום למעשה מעבודתם מאחר בגלל מחסור בחומרי־גלם.

ח"כ שפירא יצא לפני כשבועיים לחו"ל, כדי לנסות למכור את גלבטיס, או להכניס משקיע בארה"ב, ולהבטיח הזרמת כספים להצלת המפעלים באור־עקיבא, בדרך זו. לאנשי מועצת פועלי אור־עקיבא הובטח, כי שפירא עומד לחתום על עסקה, שתביא לפתרון הבעיות בשני המפעלים ולחידוש אספקת חומרי־הגלם.

לשכת רואי החשבון דנה בהחמרת כללי הביקורת

מאת יהודה שרוני

ועדה של לשכת רואי־החשבון, בראשותו של ישראל שטראוס, סיימה בימים אלה גיבושן של הנחיות חדשות, שנועדו להגדיל את עצמאותו של רואה־החשבון. ההנחיות החדשות נדונו אתמול בכנס השנתי של הלשכה, המתקיים בירושלים.

על־פי ההנחיות החדשות, ייאסר על רואה־החשבון לבקר חשבונות של חברה, שבה בעל תפקיד ניהולי הוא קרוב משפחתו בדרגה ראשונה. כן ייאסר על רואה־החשבון לבקר חברה, במקרה ששכר טרחתו מהחברה עולה על 25% מכלל הכנסותיו. עוד ייאסר על רואה־החשבון לבקר חברה ציבורית, שבה הוא מחזיק מניות.

איסור זה יחול על כל שותפיו של רואה־החשבון וכן על העובדים במשרדו.

הברפלד: אנו נתנגד לפיחות וגם האוצר מתנגד לכך

מאת איתן אבריאל

בסיומה של פגישה, שהתקיימה אתמול בין ראשי האוצר לראשי ההסתדרות, אמר ראש האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד, כי ההסתדרות מתנגדת לפיחות. הוא ציין, כי לפי התרשמותו, גם השר נסים דבק בעמדתו שלא לבצע פיחות, מאחר שצעד כזה לא יסייע למשק.

נסים עצמו סירב לענות על שאלות הכתבים בנושא.

הפגישה אתמול זומנה ע"י מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, שחזר לפני ימים אחדים משהות בחו"ל. במהלך הפגישה הביע קיסר את דאגתו ממצב התעסוקה במשק ומהדרדרות יתרות המט"ח של המדינה. כן דובר על תוכנית ההבראה של כור, שאושרה אתמול ע"י ההסתדרות.

בתשובה לשאלה, אמר נסים, כי לא היה דיון בנושא עיסקת חבילה חדשה, היכולה לסלול את הדרך לפיחות "מעשי". בסיום הפגישה הוחלט, כי מנכ"ל האוצר וחיים הברפלד יפעלו למציאת דרכים לצמצום האבטלה וליצירת מקומות עבודה חדשים במשק.

הפגישה אתמול היתה קצרה, כשעה וחצי בלבד, מאחר ונסים וקיסר היו צריכים להגיע לכנסת. כנסת לרגל טקס פתיחת הכנסת ה־12. בין השנים נקבעה פגישה נוספת בסוף השבוע.

מחיר הגז לשימוש ביתי הועלה ב־10%

מחירו עדיין מסובסד ב־10% למרות ההעלאה

(עט"ס). מחיר הגז לשימוש ביתי הועלה אתמול ב־10%.

העליה במחיר היא במסגרת מדיניות משרד האנרגיה, לבטל את הסובסידיות במחיר הגז. גם לאחר העלאת מחירים זו, עדיין מסובסד מחיר הגז ב־10%. מחיר זה נמוך ממחיר הגז לשימוש ביתי במספר מדינות באירופה.

מחיר מיכל גז בן 12 ק"ג כ־18 שקל, ומחיר מ"ק במרכזיות כ־4.40 שקלים.

ALFATEC
BIDONE SPECIAL

שואבי אבק
יעילים ואמינים
לחנויות ולמשרדים
בגדלים שונים
לבתי מלון, ולמשרדים
ולשימוש ביתי.
פעולת מנוע שקטה

ALFATEC
BIDONE SPECIAL
280 ש"ח + מע"מ

מבחר גדול של ציוד עזר
אומרים לנקיון
מעבדה לתיקונים
ושרות

מחץ
החברה המובילה
למיכון, חומרים, ציוד לתחזוקה ונקיון
"השמירה"
תל אביב, אזור התעשיה רחוב 1274
טס 12 (כניסה מדרך פתח תקוה 382)
טל: 374113, 370121, 378473

TowerAir
רק המחיר
לא בשמים!
לפני שאתם רוכשים כרטיס טיסה לניו־יורק
שאלו על מחירי החורף
האטרקטיביים של טאואר איר!

ועוד חדש
בטאואר איר
מטוסים משופצים עם כסאות חדישים ומרווחים
טיסות המשך למיאמי
ב־99.- $ בלבד
VUSA לחוף המערבי
ב־149.- $ בלבד
בטוח נוסעים ומטען־ישלוחי
ב־15.- $ בלבד לחודש!
פרטים אצל כל סוכני הנסיעות

רק 2 תיקים
שר הטבחים
ושר המשקים!

שני תיקים חשובים ונכבדים אלה,
הם הם שיבטיחו את תמיכתו לממשלה
ואת התזיבותכם לקהל סועדיו הנאמן:
צהריים לשניים ב־38 ש"ח וערב לזוג ב־49 ש"ח.
זהו גם הרגע ההיסטורי בו יש להזכיר שמסעדתנו התביבה
מציעה תפריט צרפתי עשיר ומגוון לארוחות ערב וצהריים,
ובנוסף היא המקום היחיד (ככל הידוע לנו) בו ניתן לקבל
נישנוש של ממש - גם אחרי חצות. כל אלה בטרקלין מרווח מאד
ויפה מאד, בקומתו השנייה של בית עוד יותר יפה
במדרחוב נחלת בנימין 5, ראו הוזמנתם

שבליה - מסעדה צרפתית.
נחלת בנימין 5 - מדרחוב. טל. 03-662852.
מיום שני עד יום שבת ועד בכלל
מ־12.00 בצהריים עד אחרי חצות.

אתה צריך
"יחסי־ציבור"

"יחסי־ציבור" היועד לך: זהו ספר מיוחד למקבלי החלטות.
הספר כולל 14 פרקים מרתקים – הסברים מקצועיים על עבודת יחסי־ציבור לצד סחרות, גימיקים ודוגמאות רבות.
"יחסי־ציבור" מטפל בנושאים רגישים: האם ניתן למכור מוצרים גרועים בעזרת יחסי־ציבור טובים? ☐ יחסי־ציבור במקום פרסום? ☐ האם חברות עם עתונאים מבטיחה לך הגנה בעיתונים? ועוד.
המחבר, צבי ריבון, מומחה לתקשורת ("ידיעות אחרונות", "גלי־צה"ל"), שימש כיועץ תקשורת לשרים, חברים ומפלגות. הוא כיום בעליה של חברה פרטית המתמחה בהסברה כלכלית ופוליטית.
ספר חובה למנכ"לים, מנהלי־שיווק, הדרכה, כח־אדם ועוד.
קנה עוד היום – לפני סוף שנת הכספים.

מעתה - גם בחנויות הספרים המובחרות.
הפצה: "בית־עלים", ניתן גם לשלוח צ'ק ע"ס 55 ש"ח לפקודת P.R. יועצי תקשורת בע"מ, רח' פינסקר 7 תל־אביב 63323, טל. 03-296384 – והספר ישלח לביתך!

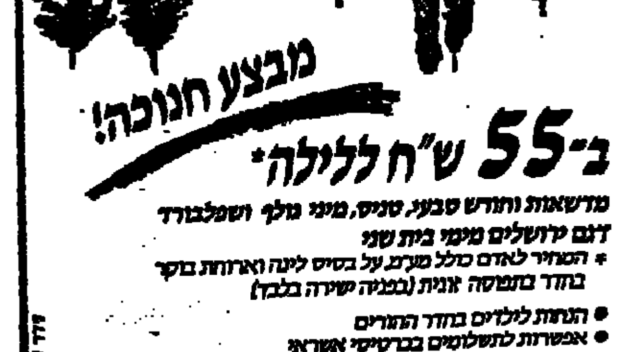

חדש מאקרשטיין
בלוק סיליקט
שיטת הבניה המתקדמת
● ייצור מתקדם וחדשני.
● מתאים גם לבניה נקיה.
● לבחירתך מוצרים נוספים מסיליקט: לבני סיליקט, לבני ציפוי.
סיליקטים - חומר נוסף לטיח - מיוחד לבניה עם סיליקט.
יופי שאקרשטיין בסביבה
אקרשטיין משרד ראשי ותצוגה: הרצליה, אזור התעשיה, טל. 052-556660

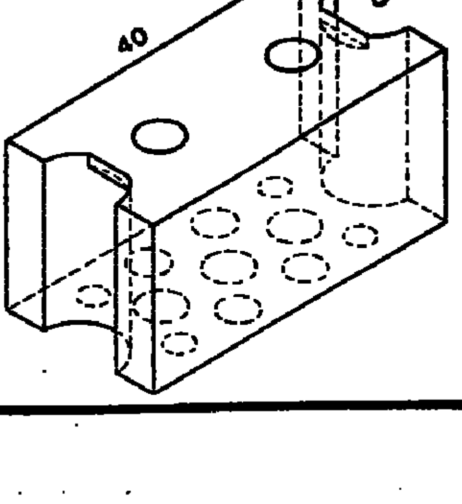

הארץ

יום ג', י"ג בכסלו התשמ"ט
22 בנובמבר 1988

משרדים, הנהלה, מערכת, הפצה ומנהלה: תל אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 תל אביב 61001, פקס' 810012, טלקס 33748
ירושלים: רחוב ההסתדרות 2, טל' 224245-02, ת"ד 275 י-ם 91002 פקס' 224249-02
חיפה: רחוב גורדון 20, טל' 661166-04, ת"ד 5259 חיפה 052, פקס' 670715-04

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל-אביב
העורך: גרשום שוקן   עורך המשנה: חנוך מרמרי
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות הנדפסות בעתון

HA'ARETZ Daily Newspaper, P.O.B 233 Tel Aviv 61001 Israel
21 Salman Schocken St., Tel (03)5121212, Telex 33748, Fax 810012

ניפוץ של אשליה

מצרים הכירה, אחרי היסוסים שהתבטאו בהצהרות שסתרו אחת את השניה, במדינה פלשתינית, בהתאם להחלטת המועצה הלאומית הפלשתינית באלג'יר. במשרד ראש הממשלה וגם במשרד החוץ בירושלים מאשימים את מצרים בהפרת הסכמי קמפ־דייוויד, בעוד שדוברים רשמיים של ממשלת מצרים מנסים לסתור את הטענה הזאת.

הסכמי קמפ־דייוויד אומרים, בחלק הנוגע לתוכנית האוטונומיה, כי "מוקדם ככל האפשר, אבל לא יאוחר מאשר בשנה השלישית אחרי תחילתה של תקופת המעבר, ייערך משא ומתן כדי להגדיר את המעמד הסופי של הגדה המערבית ועזה ויחסיה עם שכנותיה, וכדי לכרות בתום תקופת המעבר (בת חמש שנים), חוזה שלום בין ישראל לבין ירדן.

משא ומתן זה יתנהל בין מצרים, ישראל, ירדן, ונציגיהם הנבחרים של תושבי הגדה המערבית ועזה".

אם הוכרז על הקמת מדינה ערבית פלשתינית בגדה המערבית ורצועת עזה לפני שתקופת האוטונומיה נסתיימה – כל שכן לפני שהתחילה להתגשם – גלוי לעין כי "המעמד הסופי" של השטחים המוחזקים על ידי ישראל כבר נקבע; ואף אם לא נקבע בשטח ממש, הוא צריך להיחשב כנקבע לפי רצונה של המלי"פ. ואם ממשלת מצרים מכירה בהחלטות המועצה, משמע שגם היא רואה את בעיית הריבונות על הגדה המערבית ורצועת עזה כפתורה.

כלום יש טעם שממשלת ישראל תצא עתה בהאשמות נגד ממשלת מצרים? יש מקום לפקפק בכך. מי שעקב אחרי ההתפתחות הפוליטית מאז שנחתמו הסכמי קמפ־דייוויד (ה־17 בספטמבר, 1978) יודע כי מנחם בגין, אז ראש ממשלת ישראל, חיפש ומצא דרכים כדי למנוע את הגשמת האוטונומיה. הוא מיהר למנות את הד"ר יוסף בורג כיושב ראש ועדת השרים שתשא ותתן עם מצרים על מימושה של תוכנית האוטונומיה, והזמין את משה דיין להיות חבר בוועדה זו. דיין הבין היטב למה מנחם בגין התכוון. לו דיין הוסמך לייצג את ישראל במגעים עם מצרים, אין זה מן הנמנע כי תוכנית האוטונומיה היתה לובשת עור וגידים; בהיעדרו לא היה סיכוי לכך.

בעקבות זאת הפכו הסכמי קמפ־דייוויד, עד כמה שדיברו על אוטונומיה לתושבי הגדה המערבית ורצועת עזה, לאות מתה; עובדה זאת היתה ידועה מזמן לכל בר־בי־רב והיה ברור מראש כי ניסיונותיו של יצחק שמיר להחיות את המת, נידונו להיכשל. הכרת קהיר בהחלטות אלג'יר רק מסיימת את תהליך גסיסתו של חלק אל"ף בהסכמי קמפ־דייוויד, תהליך שצריך היה להיראות כבלתי־הפיך כבר לפני שנים.

כשם שנאומו של המלך חוסיין ביום ה־31 ביולי, בו ביטל את הזיקה המנהלית והחוקית בין ירדן לבין הגדה המערבית, שמט את הקרקע מתחת לאופציה הירדנית של שמעון פרס, כך משמיטה הכרת מצרים בהכרזת אלג'יר את הקרקע מתחת למדיניותו של יצחק שמיר. הטפה לחזרה אל הסכמי קמפ־דייוויד שהליכוד ביקש להציג כמירשם לפתרון הבעיה הפלשתינית, היתה אולי שימושית לצרכי מערכת הבחירות בישראל; אבל היא מתגלית, במישור של מדיניות מעשית, כאשליה.

ממשלת ישראל אינה צריכה לחפש עתה אחרי "גנובה" למהלך המצרי; עליה להכיר במציאות הפוליטית, ולהסיר עידפולים שבעזרתם ביקשה לסנוור את עיניה.

שמיר או מנחם מנדל?

מאת יואל מרקוס

אדוני ראש הממשלה, אל תיכנס להיסטוריה כמי שפילג את העם היהודי. יש דברים חשובים מהכסא

יש נושאים שאפשר לשחק בהם בציניות ולקוות שכאשר ייגמרו המשחקים, ישובו חיי המדינה למסלולם. עם קצת יותר אינפלציה או קצת פחות אינפלציה, עם ממשלת אחדות, בלי ממשלת אחדות, עם סחר סוסים, בלי סחר סוסים – כושר ההישרדות של המדינה הוא גובר בסופו של דבר על כל השטויות ועל כל השגיאות. מה שלא עושה השכל עושה הזמן. אנו מרשים לעצמנו לנהוג כאילו אנו לבדנו בעולם כשיש לנו גיבוי מדיני אמריקאי, כסף אמריקאי, נשק אמריקאי, וטו אמריקאי באו"ם וסלחנות אמריקאית לשגיונותינו.

אך יש לקוות שלא נתפסנו עקב כך לשיגעון גדלות, עד כדי להשלות את עצמנו שיכול להיות לנו הגב הרחב הזה בלי יהדות אמריקה. בלי יהדות זו, שמעורבת היטב במרכז הבצרי מערכת קבלת ההחלטות, שבר כוחה קיים איפא"ק – הלוא הוא הלובי היהודי השולט ביד רמה בארה"ב ותרומתו גדולה ביצירת הגב הרחב הזה שבגללו אנו מרשים לעצמנו מה שאנו מרשים. אילמלי יהדות זו, קרוב לוודאי שיחסי שתי המדינות היו מזמן נראים אחרת. והנה עתה מוליכה ישראל, בגלל תאוות השלטון של כמה פוליטיקאים, הסוכנים למכור את האמא שלהם כדי להחזיק ברסן השלטון, לנתץ את הגבס הזה בדם קר על־ידי התחייבות להעביר בכנסת התיקון שיקבע מיהו יהודי.

★

כישראלים רבים, גם אני לא ייחסתי לסוגיה זו חשיבות רבה. אחרי ככלות הכל, אמרתי לעצמי, אין עלייה מאמריקה, זה בכלל נוגע לחצי תריסר יהודים בשנה – אז WHO CARES?. וכי אין לנו מספיק בעיות בוערות משלנו עם הדתיים, הרוצים לכפות עלינו אורחות חיים תיאוקרטיים, שצריך להתעסק עם הבעיה ההיפותטית־כמעט של תיקון חוק השבות? כך חשבתי, עד שראיתי את התגובה הנסערת של יהדות אמריקה.

קשה היה שלא להזדעזע מאותה יהודייה שזעקה ב"מבט לחדשות": "אתם נותנים גם ליהדות אמריקה?"; מאותו יהודי ניצול שואה שאמר: "כאשר שלחו אותנו לאושוויץ, לא שאלו אותנו אם אנו קונסרבטיביים או רפורמים ומי גוייר כהלכה – בעיניהם כולנו היינו יהודים. והנה באה עתה מדינת ישראל ורוצה להכריז על חלק מהעם היהודי שהוא אינו יהודי". נורא לשמוע זאת. נורא שזה יכול לקרות.

והאלה הימים יבואו משלחות של מנהיגי היהדות האמריקאית להשפיע על שמיר לחזור בו, ואתה תמה מי היה מאמין שיום יבוא ויהודים יתחננו להעביר רוע גזרה לא אצל פריץ גוי, אלא אצל ראש ממשלת ישראל. אבל כראוי להטות אוזן לנציגי היהודים הללו, ש־85% מהם אינם אורתודוקסים, כשהם אומרים שמבחינתם יהיה זה קרע נפשי עמוק עם מדינת ישראל, וכי אם לא ייחשבו יהודים על־פי חוק הכנסת, אז מה יקשור אותם לארץ הזאת? אין זו בעיה של הפסקת תרומות או לא האם יוזמנו שרים חברי כנסת לנאום באמריקה – הבעיה היא שאנו מסבכים את עמוד השדרה של הגב שיש לנו באמריקה.

★

לא קל, להם, ליהודי אמריקה. אכותו, אמנם, וקפצו את גווח, אך הם עומדים לצדנו גם כשפעלינו אינו בדיוק מקור לגאווה. הם מצאו את שביל הזהב בין היותם אזרחים אמריקאים ומחוייבותם לארצם ולנשיאם לבין מחוייבותם המוסרית לישראל. לא חשוב מה צבעו הפוליטי של ראש ממשלה בישראל – בכל התקופות הוא היה להם הסמכות שברגש, שבלב, שבזהות – הוא ולא הרב מנחם מנדל שניאורסון (הרבי מלובביץ'). עליכן כה גדול הזעזוע שבשעה שמדינה פלשתינית קורמת עור וגידים נגד עינינו בחסות אוהדת עולמית שלא היתה כמותה, פועלים פה להביא לקרע בעם היהודי.

★

השאלה היא מי יחליט פה: האם יצחק שמיר מירושלים, שעיני רוב העם היהודי באמריקה תלויות בו, או מנחם מנדל מברוקלין, בעל חצר חסידים שאינה מייצגת דבר, המפעיל את הסותנים החרדים כאן בשלט־רחוק? שמיר איננו אדם דתי ולזכותו שגם אינו מעמיד פני דתי. הוא איש עקרונות היודע לעמוד על שלו. לא רק שה"מיהו יהודי" אינו בין עקרונותיו, אלא אני משוכנע ששנתו נדדה בלילות למחשבה שהוא הולך ונכבל בנושא שיהיה בכיה לדורות.

יש דברים שהם בכל זאת חשובים יותר מהכסא. אם ראש הממשלה לא רוצה להיכנס להיסטוריה כמי שפילג את העם היהודי, עליו להפעיל את הבלמים, לסמן את הקו האדום ולומר לסחטנים: עד כאן! אל ירך לבו – הדתיים לא יברחו לו מהממשלה. הרי הכל יודעים שזו רק שאלה של כסף ותיקים.

ההסתה העדתית של ש"ס

מאת גדעון אלון

בדרך לששת המנדטים פנתה ש"ס אל תחושת הקיפוח של עדות המזרח, וניגנה עליהם

הציבור החילוני בארץ מודאג בעיקר מן הסוגיות החרדית כפי שבאה לביטוי בתביעה של ש"ס, אגודי ודגל התורה לאשר בכנסת, בתוך חודשים ספורים, שורה של חוקים דתיים. אולם בלהט המאבק הציבורי של ראשי הקהילות היהודיות בחו"ל ושל הציבור החילוני בארץ נגד הכניעה להכתבותיהן של המפלגות הדתיות, נדחקה לקרן זווית ההסתה העדתית הפרועה של מנהיגי ש"ס, שתפסה חלק נכבד במסע התעמולה של עובדיה יוסף, יצחק פרץ, יוסף עזרן ורפאל פנחסי במערכת הבחירות. מוטב היה להאזין לדברי ההסתה של מנהיגי ש"ס הכלולים בקלטת שהופצה ברבבות עותקים ערב הבחירות תחת הכותרת "אשרי שיזה לכבוד התורה". בצד שירים מזרחיים המושמעים בקולו הערב של ג'ו עמר, מובאים דבריהם של הרבנים יוסף, פרץ, עזרן ומיד רענן, אודי נוהר.

נתמכי סער

תחת כסות תורה מתרתקת מהרת של בני עדות המזרח, משגר הרב יוסף עזרן, הניצב במקום השלישי ברשימת ש"ס לכנסת, דברי תוכחה והאשמות חמורות ביותר נגד הממסד האשכנזי בארץ: בארץ "שפחה על פנינו מציאות קשה, של פריצות, מלבוש, שמד, גנבה, ההתבוללות, לערכים המקודשים שעל ברכיהם גדלנו. כגודל התקווה – כן גודל האכזבה".

מי אשם בכך? מי גרם להידרדרות של יוצאי צפון־אפריקה? הרב עזרן אינו אומר זאת במפורש, אבל הרמז ברור: הוותיקים בארץ, שהגיעו מרוסיה ומפולין, התרחקו מהמסורת היהודית. עליהם רובץ האשם. אומר הרב עזרן: "לצערנו, רוב העולים, הנולשים באופנים המפתים בשיטות האילוצים מתוחכמים (...) נשברו ברוחם ונכנעו לגורלם ונגררו לדרך חיים חילונית, פורקת עול התורה והמצוות, דרך שהביאה חלק גדול עד משבר ואבדן דרך. מצד אחד, איבוד ערכי הבטה ששמרו עלינו ועל יהודינו כעם ה' במשך הדורות, ומצד שני, ריקנות ורדיפת חיים ומותרות ועבר־יינות קשה לדור הצעיר (...)".

מה קרה לבני עדות המזרח שהתרחקו מן הדת? המסקנות של הרב עזרן והר"ם משמעיות: "הגענו למצב של שלושה דורות נתמכי סער באותה משפחה ושלושה דורות באותה משפחה אסירי כלא, ודי בזיון וקצף". גם הרב יוסף מנסה לעורר בקרב בני עדות המזרח את תחושת הקיפוח והאפליה, אם כי הוא עושה זאת בשיטה יותר מתוחכמת. הוא מרבה לדבר על גדולת ותפארת קיומם של בני עדות המזרח, תוך שהוא מפאר את פעולותיה של תנועת ש"ס בארבע השנים האחרונות: "תנועת ש"ס, הצעירה בשנים והעשירה במעשים טובים הצליחה לזקוף קומתנו, בני עדות המזרח, והרימה את קרן מורשת יהדות ספרד המפוארת – ועוד ידנו נטויה".

מנהיג ש"ס, השר הרב יצחק פרץ, מדבר בקלטת כדמגוג עתיר־ניסיון: "תנועת ש"ס קמה על רקע של ליקויים מאורות בישראל, על רקע של הצטמקות כל חזון, על רקע של דור הגדל בארץ ללא שורשים וללא ערכים, על רקע של ירידה רוחנית תלולה בקרב יהדות ספרד המפוארת, על רקע של מכת סמים מתפשטת, על רקע של ירידה גוברת מן הארץ, על רקע של התפוררות התא המשפחתי, על רקע של ריקנות תומרנות".

כדי לקנות את לבם של בני עדות המזרח ולהבטיח את תמיכתם בש"ס בבחירות, הוא מספר על הפעולות הרבות שנעשו ביוזמת ש"ס בתחום החינוך – הקמת רשת מעיינות, "אל המעיין", רשת תלמודי תורה ומערכת שיעורי תורה לגברים ולנשים, לצעירים ולצעירות, ועוד.

פתחו פצעים

פרץ אומר כי בארבע השנים האחרונות "הצלחנו בע"ה להרים את המורל הרודד בקרב הציבור הספרדי בישראל, ואף זקפנו את קומתו הדתית, העדתית והמסורתית, ניהלנו מאבקים הן בכנסת והן בממשלה כדי לשפר את מצבו הכלכלי של ציבור זה, והבנה בע"ה עם השכבות החלשות בישראל".

גם הרב רפאל פנחסי מספר בקלטת בגאווה בלתי מוסתרת, בתשובה לשאלותיו של המראיין, הזמר ג'ו עמר, כי במסגרת תפקידו כסגן שר העבודה והרווחה פעל ללא לאות בבציג השכבות החלשות ובני עדות המזרח. "כל מי שפנו אלינו מצאו בנו כתובת נאמנה וזכו למענה במסירות נפש ובאהבה. בנוסף, הצלחנו לשנות החלטות מקפחות ואנטי־דתיות, קידמנו נושאים למען הציבור הספרדי הדתי ושינינו את האווירה הנישה".

תנועת ש"ס זכתה בבחירות להצלחה רבה. קשה להעריך אם הגדלת כוחה מארבעה לששה מנדטים היא תולדה של הדרשות והתורה החרדים של "כבוד מורנו ורבנו עטרת ראשנו, הראשל"צ הרב עובדיה יוסף", או של יכולתה לעורר מחדש בקרב בני עדות המזרח, בעיקר בערי הפיתוח, את פצעי הקיפוח והאפליה של בני "ישראל השנייה", שהגלידו במרוצת השנים. אולם אפשר לקבוע בוודאות שש"ס היתה המפלגה היחידה (מבין המפלגות שעברו את אחוז החסימה) שמוטיב מרכזי במסע התעמולה שלה במערכת הבחירות היה ההסתה העדתית. ראיות לכך יש בכל תשדיר בחירות ובכל ראיון בעיתונות.

לכן יש מידה רבה של צביעות בדבריו של הרב פרץ על כך שש"ס פעלה "רבות להחדרת רוח של אחדות בעם ישראל, להחדרת רוח של ליכוד, רוח של אחוה ישראל אמיתית, רוח של אחדות לבבות". לאמיתו של דבר, נעשה כל מאמץ לזרוע פירוד, לעודד טינה בקרב בני עדות המזרח כלפי האשכנזים וליצור מחלוקת בעם.

חשוב מה אומרים היהודים

מאת עקיבא אלדר

בעידן ממשל בוש לא תוכל ישראל להרשות לעצמה לוותר על שום מוקד השפעה על הממשל ותמיכה בעמדותיה

פעם אחת בלבד הצלחתם באמת להעלות עליכם את חמתו של ידידכם ג'ורג' שולץ, אמר לי פקיד־ממשל אמריקאי בכיר. היה זה בעניין הגבלת יעדי ההגירה של יהודי בריה"מ. כאמריקאי "גזעי", לא יכול היה שולץ לסבול את ניסיונה של ישראל לכרסם בעיקרון הדמוקרטי הבסיסי של חופש הבחירה. יחסי ישראל עם הממשל היוצא לבשו אופי של רומן עמוס־ריגשות, גישה טיפוסית לרונלד רייגן, הפועל במידה רבה על־פי אהדות ותכתיבים רגשיים משתנים. יש אומרים כי את סוד אהדתו של שולץ לישראל יש לחפש בזיכרון של סטודנט ישראלי שלו, שיצא בחול להשתתף באחת המלחמות ולא שב.

מכל מקום, התנהגותם של שני אישים אלה המירדה בשנים האחרונות בקרב ישראלים רבים וטובים את האמונה כי האמריקאים מנהגים כבני סנו, תנהג ישראל כאשר תנהג. די להזכיר את מלחמת לבנון והדחייה הבוטה של תוכנית רייגן, פרשת פולארד, איראנגייט, הכשלתה של יוזמת שולץ ואירועי האינתיפאדה. כל אלה הותירו פה ושם שריטות, אך לא עלו לישראל אפילו בדמי הסיוע.

ג'ורג' בוש האיש החזק בממשלו, ג'יימס בייקר, באים־נכנסים בבית הלבן עם הרבה קרירות ומחשבה, ומעט צבעה למדי של רגשות. הם אנשים עניניים, שיפעלו על־פי אמות־מידה רציונאליות, וגם את היחסים עם ישראל הם יבחנו על־פי תמורה לכל דולר. כך, למשל, אין כל עדות שממשל בוש יזנק בגישתו של ממשל רייגן, שבחר להעניק עדיפות ותנופה לשיתוף הפעולה האסטרטגי עם ישראל, אף כי דו"ח ועדה בראשותם של הנרי קיסינג'ר וזביגנייב בז'ז'ינסקי מדגיש דווקא את שותפה כנכס אסטרטגי ראשון במעלה לישראל ומצרים מופיעות רק בשולי אותו דו"ח.

בנקאי יותר מידיד

יש לצפות שגם בתחום הסיוע הכלכלי לישראל תמצא ישראל במשרד החוץ מזכיר שהוא יותר בנקאי מאשר ידיד. בייקר ילמד, מן הסתם, את הלקח ששולץ לא השכיל להפיק עד תומו. כאשר הלה נוכח לדעת באביב '85 כי ממשלת ישראל אינה מתייחסת די ברצינות לתוכנית ההבראה הכלכלית, הוא הציב בפניה שורת תנאים לקבלת סיוע־החירום. שולץ החליט לבסוף להעלים עין מהתמקמקותה של ישראל מצעדים בתחום המוסדי־מבני של המשק. בייקר עתיד, כנראה, לדרוש עדיפות להתנהגות ישראלית טובה בתחום הכלכלי כתנאי לקבלת סיוע כלכלי מקסצי. בוש, שבניגוד לקודמו אינו סולד מעיסוק בפרטים, יעניק לבייקר את מלוא הגיבוי (אם זה כלל יידרש לו, נוכח מעמדו המיוחד בממשל החדש) כאשר הלה יסרב לממן לישראל הרפתקאות בנוסח ה"לביא" או התעלוליות ואף הצלת מפעלי תעשייה כושלים.

תגובתו של בוש להחלטות המלי"פ מלמדת אף היא כי הפרגמטיזם תופש את מקומה של האידיאולוגיה שמשלה בכיפת הבית הלבן. הנשיא הנבחר אמר אמנם לאש"ף, כי אף שיש בהן חידוש צנוע, הרי החלטות אלג'יר רחוקות עדיין מלהשביע את רצונו. לידידו של בוש, ערפאת אינו האיש הרע עם הזקן והאקדח. הנשיא החדש, שהיה שגריר ארה"ב באו"ם, לא יתעלם מהיקף התמיכה בארגון, המקובל בעיני רוב העולם כנציג הלגיטימי היחיד של העם הפלשתיני.

ההחלטות־המלי"פ יעודדו את הממשל החדש להוסיף ללחוץ על ערפאת, בהתחתקותו כי הוא בשל לצעד נוסף שיעניק לו ויזה קבועה לוושינגטון ואחר־כך גם מקום של כבוד ליד שולחן המשא ומתן. כמו במגעים עם הסובייטים, מציזה גם כאן הכוונה שקשיחות אמריקאית מזיזה לבסוף את הצד השני בכיוון הרצוי. הדבר יעודד אותם לנקוט טקטיקה זו גם בעתיד.

הפרשנים האמריקאים תמימי דעים שהצמד בוש־בייקר לא יחרוג מעקרונות מדיניות החוץ של הממשל היוצא, שהדגישה את הציר הבין גושי. כל השאר נגזר מההחלטות באותה זירה, גם המדיניות במזרח התיכון. הם יבקשו למנוע התלקחות באזור, ואם ישתכנעו כי מדיניות ישראל בשטחים מקרבת את הסכנה ומחבלת באינטרס האמריקאי, לא יהסס הצוות של בוש לנקוט צעדים שייראו להם באותו זמן יעילים לריסונה של ירושלים. מנגד, אם ישתכנעו כי הצדדים בשלים לתהליך מדיני, או שהיעדר תהליך כזה מזמין גורמים שליליים לתפוס את החלל הריק, אראו ישלפו בייקר ויועציו את תוכנית שולץ מהמגירה.

לחשוש מהרבי מלובביץ'

יש לזכור כי תוכנית זו יצאה לדרך בראשית שנה זו מצוידת בברכת־הדרך של הקונגרס כמעט מקיר אל קיר. השפעתם הגוברת של ג'סי ג'קסון מזה וגורמים פרו־ערביים מזה בתוך הצמרת הדמוקרטית, תכביד על השתדלנים הישראלים והיהודים שפנקו בשנים האחרונות בתמיכה אוטומטית כמעט של חזית דמוקרטית רחבה בקונגרס.

מינויו של המושל ג'ון סונונו, שמוצאו ערבי, לראש צוות הבית הלבן, מדאיג יהודים רבים בארה"ב ובישראל. ואולם, דומה כי הרעה תיפתח לישראל לא מעברו של ערבי אמריקאי אלא דווקא מיהודי אמריקאי, הלוא הוא הרבי מלובביץ', המבקש להכתיב לישראל מיהו יהודי.

בוש שהיה יותר מכל דבר מדיד הציבוריים "מספר שתיים", ולא ניחן בתכונות של אישיות דומיננטית, מורגל בעבודת צוות. הוא לא ייצמד לאדם אחד, אף לא לבייקר, שלו הוא חב את ניצחונו בבחירות. על כן אין מקום לחשוש מנוסם מפני ראש צוות הבית הלבן. ישראל צריכה לחשוש יותר מהתגובות בממשל ובקונגרס לתיקון מיהו־יהודי.

עצם הכוונות להתחייב בפני קומץ רבנים משביעי־השבעות ומתיי־בדים כי חוק השבות יותאם להלכה, פוגם באתוס הנוצרי־יהודי, אותה מערכת ערכים דמוקרטית־הומאנית המשותפת לאמריקאים ולישראלים. שחיקה בתמיכה הפוליטית של היהודים בישראל וכרסום בתרומות למגבית – המדד המקובל לעוצמתה של אותה תמיכה – ישמשו איתות לממשל הנכנס כי גם להם מותר להכות בישראל, בתמיכה מדינית ובצרור הנקוב.

אסור לפספס את קומפיוטרנט ב'פיס'!

קומפיוטרנט חברת ההשכרה הגדולה בארץ למחשבים ומיכון משרדי – מחלקת סוכריות בתקופת תערוכת פיס ועד 31/11/88

פקסימיליות
מבחר דגמים ויצרנים, בהשכרה או בחכירה.
דוגמה ראשונה:
BROTHER FAX-100 XL
ב־12 תשלומים X 299.50 ש"ח

מדפסות
מהירות וטובות, במגוון שיטות תשלום.
דוגמה שניה:
BROTHER 1509
ב־12 תשלומים X 116 ש"ח

מדפסות לייזר
לשכור, לחכור, לחסוף...
דוגמה שלישית:
BROTHER HL—8
ב־12 תשלומים X 569 ש"ח

מחשבים מתצוגה
במחירים מפתיעים, בתנאים מפתים...
דוגמה רביעית:
מחשב דור II בתצורה מלאה
ב־12 תשלומים X 136 ש"ח

בוא הביתנה!
בביתן קומפיוטרנט בתערוכת "פיס" מרוכזים כל הטובים:
IBM, HP, PANASONIC, MURATA, BROTHER, UTAX, CANNON, CAF, SUPERCOM, PACKARD BELL...
ועוד רבים, ועוד טובים, במחשבים – מדפסות – מעתיקות מסמכים – מערכות טלפון – פקסימיליות, בשכירות לכל טווח, בליסינג, באשראי, בכיף... ובמיוחד בהצעת הליסינג עם "אופציית היציאה" – הצעה בלעדית של קומפיוטרנט המאפשרת ביטול העיסקה ללא קנס או "אגרת פרישה"...

והעיקר - לא לפחות כלל...
כל המבצעים ב־12 תשלומים נאמנים לשקל ואינם צמודים, לא לדולר ולא למדד! אז מי מפחד מפיתות? תקופת המבצע – עד 31/11/88 בביתן קומפיוטרנט בתערוכה או במשרדי החברה, כאשר לחברה שמורה הזכות להפסיקו ללא הודעה מוקדמת במקרה של גמר המלאי

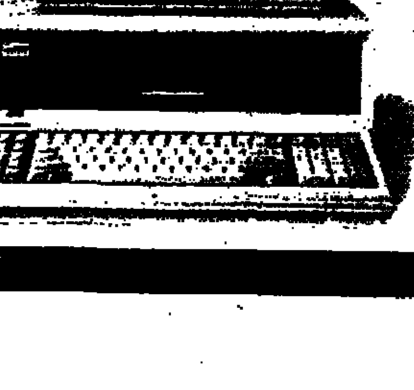

קומפיוטרנט.
שכור אותנו לטובה

רח' היצירה 29 ר"ג 52521
טל' 03-7523753/4/6
03-7523760 (רב קוי)
פקס 03-7510192

המחיר אינו כולל מע"מ
בנא אלי

מבט אחר / חדה בושס

ליברל זו מלה גסה

בביקורת על השמאל הישראלי נאמר שהוא זהה לליברלים נוסח האגף המזרחי בארה"ב. כלומר, שמאלי בדעות ובעמדות פוליטיות אבל חסר תפיסה סוציאליסטית של ממש בתחומי החברה והכלכלה. הבדרנה בדברים לא היתה מחמיאה: משתמע שזה שמאל פשר, לא אדום אלא ורוד חיוור. אבל באמריקה מתברר שלא קל להיות ליברל אפילו בארה"ב, וליברלים שם היא מלה בעלת משמעויות חתרניות, המעוררת תגובות קיצוניות.

כך קרה שדוקאקיס שהגדיר עצמו ליברל, אימץ מושג מאוד לא־פופולרי, גם אם הוא משתייך למסורת מכובדת; מושג בלתי־ברור, משתמע לכאן ולכאן, ואולי יש למשמעויותיו השונות חלק בכישלונו של דוקאקיס בבחירות. ואכן, דוקאקיס קשר את סוג הליברליזם שלו עם זה של פרנקלין ד' רוזוולט, הארי ס' טרומן וג'ון פ' קנדי, כלומר, בחר בגיבורים ליברלים; אלא שגם להם היו בעיות עם הליברליות שלהם ועם ליברלים. ניתוח מאלף של משמעות המלה ליברל אני מוצאת ב"ניו יורק טיימס", לאחר מפלתו של דוקאקיס, שלו נושאי הליברליזם באמריקה למתקפה חזיתית מאחורית – מן השמאל, הימין והמרכז גם יחד.

השמאל החדש ראה בו תוצר בת־עדות אמריקאית בעולם חונק יוזמות רדיקליות מבית. בימין ציירו את הליברליזם כבעל־ברית למאבק על זכויות האזרח, ומכאן – כשבראי להדרדרות השליטה של האיש הלבן ברוב ולאיום על המובלעות של לבנים אמידים בצפון. ואכן, ככל שקשה לבנות בזורים שחורים, כך הרחיק ממנו את הלבנים. לניכור נוסף של אוכלוסייה לבנה גרמו החלטות בית־המשפט העליון בדבר זכויותיו של מי שנפשע על פשע, חוק התרת הפלות, ואיסור על תפילות בבתי־ספר. חוקים אלה כונו חוקים ליברליים ובכך גם השתנתה משמעות המלה. ריאקציה נוספת מקורה בעובדה שהליברליזם שזוהה עם מקגאוורן זכה בביקורת של השמאל החדש, על התערבות אמריקאית בארצות אחרות, במיוחד וייטנאם, בשעה שאותו שמאל חולל לאהוד את תרבות־הנגד מבפנים. כתוצאה נהפכו ליברלים רבים, מהם בעלי שם, לניאו־קונסרבטיבים, ואפילו לשמרנים של ממש, ובכך

דוקאקיס אימץ מושג מאוד לא פופולרי

ואביא להלן מדבריו של הפרשן המדיני א' ב' דיון כדי להבהיר מה קורה כיום בארה"ב, שבה גוברות נטיות שמרניות־לאומיות וקנות שליטה הן בדעת־הקהל והן בפוליטיקה.

דיון מנסה לעמוד על גלגוליה של המלה. מתברר, שהיסטוריונים רבים תמהים להיווכח שהמלה ליברל היא כליבר לאי־פופולרית, כפי שהתברר השתקף עתה בקלפיות. שורשי הליברליזם נעוצים בהוויית שלטונם האבסולוטי של המונרכיה והאריסטוקרטיה. משמעותו – קביעת זכויות הפרט. האלה הרעיונות שהנחו את המהפכה באמריקה ולאחר מכן את התרבות הפוליטית־לאומית האמריקאית. כיום יש שתי הגדרות לליברליזם: זו המקובלת באירופה המערבית, הרואה את משמעות הליברליזם בקיומה של ממשלה מוגבלת וכלכלה קפיטליסטית, וזו המקובלת בארה"ב, במשמעות שונה. ואכן, הפילוסוף ישעיהו ברלין העיר שבנוסף למובן הנגטיבי של ליברליזם יש למושג זה היבט פוזיטיבי – השימוש שעושה המדינה להרחיב ולהגדיל את האפשרויות של מעוטי־היכולת וחסרי הכוח.

דוקאקיס עצמו כשדיבר על היותו ליברל, היה קרוב לרוחו של ה"ניו דיל" של הנשיא רוזוולט, וגם להגדרה של הכלכלן קנת גלבריית בספרו "קפיטליזם אמריקאי" (1952), שבו כתב כי ליברליזם זהה עם תמיכה בחולשים ובעמדות המיקוח שלהם בכלכלה. בעיניו של דוקאקיס הזהה, שמאז שגלבריית הציע את ההגדרה הוליש את שורות הליברלים.

דוקאקיס ניסה להגן על עמדותיו והכריז שהוא בחר בליברליזם של קנדי, טרומן ורוזוולט. קנדי כמעט אמר: "למה מתכוונים מתנגדינו המבקרים כאשר הם מכנים אותי ליברל. האם הם רוצים שיאמינו להם שאני רכוזי במדיניותי, מתנגד לממשל עצמי, ואיני דואג לדולר של משלם המסים?

"אם כך, רשימת ההישגים של מפלגה זו מעידה במופגן כי איננו ליברלים מסוג זה. אך אם בליברל מתכוונים לומר, מי שמסתכל קדימה ולא אחורה, מי שמוכן לקלוט רעיונות חדשים ללא תגובה נוקשה, מי שחשובה לו רווחתם של האזרחים – בריאותם, תנאי הדיור שלהם, בתי הספר, זכויות וחופש האזרח – מי שמאמין שאנו מסוגלים לפרוץ מבעד לקיפאון ולחשדנות שבהם כלואה מדיניותנו בנושאי חו"ל; אם זה מה שהם מכנים ליברל – אני גאה להיות ליברליסט".

לצערו של דוקאקיס, הולך הדי־אשון של הנהגת קנדי ולא השני, קרוב יותר לדעה השמפולרית על ליברל בארה"ב '88: מעין סכנה ארוכה המאיימת על אשיות החברה ועל רווחתה. השמרנות הנטועה בתורה האמריקאית וכל הכרוך בכך – המיליטאריזם, צרות־האופקים, התייות, הלאומנות הבדלנית – מרימים ראש והופכים קול אחד. ניצחונו של בוש מעיד כי אנשים אינם משתנים בנקל ודבקים באמונתם ובדעותיהם הקדומות.

שעת־האמת הקדימה

מאת יורם המזרחי

קהיר

ההודעה המצרית על הכרה רשמית במדינה הפלשתינית, שבאה לאחר כמה ימים של הצהרות בלתי ברורות, מהווה תפנית במדיניות החוץ המצרית כפי שגובשה מאז 1977, ואולי סותמת את הגולל על יוזמת סאדאת. ההכרה מחזקת את אש"ף ואת המדינה שעל הקמתה הכריז, את מנהיג הארגון יאסר ערפאת ואת תומכיו בתוך המלי"פ, לא רק בהיבט מצרי־פלשתיני, אלא גם בהיבט בינלאומי ורחב במזרח־התיכון ומחוצה לו. ההכרה מקרבת את מצרים מעט יותר למדינות ערב ומגבירה את סיכויי חזרתה המלאה למשפחת הליגה הערבית.

עם זאת, מסכנת ההחלטה את יכולתה של מצרים להשתתף באופן יזום ופעיל בתהליכים לשלום, לפחות בתבניתם הנוכחית, על בסיס ועידה בינלאומית או רוח קמפ־דייוויד. ההכרה כופה על ממשל ג'ורג' בוש כללי פתיחה חדשים במדיניותו המזרח־תיכונית, ובאותה מידה מציבה בפני ישראל אתגר מדיני קשה, שבו יהיה עליה להחליט, ומהר, כיצד להגיב למהלך המצרי.

נראה שרגע־ההכרעה של "הבוקר שאחרי" הגיע מהר משציפו לו. מצרים החליטה לקחת סיכון מוגבל בעניין החוות מאבה לדיבונותה, ובבראה היא משוכנעת שהסתת פסק הבוררות על־ידי ישראל, או הסבתיה ביודעין, יהוו מעשה שישראל אינה יכולה לעשות בלי להיפגע קשות על־ידי הקהילייה הבינלאומית. כאמור, המוצגת כאן "כגרגר הארומה המצרית האחרון תחת כימיש", יכולה לשמש, אם תתגבר ישראל לביצוע פסק הבוררות, כמנוף תעמולתי מצרי שיסלול דרך רחבה יותר להידברות והבנה בין־ערבית.

משקיפים מדיניים ועיתונאים בקהיר שהופתעו ממהלכי ההכרה המצריים, הדגישו שהתרגילים נוהלו באורח שאינו מקובל בדיפלומטיה המצרית. חוגים אלה אמרו אתמול, שההכרה הדרמטית "מעידה על ניצחון קו תקיף, פרו־פלשתיני ופרו־ערבי בממסד המצרי", קו שמבצעו הראשי הוא הד"ר אל־בז, שבין תואריו השונים הוא גם יועצו המדיני של הנשיא.

אל־בז, המתואר בפי אנשי אש"ף ודובריהם "ידיד הפלשתינאים", ובפי אוהדים אף "הממונה על החוות מצרים לעולם הערבי", התבטא בשבועות האחרונים בנושאים הקשורים לסכסוך הישראלי־ערבי בצורה שלא השאירה ספק באשר לכיוון שבו הולכת מצרים. הוא התבטא מפורשות נגד רוח קמפ־דייוויד והצהיר ש"מצרים אינה כבולה באזיקים ותחוש לעזרת כל מדינה ערבית שתותקף על־ידי ישראל". הצהרה אחת מרבות הצהרות קריאות תיגר על עצם הסכם השלום, שאחד ממרכיביו הוא סעיף הקובע כי התחייבותה של מצרים, הנובעת מהסכם השלום עם ישראל, קודמת לכל התחייבויות בינלאומיות קודמות שלה, והכוונה היא – לפי הפירוש הישראלי – לחוזה ההגנה ההדדית של מדינות הליגה הערבית ב־1959.

אל בז: "ידיד הפלשתינאים"

ההכרה, שבאה לאחר שלושה ימים של גמגום פוליטי, נחשבת גם לניצחון מדיניותו של ערפאת. ראש אש"ף שבשעות הראשונות לאחר ועידת אלג'יר נראה כמי שנעלב מההיסוס המצרי, ואף ביטל ביקור בקהיר, הלך מאלג'יר למדינות ערביות אחרות, נפגש עם שליטים ומנהיגים אחרים, הפעיל את השדולה־המצרית שלו ותימרן את מהלכיו באופן שהציב בפני המצרים שתי ברירות מדיניות. מדיניות ראשונה שנדונה, כנראה, בהירה, היתה קו בין־ערבי מוגבר והולך – והשני המדיניות הנוכחית, שהתפרשה בעיני רבים באזור, ואף במצרים עצמה, כמדיניות פרו־ישראלית.

בעוד ערפאת ממתין בבגדאד ויועציו יוצאים ובאים במסדרונות הממשל בקהיר, בחר הנשיא מובארק בכלים הערביים שאינם יכולים, לפי שעה, להשתלב בכלים שבהם משתמשת ישראל.

התקשורת לימין הנשיא

בעוד ערפאת חוגג את ניצחונו המדיני החשוב ביותר לאחר ועידת אלג'יר ומצרים הרשמית מתהללת, בחוסר הצלחה, להצביע על חשיבות האירוע ומסתינה לתגובות הינד־אליות האמריקאיות מתוך אכזבה שאלה יבוששו, רימנו כאן אוהדי הפלשתינאים ודובריהם גם על "פתיחת הקרב הבא על ארץ־ישראל", והעריכו "שלמצרים יהיה קשה היום יותר מתמיד להתעלם מהקרב הזה".

ואכן, כבר מיד לאחר ההכרה, הדריעו גורמים מצריים בניו יורק על תיאום עמדות בין נציגי מצרים ואש"ף באו"ם לקראת הדיון ב־29 בנובמבר באו"ם.

התקשורת המצרית, שחופשה כל הזמן להכרה במדינה הפלשתינית הדמשתלחת בארסיות רבה נגד ישראל, מתייצבת מאחורי הנשיא והחלטותיו, ובכך מקנה למהלך גיבוי ציבורי רחב.

דבריו של אל־בז בדבר נכונותה של מצרים לחוש לעזרת מדינות ערביות אם אלו יותקפו על־ידי ישראל, חייבים לעורר אצלנו תשומת־לב רבה. אל־בז אמר ברוח־כלל דברים הבאים לידי ביטוי, אם המדינה הפלשתינית היא "מדינה ואחות ערבית לכל דבר", והאינתיפאדה – מלחמה, היכן גבול מחויבותה של מצרים?

המהלך המצרי האחרון מכשר גם את כישלונה החמור של מדיניות החוץ של ישראל בכל הקשור למצרים, לעולם הערבי ולתהליך השלום. מדיניות שבעיוורונה ביזבזה עשר שנים בהתחמקות מהכרעה, אף אם זו הכרעה קשה מאוד, על עתיד השטחים. הסכמי קמפ־דייוויד, אבוד בקהיר, קבעו במפורש שאין מדובר בשלום נפרד עם מצרים, אלא אם זה שלום כצעד ראשון לקראת הסדר במזרח התיכון כולו ובמיוחד הסדר הבעיה הפלשתינית.

אין חדש בכך שתהליך השלום הישראלי־מצרי עומד בסכנה. החידוש הוא באתגר האחרון, בהחלטתה של מצרים להפסיק, ככל הנראה, את ההשהייה ולהעמיד את ישראל בפני שעת־אמת גורלית בדברי ימי המזרח התיכון.

هكذا من الاهل

مكنز من الأصل

מקסים מדי, אינטלקטואלי מדי, נערי מדי

ב־22 בנובמבר 1963 אמר ג'ון קנדי ליועצו קנת או'דונאל: "אם מישהו באמת היה רוצה לירות בנשיא ארה"ב, זה לא היה קשה; די היה להימצא יום אחד עם נשק ומשקפת טלסקופית בבניין גבוה, ואיש לא יכול היה לעשות דבר למנוע את ההתנקשות". היום לפני 25 שנה ירה לי אוסוואלד בעורפו של הנשיא

מאת מיכאל שוואליאן
DIE ZEIT
מיוחד ל"הארץ"

התחזי בישר על מזג אוויר משתנה עם אפשרות של גשמים. אבל בעיצומו של הבוקר התפזרו העננים ואפשר היה להסיר את כיפת הפלסטיק השקופה של לימוזינת הנשיא, לינקולן קדילק ארוכה. ב־11:40 נחת בדאלאס "מטוס חיל האוויר 1" ובו ג'ון קנדי, אשתו ופמליה גדולה. ב־24 השעות האחרונות סייר הנשיא גם בערים הגדולות סאן אנטוניו ויוסטון. זה לא היה עדיין מסע בחירות. נכון יותר היה לכנותו מסע של רצון טוב, בלי לשכוח עם זאת את המירוץ לתקופת כהונה שנייה, שעתיד היה להיערך ב־1964. שכן ב־1960 קיבל הרפובליקאי ריצ'רד ניקסון בדאלאס קולות רבים יותר מקנדי. וזאת אף כי סגנו של קנדי, לינדון ג'ונסון, היה איש טקסאס, והיינו "בן אוהב".

הנסיעה בעיר במכונית הפתוחה אמורה היתה להיות נקודת השיא של הביקור, ולהוכיח את הפופולריות של הנשיא גם בעיר שמרנית זו, שרק ארבעה שבועות קודם לכן הטיחה מהלומות ויריקות באדליי סטיבנסון הליברלי. גם לינדון ג'ונסון נמנה עם פמליית הנשיא, אך הוא הגיע ב"מטוס חיל האוויר 2". הנשיא וסגנו מעולם לא טסו באותו מטוס, מחשש של תאונה או התנקשות. עוד בבוקר אותו יום, 22 בנובמבר 63', אמר קנדי בעצמו ליועצו קנת או'דונאל: "אם מישהו באמת היה רוצה לירות בנשיא ארה"ב, זה לא היה קשה; די היה להימצא יום אחד עם נשק ומשקפת טלסקופית בבניין גבוה, ואיש לא יכול היה לעשות דבר למנוע התנקשות זו".

בדיוק כאשר יצאו הנשיא ואשתו בראש שיירת המכוניות המצפה להם, עלה הפקיד צ'ארלס גיוונס פעם נוספת במעלית לקומה השישית של "טקסאס סקול בוק דפוזיטורי", ספק פרטי של ספרי לימוד בדאלאס. גיוונס שכח למעלה את מקטורנו. בקומה השישית, בפינה הדרום־מזרחית של המחסן, ראה עמית לעבודה והבין הזמנות. "בחור", קרא גיוונס, "אתה לא יורד? עוד מעט שעת ארוחת הצהריים". "הבחור", לי הארווי אוסוולד בן ה־24, אמר שיש לו עוד משימות למלא וביקש מגיוונס לסגור את הדלת המסורגת של המעלית, לבל תיתקע.

בסביבות 11:50 יצאה שיירת הנשיא לדרך. היעד היה בניין דאלאס טרייד מארט, שם אמורים היו אנשי עסקים ופוליטיקאים לארח את הנשיא לארוחת־צהריים. המשטרה בדקה את המקום מראש כדי לברר אם האוכל אינו מורעל. המשטרה המקומית נערכה זה מכבר בבקורות מסובכות אפשריות. הדרך משדה התעופה לטרייד מארט שאמורה היתה להימשך 45 דקות, נבחרה כדי לאפשר לאנשים

קנדי. "אל תשאל מה ארצך יכולה לעשות למענך"

רבים ככל האפשר לצפות בנשיא. המסלול פורסם מראש בעיתונים מקומיים. מחסן ספרי הלימוד נכלל במסלול. אבל לא משטרת דאלאס ולא אנשי השירות החשאי בדקו בניינים יחידים. לא היה זה נוהל מקובל.

"דאלאס אוהבת אותך"

באמנם לאף־בי־איי כבר היה זה זמן רב תיק על אודות בשם לי הארווי אוסוולד שעבד במחסן הספרים. אבל על פי ההוראות, בדבר שיתוף הפעולה בין השירות החשאי והאף־בי־איי, חייב היה זה האחרון למסור לאנשי השירות החשאי מידע רק במקרים של איומים גלויים.

ג'קלין וג'ון קנדי נסעו בראש השיירה. עמם היו המושל ג'ון קונאלי ואשתו נלי. איש השירות החשאי ויליאם גריר נהג בלימוזינה ולצדו ישב איש השירות רוי קלרמן. המדרכים בצדי מכונית הלינקולן שעליהם אמורים היו לעמוד סוכנים חשאיים, נותרו ריקים. קנדי חזר והדגיש כי רק כלית ברירה יהיה מוכן להגנה מסוג זה.

ברור שמצב רוחו הקודר של הנשיא בשעת הבוקר חלף. הוא חייך, קרץ, עצר פעמיים ללחוץ ידיים. כל פעם זינקו אנשי השירות החשאי ממכונית־הליווי והקיפו את קנדי ואת אשתו, כדי להגן בשעת הצורך בגופם על הזוג הנשיאותי. השיירה הגיעה למיין סטריט, הרחוב הראשי במרכז המסחרי של דאלאס, התקרבה לגשר תחתית רכבת שנחשב מסוכן במיוחד: ולמחסן הספרים. צהלת ההמון גברה. גאה על קבלת־הפנים הזאת, הסתובבה אשתו של קונאלי וקראה לקנדי: "אדוני הנשיא, אתה לא יכול לומר שדאלאס לא אוהבת אותך". קנדי השיב "דהאים זאת".

מכונית הנשיא פנתה תחילה ליוסטון סטריט, אחר־כך לאלם סטריט, והמשיכה אל המעבר מתחת לגשר מסילת הברזל. במכוניתו של ג'ונסון התבונן איש השירות החשאי רופוס יאנגבלאד בשעון הגדול הקבוע בבניין מחסן ספרי הלימוד שעל פניו חלפו המכוניות. השעה היתה 12:30.

> **קנדי נולד עם כפית־כסף בפה. ב־1957 העריך המגזין הכלכלי "פורצ'ן" את הון אביו, ג'וזף קנדי, ב־200–400 מיליון דולר. אבל בילדותו ובנעוריו עמד ג'ון בצל אחיו ג'וזף, המבוגר ממנו בשנתיים. בהיעדרו של האב – פוליטיקאי ואח"כ שגריר בלונדון – קיבל ג'וזף הצעיר את תפקיד ראש המשפחה. הוא לא נמנע מלתת תוקף להחלטותיו במהלומות אגרוף**

ג'ון וז'אקלין קנדי במכונית השרד בדאלס, בבוקר ההתנקשות. לנשיא היו סיבות טובות לנסוע לטקסאס

ב־40 הדקות האחרונות הציב אוסוואלד כמה קופסאות קרטון ליד חלון הפינה הדרום־מזרחית בקומה השישית של המחסן. איש לא שם לב לכך, שכן מאות קרטונים כאלה נמצאו בחדרי המחסן ומנעו מעוברים ושבים מקריים לראות את המתרחש. מפינתו יכול היה לראות את השיירה המתקרבת כבר מרחוק. היא היתה אמורה לנסוע מתחת לחלון הדרומי. משקית נייר הוציא אוסוואלד את נשק המפורק מדגם מאנליכר־קארקאנו (מספר סידורי 2766 ס"ו), הרכיב אותו והתקין עליו משקפת טלסקופית – משחק ילדים לצלף מיומן.

חברים לעבודה תיארו את אוסוואלד "שקט" ו"זאב בודד". את אביו לא הכיר מעולם. למוריו הצטייר כאינטליגנטי, אבל מריר ומסוגר. פסיכיאטר בבית־הספר אמר כי לנער בן ה־13 נטיות סכיזופרניות. בגיל 16 עזב את ביה"ס. שבוע לאחר שמלאו לו 17 הצטרף למארינס. אבל השירות הצבאי לא היה לרוחו. פעמיים הועמד למשפט צבאי. בזמנו הפנוי למד רוסית מספר לימוד של ברליץ. כאשר עזב את הצבא יצא למוסקווה, בלי לומר מלה על כך לאמו או לאחיו. ב־16 באוקטובר 1959 הגיע לי הארווי אוסוולד לבירת בריה"מ כתייר מפינלנד. הוא ביקש אזרחות סובייטית, וכעבור חמישה ימים הורו לו השלטונות לעזוב מיד את המדינה. עוד באותו אחר־הצהריים חתך אוסוואלד בחדר מלון את עורקי ידו השמאלית. לאחר ששוחרר מבית־החולים הופיע בשגרירות ארה"ב והכריז כי ברצונו לוותר על אזרחותו האמריקאית ולקבל אזרחות סובייטית. על השאלה "מדוע", השיב: "אני מרקסיסט".

הרוסים לא נראו אז כלהוטים לאמצו ללבם. הם התירו לו להישאר בבריה"מ לשנה אחת בלבד ושלחו אותו למינסק, לעבוד בבית־חרושת למקלטי רדיו. אבל נראה כי בסופו של חשבון לא היו כה בלתי־מרוצים מהפועל הלא־מיומן. מכל מקום, הם האריכו את אישור שהותו בינואר 1961 לשנה נוספת. אבל אז כבר לא רצה אוסוואלד להישאר. הוא כתב לשגרירות ארה"ב וביקש רשות לחזור לארצו. בדיוק אז הכיר את הפרמקולוגית מארינה ניקולאייבנה פרוסאקובה ונשא אותה לאישה. ב־12 החודשים הבאים השתדל למען עזיבתם המשותפת. הסטייט דפארטמנט החליט כי אוסוואלד לא איבד את אזרחותו האמריקאית. בפברואר 61' ילדה מארינה בת.

ב־1 ביולי עזבה המשפחה את מוסקווה. שבועיים לאחר מכן הם הגיעו לפורט וורת שבטקסאס. שם הם היו אצל אחיו של אוסוואלד, רוברט, וחוג אורחים דוברי רוסית סייע להם במצרכים, בבגדים ובאבזרי משק־בית. נכון יותר לומר שהם עזרו למארינה. איש לא חיבב את אוסוואלד. גם סוכני האף־בי־איי שחקרו אותו סברו שהוא שתקן ואינו משתף פעולה. עם זאת, הוא הבהיר כי לא היה מעורב בריגול סובייטי והבטיח לאף־בי־איי שידווח להם אם מישהו ינסה לערב אותו בפעילות כזאת.

אוסוואלד המשיך להצהיר על עצמו כעל מרקסיסט משוכנע. הוא מתח ביקורת על קבוצת האורחים דוברי הרוסית, מכיוון שהאמינו בדמוקרטיה ובקפיטליזם. הוא נשר מכמה וכמה מקומות עבודה. בשם הבדוי א' הידל הזמין בדואר מסוחר נשק בשיקאגו את רובה הקראבין האיטלקי. המחיר: 12.78 דולר לרובה, 7.17 דולר למשקפת הטלסקופית, 1.50 דולר דמי משלוח. תחת אותו שם, מאותו ספק, הזמין בדואר אקדח של סמית אנד ואסון.

ב־10 באפריל 1963 הוא ניסה להרוג את מייג'ור־גנרל בגימלאות אדווין ווקר, פוליטיקאי ימני קיצוני. מיד לאחר מכן צץ בניו־אורלינס כמזכיר של ועדת "יחס הוגן לקובה" שאיש בשם א' הידל היה היו"ר שלה. כאשר חילק בשם ארגון פיקטיבי זה עלונים בשבח קאסטרו בניו־אורלינס, הוא נקלע לקטטה. הוא נעצר ונחקר שוב בידי האף־בי־איי. מארינה, בהריון, מצאה מקלט אצל מכרים באירווינג שבטקסאס.

לי הארווי נסע באוטובוס למקסיקו־סיטי ופנה שם לשגרירויות קובה וברה"מ. הוא רצה לנסוע שוב לבריה"מ דרך קובה. אולם הקובאנים היתנו את החלטתם בהחלטת הסובייטים, ואלה סירבו להעניק לו אשרת כניסה. ב־3 באוקטובר הגיע לדאלאס. שבעה שבועות לאחר מכן, ביום חמישי 21 בנובמבר, בא לפתע אל אשתו באירווינג. מהמוסך שבו אחסנו חפציו לקח חבילה גדולה שכללה "מוטות וילונות". ביום המחרת הניח אותה על המושב האחורי של מכונית חברו לעבודה, באזל וסלי פראזייר, שיחד אתו נהג לחזור לדאלאס. בבניין מחסן ספרי הלימוד יצא אוסוואלד מהמכונית, לקח את חבילתו ומיהר להיכנס לבניין. מארינה, שבבוקר האכילה את התינוקת ושלא עתידה היתה עוד לראות את בעלה, מצאה על השידה את טבעת הנישואין שלו, שאותה לא הסיר מעולם.

כאמור, לג'ון קנדי היתה סיבה טובה לנסוע לטקסאס. בבחירות 1960 היה יתרונו על ניקסון רק 118,550 קולות. עקומת הפופולריות שלו ידעה מעלות ומורדות פתאומיים. הוא היה הנשיא הצעיר ביותר שנבחר אי־פעם. מיד בימים הראשונים לתפקידו שגה קשות. ובסוף 63' עדיין לא התגבש דיוקן ברור לסגנון מנהיגותו. הוא אמנם זכה בנקודות במדיניות החוץ, אבל עד 1962 הזניח את מדיניות הפנים.

קנדי נולד עם כפית־כסף בפה. ב־1957 העריך המגזין הכלכלי "פורצ'ן" את הון אביו, ג'וזף קנדי, ב־200–400 מיליון דולר. אבל בילדותו ובנעוריו עמד ג'ון בצל אחיו ג'וזף, המבוגר ממנו בשנתיים. הוא היה גדול וחזק יותר. בהיעדרו של האב – פוליטיקאי ואחר־כך שגריר בלונדון – קיבל ג'וזף הצעיר את תפקיד ראש המשפחה. הוא לא נמנע מלתת תוקף להחלטותיו במהלומות אגרוף. אבל ג'ון התייצב מולו. אחיו הצעיר, רוברט, לימים שר המשפטים שלה, זכר כיצד הוא ואחיותיו התחבאו מפוחדים בקומה העליונה כאשר למטה התכתשו שני האחים. ג'וזף גם היה המוכשר ביניהם.

היה זה רק טבעי שג'ון שנולד ב־29 במאי 1917 בברוקליין שבבוסטון, ילמד באוניברסיטת־העילית הרווארד. אבל הוא הפר את המסורת ונרשם תחילה בפרינסטון. התקפה חוזרת של צהבת אילצה אותו להפסיק את הלימודים. בניסיונו השני כבר פנה להרווארד. הוא היה סטודנט בינוני.

נסיעה לאירופה בקיץ 1937 הביאה לשיפור בציוניו. העלתה אצלו על פני השטח העדפה ברורה לשיטות של יד חזקה. ברומא התקבל קנדי על־ידי האפיפיור ועל־ידי הקרדינל פאצלי, מזכיר המדינה דאז בוותיקאן. על פאצלי, לימים האפיפיור פיוס ה־12 הארכי־שמרן, כתב להוריו "ברנש פנטסטי". ג'ון, שהיה אז בן 21, התפעל מהפאשיזם האיטלקי: "נראה שכולם אוהבים אותו".

ב־1940 סיים את לימודיו בהצטיינות. עבודת הגמר הוכתרה בהצטיינות מיוחדת. התזה שלה אין למנוה ביקורת על הסכם מינכן, לכל היותר על גורמים מושרשים היסב כבר רעות הציבור בבריטניה ומצב התעשייה הצבאית הבריטית, שבעטיים "בגיעה" להיטלר היא בלתי־נמנעת. תוצאות בילדותו של אמריקה, שתמך בה, הפייסנות הבריטית כלפי היטלר והדימוס הבאשור של בעלות־הברית כמעט עלו לקנדי בחייו. לאחר תוכנית אימונים נוקשה, העריך הצי ב־1941 כי הוא חזק דיו להצטרף לשורותיו, אך שלח אותו מיד למטבחה בוואשינגטון.

בעזרת אביו רב־ההשפעה הוא הסדיר את שיגורו לחזית. כמפקד אסדת־טורפדו פי־טי 109 סייר קנדי לילה אחד בקירבת איי שלמה, כאשר לפתע הגיחה משחתת יפאנית, נגחה את הספינה וחצתה אותה לשניים. ששה ימים אחר־כך נאספו מגן קנדי ושלושה מאנשיו מאי אלמוגים. קנדי שנפצע בגבו וסבל מבחילות, עזר לאחד מחבריו הפצועים קשה להיאחז בשרידי גוף הספינה, ולאחר מכן לשחות לאי. הוא עוטר ב"לב הארגמן" אבל שירותו כקצין־צי הסתיים. את יתרת תקופת המלחמה עשה בבתי־חולים.

בבוסטון נודע לו על גורל אחיו ג'וזף. ב־1944 המריא ג'וזף באנגליה במטוס־הפיצוץ "ליבריישר", שנשא כמות גדולה של חומר־נפץ. המשימה היתה לנצל את הטייס האוטומטי, שהיה בשלבי פיתוח ראשוניים, ולכוון אותו אל עמדת רקטות וי־2 גרמניות. הטייס וסייר המשנה אמורים היו אז לצנוח ולהינצל. אבל המטוס התפוצץ עוד לפני שהגיע לחוף הבריטי.

צלו של האח לא הירפה מג'ון קנדי, ואולי גם רודף אותו. שש שנים היה ציר בית נבחרים, שמונה שנים היה סנטור. 16 שנים לאחר מות אחיו נכנס לבית הלבן. בנאום השבעתו הבטיח קנדי שלום וחירות, אבל משפט־המפתח הבלתי נשכח היה "אל תשאל מה ארצך יכולה לעשות למענך, שאל מה אתה יכול לעשות למען ארצך". רק נכנס לתפקידו ומיד נקלע הנשיא לביצה הקובאנית. גולים קובאנים רצו בעזרת הסי־איי־איי להפיל את פידל קאסטרו. במפרץ החזירים ספגו הם וקנדי מכה קשה. בשנת כהונתו הראשונה הוקמה חומת ברלין. הקיץ 1962, במשבר קובה, היתה המלחמה הקרה על סף הידרדרות למלחמה חמה.

> **נראה היה שקנדי זקוק לתבוסה כמו זו שבמפרץ החזירים בטרם ירכוש את המיומנות להשליט את רצונו. על קנדי במשבר הטילים אמר פקיד ממשל: "היתה לו שליטה מלאה. הוא נתן פקודות כמו קצין וציפה שהן ימולאו מיד". האמריקאים הביעו את הוקרתם לאי־התרגשותו. בבחירות לקונגרס 1962 זכו הדמוקרטים בניצחון מכריע. הרפובליקאים התמרמרו: "עשו לנו קובה"**

תיאוריית ארבע היריות

קנדי היה הנשיא הראשון ששקל ברצינות ללחוץ על המתג. קנדי הופיע בפני המיקרופונים והמצלמות והודיע בקפדה לעולם כי בריה"מ הציבה טילים גרעיניים בקובה, מרחק 144 ק"מ מחופי ארה"ב. הוא הורה על הטלת מצור ימי על קובה ודרש מכרושצ'וב להחזיר את הטילים, שאם לא כן "תינקט אלימות, במשותף או בנפרד" כדי לאכוף את המצור הימי. העולם עצר את נשימתו. לאחר שבעה ימים ויתר כרושצ'וב הערמומי.

נראה היה שקנדי זקוק לתבוסה כמו זו שבמפרץ החזירים בטרם ירכוש את המיומנות להשליט את רצונו. על קנדי במשבר הטילים אמר פקיד ממשל: "היתה לו שליטה מלאה. הוא נתן פקודות כמו קצין וציפה שהן ימולאו מיד". האמריקאים הביעו את הוקרתם לאי־התרגשותו. גוהו של האיש שרבים מהם ראו אותו כמקסים מדי, אינטלקטואלי מדי, נערי מדי. בבחירות לקונגרס 1962 זכו הדמוקרטים בניצחון מכריע. הרפובליקאים התמרמרו: "עשו לנו קובה".

הדגם של היוסוס התחילה האחר־כך אגרוף ברזל חזי גם בשנה שלאחר מכן. משבר קובה עוד לא הסתיים כאשר נפגש הקנצלר הישיש קונרד אדנאואר עם הנשיא הצעיר בוואשינגטון. כרושצ'וב איים שישלוף את "עצם הרג הג־רוני־גרמנית" (מערב־ברלין) מ"גרונם של הסובייטים". כדי להשיג זאת רצה לחתום על הסכם שלום נפרד עם מזרח־גרמניה ולהעניק לה את השליטה על הגישה לחלק המערבי של העיר. רק כעבור שמונה חודשים ביקר קנדי בבירת גרמניה לשעבר כדי לשבר את חששותיו של אדנאואר, ואז כבש את לב הברלינאים כשהכריז "אני ברלינאי".

כאשר נסע קנדי ב־22 בנובמבר 63' בחוצות דאלאס הוא ידע שהדמוקרטים שולטים בקונגרס. אך לא יכול היה לבטוח בתמיכה מלאה בקרב מפלגתו. קואליציה של דמוקרטים שמרנים מהדרום ורפובליקאים שמרנים מהצפון חסמה את תוכניות מדיניות הפנים החשובות ביותר שלו: העזרה לחינוך בבתי־ספר ציבוריים בכספים פדראליים; תוכניתו להעניק לזקנים, במסגרת ביטוח סוציאלי, לכל הפחות ביטוח רפואי; תוכניתו להטיל פיקוח חמור על עודפי התוצרת החקלאית.

דאלאס, שעה 12:30, אלם סטריט. נורות יריות. ירייה פילחה לפתע את צווארו של הנשיא. נראה היה לשנייה שגופו מתקשח ואז הוא התנודד במושבו ונרכן קדימה. הכדור פגע בעורפו ויצא מהצוואר. המושל קונאלי נפצע גם הוא. נשמעו עוד שתי יריות. אחד הכדורים פגע בקנדי, בחלק האחורי של ראשו. הוא נפל שמאלה על אשתו ג'קלין. במכונית סגן הנשיא השליך עצמו איש השירות החשאי יאנגבלאד על המושב האחורי, דחק את ג'ונסון והתייצב עליו. במכונית קנדי לא הבחין תחילה הנהג גריר מה קרה. רק לאחר היריה השנייה הוא לחץ על הדוושה בעוד קלרמן צועק: "לצאת מכאן מהר!" אבל הנסיעה המהירה לבית־החולים פארקלנד היתה לשווא. הנשיא ה־35 של ארה"ב כבר מת מוות קליני.

גופתו הוטסה לוואשינגטון במטוס "חיל האוויר מספר 1". על המטוס הושבע נשיאה ה־36 של ארה"ב, לינדון ג'ונסון, ולצדו עמדה ג'קלין קנדי. לא חלפו עוד שעתיים מאז ההתנקשות.

אוסוואלד נעלם מהבניין לפני שהמשטרה איתרה אותו. הוא ברח ברגל, אחר־כך באוטובוס, לבסוף במונית. בסביבות השעה אחת הגיע לדירתו, אבל מיהר לעזוב. ב־13:15 עצר אותו השוטר טיפיט, שבינתיים שמע ברדיו תיאור של הנמלט. אוסוואלד ירה בו ארבע פעמים וטיפיט מת במקום. אבל הפעם היו עדים למעשה. עוברים ושבים רדפו אחריו כאשר פרץ בריצה לבית־קולנוע. בתוך דקות ספורות כיתרה המשטרה את האולם והדליקה את האורות. הסמל מקדונלד ציווה על החשוד לקום ושמע כיצד אמר: "זהו, זה נגמר עכשיו".

אבל זה לא נגמר. ב־24 בנובמבר אמור היה אוסוואלד להילקח מבית הכלא העירוני לבית הכלא המחוזי. כאשר בשעה 11:20 יצא מהכלא מוקף בשוטרים ומיצמץ בעיניו לאור מצלמות הטלוויזיה, קפץ מולו אדם וירה פעם אחת מאקדח. ב־13:07 הודיע בית־החולים פארקלנד על מותו של אוסוואלד.

הרוצח, ג'ק רובי, טען כי עשה את המעשה מתוך זעם על מות הנשיא והתקפי דיכאון. הוא אמר כי לא היה לו חלק בקשירת קשר. כך פסקה גם ועדת החקירה שמינה ג'ונסון בראשות השופט העליון ארל וורן, שהכריזה ללא כל הסתייגויות כי אוסוואלד פעל לבדו. אבל רק פורסמו 26 כרכי דו"ח וורן ומיד הועלו השערות על מזימה וקשר. בתחילת 1967 האשים התובע הכללי של ניו־אורלינס, ג'ים גאריסון, את הסוחר והמודיע לשעבר של הסי־איי־איי קליי שו בקשירת קשר לרצוח קנדי. גאריסון האשים "גורמים מסוימים" בסי־איי־איי כי עמדו מאחורי המזימה. האשמה זו קרסה תחתיה.

ב־1974 הקים הנשיא פורד ועדה לבדיקת ההתנקשות. בעקבותיה קם גוף של הסנאט ובית הנבחרים שעסק

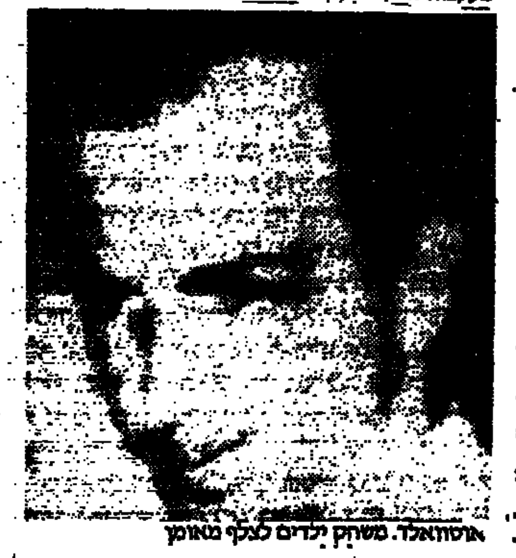

אוסוואלד. משחק ילדים לצלף מאומן

בנושא. הוכחות לקשירת קשר לא נמצאו, אבל פרחו תיאוריות חדשות. אנשי הסי־איי־איי תיכננו לרצוח את קנדי מכיוון שרצה להתקרב לקאסטרו, וגירסה הפוכה – לקאסטרו נודע שהסי־איי־איי רצה לרצוח אותו והוא הורה על מהלומה נגדית. לדעת העיתונאי הבריטי אנתוני סאמרס ושני עובדים לשעבר בקונגרס האמריקאי, המאפיה היא שהיתה מעורבת.

[illegible] משלוש היריות החטיאה את המטרה. משום כך, אחד משני הכדורים האחרים צריך היה לפגוע בנשיא ובמושל כאחד. רבים לא היו מוכנים להשלים באפשרות כזאת. והאם לא דיברו עדים רבים על ארבע יריות? אך איש לא יכול היה לספק עדות שכבדר ולמצוא שותף לאוסוואלד. גם ועדה בנוסף מטוחר הצם, לצורך היריה הרביעית. בספטמבר 88 השלימה סוף־סוף המערכת המשפטית האמריקאית את חקירותיה בנושא. מאז 1988 בנו שוב משרד המשפטים את כל המסמכים. המסקנה: אין "שום הוכחה משכנעת לקשירת קשר".

ל ו ח ה ע י ר

דרוש/ה
ע"ס/פסיכולוג
לטיפול במתמכרים
במרכז לשיקום נפגעי
סמים ביפו
משרה מלאה
03-836251/2

זמירון
לסניפינו באזור אשדוד
רחובות ורמלה דרושים/ות

מהנדס מכונות – נסיון במפעל תעשייתי בתכנון צנרת ומכלי לחץ
הנדסאי מכונות – לניהול מחלקה במפעל, נסיון 3 שנים בתעשיה רצוי במפעל פרטי
הנדסאי/ת ייצור – 3 שנות נסיון בתפקיד או 3 שנות נסיון במדידות זמנים (שתי משרות)
חשמלאי מוסמך – נסיון בתחזוקה אחזקה במפעלים תעשייתיים
מכונאי בנזין/דיזל – לאזורים אשדוד ורמלה שכר 1200 ש"ח
כרסס – שנתיים נסיון בלבד, אין צורך בקריאת שרטוט
חרט – לעבודות עדינות ברמה תעשייתית
נהג סמיטריילר לאזורים רמלה, לוד
מבקרי איכות – לאיזורים רמלה, לוד נסיון במפעל מתכת/עץ
שרטט/ת – מכונות/אלקטרוניקה, נסיון בשרטוט ממוחשב חובה
מלחימה – עבודה על מיקרוסקופ, הדבקת "צ'יפים", הרכבות עדינות. נסיון חובה. שכר 1500 ש"ח למקצועיות בלבד
חלק מההצעות מתאימות גם לתושבי המרכז בפרטים טל: 03-289505
שרותי כח אדם בע"מ
פרסום דורר

IPL
אינטרפרם מעבדות בע"מ
חברתנו מקבוצת ARES-SERONO העולמית
מפתחת ומייצרת תרופות יחודיות,
עוסקת בהנדסה גנטית ובתחום הביוטכנולוגיה.

דרוש/ה
עוזר/ת למינהלת מו"פ
לכתיבה וטיפול בדוחות מדעיים,
ריכוז תוכניות עבודה של צוותי המו"פ וקבלני משנה.
אחריות למעקב ביצוע התוכניות,
טיפול בדו"ח לרשויות הממשלתיות עפ"י התקן הנדרש.

הכישורים:
★ בעל/ת תואר BSc במדעי החיים.
★ בעל/ת נסיון קודם בכתיבה מדעית.
★ שליטה מלאה בשפה האנגלית ברמה של שפת אם הכרחי.
★ ידע בהפעלת מחשב (לוטוס, מעבד תמלילים וכו').

מגורים באיזור רחובות.
5 ימי עבודה באוירה צעירה ונעימה.
סודיות מובטחת.
נא לפנות בכתב יד ולפרט קורות חיים ושם המשרה (ע"ג המעטפה) אל:
אינטרפרם מעבדות בע"מ. מח' כח אדם
קרית ויצמן, נס ציונה 76110.

משרד החינוך והתרבות
לשכת מחוז המרכז
דרושים בדחיפות מורים:
כוללים, לסבע האנגלית בחינוך הממלכתי,
לעבודה בשנה"ל תשמ"ט לאזורים:
רמלה ולוד בלבד.
● המעונינים יפנו לטלפון: 03-5435464

למלון המלך שלמה
דרושים
★ טבח (סוסייה) + נסיון והמלצות
★ קצב במשרה חלקית
★ עובד מכבסה בעל נסיון ומומחיות במעגילה
לפרטים: מח' כח־אדם (חגית) 02-241433

קריירה
שרותי כח אדם בע"מ
דרושים/ות לעבודה מיידית:
רתכים,
מסגרים,
כרסמים
(קונבנציונליים)
לאחר שרות צבאי מלא
אזור מגורים:
מאור־עקיבא בצפון עד אשדוד בדרום.
הסעות! ארוחות!
תנאים סוציאליים!
תל־אביב: דיזנגוף 168, טל. 03-5449848
רחובות: הרצל 185, טל. 08-465277
נתניה: שמואל הנציב 17, טל. 053-338901
עושים קריירה

לסניפנו בדרום
דרושים
★ מהנדס אלקטרוניקה (מנהל הנדסת מוצר) ידע בבדיקת תהליכי ייצור ואמינות המוצר, ידע באלקטרוניקה אנלוגית + אלקטרוניקה ספרתית.
★ מנהל שיווק בכיר ניסיון בשיווק בינלאומי בענף האלקטרוניקה, שיווק מערכות טכנולוגיה/שיווק בטחוני
★ איש זיווד אלקטרוני ברמה גבוהה
תנאים מצויינים למתאימים
פרסום דורר
שמגר
חברה ארצית לשרותי כח אדם
אשקלון, רח' הרצל 34
טל: 051-22233, 28989, 24143, 24149

לחברה למכשור רפואי דרוש
איש מכירות
לאזור ת"א והמרכז
בעל רכב וניסיון במכירות
עדיפות לחובש לשעבר
המתאימים יפנו בצרוף קורות חיים לת.ד. 413 קרית אונו עבור מכירות
סודיות מובטחת

קריירה
שרותי כח אדם בע"מ
לסניפנו בירושלים דרושים/ות:
● מהנדס/ת כימיה + נסיון שנתיים ומעלה באחזקה.
● מהנדס/ת בנין + רשיון. לפיקוח והריגות בניה.
● מהנדס/ת - הנדסאי/ת + נסיון מוכח ב־Real-Time.
● הנדסאי/ת - טכנאי/ת מיכשור ובקרה, לתפעול ואחזקת מערכת פיקוד ובקרה תעשייתית, ידע באנגלית.
● טכנאי/ת אלקטרוניקה לתיחזוק מערכות אלקטרוניות חדישות, שלוש שנות נסיון ומעלה בתעשייה.
● איש/ת שיווק, ליצירת תשתית שיווק ברחבי הארץ. נסיון מוכח.
● רכז/ת בטחון ומזכירות ישוב + נסיון בהתיישבות
● חדרנות לגמלאים, עבר צבאי ברמת מים, תושב ירושלים.
● סייע/ת לרופא שיניים + נסיון, עבודה בימים ב', ה' (8-18) באזור גוש־עציון.
● מתדלק/ת בתחנת דלק, למשמרות בגוש עציון.
● נהג/ת מיכלית דלק, רשיון ג', עד 15 טון.
● מזכיר/ת מנב"ל, נסיון 7 שנים ומעלה במזכירות בכירה, עיבוד תמלילים עברית/אנגלית.
● מזכיר/ה + אנגלית ברמת שפת אם, הדפסה עברית־אנגלית על מעבד תמלילים.
● תמלילנים/ות עברית אנגלית + נסיון בתוכנות: איינשטיין, א"ב, Wordmill.
ירושלים, מרכז כלל מיפלס E חדר 348
02-245001 (כניסה מרחוב יפו)
עושים קריירה

נציבות שירות המדינה
משרות פנויות
בשירות המדינה
היום י"ג בכסלו התשמ"ט (22.11.1988) פורסמה חוברת מכרזים פומביים. חוברת מספר 3 ממכרז מספר 385 עד מכרז מספר 546.
החוברת כוללת משרות בתחומים הבאים:
רופאים/ות, רופאים וטרינריים, רוקחים/ות, מרפאים בעיסוק, אחים/יות, ביוכימאים/ות, מיקרוביולוגים/ות, מהנדסים/ות, הנדסאים/ות וטכנאים/ות, משפטנים/ות, עובדים סוציאליים/ות, אקדמאים/ות במדעי החברה והרוח במינהל ואמרכלות.
החוברת נמצאת בסניפי הדואר ובלשכות המחוזיות של נציבות שירות המדינה, לעיון המעוניינים.
בקשות בצרוף מסמכים יש להגיש על גבי טופס מדף 2115 (אותו ניתן להשיג בכל סניפי הדואר) לאחת הלשכות המחוזיות של נציבות שירות המדינה לפי הכתובות הבאות:
★ ירושלים – הקריה, רח' קפלן 3, ת.ד. 766 – 91007.
★ תל־אביב – הקריה, רח' קלמן מגן 10 – 61070.
★ חיפה – רח' חסן שוקרי 11 – 33105.
★ באר־שבע – שכונה ד' (צפון) רח' הצדיק בירושלים, בנין לשכת הבריאות המחוזית, ת.ד. 4368 – 84170.
מועד אחרון להגשת הבקשות הוא:
ה' בטבת התשמ"ט (13.12.1988)
לרופאים: כ"ח בטבת התשמ"ט (5.1.1989).

טלרד
תעשיות טלקומוניקציה ואלקטרוניקה בע"מ
דרוש/ה
מהנדס/ת / טכנאי/ת אלקטרוניקה
להפעלת מרכזות ספרתיות מבוקרות מחשב
דרישות התפקיד: ■ נסיון רלוונטי של שנתיים
■ עדיפות לבעלי נסיון בתחום מרכזות ספרתיות ציבוריות
■ שליטה מלאה בעברית ובאנגלית
■ מקום מגורים – אזור המרכז
נא לפנות ללבנה טל' 08-238983
ניתן גם לפנות בכתב יד,
תוך פירוט המישרה המבוקשת
למחלקת גיוס ותעסוקה "טלרד",
ת.ד. 50, לוד 71100. – סודיות מובטחת –
קו אל העתיד

לסניפנו באשקלון
דרושים
לעבודה ארוכת טווח
בחו"ל
(מערב אירופה)
מערגלים
ניסיון קודם בערגול
שכר ותנאים מצוינים למתאימים
בפרטים נא לפנות למשרדנו בצירוף קורות חיים או לכתוב לת.ד. 411, אשקלון
פרסום דורר
שמגר
חברה ארצית לשרותי כח אדם
אשקלון, רח' הרצל 34
טל. 051-22233, 28989, 24143, 24149

עיריית רמת־גן
דרוש
נהג להפעלת מטאטא מכני
שעות העבודה 06:00–14:00
דרישות המשרה:
1. בעלי רשיון נהיגה על רכב כבד.
2. גיל מעל 55.
3. ידע טכני בטיפול ברכב.
על המעונינים לפנות לכרמלה
טלפון: 03-729192

לסינדרלה הפקיסטאנית אין מטה קסמים

באזיר בהוטו תצטרך לתמרן בין מתחים אתניים ולמצוא דרך ביניים בין מגמות שמרניות והצורך ברפורמות. הצבא עומד נכון לתפוס את השלטון אם תיכשל

מאת מיכל עברודיניב

הכותבת היא חוקרת באוניברסיטת חיפה.

חודשיים לאחר שילדה את בכורה התייצבה בנאזיר בהוטו למבחנה הפוליטי הגדול הראשון. משתם מסע הבחירות היה ניצחונה של הצעירה בת ה־35 גדול, גם אם לא מוחלט. בהוטו ומפלגתה, מפלגת העם, זכו ב־92 מכלל 237 המושבים לאסיפה הלאומית, ובכך התייצבו מאחור את יריביה, ובראשם מפלגת האיחוד הדמוקרטי האסלאמי, שזכתה ב־55 מושבים בלבד. בהוטו כבר יצאה להתייעץ בקראצ'י עם שותפיה האפשריים לקואליציה העתידית, עוד בטרם ניתן לה המנדט לכך מידי הנשיא, גוהלם איסחק חאן.

11 שנים עברו מאז נערכו בחירות כלליות חופשיות בפקיסטאן, והציבור נעתר לשינוי זה ברצון ובהמוניו. הבחירות הצטיינו בסדר ובשקט יחסיים. הצבא, למרות החשש של רבים, נשאר בקסרקטינים, ונמנע הפעם מלהתערב, כפי שהבטיח הגנרל מירזה אסלאם בייג, מפקדו הצבאי החדש של פקיסטאן. לא גיבוי כספי, גם לא למעלה מעשור של בכורה ושליטה פוליטית, סייעו בידי נציגיו הלאומיים של האיחוד הדמוקרטי האסלאמי. נוואז שריף, ראש ממשלת פנג'ב, ומוחמד חאן ג'ונג'ו, ראש הממשלה האחרון של פקיסטאן, שפעל בצל המנהיג עליידי זיא, לא יכלו לפופולריות הגואה של בהוטו. בנאזיר קראה למנהיגים שקצו במשטר צבאי לתמוך בה ובדמוקרטיה. אך הישגם של אזרחי פקיסטאן בבחירות ב־16 בנובמבר היוו קודם כל לאישיותה הקורנת.

זכר האב

תגיכת אוניברסיטאות הרווארד ואוקספורד שהיכה לבעלה, שלו נישאה לפני שנה על־פי מסורת אבותיה. המנהיגה הצעירה חזרה לפעילות פוליטית מלאה חמישה ימים בלבד לאחר לידת בנה בניתוח קיסרי. אביה, סיפרה, טען באוזניה כי הפוליטיקה היא בראש ובראשונה תאווה. "עבודה", הסבירה, "תמיד היתה עניין של תשוקה". ואמנם היא חזרה למלא את חובתה בנחישות. לעתים קרובות לא היתה פרושה לביתה בתקופה זו לפני שהוציאה כשמונה־עשרה שעות עבודה בשנה.

בהוטו השכילה לנצל את רגשות השנאה לנשיא זיא. הנשיא לשעבר מצא את מותו בהתרסקות מטוס בנסיבות מסתוריות באוגוסט השנה. הוא לא בחל בשיטות אלימות ואכזריות לדיכוי יריביו ומתנגדיו, והתיר במהלך שנות שלטונו הצבאי פעילות פוליטית אזרחית מוגבלת ומוכוונת בלבד. בהוטו דאגה לעודד מחדש את זכר אביה זולפיקאר עלי בהוטו, שסולק מכיסאו על־ידי זיא ב־1977, ארבעה־עשר חודשים בלבד לאחר שבהוטו מינה אותו לשמש רמטכ"ל הצבא. ב־1979 הוציאו זיא להורג בתלייה. מאז, למרות השמועות העקשניות בדבר זיוף ורמיה בבחירות שקדמו להדחתו בכוח של בהוטו האב, נותרה דמותו בקרב ההמונים הפקיסטאניים כקורבן של רודן אכזר. כל אלה תרמו להצלחתה של בנאזיר בהוטו.

בבחירות הללו הופיעו מפלגת העם ומפלגת האיחוד האסלאמי הדמוקרטי, שהיא ברית בין הליגה האסלאמית הפקיסטאנית של זיא ושמונה מפלגות קטנות, בעיקר מהימין הקלריקלי, בפני ציבור הבוחרים במסרים דומים למדי. פיתוח כלכלי טכנולוגי, תיקון חברתי, המשך פיתוח התוכנית הגרעינית, המשך שיתוף הפעולה עם המערב, שמירה על עקרון המחויבות בסיוע למוג'אהדין באפגניסטאן והצטברות למדיניות האסלאמיזציה של זיא.

אין ספק שמותו של זיא פינה את הדרך לפוליטיקה מפלגתית בפקיסטאן. אך הבעיות שעמדו לפני זיא וקודמיו מאז קיבלה פקיסטאן את עצמאותה מידי הבריטים ב־1947 לא ייעלמו כבמטה קסם תחת "הסינדרלה הפקיסטאנית". מאז ומעולם היו בפקיסטאן מתחים על רקע התנגדות בין הקבוצות האתניות השונות: הפנג'בים, הסינדהיים, הבאלוצ'ים והפאתנים – שוקיקם החזקה לעצמאותיהם אינה מתמיד על יחסם לשלטון הלאומי. מאז תחילת שנות ה־70 גברה אלימותן של קבוצות גרילה באלוצ'יות, שקראו לבדלנות. מהומות תכופות פרצו באזור הפאתנים ובמחוז סינד שממנו באה בהוטו. כל אלה עלו בחייהם של יותר מ־9,000 איש.

כוחם של פלגים פונדמנטליסטיים בפקיסטאן עלה בתמורה בשנים האחרונות. בהוטו תיאלץ לתמרן בדרך ביניים בין אלה הקוראים למודרניזציה ולפרגמטיזם פוליטי. למודרניזם של חלק מתומכיה, נוהגה בהוטו ממדיניותו הסוציאליסטית המוצהרת של אביה להלאמה ולרפורמות קרקעיות. גם כאן יהיה עליה לתמרן בין קטבים מנוגדים של בעלי האדמות הפיאודלים מכאן וההמון מוכה־הרעב מכאן.

תיתבע לפרוע את השטר

גם בביתה, במפלגת העם, אין נעדרים מתחים פנימיים. כדי להרחיב את בסיס התמיכה שלה נאלצה בהוטו לצרף לשורותיה עריקים ממחנה זיא, חברים לשעבר בקבינט של ג'ונג'ו, וקציני צבא בדימוס. צירופם עורר מרמור באגף השמאל במפלגה. מדיניות אמביוולנטית שבקשה עלולה להביא עליה בעתיד לחצים הן מהאגף הימני הן מהאגף השמאלי של המפלגה. מתוצאותיה ברור כי בהוטו מבינה היטב את ההכרח שבהליכה בין הטיפות, המחייבת גם מדיניות פיוס כלפי המיעוטים. בהוטו אף הבהירה על כוונתה שלא ליזום תפנית במגמת האסלאמיזציה ולא לסטות מדרכו של זיא בדבר הכפפת חוקי הדת. מנגד, היא תיתבע לפרוע את השטר שנתנה במהלך הבחירות, להגן על זכויות הנשים ולהביא לרפורמציה.

הצבא היה ועודו שחקן מרכזי בזירה הפנימית. ב־24 שנים מ־41 שנות עצמאותה נשלטה פקיסטאן בידי קציני צבא. מדיניות הפנים והחוץ של הממשלה הנבחרת החדשה יזדקקו להסכמת הצבא.

גם בזירה האזורית והבינלאומית ניצבת פקיסטאן בפני בעיות. הודו שכנתה ויריבתה מאז הפירוד ב־1947 והקמתה של פקיסטאן המוסלמית הריבונית, מהווה איום מתמיד. זולפיקאר עלי בהוטו עלה לשלטון על רקע הטראומה של מלחמת האזרחים ב־1971 ואובדן בנגלדש, היא פקיסטאן המזרחית, אבדן שלהודו היה חלק בו. בתו של בהוטו בוודאי לא שכחה לקח היסטורי זה.

כלכלה נחשלת

לשתיים בעיות גבול בלתי פתורות, כשאלת קשמיר שעליה יצאו למלחמה ב־1965. תהליך התחמשותה של הודו בנשק גרעיני שהחל ב־1974 יצר לחץ כבד על זיא, ויורשיו ייאלצו להמשיך במירוץ החימוש. המצאו הזה הצע של רכיבי הפצצה במערב זה, סיוע הסיני בפיתוח תוכנית גרעינית, הקל במאוד על הפקיסטאנים במלאכתם. ואמנם, במהלך השנה הזאת הם כבר הצהירו על קיומו של נשק גרעיני במחסניהם.

איראן מהווה סכנה מתמדת להתססה והקצנה נוספת במגמות הרדיקליזציה האסלאמית בתוך פקיסטאן. לא רק בקרב המיעוט השיעי אלא גם אצל הרוב הסוני. אפגניסטאן היא איום נוסף. זיא ניצל היטב את פלישת הסובייטים לאפגניסטאן ב־1979 כדי לגייס את תמיכתם של האמריקאים למשטרו ולבסס את מעמדו כשותף חשוב בזירת דרום־מערב אסיה. במהלך 1988 הוזרמו כ־700 מיליון דולר מכספי סיוע אמריקאי אל קופת פקיסטאן, והיא כיום המסתייעת הרביעית בגודלה (אחרי ישראל, מצרים וטורקיה). בהוטו כבר הודיעה כי תמשיך בתמיכה במורדים האפגאנים ובמשלוחי אספקת הנשק הסיני והאמריקאי אליהם.

בסבך הלחצים מבית ומחוץ תיאלץ הממשלה החדשה באיסלאמאבאד להתמודד עם המצב הכלכלי החברתי הפוליטי הקשה. בהוטו יורשת אוכלוסייה המונה כבר כיום כ־88 מיליון נפש, ועליהם יש להוסיף את 3 מיליוני הפליטים האפגאנים. הריבוי הטבעי הוא מהגבוהים באסיה – 2.7% לשנה. כלכלת המדינה אגררית ונחשלת, העוני קשה. אחוז בוגריה היודעים קרוא וכתוב אינו עולה על 27. ללא פיתוח כלכלי ושינוי מודרני, יקשה להביא לפתרונות משביעי רצון, ובלעדיהם לא סביר שצורה כלשהי של דמוקרטיה תצלח.

השאלה באיזו מידה תוכל אשה צעירה וחסרת ניסיון פוליטי לעמוד בפני המורכבות והבעייתיות הקשה של פקיסטאן, נותרת פתוחה למבחן ההיסטוריה. שאלה זו מטרידה רבים בתוך המערכת הצבאית ומחוצה לה. הצבא יעקוב מקרוב אחר המתרחש ויעמוד נכון לתפוס מחדש את השלטון אם יתברר שבנאזיר בהוטו תיכשל.

בהוטו. אביה של בנאזיר, זולפיקר־עלי, טען באוזניה שהפוליטיקה היא תאווה — צלום: איפי

חשדנות הפוליטיקאים – לרועץ

מאת ד"ר דן כספי

הכותב הוא מרצה בכיר לקומוניקציה באוניברסיטה הפתוחה

ככל שחולף הזמן ונרגעות הרוחות, מתאפשרת הערכה מאוחרת של מערכת הבחירות לכנסת ה־12. לנושא שלושה היבטים עיקריים: הפורמאט של מערכת הבחירות, התמקצעותה של תעמולת הבחירות והשלכותיה השונות של נוכחות המקצוענים במטות הבחירות. בדוח הזמן, יועלו מספר הצעות לשינוי מבנים וסגנונות במערכת הבחירות, הראויות לבחינה.

מערכת הבחירות בישראל מתוכננת ומכוונת היטב באמצעות של סדרת חוקים. כך ניתן להסביר כיצד מופקעת מן הרדיו והטלוויזיה אפשרות של סיקור עיתונאי חופשי שבועות וחודשים לפני הבחירות. בדיעבד, אמצעי השידור מוגבלים ומסורסים מלקבוע את סדר היום בדיון הציבורי. בתקופת 30 הימים שלפני יום הבחירות, מנועים אמצעי השידור מלסקר אירועים שמועמדים לכנסת ממלאים בהם תפקיד. למעשה, האיסורים מתרחבים עוד יותר ל־5 חודשים לפני יום הבחירות, שבהם אין לשדר תעמולת בחירות או מה שעלול להתפרש כתעמולת בחירות.

אמנם, העיתונות הכתובה משוחררת מאילוצים אלה. אלא, שללא גיבוי ומעקב – Follow–Up של אמצעי השידור, השפעתה של העיתונות הכתובה פוחתת, ואולי זו משאלתם הכמוסה של הפוליטיקאים: לנטרל ככל האפשר את אמצעי התקשורת ולהותיר את השליטה בידיהם על ניהול הדיון הציבורי. עובדה זו אולי מלמדת פעם נוספת שאמצעי השידור אינם מתוארים ביוזמתם, להיפך. לכן, כל איסור, יהיו סיבותיו ומניעיו כשיהיו, המוטל על אמצעי השידור, בכל תקופה שהיא, חייב להדאיג את העיתונות הכתובה.

*

לאיסורים הפוליטיים המוטלים על אמצעי השידור ערב הבחירות משמעות נוספת. בדיעבד, זה ביטוי של חוסר אמון במימסד הפוליטי כלפי העיתונות המשודרת, ובעקיפין גם כלפי אחותה, העיתונות הכתובה. אפשר שחשדנות הפוליטיקאים נובעת מחוסר השלמה למעמדה של עיתונות חופשית בדמוקרטיה ובעיתות אלקטוראליות, בפרט.

אין זו רק חשדנות הימין כלפי "המאפיה השמאלנית" ברשות השידור. אגב, הקדיש למטבע לשון זה מגיע דווקא לאנשים במערך. גם השמאל מודאג מן הפוליטיזציה הגוברת של מוסדות השידור בהשראת יריביהם הפוליטיים. לכן, נוצר קונסנזוס לאומי מופלא בעד שיתוקם של אמצעי השידור בזמן מערכת הבחירות.

*

תולדות הבחירות בארץ עשירות דוגמאות המדגישות כיצד מגבלות הסיקור של הרדיו והטלוויזיה פוגעות דווקא בפוליטיקאים עצמם. כך, כשלושה שבועות לפני הבחירות לכנסת העשירית התקיים מפגש הפסגה באופירה בין ראש ממשלת ישראל דאז, מנחם בגין, לבין נשיא מצרים המנוח, אנואר סאדאת. מצלמות הטלוויזיה הישראלית אמנם הנציחו את המפגש, אך "במבט" ניתן היה להקרין רק מחצית ממנו.

אירועים דומים בעלי ערך חדשותי כגון: ועידת לנוה ושיחות הקילומטר 101, הכתיבו פשרות בסיקור הטלוויזיוני; כל אחת באישור משפטנים. גם במערכה האחרונה, הטלוויזיה היתה מנועה משידור הראיון עם פרס ב"נייט־ליין" והסתפקה רק בחלקו של חוסיין.

כתולדה, נאלצים הפוליטיקאים להביא את דבר האירועים לידיעת הציבור באמצעות תשדירי הבחירות. מצב זה אמנם מעניק פיקוח מרבי אך הוא עלול לחבל באמינות המסר. הפורמאט התעמולתי, במקרה זה תשדיר בחירות, מקרין מראש ספק וחשדנות. על כן, הצופה עלול לפתח יחס ספקני כלפי אירועים חדשותיים המוקרנים בתשדירי בחירות, ולו רק משום שדבקים בהם ריח וטעם של בחירות. אירועים כאלה מתפרשים כחלק מן המאמץ התעמולתי, ותו לא. לעיתים, ערכם החדשותי של אירועים משמעותיים מתגמד דווקא משום שאמצעי השידור מנועים מלהתייחס אליהם.

המציאות הפוליטית הדינאמית תובעת מכל נסיון לכבול אותה ערב הבחירות בסד מגבלות דרקוניות שאינן מועילות לאף אחד – לא לציבור, לא לאמצעי תקשורת ההמונים וגם לא לפוליטיקאים. באין סיקור עיתונאי חופשי באמצעי השידור, ממלאים תשדירי הבחירות חלק מכריע בדיון הפוליטי ערב הבחירות. אלא שהדיון המנוהל ע"י הפוליטיקאים ותועמלניהם שונה לחלוטין מויכוח ציבורי רגיל. הוא מתנהל בפורמאט של מונולוגים, לעתים ללא אפשרות של דרישה של ממש.

גם הפעם, הפוליטיקאים עיצבו את הפורמאט מתוך רצון להפיק ממנו מרב התועלת. בדיעבד, המונולוגים המפלגתיים הבוטים אינם משיגים את מטרתם המקווה. הם אינם משכנעים ואינם מעבירים מצביעים ממפלגה אחת לרעותה או ממחנה אחד לרעהו.

חוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט–1959, סעיף 15א (א) כפי שידוע, למפלגות המתמודדות גישה נדיבה לאמצעי השידור. המחוקק כשלעצמו מפלה לטובה את הרשימות בכנסת היוצאת. זמן השידור מחולק לפי יחסי הכוחות הקיימים. בניגוד לחוק מימון מפלגות, אין כל אפשרות של תיקון בדיעבד. בהיבחר כנסת חדשה, אין אפשרות לקזז זמן שידור מיותר או חסר מלפני הבחירות ולהתאימו לתוצאות.

לפי סעיף 15 של חוק זה "לכל מפלגה ורשימת מועמדים יינתנו 25 דקות, ולכל מפלגה המיוצגת בכנסת היוצאת – 4 דקות נוספות לכל חבר שלה בכנסת". בדומה, תיקון 3 לחוק זה מסדיר את חלות הזמנים בטלוויזיה. לפי סעיף 15א בתיקון זה: לכל מפלגה ורשימת מועמדים יינתנו 10 דקות ולכל מפלגה המיוצגת בכנסת היוצאת – עוד 4 דקות לכל ח"כ שלה.

סך כל הזמן שהוקצב הפעם לתשדירי הבחירות בטלוויזיה, למשל, עמד על 980 דקה ולמעלה מ־1,000 דקות שידור ברדיו. זמן יקר זה שקול כנגד שלושים מהדורות מבט או מוקד. לעתים היה נדמה שהרשימות הגדולות סובלות מעודף זמן, ההופך למעמסה. הדבר בלט במיוחד בתשדירי הרדיו שרבים בהם היה רק "שידור חוזר" של תשדיר הטלוויזיה בליל אמש. לעתים, התחזק הרושם שתועמלני המפלגות, ולא רק הגדולות, מתקשים למלא את זמן השידור העומד לרשותם.

יש נימוק נוסף המחייב קיצוץ בזמן הניתן חינם למפלגות הגדולות. ככל שיש יותר זמן ותשדירים, כך המסרים העיקריים הולכים לאיבוד וגם גדל הסיכון למעידות. בלחץ הפקתם של תשדירים רבים, גדולים ותכנים הסותרים של מסרים כמעט ובלתי נמנעים. לא מקרה הוא, שתשדירי בחירות של מפלגות קטנות זכו לא רק להערכה, אלא גם לתשומת לב רבה יותר. תשדיריהם של ש"ס, מפד"ל, רק"ח ומפ"ם היו ממוקדים יותר ובהירים יותר. המחסור בזמן היה להן ליתרון כפי שעודף הזמן היה לרועץ לתועמלני הליכוד והמערך. (פרק ראשון בסדרה)

מתחת לאף

שוטרים וגנבים / ראובן שפירא

מי שמצוי במתרחש בין כותלי בתי הסוהר במדינה, בעיקר אלו אשר בהם מוחזקים אסירים פליליים, לא היה צריך להיות מופתע מהאסון שבו מצאו את מותם שלושה אסירים, כתוצאה משימוש יתר – כנראה – בסמים. אירוע זה הוא מהסוג הזה, ואירועים המקיים אותם בבתי הסוהר הקשורים להיבטים של מצב הביטחון, השמירה והתיפקוד של סוהרים וקצינים בהם, נחו בתודעת האחרונים על־ידי קצינים בכירים בשב"ס.

עם כל הרצון הטוב לשפר את המצב בבתי הסוהר ובנסיבות מוגבלות – בעיקר בגלל מחסור בתקציבים, מבנים מתאימים וכוח אדם מיומן – שעושה באחרונה צמרת שב"ס בראשות הנציב לוי שאול, הרי שגורמים הבקיאים בנעשה בבתי הסוהר שבים ומתריעים שהמציאות השוררת בהם כיום היא קשה, מאיימת ונמצאת על סף פיצוץ.

פרשת בריחתו של הרצל אביטן לפני כמה חודשים חשפה שורה ארוכה של מחדלים, תיפקוד לקוי של סוהרים, פרצות במערך השמירה והביטחון בכלא וגם חשדות לשחיתויות המוכרות ביותר מצד סוהרים וקצינים בתפקידים בכירים. מותם של שלושת האסירים בכלא רמון הדגיש שוב, שחלק גדול מהליקויים, לא תוקנו מאז ועד היום.

הסוהרים במשמרת הלילה בכלא רמון לא הקפידו לבדוק מה מתרחש בתאים הסגורים. הם אפילו לא הציצו הצצה רצינית לתוך תא מספר 4 באגף ג' ולכן לא יכלו לדעת על מסיבת הסמים שהיתה בתא בלילה הגורלי, וגם לא יכלו לדעת על האסירים המתפתלים מכאבים כתוצאה משימוש בסמים. הכל קרה מתחת לאפם. בספירת הבוקר בשעה 6.00 לא הקפידו הסוהרים לדרוש מכל האסירים לעמוד ליד מיטותיהם לספירה, כפי שהנוהלים מחייבים. בין השאר מיועדים הנוהלים בנושא זה לוודא את מצב בריאותם ושלומם של כל האסירים לאחר שעות הלילה. שבבתי הכלא ידוע כי הן צופנות בתוכן אירועים, תקיפות, חיתוכים בסכינים ושאר סכנות.

יתכן שאם היו נשמרים הנוהלים, היה אפשר עדיין להציל מישהו מהאסירים.

יישום בעצלתיים

נראה שגם הפעם מדובר בחוסר פיקוח ובקרה מתאימים על העשייה בשטח של כל הדרגים הממונים על הסוהרים, החל מבעלי התפקידים הבכירים בכלא וכלה בדרגי המטה הממונים בנציבות שב"ס. גורמים מסוימים בשב"ס טוענים כי רבות מהמלצות האופרטיביות של ועדת החקירה שחקרה את בריחת אביטן, לא יושמו במלואן עד היום. לדבריהם, המלצות בדבר שינוי ושיפור בתנאי האחזקה והשמירה על אסירים בעייתיים ומסוכנים, מיושמות בעצלתיים. לטענת אותם גורמים לא הובאו לידיעת הציבור חלקים חשובים בדו"ח בריחת אביטן שהצביעו על מציאות חמורה ביותר בבתי הסוהר ותיפקוד הסוהרים באגפי הפליליים.

קצין בכיר בשב"ס אמר לי לפני כחודש: "המצב בשרות לא טוב בכלל, והוא גרוע בבתי הסוהר בפרט. קצינים בכירים עסוקים במלחמות פנימיות, במאבקי כוח ובנסיונות לפגוע אחד בשני. כל אחד דואג לעצמו. חלק גדול מהזמן והמרץ מופנה למאבקים הפנימיים, במקום לטיפול בבעיות הבוערות בבתי הסוהר. אנו על סף 'פיצוץ', הכל גועש. כלפי חוץ יש מי שיוצר רושם שהכל שקט.

"הצמרת היום בשב"ס הולכת יותר מדי לקראת האסירים, נותנים להם כל מה שהם רוצים. האסירים הביטחוניים למשל, ממש שולטים בבתי הסוהר שבהם הם מוחזקים. מנהלי בתי כלא וסוהרים חוששים מהאסירים הביטחוניים וגם מהאסירים הפליליים החזקים והאלימים. יש הרבה איומים על קצינים וסוהרים ובני משפחותיהם וגם על מנהלי בתי סוהר. המצב בתחום זה משפיע על תיפקוד הסוהרים".

אביטן. בריחתו חשפה מחדלים

שאול. מתעקש שמדובר בחריגים

אסיר לשעבר המעורה היטב במתרחש בבתי הסוהר, בין השאר בזכות קשרים הדוקים שהוא ממשיך לקיים עם אסירים וקצינים בשב"ס, אמר לי לא מכבר: "השלטונות איבדו למעשה את השליטה על מה שקורה בשטח. אסירים אלימים בבתי סוהר שונים – לאו דווקא אסירים מפורסמים – בשיתוף פעולה עם סוהרים מהשורה, מנהלים את העניינים. הסוהרים בשטח נכנעים להם. ההרגשה היא של כל דאלים גבר".

דיווחי שקר

הכוונות הטובות של ראשי נציבות שב"ס להקל על האסירים, ללכת לקראתם, להשתדל לשפר להם את התנאים, נוצלו למטרות מעוותות. כשקצינים בכירים מנסים לבדוק מה קורה בשטח, הם מקבלים דיווחים לא אמיתיים ולא מלאים מהדרג הבינוני. בתי הסוהר מקבלים מראש הודעות על ביקורות פתע. הריחוק הגיאוגרפי של בתי סוהר מסוימים מהמטה במרכז הארץ, כמו דמון, באר שבע, שאטה, מאפשרים הודעה לבתי הכלא אחרי יציאת הקצין הבכיר לביקורת.

תמונת המצב הקשה בשטח לא מגיעה לדרגים הבכירים הממונים. יש גם בעיה בנושא העברות האסירים מכלא לכלא, לבתי המשפט ולבתי המעצר המשטרתיים. לא תמיד יש מספיק כלי רכב מתאימים ואז דוחסים הרבה אסירים יחד, ללא הפרדה, בלא פיקוח מספיק. נוצר מגע חיכוך בין אסירים מבתי כלא שונים. כלי הרכב הנ"ל ("הפוסטות") משמשים צינור להעברת סמים לכלא.

עם בעיית איכות כוח האדם בשב"ס יקשה להתמודד כיוון שתיקונה יצריך החלפה בהיקף נרחב של בעלי תפקידים בכל הרמות, החל מרמת הסוהרים בשטח, דבר שאינו אפשרי מבחינה מעשית, כיוון שאין רבים הרוצים להתגייס לשב"ס. בדרגי הפיקוד הבכיר "זורקים" את האחריות על דרגי הפיקוד למטה: לא ידענו, לא דיווחו לנו. כך נופלת בסופו של דבר האחריות על הדרגים הביצועיים בלבד, והם גם משלמים את המחיר.

נציב שב"ס, לוי שאול, המשמש בתפקידו כבר כמעט שנה, אומר כי הסוהרים והקצינים בשב"ס עושים עבודה טובה וקשה, למרות הקשיים האובייקטיביים הפיזיים. הוא ובכירים אחרים בשרות טוענים כי סוהרים שאינם בתפקידים, ואולי אף משתפים פעולה עם אסירים, הם חריגים בודדים בלבד.

"יחלף עם הרוח", גייבל ולי. בשנות ה־30 מעטים מבעלי הקולנועים שמרו כרזות. היום הן נמכרות באלפי דולר

מחיר הכתובת על הקיר

מאת סינתיה קטרסון

The New York Times

מיוחד ל"הארץ"

ניו יורק

אספנים שצפו מוקסמים בהתרחבות שוק המזכרות הקולנועיות, וקבו אחר התייקרותו הבלתי פוסקת בשנה האחרונה, ייווכחו, אולי, שדרך פחות יקרה ליטול חלק במגמה הרווחת היא איסוף כרזות סרטי קולנוע.

איירה רוניק, מנהל הגלריה לאמנות הקולנוע בניו יורק, אומר בעניין זה כי מחיריהן של רבות מכרזות הקולנוע עלו בהדרגה בחמש השנים האחרונות. לדוגמה, כרזות שנשאו את דמותה של בטי דייויס, עלו ב־1980 כ־250 דולר, ואילו כיום נדרשים כ־2,000 דולר עבור כרזות המקוריות – הכל תלוי בחשיבותו של סרט הקולנוע.

"הדחף לאיסוף כרזות קולנוע זרים אנשים לתחושה שיש להם חלק בתולדות עסקי השעשועים", אומר מר רוניק. "ייחודן של הכרזות הוא בהיותן פריט פרסומת מקורי שיצא הישר מן האולפן. מה גם שרבות מהן נושאות את חותמו של הכוכב. מחירן של כרזות קולנוע נעים בין דולרים אחדים לכמה אלפי דולרים. גם פה, כלגבי חפצי איסוף אחרים, נקבעים המחירים על־ידי העליות והמורדות של ההיצע והביקוש בשוק. אך כאן, שלא בדומה לחפצי אמנות שלגביהם קובע שם האמן ואיכות הצבעים שלה, אומדים את שוויה של הכרזה על־פי הצלחתו של הסרט, על פי כוכביו, וכן על־פי הקסם החזותי הכולל של מלאכת האמנות. לאספנים קודמים סרטי קולנוע וכוכבים מפורסמים שהתחבבו על ההמונים. מר רוניק מציין כי כרזה של מרלין דיטריך, למשל, תעלה פי 10 ומעלה, מכרזה שיופיה אמנם דומה, אך שימשה פרסומת לסרט שמככבים בו אנשים בלתי ידועים.

פרט נוסף שיש לו חשיבות הוא גודלה של הכרזה. עד כה הפיקו האולפנים כרזות מכל מיני גדלים, החל בגליונות "מיני" של 22 עד 27 ס"מ, וכלה במה שמכונה "גליונות". גודלה הסטנדרטי של כרזה הוא גיליון אחד – 69 על 104 ס"מ. את הכרזות הקטנות יותר מרבים לאסוף מכיוון שאפשר לתלותן על קירות הדירה, אך מיוצרות ייצור המוני לשיווק. מכאן כי הכרזות הגדולות יותר, של שישה גליונות, שמידותיהן 206 על 206 ס"מ, הן בדרך־כלל בעלות ערך רב יותר. בתוך האתיקן התחבבו על הקהל אף "גליונות־לובי" ותמונות של 28 על 36 ס"מ, העשויות קרטון דק. אלה מוצגים בדרך־כלל בלובי של תיאטרון. גלויות מסויימות מסרטים שוברי קופה נמכרות היום במחיר הנע מסביב ל־1,000 דולר.

הביקוש לכרזות קולנוע אותנטיות בשוק האספנים גדל, ואיתו עולה המחיר. המודעה של "קזבלנקה" השיגה במכירה פומבית $17,000

סרטי קולנוע שהופקו בשנות ה־30 ובראשית שנות ה־40 הם בדרך כלל הפופולריים ביותר. גם ערכם הוא הגבוה ביותר בגלל נדירותם. אולפני הימים ההם היו מפיקים בדרך־כלל 5,000 עד 10,000 איורים גראפיים, בכל פעם שהוציאו סרט חדש למסכים. רבים מבין האיורים האלה הושמדו בימי מלחמת־העולם השנייה, בעת המסעות לאיסוף נייר.

רוניק מוסיף כי "מבין בעלי התיאטראות של הימים ההם היו רק מעטים שראו טעם באיסוף דברי פרסומת. לכרזות הסרטים לא ניתנה חשיבות בשעת הוצאתן. בשנות ה־30 עדיין התייחסו אליהן כאל חומר פרסומת שמשליכים אותו ברגע שסרט הקולנוע הבא הגיע לעיר".

האמור לעיל מסביר במקצת על שום מה נמכרה כרזה נדירה בת שישה גליונות, שנעשתה לסרט "קזבלנקה" (האחים וורנר 1942) ב־17,600 דולר, במכירה פומבית שנערכה אשתקד בבאונס. היה זה המחיר הגבוה ביותר שהושג אי־פעם בכרזת קולנוע במכירה פומבית. כרזות על־פי "חלף עם הרוח", "הקוסם מארץ עוץ" ו"הנץ ממלטה", אף הן בין המבוקשות ביותר. גם לוחות סטנדיים, המראים את דמויותיהם של כוכבים כגון קרי גראנט, ארול פלין, בטי דייוויס וגרטה גארבו – נוספים כמו לתמונות שריות.

כרזות רבות מוכרות אמנם סרטי קולנוע שהיו להיטים בשעתם, אך לפעמים כרזה ש"מסתפקת" קשורה שייכת דווקא לסרט שנשכח מלב הבריות. הסרט "שילוחיה סקארלט" של אר־קיי־או רדיו פיקצ'רס שיצא אל המסכים ב־1936, היה מן הכישלון הגרוע ביותר בתולדות חברת הסרטים הזאת, ואולי סימל אף את הירידה הגדולה ביותר בקריירה של קתרין הפבורן. מר רוניק מציין שגודל הכישלון הוא אחד הטעמים לכך שאפילו כרזה בת גליון אחד מן הסרט הזה שווה 2500 דולר בקירוב.

מלאכת אמנות מהודרת שנועדה לקדם את סרטי האימה משנות ה־30, אף היא פופולרית, ובמיוחד אותם סרטי בילוש שהפיקה חברת "יוניברסל פיקצ'רס". כרזות מקוריות, שנעשו על־פי הסרטים "דראקולה", "פרנקנשטיין", "המומיה" ו"האיש הבלתי נראה", עשויות להגיע למחיר של עשרת אלפים דולר כל אחת.

המומחים מייעצים לאספנים כי בטרם קנותם כרזות קולנוע יבחנו את מצב הנייר, ויחזו על אותות התבלות, הקף מים או שימוש יתר. נייר ישן מוטב להדביק על בד, או על חומר אחר שיש בו כדי לבלום את התמשכות הנייר. כרזה שהיתה יבשה והודבקה על רקע, עלולה לאבד לא פחות מ־90% מערכה, שכן הרקע יפלס לו דרך, והכתם של דבר יידאה לעין.

בימה חופשית

אקדח טעון משטמה

מאת אורי אורן

הכותב הוא חבר הוועד המנהל של רשות השידור

הטלוויזיה הירדנית שידרה בשבוע שעבר את הימנון אש"ף שהושמע בוועידת אלג'יר. כך הכתיב שיקול דעתו של העורך, בשם זכות הציבור לדעת. הטלוויזיה הישראלית לא שידרה אותו – משום שיקול־הדעת הביטחוני. שיקול־דעת הוא איפוא עניין יחסי; כך גם המושג ביטחון המדינה. 10% מחברי הכנסת ה־12 סוברים כי מדינה פלסטינית לצד מדינת ישראל תתרום לביטחונה של ישראל. 90% סבורים אחרת. מה היה קורה אילו כל כותבי רשות השידור ועורכיה היו מזוהים עם התפיסה הביטחונית של המיעוט ואף תובעים חירות מוחלטת בהפעלת שיקול דעתם המקצועי? קרוב לוודאי שהיו מתבקשים לעבוד בעיתונות המודפסת. במהרה היו למדים כי גם בעיתונות המודפסת, שאינה כלי ביטוי ממלכתי, היה שיקול־דעתם מוכפף לשיקול־דעתו של העורך.

הסערה שקמה בשבוע שעבר בעקבות מספר הנחיות שניתנו על־ידי הוועד המנהל של רשות השידור לרדיו ולטלוויזיה, קשורה בתפיסה הרווחת של חופש הביטוי. כפי שקורה לרוב, נדון נושא זה בעיתונות בלהט קיצוני ותוך התעלמות מאמיתות בסיסיות: חופש הביטוי אינו בלתי מוגבל, וגם איננו החירות המקודשת היחידה שמשטר חופשי מקנה לאזרחיו. קודמים לו הזכות לחיים ולביטחון.

איש לא יטען, למשל, כי קודקס חוקי התנועה – שכל עניינם הוא הגבלת חופש התנועה – פוגע בחירות הבסיסית של אדם חופשי לנוע כחפצו. כשם כי הגבלת הפרט ביישום הערך המוחלט של חירות התנועה נועדה לאפשר גם לזולתו ליהנות מאותה חירות. דמוקרטיה אינה משטר של חירויות מוחלטות, אלא משטר־חוק שבמסגרתו נקבעת מידת היישום של החירויות הללו.

גם חופש הביטוי כפוף להיררכיה של סמכויות, ואלה נועדו למנוע פגיעתו בחירויות בסיסיות אחרות של המשטר הדמוקרטי. החוק מגביל אותו לדיווח־אמת – לבל ייעשה חופש הביטוי לחופש הבידוי. הצנזורה הביטחונית באה להבטיח את זכויות הכלל לחופש הקיום. הצנזורה בתחום הפרט גם בנושאים שאינם ביטחוניים. מעבר לכך קיים קודקס האתיקה של העיתונות, שהעיתונאים עצמם חיברו אותו והוא משפט בצורת אל־תעשה.

רשות השידור נבדלת מן העיתונות המודפסת בחובות מפורשות יותר של צווי עשה ואל־תעשה, המתחייבים מאופיה הממלכתי. העיתונאי ברשות השידור, כמו עמיתו בעיתונות, הוא השוטר של עצמו בהפעילו שיקול־דעת לגבי המותר והאסור בדיווח, וכמו כמו בעיתונות קיימת גם ברשות היררכיה של סמכויות בבדיקת שיקול הדעת הזה.

העורך הראשי ברשות השידור הוא הוועד המנהל. את סמכותו העליונה "לדון ולהחליט בעניני רשות השידור" הוא שואב מן החוק. את שיקול דעתו של העיתונאי הכפוף לו הוא מעמיד במבחן אמת במידה המוחלטת של האסור והמותר בשידור. אמת מידה זו היא "חוק רשות השידור" וקובץ כללי האתיקה שחיברה רשות השידור עצמה.

מי שמבקש לבטל את סמכות העורך הראשי ברשות השידור, מבקש להניח בידי כותבי הרדיו והטלוויזיה חירות ביטוי מוחלטת, שאינה מוקנית לעיתונות הכתובה. אם נידרש להגדרתו של אריך פרום – הריהו מחיר אנרכיה ברשות השידור.

גדעון סאמט ("אקדח על שולחן המערכת" 18.11.88) מפנה אקדח טעון משטמה אל הוועד המנהל: "משפצים שם את השפה, אונסים את המלים, מלים אותן". כסיוע הוא מביא את תלונתו של דוד גרוסמן שכשל כוחו אל מול "ההתפתלויות הלשוניות" ברשות השידור.

דוד גרוסמן הוא עורך ברשות השידור ובעברית הוא יודע. הוא יודע את משמעות המושג "משתף פעולה" ואת הקונוטציה שלו מימי מלחמת העולם. הוא יודע כי ביטוי זה נאסר בשימוש לא ע"י הוועד המנהל אלא ע"י קודקס האתיקה המחייב של רשות השידור. מדוע הוא אינו מתקומם כשאגף רשות השידור מסייעה ביטוי זה (ובניגוד להוראה כתובה), כאשר אספסוף עושה לינץ' בתושב השטחים שקיים קשר עם ישראלים? מדוע לא יודרש, לפחות, "התפתלות לשונית" שתבהיר לשומע מי רואה בקרבן הלינץ' "משתף פעולה" ומי שראוי להסלה.

וכאשר רשות השידור מספרת כי "בתקופה האחרונה הוצאו להורג שלושה 'משתפי פעולה'" – מה רשאי להבין מכך השומע? לדעת הוועד המנהל הוא יבין כי ההוצאה להורג של אותו בוגד לאומי, נתבצעה כגזר־דין חוקי, בעקבות פסק דין שניתן בבית משפט של מדינה ריבונית. לדעתו זהו "שיפוץ המציאות". לפיכך הנחיש הוועד המנהל (מעבר לזה לא הוציא דבר) כי "פורום העורכים" ברשות השידור ידון בביטויים כאלה ודומיהם, שעניינם הוא תיאור המציאות כפי שמבקשים לראות אותה הצד האחר בסכסוך הנידון.

בהקשר זה ראוי לקרוא את הערתו של מר סאמט כי "חברה הנסרבת להכיר במציאות שבה היא חיה תגלוש תמיד אל אמצעים הנעוצים לתאר את המציאות כפי שהיא מעוניינת לראות אותה". אמת היא כי התקשורת – בעיקר הטלוויזיה – אפילו יוצרת עובדות ומעצבת עובדות. במקום נבון היה ההשפעה סיקורן של מלחמות על תוצאותיהן של מלחמות אלה. ההתמודדות עם בעיה זו, במדינות דמוקרטיות, מצאה ביטוי קיצוני באיסורה של מרגרט תאצ'ר לאפשר את סיקורה של מלחמת פוקלנד. היא גרמה בכל המדינות החופשיות למינון לשוני מסוים בכלי התקשורת המכוון, לפחות, למנוע מתוך מן הצד הלוחם במסגרתו פעולת התקשורת. היא גרמה אצלנו לכנות ב"מאורעות" את המרד הערבי בארץ־ישראל בשנות השלושים.

גם אנחנו נמצאים במצב מלחמה, מלחמה על קיומנו ועל מניעת הקמת מדינה פלסטינית. אנחנו, כמעט כל עם ישראל, מעדיפים לראות מציאות שבה לא תקום מדינה כזו. ובכל זאת לא עלה בדעת איש להצר את סיקור האירועים בשטחים. גם ממשלת ישראל הפקיעה מעצמה סמכות כזו, ומעורבותה אכן באה על ביטויה בפניית שר הביטחון אל רשות השידור להוריד פרופיל, מטעמי ביטחון, בסיקור ועידת אלג'יר.

הוועד המנהל מתנגד בפנייה אל עיתונאי הרשות לנקוט לשון דיווח אשר תתאר מציאות קיימת ולא תעודד כיוון בהתפתחותה. בעשותו כן הוא נוהג על פי האחריות המתחייבת ממנו והעולה מהוראה מפורשת בנוהלי רשות השידור הקובעת (גם לימי שלום) שאין להשתמש במלים "טעונות".

לטעונות־טעון המשטמה.

האמת של שריד

לא הכרתי את אביו של יוסי שריד, אך אין לי ספק שהוא היה אדם בעל שיעור קומה שתרם רבות למערכת החינוך של מדינת ישראל. אביו של יוסי שריד עבר בגבורה עשייה ונשא בתפקיד של ביצוע. כמו כל בעל תפקיד ביצועי בוודאי גם הוא היה נתון לביקורת (אני מקווה ביקורת הוגנת). אך אם היתה כזו, לא ידוע לי על כך.

לא כעסתי על שריד (הבן) כאשר יום לפני שהגשתי לבית המשפט המחוזי בתל־אביב תביעה להוצאת דיבה על סך מיליון שקל, פרסם כתבה הכוללת בסכנת שקרים, מלאה ארס ושינאה כלפי. שריד לא התקשר לבקש תגובתי, אלא הסתמך, כך אמרים, על עדות נהג מלפני מספר שנים שפוטר מבישורתו, ואף נמצא מעליל על אחראי עליו. על כך בנוף הנהג רשמית. בכתבתו מביא את הריב במה שנראה בעיניו כמילת של יחסין. שמחתי על תיאורי הבן הנגא בהוריו.

תגובה

אינני יודע אם מתחרט יוסי שריד על מעשה הפוזי. בינתיים נודעו לו בספר עובדות נוספות מלבד עצם התביעה שהוגשה. אם התחרט, הוא לא נתן לכך ביטוי. לו הצליח להתגבר על יצרו רק יום אחד נוסף, יתכן ולא היה נגרר לפרשיה כזו. יש גבול להפקרות לשון גם לגבי אדם הנהנה מחסינות רחבה כל כך, כפי שסעיף 1 לחוק חסינות חברי הכנסת מקנה.

לא, אני לא כועס על יוסי. באיזה שהוא מקום אני אפילו מבין אותו. מוזר אולי לשמוע זאת מקורבן עלילה, אך כך אני חש.

זכורני שיחה עמו לפני זמן מה. דיברתי עם יוסי על הרפורמה בבתי המשפט. באותה עת נלחמתי בכנסת על העברת הרפורמה שנועדה לדעתי להקל על סיבלם של מאות אלפי מתדיינים הסובלים בעינויי דין קשים. אמרתי ליוסי ששלטון החוק בסכנת התמוטטות. עוד אמרתי לו שאם פיו ולבו שווים והוא אכן דואג לשלטון החוק והאמת, עליו לתמוך בהצעתי. לבסוף גברו עליו שיקוליו הפוליטיים וחישובים אחרים והוא לא עשה כן לצרות הבחירות.

יוסי שריד, שאינו כאביו ז"ל, הוא, מבקש את טלונתו על הסיכסוכה שהוא רוחש לי. אני נחרדתי לא פעם מסינאתו המופגנת לאנשי ציבור שונים. לשנוא בכזה זה מפחיד. מה שסינאה כזו עושה לנפשו של יוסי. לשנוא בעוצמה כזו, זהו נגל קהה באוזר לאדם, הורס את הנפש ומעוות אותה.

כאשר קראתי את וידויו על השנאה שהוא רוחש כבודיו אחר של יוסי שריד, שבו הוא דיבר בגילוי לב נוריד על מצוקת נפשו ותסכוליו. ביכולתי להבין אדם שאינו עוסק בתפקיד של ביצוע ואינו יכול להשביע תוחנו וחישובו על עשייה, כפי שריד מייצג כאן נכבד לחיים הפוליטיים, ובגיע לדרגת התסכול. אדם מצטרף לחיים הפוליטיים כדי לעסוק בביצוע ועשייה, זו השאיפה הרווחת במורה וכבטיב. שריד לא הגיע לשום תכלית של ממש, ועוסק רק בהלל. כל מה שהוא יכול להורבה אלה קטעי עיתונות בקלטרבים. כאן ניתן לצטט את אימרתו הידועה של המוסיקאי גוסטאב מאהלר, כאשר רצה לחזור עליה בעל גבי העיגיה.

זה מסביר הכל. תסכול הבן מול אביו המצליח, הפעיל והמבצע. זה מסביר את השינאה ללא גבול שאותה הוא מפנה לאנשים הנמצאים בעמדות של עשייה הנבבעות מבנו.

לכן, הסבנע כאשר קראתי את רשימתו הבנתי עוד יותר את מצוקת נפשו. לכן לא כעסתי עליו. לך תדע נפש אדם ובה סמכתור כאוזר חוות ויגנות.

אברהם שריר
שר התיירות והמשפטים

هكذا من الاهل

לוח העיר

תל־אביב גוש דן השרון

לא מכרת, לא שילמת
רק בלוח העיר

קבלת מודעות מ־08.00-20.00

03-383322

רח' י"ל פרץ 6 ת"א

מחיר למילה 12 ש"ח כולל מע"מ

דירות למכירה

דירות גג

פנטהאוז דירות גג

וילות ובתים

גבי את רפי
סירקין 19
03-722238 739931

● ברמת חן קוטג' מפואר ומשקיע! שקט ויוקרתי – בלעדי!
● בתל גנים בית + 500 מ"ר מגרש במקום מעולה! בהזדמנות – בלעדי!
● ברמת גן שקט ומרכזי קוטג' מושקע גבוה כחדש! – מיידי.
● בגבעתיים בלב שכונת בורוכוב פרויקט מס' 1 בעיר!! דירות מפוארות 5–6 + גג בבניה מיוחדת + נוף לים. חדש בשוק!

קבלנים מציעים

בתי כפר ומשקים

תווך "מימון"
ויצמן 30 גבעתיים
03-324161, 323562

● בשכונת בורוכוב דירות 4 חדרים מפוארות ודירות גג
● במרכז גבעתיים באזור שקט דירות 3, 4 ודירות גג
● דירות 3 חדרים במרכז גבעתיים יד שניה
● ברמת גן דירות 4 חדרים ודירות גג
● למכירה ולהשכרה חנויות במרכז גבעתיים

דיור 2000
כפר סבא, ויצמן 97
טל. 052-25876

● למכירה במושב קוטג' משקי חדש, 300 מ"ר, 8, משקע מאוד 240,000
● חדש בבניה דירות 5־7 חדרים, מרפסת שמש, מקום אקסלוסיבי מ־110,000
● בשלבי בניה דירות 5 חדרים, באזורים מעולים מ־125,000
● יד שניה: דירות 4 חדרים החל מ־80,000 דולר
● 3 חדרים ק"ב רוו"ח שקט ומרכזי, מסבה משופץ 69,000 דולר.

ישראהאוו

מלד"ן No. 1
תיווך – נכסים השקעות
רמת־השרון

● בהזדמנות חד פעמית: למכירה חנות במרכז סוקולוב 170,000 דולר
● מציאה!!! 5 חדרים, הנוף היפה ביותר בארץ 185,000 דולר
● 4 1/2 חדרים מפוארת + מעלית 4 כ.א. 165,000 דולר
● במיקום מעולה!!! חד־משפחתי 4 + גג + מעלית מיידי 195,000 דולר
● מציאה!!! 3 ענקית אפשרות ל־4 + נוף רק 88,000 דולר.

1—1.5 חדרים

2—2.5 חדרים

3—3.5 חדרים

4 חדרים ויותר

ראשל"צ

נתניה

דירות בשכ"ח

חולון בת־ים

איזור השרון

תל־אביב

גוש דן

DUROPAL לא עוד CORIAN DUPONT שיש!
משטחים מעולים למטבח ולאמבט
אלכסנדר ינאי 9 סגולה פ"ת
03-9340713, 03-9340598

הכי זולים בעיר

א.א.

שרות מזגני אויר
★ שרות התקנה ומכירה לכל סוגי המזגנים.
★ אחריות מלאה של היצרן
★ מחירים במזומן: ל־2.5 כ"ס
אמקור 2740 ש"ח
תדיראן 2825 ש"ח
אלקטרה 3087 ש"ח
★ מומחים להתקנת מזגנים מפוצלים
★ המחירים אינם כוללים מע"מ והתקנה
★ מבצע להתקנת משאבות חימום למזגנים
טל: 03-813673
03-813891
הרצל 95, ת"א

דירות מרוהטות

ביקוש דירות

מכוניות

דירות בדמ"פ

חדרים מרוהטים

שותף/שותפה

אוסטין

אוטוביאנקי

אופל

אינוצנטי

אלפא רומאו

אמריקאיות

אאודי

ב.מ.וו.

דייהטסו

דלתה

וולוו

ג'יפים

מרצדס

נ.ס.או.

סאאב

סובארו

לנצ'יה

טלבוט

ווקסהול

מיני מיינור

מיצובישי

טניס 20+

מועדון הטניס לגילאי 20 ומעלה

באילת

● 3 ימים נפלאים של נופש במלון **** בשילוב סדנאות לימוד טניס בהדרכת מורי המועדון.
מועדים – חנוכה – ינואר '89

בתל־אביב

● סדנאות לימוד לכל הרמות – בקבוצות
● סדנאות וידאו לשיפור הסגנון

טל: 03-232938
בשעות 14.00-17.00
19.00-21.00

AVIS

מציעה למכירה

דגמי 87

ללא מזומנים

תשלומים כפי יכולתך עד 100% מהמחיר

★ דייהטסו שרייד 1000 אוטו׳ + מזגן

★ דייהטסו שרייד 1000 + מזגן

★ 1100 60 פיאט אונו + מזגן

★ אוטוביאנקי Y10

★ רנו 9 1400 + מזגן

★ רנו 11, 1400 + מזגן

★ לנציה פריזמה 1300 + מזגן

★ לנציה פריזמה 1600 + מזגן

★ לנציה פריזמה 1500 אוטו׳ + מזגן

★ פרד 505 1800 אוטו׳ + הגה כוח + מזגן

★ פרד 505 1800 סטיישן + מזגן

★ סובארו סנטר 1600

★ פולקסווגן טרנספורטר 2000

כל המכוניות לאחר טיפול ובדיקה של מוסכי אוויס. אחריות אוויס ל-5 חודשים ו/או ל-5,000 ק"מ.

משרד מכירות: רמת־גן, רח' היצירה 6, ליד בורסת היהלומים. 03-7521029, 7528558-9

בימים א׳ – ה׳ בין השעות 08:00-17:00, ביום ו׳ בין השעות 08:00-13:00

לידיעת המפרסמים ב"לוח העיר" ת"א

מודעה באחריות / לא מכרת - לא שילמת

כללי פרסום

● "חודש פרסום" משמעו פרסום אותה מודעה 8 פעמים בתשלום, בארבעה שבועות.

● המבצע חל על פרסום מודעות מלים (לא שטח) בלוח העיר ת"א בלבד ולגבי נכס או שירות. (להלן: נכס) המצעים באזור ת"א, גוש דן והשרון בלבד.

● אם בתום חודש פרסום ועד להגשת הבקשה להחזר כספי כאמור להלן לא נמכר הנכס בדרך כלשהיא זכאי המפרסם להחזר התשלום עבור המודעה או לפרסום חודש נוסף במקום ההחזר.

● מודעה בה הוצעו יותר מפריט אחד, ונמכר אחד מהם לא יהא המפרסם זכאי להחזר.

● בקשות להחזר כספי או לפרסום חודש נוסף יתקבלו במשרדי הלוח ישירות (לא באמצעות משרדי פרסום) רח' י.ל. פרץ 6 ת"א טל' 03-383322 בימים א'-ד' בין השעות 15.00-8.00 ולא יאוחר עד שבועיים מתום הפרסום.

● בפנייתכם ללוח נא להצטייד במספר קוד המודעה ובמספר חשבון הבנק. ההחזר ייעשה באמצעות העברה לחשבון הלקוח

هكذا من الاصل

סיטרואן

סוזוקי

סוסיתא

סיאט

סימקה־קרייזלר

פולקסוואגן

פורד

פיאט

פיג'ו

רנו

טנדרים

מסחריות

משאיות

אוטובוסים

מוניות

טרקטורים

אופנועים

לא מכרת לא שילמת
לקבלת מודעות
לוח העיר
ודרושים
03 625118
5365759
עד חצות ובאשראי

המשך ת"א גוש דן והשרון

בתי־ספר לנהיגה

חלפי רכב

עתיקות

הצעות עבודה

גפן
משאבי אנוש
גאולה 47 ת"א
03-655454, 650467

● 8 נהגים רשיון ג' פרופיל 80 + נהגים מעל 15 טון.
● מזכירות עב/אנ, פקיד רישוי, פקידת יבוא (ברפונית), קלדנית לחצי משרה
● נהגים לנדר + רשיון לחולון, כל הארץ שכרות ותנאים, רכב. גמגד 1200 ש"ח נטו

קריירה
שירותי כח אדם בע"מ

● לבורנט/ית מזון + נסיון בבדיקות מעבדתיות, לרמת־אביב.
● אלקטרונאי/ת + תעודת חשמלאי/ת עוזר/ת, שלוש שנות נסיון ומעלה בתעשיה, לפ"ת.
● חשמלאי/ת עוזר/ת + נסיון בבדיקות מעבדתיות, לרמת אביב.
● מכונאי/ת אחזקה + שלוש שנות נסיון ומעלה בתעשיה, לבני ברק, פ"ת וראשל"צ.
● מ ח ו ו ט י ם / ו ת מכוסים/ות, פרופיל צבאי 72 ומעלה, לרמה"ש.
● איש/ת מכירות, בוגר/ת בי"ס מקצועי, רשיון ב' ונסיון במכירות רכב, לת"א.
● פקיד/ת יבוא מנוסה + תעודת רישוי.
● לרמה"ש וראשל"צ
● כרסמים/ות – חרטים/ות, קונבנציונלים ו/או CNC, לת"א, רמה"ש ויבנה.
● עובד/ות ייצור, מבוגרים/ות צבא, למשמרות בראשל"צ ות"א.
● מנהל/ת רכישה לביטוח חיים נסיון של 3-5 שנים למשרה קבועה בת"א.
● חתם/ת 5 שנות נסיון למשרה קבועה בת"א.
● מזכיר/ה הדפסה עברית/אנגלית, אנגלית ברמת שפת אם, למשרה מלאה.
● ת מ ל י ל נ י ם / ו ת מנוסים/ות עברית/אנגלית למשרות מלאות בת"א.
● מ ס ג ר י ם / ו ת – רתכים/ות, קחודי שרפוט

הנאים מעולים למתאימים/ות, השעות הגרוחות
תל־אביב: דיזנגוף 158, טל. 03-5449848
חיפה: טל. 670825 -03 ● נתניה: טל. 053-338901
ירושלים: 02-245001 ● רחובות: 08-465277

עושים קריירה

מזכירות

עורכי דין ומשפטנים

שרטטים וגרפיקאים

רפואת שיניים

מודות ומנות

עוזרות ומטפלות

סוכנים/ות

מתנאים

נערים

נהגים

תדפים/מסגרים

חשמל / אלקטרוניקה

מכונאים / הנדסאים

אחיות

נהלת חשבונות

גזירה ותפירה

עובדי מטבח

ספרים/יות

פקידים/ות קלדניות

עובדי מתכת

מהנדסים / אדריכלים

עובדי מוסך

יהלומים

דוגמניות צילום

מוכרים/ות קופאים/יות

ORS
שרותי כח אדם

למחלקות המשרדיות והטכניות ברחובות וראשל"צ דרושים:

רחובות
רח' הרצל 187 קומה ב', מול המשטרה
טל' 08-467186, 08-464760

ראשל"צ
רח' הרצל 65, פינת עין הקורא, קומה ב'
טל' 03-9666680, 03-9666679

● מנהל רכש – כמהנדס או הנדסאי תעשיה וניהול.
● מזכירה עברית/אנגלית – לעבודה מעניינת.
● מזכירה עברית – ידע כללי באנגלית, לעבודה קבועה.
● איש מחשבים – עם נסיון במחשב 4%CUN.
● עובד/ת מטבח – הגשה + רחיצת כלים, לעבודה קבועה.

מועמדים מתאימים מתבקשים להגיע עם פנקס מילואים, שבי ותעודות השכלה
"המשרות מיועדות לגברים ונשים כאחד".

החברה המובילה בתעסוקה

חוק הזדמנות שווה בתעסוקה

לפי חוק זה, אסור למעביד להפלות בין עובדיו או בין דורשי עבודה מחמת מינם, מחמת היותם נשואים או מחמת היותם הורים, בקבלה לעבודה, תנאי עבודה, קידום בעבודה, הכשרה או השתלמות מקצועית, פיטורים או פיצויי פיטורים. בנוסף, אסור למעביד לפרסם מודעה בדבר הצעת עבודה אלא אם כן הצעת העבודה צוינה בלשון זכר ובלשון נקבה, בין ביחיד ובין ברבים.

העבריינים צפויים לעונש על־פי החוק.

עסקים

נ.ת.מ.
נכסים
לתעשיה ומסחר

● משרדים: אזי דרך בגין המסגר – 250, 480, 700, 1000 מ"ר, מפואר
● משרדים: בר"ג ובנבירגים, 200 – 1000 מ"ר, חלוקה מאוד
● משרדים: מול הקניון – ק"ק 800 מ"ר, ניתן לחלוקה
● תעשיה: בחולון 1100 מ"ר, ק"ק, ניתן לחלוקה
● תעשיה: ביהוד הלוד – עד 1500 מ"ר, ק"ק, כוח

רח' חשמונאים 21 ת"א
03-372169, 375735

מקרקעי מכירות

שליחים/ות

שמירה ואבטחה

ביקוש עבודה

בתי מלאכה

מחסנים

אולמות

חנויות

משרדים

הלוואות

יועץ השקעות
מטפל
בהלוואות
לשכירים ועצמאים
צלצלו 03-887702
בתנאים מועדפים
ללא שעבוד או משכנתא
ובטיפול אישי ומהיר
03-887702

מכירות ושירותים

בתי אבות

מציעים למכירה

חקלאות

מבני תעשיה

מגרשים

TOSHIBA MOLTI SISTEM MS

לוח העיר

ירושלים

דירות למכירה

3 קומות

אחרונים במחיר מבצע ברמת שרת, תלת מפלסי, גגות רעפים. 02-431088

פנטהאוזים

קבלנים מציעים

4 חדרים ויותר

וילות ובתים

במבשרת ציון

מטבח + גינה + גג + יחידה נפרדת. 343320

3, בקרית משה

במיקום מצוין + מרפסות, 222317 "שרון" 95,000 מלר"ן

בזאב הקלאי

3.5 גדולה ומסודרת במחיר הזדמנות 434885

משרדים מכירה

בבית המגיפה ברמת שרת 5 4 חדרים, גימור מעולה, גוף מרהיב. 221440, 221271

חייבת להמכר!

4 בבקעה, ק"א + מחסן למסירה מיידית. בלעדי ל"שרון" 222317-8-9

בצפון תלפיות

דירות מרפסת + גוף מרהיב, 4 + מחסנים חניה 315,000 "אלפא נכסים" 667263, 665806

3.5 — 3 חדרים

4 בפיסגת זאב

(מתי ליפסיץ) חדשה + מרפסת + פ"א, לכניסה מיידית 95,000 מפתחות ב"שרון" 222317 מלר"ן

קוטג'ים

קנדה

500,000 איש רואים את המודעה שלך ב-

1,000,000 איש רואים את המודעה שלך ב-

מתפרסם ב-4 שיחוזים: הארץ, חדשות העיר, צומת השרון, גוש דן והשרון. ליותר מ-1,000,000 איש בת"א, גוש דן והשרון

אוסקר

מסעדה פאב, מגן משובח

מוסיקה ישראלית ושנות השישים בשישי פתוח מ-12:00 בצהרים רצוף

דיזנגוף 210 ת"א • טל: 03-220456

לוח העיר ופסום פז

קבלת מודעות 20.00-8.00, אשראי מיוחד, 03-738707, 03-735588/9, 03-727630

קורסים וחוגים

ברידג'

בתי זוג

הברית

ציפי אמבטיות

חימום והסקה

שיעור

אמנות/עתיקות

כספות

פיאות

אסטרולוגיה

מלפנים ומכשירי קשר

מכונות כביסה

תנורי אפיה

מכונות תפירה

מקררים

מדיחי כלים

סידות וגלגשים

שידוכים

מחשבים

ציוד ביתי

רוצים לקנות

מוצרי איור

וידאו

כלי נגינה

אורגן — הצעות: במבצע חסר תקדים. החל מ-1500 ש"ח. פסנתרים משומשים וחדשים ממיטב החברות. אבן גבירול 48 ת"א 03-263546, 265842

ספרים

מערכת סטריאו

רהיטים

ריפוי והדיה

בריאות

ניקוי ופוליש

נעים וקיים

שיפוצים

מעליות

שירותים

אותיות דביקות

מוצרי חשמל

צילום

הלבשה והנעלה

תכשיטים וכלי כסף

שעון ויצוף

מלונות ושיטוט

מאזניים ומאזני גשר

מקרר

קוסמטיקאות

המשך ירושלים

2.5 — 2 חדרים

בהרוביה (ערקים)

2.5, דרומית, ק"ג + מרפסת, 88,000, "ארם וביתר" (מלד"ן) 247853 ,247833

חיבת להמסר

2.5 בסרסימן, ק"ק (מתאימה לגבות), 62,000, מיידית. 226896

1.5 — 1 חדרים

דירות בשכ"ח

4 ברמות

(01) + טלפון + דוד"ש, 400, מיידית. "שרון" 240472 (מלד"ן)

בבית הכרם

4 + טלפון + דוד"ש + מרפסת, 600. "שרון" 240472 (מלד"ן)

מכוניות

"גרד אודי"

שרותי גרירה יום ולילה
712231 ,713426 בערב 050-26494

אאודי

אוטוביאנקי

אוסטין

מונטגו 88.

1.6 אוטומטית + מזגן + תוספות, מחירון, 821959

אופל

אלפא רומיאו

ב.מ.וו.

דייהטסו

דיהטסו

חלון

מלבום

מוריס

דירות מרוהטות

דירות ברמ"פ

2 במרכז

(ברמ"פ), יפהפיה, 35,000, למסירה מיידית, מפתחות ב"שרון" 9-8-222317

ביקוש דירות

מיני מינור

סובארו

סיאט

סיטרואן

פולקסוואגן

פיאט

פורד

רנו

25, 1988.

מהשכרה, כל התוספות, חודשים בכביש. 242553/6

ל"עמית"

שרותי תקשורת דרוש/ה מקדם/ת מכירות למערכות תקשורת מתקדמות /5
245024

מונדים

מסחריות

משאיות

מוניות

אופנועים

הצעות עבודה

"ללידר"

דרושות מטליסטיות מאוד וחרמה 780588 ,226079 יוסי

דרוש/ה

מנה"ש מנוסה, רצוי בעל/ת ידע בתוכנשבת 632444

מורה נהיגה

"לרן ירושלים" שכירים, עצמאיים, חצי שותפות. 813334

למפעל מוצרי מזון

דרוש מנהל יצור עם ניסיון + המלצות 855914

מוכרת

לחנות בגלון, משרה חלקית, בערב, שפות. 535762

ביקוש עבודה

אלוין ירושלים

מחפש לעבודה בפני"ה מרפאים/ות בעיסוק, פיזיותרפיסטים/ות, מורים/ות לחינוך מיוחד, מדריכים/ות חינוכיים/ות, אחים/ות.
נא להתקשר ל-411546, 415675

מכנאי מחשבים

+ ניסיון במחשבי פי.סי. ומדפסות, לחברת מחשבים מבוססת. ידע באלקטרוניקה הוגה. אנגלית טכנית. 242233

מוכירה מעולה

לחברת מחשבים דינמית. אנגלית הוגה. 227644

חוק הזדמנויות שווה בתעסוקה

לפי חוק זה, אסור למעביד להפלות בין עובדיו או בין דורשי עבודה מחמת מינם, מחמת היותם נשואים או מחמת היותם הורים, בקבלה לעבודה, תנאי עבודה, קידום בעבודה, הכשרה או השתלמות מקצועית, פיטורים או פיצויי פיטורים. בנוסף, אסור למעביד לפרסם מודעה בדבר הצעת עבודה אלא אם כן הצעת העבודה מיועדת בלשון זכר ובלשון נקבה בין בזוגי ובין ברבים.
העבריינים צפויים לעונש על-פי החוק.

לעבודה שדורשת דמיון

התמדה + שכר גבוה בבידה חיים 226347

דרושים מקצועיים

בעלי יוזמה ורצון לשכר גבוה. 231061

מבח ראשי

לאולמי פאלאס + נסיון + המלצות 783477, 717505

לדהיטי קרית יובל

* מוכר/ת מנוסה לשעות אחה"צ * נער למשרה מלאה. 424920, 415924

עסקים

חרב להשכיר

פנסיונר בעל תעודת הסמכה לנהל מוסכים, מציע את שירותיו הטובים לפנות: גמן ת.ד. 4130 ירושלים טלפון (אחה"צ) 690123

יעד

שמרות ומטפלות

חבד

אביב

למכירה

מעבדת צילום, מקצועית, בעלת מוניטין ת"ד 4295 ירושלים

אדריבל נוף

בעל תיק"ם בהצעות עבודה-שותפות, 826174

להשכרה בקרית וולפסון

300 מ"ר משרדים (10 חדרים), לכניסה מיידית, כיתוב-איר, נוף, 221271, 221440

משרדים להשכרה

מיידית: 3 ברחביה, כניסה פרטית, 700; 4 בתלפיות, ק"א, 950; 2.5 בטבאי, ק"ג, 400; 2.5 ברחביה, ק"ק, 400. מפתחות ב"שרון" 240472 (מלד"ן)

בהמלך ג'ורג'

דירה לשרד בשכה 120 מ"ר, 249502 בחול

מבני תעשייה

מחסנים

אולמות

חנויות

משרדים

מגרשים

מגרש מנודד

400 מ"ר + ביתן, בשכ"ה במרכז. 382749

מכירות ושירותים

מציעים למכירה

רישוי והדרכה

"הלידר"

מכון עיסוי, סאונה, חד' כושר והמלך-גזור 6
02-232083

בריאות

צילום

כלי נגינה

וידאו

חימום והסקה

שיעור

מדידי כלים

שידוכים

הברות

صكذا من الاحمل

هكذا من الاهل

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

הזמנת רופאים במקרים דחופים: מ־6 בערב עד לשעה 7 בבוקר בתוספת מ"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
בת ים 5793333
הרצליה 052־541333
נתניה 823333
רחובות 08־451333
בת־ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767
הקריות 04־765333
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' – 20.00–8.00
בימי ו' – 15.00–8.00
טלפונים: 03־433300
שחל"ן – שירות רפואי מיד
(24 שעות ביממה, כולל רופאת שיניים):
ירושלים, מוקד יום – 660585, 669531
מוקד לילה, שבת וחג – 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן תל־אביב, מוקד יום – 218820, 218898
מוקד לילה – 631811 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ד
שקמר – שירות רפואי לקט ת"א
שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים מגיעות בשעות 24–19:
טל' 03־7549111 "שקט" קוד מנוי 222
שלמה – שירות רפואי לקט (חיפה)
בימי חול בשעות 24–19, בימי שישי 14–24, בשבת 08–24 טל' 04־380541 קוד מנוי 1665
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
תל־אביב:
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר)
טלפון: 294869, 03–285822
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים 24 שעות ביממה. בר כוכבא 49
טל: 03־284649 פתוחה בימים א'־ה בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00
עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
ירושלים: בי"ח הדסה ע"ב – 22–16
קופ"ח לבית –
שרות מיוחדים לרפואה, טיפול וסיעוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052–548575
7549111 איתורית 1500
ער"ן – עזרה ראשונה נפשית:
(24 שעות):
ירושלים 227171
תל־אביב 5461111
ילדים ונוער 03־261115
חיפה 672222/3
נתניה 053־335316
באר־שבע 057־418111
כרמיאל (גליל מערבי) 04־988410
כפר־סבא 052־913999
מרכז רפואי באר־יעקב 08־223333
מרכז סיוע לקורבנות אונס
(24 שעות):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־382611
מרכז סיוע למכורי לחיץ
מטפס "מקבילים"
א' ה' 11.00־13.00
ב' ד' 16.00־18.00
טל: 230031
רחוב נחמני 13 תל־אביב
יד ביד – אגף קטנות לילד ולהורים
תל אביב – לילד – 226827 24 ש' ביממה להורים, בימים ב', ה' מ־17.00–20.00, 222732
ירושלים – 243358
חיפה והגליל – 229488 מ־11.00–20.00
הגליל המערבי – 04־922222
קו אליי – האגודה להגנת הילד
העזרה במצבי אלימות כלפי ילדים
16.00־20.00 א'־ה' 261070
ארגון לשירות אדם – חברה חינוכית.
לשירות הציבור בנושא דין 24 שעות ביממה
03־5461727/8
שחל"ל – שירותי בריאות טיפול בנגיף לחולי לב (פרטי)
330848
ויצו – 24 שעות קו אדום לנשים מוכות
טל: 03–5461133, 08–550506
הוקוי לסלומה באיידס – הסברה וסיוע
לחולים, מידע מוקלט 24 שעות בטלפון: 290101, 283121. קו פתוח בכל יום ב' 19.30–23.00 ת.ד. 33602 ת"א
דוחון תל־אביב – 611001, 246363
X239952
דוחון ירושלים 226335
דוחון חיפה 645334
האגודה לזכויות האזרח בישראל ש"ר רוטשילד 108 ת"א 5619463

תורנות בתי־חולים

תל אביב: הדסה – ילדים
איכילוב – (פנימית, כירורגית)
ירושלים – בקור חולים (פנימית, נשים)
שערי צדק – (כירורגית, אורטופדית, עיניים)
הדסה ע"כ (ילדים, א.א.ג)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב – הקריה אבן גבירול 19 204650
קופ"ח כללית אסוטודם 7 232387
ירושלים – כרמאות רחמה הט"צ 28 523191
חיפה – נוודאו נורדאו 13 664039
חולון – אדוון הסיין 52 889153
בת־ים – מור הבימה רייך 20 583360
פתח תקוה – מרכז השרון אהרון קציר 7 911078
הקריות – היסוד קרן היסוד 23 קרית ביאליק 704185
חדרה – קופ"ח לאומית רוטשילד 60 322204
רמת גן – הרמה בגלסון 151 722271
בני ברק – מונחיה נחמיה 2 789567
רחובות – כללית בני משה 452381

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי – ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות – אבצעי מניעה. ימים ב' ג' ד' – 16.00־19.00,
רמב"ם 9 5101511/2
חיפה: ימים א' ד' 19.00־16.00 רח' הסנדרש 14 טל' 381520

מרכזי מידע – אגד

02–304304 03–432277 04–549121

מוגש כשירות לציבור על ידי
הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

חינוכית

08.00 עד כאן. רגע דף הטלטקסט
08.05 שעת כושר
08.15 כלי מרוות. א'־ה'
08.40 פרפר נחמד. במשפחה (כ)
09.10 חשבון פשוט ד'. פעולות החשבון (כ)
10.30 אנגלית ד'
11.00 אנגלית י"א־י"ב
11.15 חשבון ה'. השבר פתוח
11.30 בגאוגרפיה של א"י פני הארץ. תבנית נוף (כ)
12.00 חשבון פשוט. הזוית
12.25 אנגלית ה'
13.00 ספרות עליסודי
13.30 מדעי הטבע. התעשמות
14.00 עד כאן. רגע דף הטלטקסט
14.05 עולמו של דאנקי. סרט
15.40 שעת כושר
16.00 פרפר נחמד. אני וגופי
16.25 עדי הזהב הנסתרות
17.00 ערב חדש

כללית

17.30 זבנ להרשות. סדרה
18.00 דגראסי. סדרה ראשונה
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) נקודת מוצא
19.30 חדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 אמר יותר מדי
20.30 כלבוטק
21.00 מהדורת החדשות
21.30 תשדירי שירות
21.40 מבט שני
22.20 בחורי התהילה
23.10 מסך אישי
23.45 פסוק של מקום והרשות

ערוץ 2

18.30 מה בשדה הערב
18.35 שירים מסרטי וולט דיסני
18.44 כח הכוח
19.35 מהדהד עד האידס
20.05 60–70–80 להיטי זהב, מישל לתואם
21.00 מה בשדה מחר
21.05 לעולם המערבי
21.40 על הקרשים

ירדן ערוץ 6

18.00 מחזה (צרפתי)
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 לקט שירים
19.30 חדשות בעברית
20.00 חדשות בערבית
20.30 כי הבית. (סדרה קומית)
21.10 ההבזמר. (סדרה)
22.00 חדשות באנגלית
22.20 אדריל. (סדרה דראמה)
23.10 ספייבלט

לבנון ערוץ 12

13.30 חיים אחרים. (סדרה)
14.00 מועדון 700
14.30 התעמלות
15.00 האור הלוליני. (סדרה)
15.30 הבית הקוקטי. (מצויר)
16.00 שובבי הסלעים
16.30 הגיבור הצבעוני, עם קלארק גייבל. (סרט)
18.00 נגיעה בחלל
19.00 חדשות בערבית
19.30 חדשות באנגלית
20.00 צוות לענייה. (פעולה)
21.00 תבנית כיוורה "קירינייה"
22.00 פרשות היצר השחור
23.00 מועדון 700
23.30 חיים אחרים. (סדרה)

רדיו

קול המוסיקה

07.09 כהאמנה ניגוחה
09.00 בין הבנים
10.00 קונצרט בוקר
12.57 פינת השיר
13.00 לקלאסיקל. לנשמנים הודר
14.06 אבנים באולפן
15.00 אנתולוגיה בגליל
16.00 קונצרט קאמרי
17.30 תגד לאוזן לדבר
18.50 קונצרט קלי
20.05 בצידי הדרך
20.27 פינת השיר
20.30 קונצרט התזמורת הסימפונית
23.00 נוקטורן

רשת א'

16.05 מועדון שעון הזהב
17.05 צבעי הקשת
18.06 מנחת ערב. הורי דתי ומסורת
19.00 שירותים לעולם
22.05 שניבו יותר וכל אחד להזור

רשת ב'

18.06 אבגע על הרמש
19.00 היום הזה
19.35 שירים עבריים
20.05 פרקי חזנות כבקשתך
21.00 מהדורת החדשות
21.50 פרקי חזנות כבקשתך
22.05 בגא ושר
23.05 שוטטות

רשת ג'

18.06 מקום בגצבות
21.05 אהום קליק
23.05 הלילה הוא שירים

גלי צה"ל

17.00 ערב טוב ישראל
18.05 במגמת מוקצב
18.45 15 מגבות
00.05 ציפורי לילה
02.00 לאהובים לישון
05.00 צלילי בוקר

שירים עבריים

צה"ל 1

19.05 מה עושה עמ"ש ביהודה לסילוק אבצות?
20.05 גינוחה הצבר
21.00 מהדורת חדשות
21.30 אנציקלופדיה משוררת
22.05 על הדבש ועל העוקץ
23.05 עשיים הארבע, היום שהיה

צה"ל 2

19.05 יומיים מוסיקה
20.05 צו 8. תבנית מוסיקלית לחיילים
22.05 השוקת עשר
23.05 קול הבאוה הזה

שידור קבוע

רשת א'

06.16 השר עיניתו. שירים בטכנון השיר 06.30 סיכום המשמה הזמנית 06.55 דף גמרא יומי 06.50 פרקי היום מגלך 07.30 ישן בעיניה. שירים ישנים 08.05 הגה 09.05 שלוריה. שירות מידע 10.05 מגיני בוקר 11.05 יורקיניה. שירים עבריים 12.05 בשורה לפעלמים 14.06 נראחו צעיר. מאנשון לילדים. 15.30 האומר ביסלוה הפתוחה

רשת ב'

06.06 הסכם בבוקר 07.00 הבוקר הזה

רשת ג'

06.06 הסכם בבוקר 07.00 הבוקר הזה 08.05 סגו לשלום מן ביום זה 09.05 ביקור בית 10.05 כל צבעי הרשת 12.05 אלף־אלף בינתיה 13.05 בגזי היום, חדשות ומוסגים 14.06 בדצונש, והד הזמר 15.05 שירים ושעשועים 16.05 תוצאות הארץ 17.05 רגעי קסם 17.55 קריאות

גלי צה"ל

06.30 אנסידטתה משודרת 07.07 מוקדם עין, חדשות שבע אמס שבע 08.00 בית־ספר ישראל, אמצר אלוהים ד' סוסרים קולות עד (09.00) 09.03 אלים־סקר. עם אלי ישראל 10.05 "עשור", שירים עבריים 10.55 "ימי נמוכר סרטמחקים" עם ה"ר הגב מול 11.05 גבון לעשרשי. עם רשי רשף 12.05 "רד רה מר" 14.05 "שגישה ה"ר ביני"עך "ברוכוזימגי" שהבחרבי" 15.05 "סידים לתור" עם ארז טל 15.05 "אל תקה לליב" מינה יוכית עפיניגיה מחולת לב 16.05 ארבע אחר הצהרים, שירים עבריים 16.54 באסון בילולי פינתו של אבשלום קור

מסר. קריאות מבליטים.

קולנוע

תל־אביב

אורלי – הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.15 ,5.45
אלנבי – פנים הכוכבים 7.30
גורדון להקת רוק 9.00
אסתר – ווח הנפוק 9.50 ,7.30 ,5.00
בית לסין – מלשים בעל הביבים העקביות 11.15
בן יהודה – חיים הרשים לאחר הנירדושים 9.30 ,7.15 ,5.00
גורדון – התגינה של באבט 9.30 ,7.15 ,5.00
גת – בוקר טוב ויטנאם 9.45 ,7.20 ,5.00
דקל – ביג 9.35 ,7.10
דיזנגוף 1 – קפה בגדד 11.00, 13.00, 9.30–7.30–5–3
דיזנגוף 2 – הבדורנים 11–2–5–7.30–9.50
דיזנגוף 3 – כפר קטן שלי 11.00, 5.00–7.30, 9.50–5.00–13.00
מקין כלוז
הקולנוע (ב.ג.ה.) – מסע לקיתרה 9.30–7.00–4.15
הדייר־ישן – פולטרגייסט 3 9.30 ,7.30
סקס 12.00
הוד – שליח לסת 9.30–7.15–5.00
רב חן:
חן 1 – מת לחיות 9.55 ,7.20 ,4.45
חן 2 – תקלה מופלאה מס' 2 9.50 ,7.30 ,5.00
חן 3 – כוסית לארתור 9.50 ,7.30 ,5.00
חן 4 – לטבור באמבה 9.50–7.30–5–2–11
חן 5 – פרנטיק 9.50–7.30–5–2–11
ליסוד – האשה שבינינו 9.30–7.15–5.00
לב 1 – יום שני הבוער 10–8.00–5–2
לב 2 – החיים הם נהר אחרך והגע 10–8–5–2
לב 3 – בגלל המלחמה ההיא 10.00 ,8.00–5.00–2.00
לב 4 – הגבירה והסמה 10–8–5–2
מוזיאון ת"א – קיץ אצל סבא 4.30 ,7.15 9.30
מקסים – משודרים והרמה 9.30 ,7.00 ,4.30
סינמטק ישראלי – הבחן הצרק חלק א' 7.00
הבחן הצרק חלק ב' 9.30
פאילת 1 – שם המשחק 9.45 ,7.20 ,5.00
פאילת 2 – וקדוח בלוס אנג'לס 7 ,4.30 9.30
פאילת 3 – ניקו ולינו 9.30 ,7.15 ,5.00
פאר – לאהבה בלבד 9.30 ,7.30 ,5.00
פריז – אנה 9.30–7.15–4–2–12
שירות מלוכלכות 11.30 בלילה
צפון – מאקר האיש והחלום 9.30–7–4.30
שחף – מרדף חצות 9.30–7.00–4.30
תמוז ת"א – הופמה בכפר 9.40 ,7.30
תכלת – הקסמטרית 9.45–7.30–5.00
תל אביב – 2 ע 9.30–7.15–5.00

ירושלים

אדיסון – מת לחיות 9–6.45 ,4.30
אורגיל – בוקר טוב ויטנאם 9.15–7.00–4.30
אורנמריה 1 – התגינה של באבט 9.30–7.15–5.00
אורנמריה 2 – ליידי איב 9.30 ,7.15 ,5.00
אורגון – כוסית לארתור 9–7–4.30
בית אגרון – גם ברזוש 8 4.30
מעקב צבור 6.15, נערי הכדך 8.00, העושרים 9.45
גבור – מרדף חצות 9–6.45 ,4.30
סינרמה – לבכיר בסכבה 9.00 ,7.00
סינמטק 1 – חיי כלב 7.00
לפתע ביום ראשון 9.30
סינמטק 2 – האסטרטגיה של הקבלים 9.30
עדן – מורד ברוחבות 9–7–4.30
סמדר – ללא מעצורים 9.15–7.00
רון – ביג 9–7–4.30
התיאטרון ירושלים – בגלל המלחמה ההיא 9.30 ,7.00
קפה בגדד 9.30 ,7.00

חיפה והסביבה

אורה – ניקו ולינו 9.15–7–4.30
אורלי – קפה בגדד 9.15 ,7.00
רב אור 1 – מרדף חצות 9.15–6.45–4.15
רב אור 2 – בוקר טוב ויטנאם 6.45 4.15 9.15
רב אור 3 – שם המשחק 9.15 ,6.45 ,6.20
רב גת 1 – כוסית לארתור 9.15 ,7.00 ,4.30
רב גת 2 – ביג 9.15–7–4.30
חן – ווח הנפוק 9.15–7–4.30
סינמטק – זיכבה של יוסי 7.00
פרשת סטאבינסקי 9.30
עצמון 1 – שליח לסת 9.15 ,7.00 ,4.30
עצמון 2 – מקין כלוז 9.15–7–4.30
עצמון 3 – צבעים 9.15–7–4.30
פאר – מת לחיות 9.15–6.45–4.15
רון – חיים אחרי גירושין 9.15–7–4.30
שביט – כבעין הכתבנך 15 ,7.00 ,4.30
קרן אור המרוחים – גל הכחם 9.15–7–4.30
סינמה – קפה בגדד – מגלה את אמריקה
9.30–7.15 ליידי איב 5.15

קריות (חיפה)

אורות – שליח לסת 9.15 ,7.00
בית העם – תחקר מבקש 9.15
החבל – מרדף חצות 9.15
גוק – פרנטיק 9.15 ,7.00
מבהן – בוקר טוב ויטנאם 9.15 ,6.45
מטד – חדלילים בוודר 9.15 ,7.00
נחשת – בקלות הבלתי נסבלת של הקיום 8.00

רמת־גן גבעתיים

ארמון – מת לחיות 9.45 ,7.15 ,5.00
אורדע – מרדף חצות 9.30 ,7.00
הדר – אהבנו כל כך 9.30 ,7.00 ,4.30
לילי – התגינה של באבט 9.30 ,7.15
שבתו – פרסידיו 9.30 ,7.15
רב גן 1 – בוקר טוב ויטנאם 9.50 ,7.20 ,5.00
רב גן 2 – עיניים שחורות 9.55 ,7.20 ,4.45
רב גן 3 – מקיצה נצוחה 9.50 ,7.30 ,5.00
רב גן 4 – כוסית לארתור 9.50 ,7.30 ,5.00

רמת־השרון

כוכב – גאו זה פלורס 7.15, כאמצן 9.35

חולון

מתנס קריית שרת – שגעון של אבור 4.00
מגדל – מת לחיות 9.40 ,7.15
רינה – פרחים בעליית הגג 9.30 ,7.15
סבוי – מרדף חצות 9.30 ,7–4.30
ארמון – כחולים שרופים 9.30 ,7.30

טבריה

יר לבנורות – בוקר טוב ויטנאם 9.15 ,6.45

כפר־סבא

חן – הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 6.15 9.15
עמל – פרחים בעליית הגג 9.15 ,7.00

נהריה

רון – התגינה של באבט 4–6
היכל ותרבות – פרסידיו 9.15 ,7.00

פתח־תקוה

היכל 1 – מרדף חצות 9.30 ,7.00 ,4.30
היכל 2 – חיים הרשים לאחר הגירושים 5.00, 9.30 ,7.15
היכל 3 – פרסידיו 9.30 ,7.15 ,5.00

עפולה

כהשרון – מרד ברחובות 9.00

ק. אונו

כותת – משפחת רובינזון השוויצרית 4.30, לאן זה פלורס 9.30 ,7.00
קולנוע – כמבה קיק כהל 4.30
פרחים בעליית הגג 9.15 ,7.00

ראשל"צ

רון 1 – מרדף חצות 9.30 ,7.15
רון 2 – ביג 9.30 ,7.15
רון 3 – שם המשחק 9.30 ,7.15 ,5.00

רחובות

בית העם – מת לחיות 8.00
הוד – עיניים שחורות 9.15 ,7.00
חן – ביג 9.15 ,7.15

הרצליה

דוד – צבעים 9.30 ,7.15
חן אסתר – רב טבור 7.00, הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.30
חשל – מרד ברחובות 9.30 ,7.15
חולון התמל – כפר קטן שלי 9.30 ,7.15
תפארת – בעל ההשאלה 9.15 ,7.15

אשקלון

אסתר – מגלה את אמריקה 9.30 ,7.30 ,4.30

נתניה

סנסיו – בוקר טוב ויטנאם 9.30 ,7.15 ,5.00
שרון – שם המשחק 9.15 ,7–5
אבנר – תחקר מבקש 9.30 ,7.15 ,5.00
דוד – אהבנו כל כך 9.40 ,7.15

חדרה

חדרה – פרסידיו 9.15 ,7.00
חפ – בעל ההשאלה 9.15 ,7.00

בית־שאן

אולם מאורש – מרד ברחובות 9.15

בת־ים

אורנים – ניקו 9.30 ,7.15
עצמאות – פרסידיו 9.30 ,7.15 ,5.00

באר־שבע

היכל התרבות – אהבנו כל כך 9.40 ,7.15
חן – שליח לסת 9.30 ,7.15

נס ציונה

מתנת – מלך הגלים 6.00

צפת

בית אלון – הגבירה הקסמה 9.15 ,7.00

עכו

אודיטוריום – פרחים בעליית הגג 7–9

קולנוע / רחל גורדין

בית־ספר לרובוטים מתחילים

"תקלה מופלאה 2", קולנוע רב־חן, ת"א

ג'וני 5, רובוט אנושי, אי־טי חזר

"בנג'מין, ידידי" אומר הרובוט ג'וני 5 בקול צרוד כשהוא "שב לתחייה", וכל תינוק בקהל מבין שאי־טי חזר. הפעם לא כיצור מחולל החיצון, אלא כרובוט הסובל ונהנה כמו בן־אדם ומסוגל גם לרחוש ידידות עמוקה.

הדמיון לאדם אינו התכונה היחידה שג'וני 5 שאל מאי־טי. אך, מאידך, אי־טי אינו הסרט היחידי שבו נעזרו יוצרי "תקלה מופלאה 2". אפשר למצוא כאן אוסף של נוסחאות בדוקות, שכבר הוכיחו את הצלחתן בסרטים קודמים. ואף־על־פי־כן, זה עובד גם הפעם. מי שאוהב את "תקלה מופלאה" בקולנוע או בווידיאו, ייהנה לא פחות, אם לא יותר, מהמשכו. הדברים ימצאו כאן סרט חביב, לא מקורי, אבל רצוף אפקטים מיוחדים ובולל שתי דמויות מוזרות ומעוררות אהדה, כמו מחולל החיצון: האחת – הודי, השנייה – רובוט.

בחלק א' המציאו ניוטון קרוסבי (סטיב גוטנברג) ובן ג'הרווי (פישר סטיבנס) את הרובוט ג'וני 5 ככלי נשק רצחני בשירות צבא ארה"ב. אלא שברק פגע ברובוט והעניק לו חיים ודעה משלו. ג'וני 5 העדיף לספק את סקרנותו לידע, לאהוב, להתנסות, במקום להשחית ולחבל. בן, ניוטון, וחברתו של זה, סטפני, סייעו לרובוט לחמוק מפירוק, וסיומו של חלק א' צופה לו עתיד מלבב עם ניוטון וסטפני בבקתה כפרית בווה שבמונטנה.

חלק ב' מוותר על נוכחותם של סטפני וניוטון (האם שכרו של סטיב גוטנברג נמצא גבוה מדי, בעקבות ההצלחה הקופתית של "תרגיל לשוטרים מתחילים" והמשכיו?). בן ג'הרווי ההודי (פישר סטיבנס) עבר לעיר הגדולה, לנסות בה את מזלו שלא בהצלחה יתרה, וג'וני 5 נשלח על־ידי ידידיו לעזור לו.

בן ושותפו הנוכחי (מייקל מקין) מתחייבים לייצר אלף רובוטים־צעצועים לחנות כלי־בו גדולה, בתוך זמן קצר. ג'וני 5 מסוגל לעשות זאת ללא כל מאמץ. אך בית המלאכה שנשכר לביצוע המשימה עומד בדרכה של כנופיית פורצים, הזוממת לגנוב מדרה של יהלומים עקוקים מכספת הבנק הסמוך. הכנופיה מנסה להיפטר מן השכנים הבלתי־רצויים, ולהשתמש בג'וני 5 לביצוע השוד. מזימתם עולה בידיהם רק בחלקה. הם מערימים על הרובוט, כולאים את ידידיו, וכמעט מצליחים במה שצבא ארה"ב נכשל בחלק א' – והיינו: השמדה טוטלית של ניצוץ החיים בגופו של ג'וני שלנו. אך הידידות גוברת על כל המכשולים. ג'וני הנוטס נחפז בעקבות השודדים הנמלטים, בעוד ידידיו מנסים להציל את חייו, רגע אחרי שהם אוהלים כליל מגופו. סצינת הסיום אולי תסביר משהו מהעוצמה שחש הבוחר האמריקאי מחוסר הכבוד של דוקאקיס כלפי שבועת האמונים הלאומית.

התסריט משתמש בחוזיו ובתמימותו של הרובוט כדי לבחון מחדש קלישאות טלוויזיוניות וסיטואציות דתיות. הבדידות, שרדפה את המפלצות הגותיות מאז ימי פרנקנשטיין, מנוצלת כאן שוב כדי לעורר את אהדת הקהל. יש כאן ריאלג באהבים נוסח סירנו דה ברז'רק, כשהרובוט מכתיב לידידו ההודי מה אומרים לבחורה בסיטואציה רומנטית; וזה המונולוג המפורסם של שיילוק – מפי הרובוט, כמובן. הנושא של הסרט חביב על הקולנוע האמריקאי עוד מאז ימי "הקוסם מארץ עוץ": בעזרת ידידות אמיתית אפשר להפוך את העולם, ואפילו להשיג אזרחות אמריקאית. הטיפול בנושא זה, כמו בנושאים אחרים, הוא מבגרי. אך, כאמור, העיקר כאן הוא האפקטים המיוחדים. ילדים ייהנו. מבוגרים – פחות.

מכתבים למערכת הארץ

שרה ומלחמת ש' ב־ש'

על שהתרחש בשבועיים האחרונים בזירה הפוליטית, דומה כי יהיה קולע לומר, כי במאבק האופורטוניסטים ניצח ש' את ש'. במקרה היה זה שמיר שניצח (ניצחון־פירוס אמנם) את שמעון, אך לא הייתי מתפלא אילו קרה ההיפך. שכן מסתבר כי במקום שבו שררה עומדת, רגלה של אידיאולוגיה לא תדרוך.

על שמיר אין בלבי דבר, יבושם לו. בתפקודם של ידידיו נציגי ההשגחה עלי אדמות, התגלמות הפרזיטיות, ההשתמטות ותאוות הכוח והבצע, מדובר אמנם במדינה של כולנו, אלא שהבוחר קיבל את שרצה. ימי אנו שנהלים כי מתרחש פה דבר רע, רע מאוד. קיצונו של עניין, שמיר לא הפתיע איש בבגיעתו המביכה לסחטנים.

אלא שעל התנהגותו של פרס ושל חבר מרעיו בצמרת המר"ם של המערך אין לעבור בשתיקה. כאשר נתתי את קולי למפלגה זו, מתוך הזדהות מלאה עם העמדות והיעדים שהציגה, לא שיוויתי בנפשי כי קבריניסיה יהיו מרבים לרדת לשפל המדרגה למען כינון ממשלה שבלאו הכי תהיה אימפוטנטית. כל מה שהיה ימים ספורים קודם לכן: "ייהרג ואל יעבור", התגלגל ברטינה על כך, שאילולא הכורח בהבאת ההצעות לשינוי הסטטוס־קוו בפני מרכז המפלגה, מזמן היה המערך חובש שטריימל ומקים ממשלת־שיתוק צרה.

זאת ועוד: מי יודע אם בעמדותיו המתרפסות לא הכשיר המערך את הדרך לוויתורים מצד הליכוד על דברים שלא חלמו להתפשר בהם. רק בעת ניתן לראות את הנזק הנורא שנגרם לכולנו בשל התנהגות הבלווה הן של הליכוד והן של מה שהתיימר לייצג את המחנה השפוי.

חן גריוף
תל אביב

לא בדיוק

ברשימתו "פרסום חינם" ("הארץ" – "הספר שלי", 16.11) משווה נתן דונביץ את "הכוח השקט" לסרטה של ג'ודי הולידיי, שנעשה לדבריו "לפני שנים רבות, 33 שנים ליתר הדיוק". אך כשמדובר בדיוק, הסרט ששמו המדויק הוא IT SHOULD HAPPEN TO YOU AND PHSSEFFI הופק והוצג ב־1954, כלומר לפני 34 שנים.

ומדוע אני עומד על דיוקי מכיוון שגם בהתייחסותו אלי ואל "הכוח השקט" הבין הכותב את העיקרון – אבל לא בדיוק... הופעותי על המרקע לא נועדו להשיג פרסום אישי. ניסיתי, בין השאר, להמחיש אותו עיקרון שעליו כותב דונביץ – השער הפרוץ לכל ריכפון של הדמוקרטיה הישראלית.

הכנסת צריכה לחוקק חוק מפלגות שיגדיר את המהות והמבנה הדמוקרטי של מפלגה הרשאית להציג את מועמדיה לפני הציבור. יש למנוע ממפלגות סקטוריאליות את הדרך לכנסת, ולעודד מפלגות פלורליסטיות, בלי לאפשר ניצולה של מערכת הבחירות להסתה או להעלאת נושאים לארדלונטיים. חוק כזה מתאים גם לבחירות אזוריות.

יש לגבות תשלום מלא בעבור זמני השידור (לתשדירי הבחירות) הניתנים היום חינם. המדינה תעניק למפלגות המתמודדות רק חמש דקות חינם, כדי שיוכלו להציג את עצמן. זמן נוסף, עד לגג מסוים, יירכש ע"י המפלגות בכסף מלא (בין השאר ממימון המפלגות). יש לתת למפלגות הדרמטות שוה להציג את רעיונותיהן לפני הבוחרים באמצעים שברשותן, ובלי קשר למספר החברים בכנסת היוצאת. בדרך זו יחזור חלק מהכסף לקופת הציבור.

אני מנסה לדרוך על יבלת זו כבר שמונה שנים. אם אמנם הצלחתי לסייע לדונביץ בחשיפת המגרעות של השיטה – ייחשב לי הדבר כהישג.

יעקב גרוס,
"הכוח השקט"
ירושלים

סיכון גדל

מקריאת מאמרו של עוזי בנזימן ("הארץ" 8.11) מתברר שמספר בני הישיבות המשתמטים מצה"ל הוא עוד גדול מ־20 אלף. אם נצרף אליהם את מספר כל אלה שאינם משרתים במילואים, יגדל המספר ליותר מ־100 אלף.

כאם לשני בנים, שאחד מהם משרת בצבא והשני במילואים, לא אוכל להסכים שהסיכון של בני, הסיכון הממשי לחייו, יגדל בגלל אותם גברים משתמטים. כאם, לא אוכל להשתיק את מצפוני אם לא אפעל להקטין את הסיכון הצפוי לו, בגיוסם של כל החייבים גיוס במדינה. לא יעלה על הדעת שאותם משתמטים החיים בזכות הקורבנות שהקרבנו, יכתיבו את מהלך חיינו, את מהלך ההחלטה על שלום או על מלחמה.

אני קוראת לכל האמהות במצבי לחשוב היטב, אבל לא רק לחשוב אלא לעשות. לא להניח למשתמטים עד שיתגייסו לצבא.

חוה צוקר
חיפה

עסקי אוויר מסוכנים

מהנדסי "אלישרא" המנהלים מאבק פומבי נגד החלטת חיל האוויר לרכוש מערכת אלקטרונית ל־60 מטוסי האף־16 החדשים בארה"ב, במקום מערכת פרי פיתוחה של "אלישרא", צודקים בכל המובנים.

את מטוסי האף־16, שבעבורם זנחו את פרויקט ה"לביא", ואת מערכות הציוד האלקטרוני הדרושות לכשירותם ועליונותם בקרבות אוויר, מייצרת חברת ג'נרל דיינמיקס האמריקאית. נגד ג'נרל דיינמיקס עומדת תביעה בבית־המשפט בארה"ב בשל שימוש ב"ציוד־מרמה" ופעילויות רמייה אחרות, במטרה לזייף מבחני מוצרים ולספק רכיבים פגומים למערכות נשק שהם מייצרים, כפי שנכתב בכתב־התביעה. הידיעה על כתב־תביעה זה ותכנו התפרסמה בעיתון "לוס אנג'לס טיימס" ב־3.9.88, תחת הכותרת "ג'נרל דיינמיקס זייפה מבחני נשק, טוענת התביעה".

כתב־התביעה מונה את הדרכים המתוחכמות שבהן הצליחו יצרני האף־16 וציודו להימנע מבקרת איכותן של מערכות הנשק הכשירות.

צר כאן המקום מלפרט את כל דרכי הרמייה של מבחני הבטיחות, האיכות והכשרות של הציוד, אך הנה אחדים מהם: מפעילי מערכת המבחנים הדליקו וכיבו לסירוגין מכשירי מבחנים כדי לקבל את הסימן "עבר" בעבור ציוד פגום; הם הזינו את מכשירי המבחנים בנתונים מזייפים, במטרה להראות שהציוד הנבחן תקין כביכול; לעתים הם בילבלו בין חוטי מכשירי המבחן כדי שמכשירים אלה יראו את הסימנים לאישור המוצר, גם אם המוצר היה פגום: "תוכנת המירמה" של המחשב, שתוכנה במיוחד למטרה זו, איפשרה לטכנאים להתחיל במבחן אך להפסיק מיד תוך כדי קבלת הסימן "עבר", כאילו עבר הציוד את כל הטסט בהצלחה.

"התוצאה היתה אספקה של מערכות נשק שאיכותן וטיבן הם בלתי ברורים ושעליהן אי־אפשר לסמוך שימלאו את תפקידן בשדה" – כתוב בכתב־האישום.

אם חיל האוויר הישראלי לא ידע עד עכשיו בידי מי הוא מפקיד את גורל קרבות האוויר העתידיים ואת חיי טייסיו, אין הוא יכול לטעון זאת לאחר פרסום מכתב זה.

אסתר אלמברבר
יועצת כלכלית
לשר האנרגיה והתשתית
ירושלים

מה שמותר לשור, אינו מותר ליופיטר

אחת התופעות, שליוותה כמעט כל הרכבה של ממשלה בישראל בתקופת שלטונה של מפא"י, היתה המאבק הפנימי בתוך המפד"ל, שנציגותה בכנסת התחלקה לשתי קבוצות עיקריות: כל אלה שנועדו להיות שרים, או לעמוד בראש ועדה כלשהי בכנסת, תמכו בהצטרפות לממשלה, לעומת חברי־הכנסת מן השורה שהתנגדו, בטענה שהיענות מפא"י לדרישות מפלגתם לא היתה מספקת.

לאחר הבחירות האחרונות אנו עדים לנטישת התנהגות זו על־ידי מפד"ל ואימוצה על־ידי מפלגת העבודה. האין המפלגה מודעת לכך שהאימרה הרומית: Quod licet Iovi non licet bovi - תקפה עוד יותר כאשר היא במהופך: מה שמותר לשור אינו מותר ליופיטר?

אברהם רוזנמן
ירושלים

הארץ ממליץ

אפל" על גנגסטרים האהבה גואשת, מתרחש בניוקאסל שבצפון אנגליה. אווירה מסוגננת. משחק טוב של סטינג והרבה ג'ז.

בגלל המלחמה ההיא (ת"א, ירושלים) סרטה של אורנה בן דור־ניב המפגיש שני דורות על הרקע הטראומטי של השואה.

מאקר האיש והחלום (ת"א) – סיפורו של מעצב מכוניות בעל חזון בארה"ב שלאחר מלחמת העולם השנייה, מסופר בתנופה ובלהט ע"י פרנסיס פורד קופולה ("הסנדק").

החיים הם נהר ארוך והגע (ת"א, חיפה) – סאטירה משעשעת על הבורגנות הצרפתית. חילופי תינוקות על־ידי אחות בי"ח נקמנית מזעזעים חיי משפחה בורגנית.

אגנה (ת"א) – סרט על גולים צ'יליים בניו יורק. עוסק בתרבות האמריקאית כפי שהיא נראית בעיניים מגורה אירופאיות. משחק טוב של סאלי קירקלנד.

קפה בגדד (ת"א, ירושלים, חיפה) – טרגיקומדיה על אישה בווארית שנוסעת המנהלת מן המדבר לפונדק אמריקאי בודד בשם "קפה בגדד" ומשנה את חייהם של יושביו. בכיכובה של מריאן סגברכט ובבימויו של פרסי אדלון.

מת להיות (ת"א, ירושלים, חיפה) – סרט פעולה אלים על קרב בין כנופיית פושעים בינלאומית ושוטר ניו־יורקי בעל תושיה, בגורד שחקים אולטרה מודרני. עם ברוס ויליס.

התגינה של באבט (ת"א, ירושלים) – ארוחה צרפתית מפוארת מוגשת בכפר דייגים קטן לחוף יוטלנד שבדנמארק, על ידי באבט (סטפן אודראן) המשרתת המסתורית של בנות הכומר. לפי סיפור של איזאק דינסן ("זכרונות מאפריקה").

מסע לקיתרה (ת"א) – שובו ליוון של גולה פוליטי מסתיים בגירוש מחדש. סרט אטי בעל יופי מיוחד, בבימוי של אנגלופולוס ("מסע השחקנים", "מגדל הדבורים"). על זיקנה, מוך, בדידות ואמונה.

קיץ אצל סבא (ת"א) – סרט עדין מטאיוואן, על שני ילדים, אח ואחות, המבלים חופשה בכפר כשאימם עוברת ניתוח בבית החולים.

פרנטיק (ת"א) – סרט מתח בבימוי של רומן פולנסקי, עוסק בהעלמה של אשת רופא המגיע לוועידה מקצועית בפאריס.

מרדף חצות (ת"א, ירושלים, חיפה) – שוטר לשעבר (רוברט דה נירו) נשכר ללכוד מועל בכספים (צ'רלס גרודין) הנרדף גם על ידי המאפיה. משחק טוב ואיזון מוצלח בין פעולה והומור.

יום שני הבוער (ת"א) – "סרט

רינת
המקהלה הלאומית רינת
מנהל מוסיקלי סטנלי ספרבר
קונצרט
מנצח: סטנלי ספרבר + גבל: עדינה הר־עוז + פסנתר – ענת שרון
בתוכנית: בלוך – יהיו לרצון. ציפי פליישר – מדריגלים לנוף הארץ
שומן – שירים ספרדיים. בריטן – שירי חג מולד
מוזיאון ת"א מוצ"ש 26.11 בשעה 20.30
כרטיסים ניתן להשיג בקופת המוזיאון שד' שאול המלך טל' 257361

מוסיקה
מוזיאון תל אביב לאמנות
מוש קוז
התזמורת הקאמרית אקדמיה ביזנטינה
קארלו קיאראפה
מנצח וכנר
מיצירות קורלי, ויולדי, מרצילו, שוברט
בשיתוף
המכון האיטלקי לתרבות
הערב, יום שלישי, 22.11.88 שעה 20:30
מוזיאון תל אביב לאמנות
שד' שאול המלך 27, ת"א

מדינת ישראל
משרד האנרגיה והתשתית
מינהל הדלק
צו בדבר עדכון מחירים מירביים
(מספר 8/1988 – השלמה)
בתוקף סמכותי לפי סעיף 4 לצו יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (מחירים מירביים למוצרי נפט) התשמ"ח – 1988 ובהשלמה לצו מספר 8, יהיו המחירים המירביים של גז נפט מעובה, מיום 21.11.88, כמפורט להלן:–
המחיר בבית הצרכן לא כולל מ.ע.מ.:
1. מיכל 12 ק"ג – 15.65 ש"ח
2. מיכל 12.5 ק"ג – 16.35 ש"ח
3. באמצעות מונה, המחיר למטר מעוקב – 3.70 ש"ח
ולא כפי שפורסם אתמול בעיתונות.
המחירים של יתר מוצרי הנפט, שנקבעו בצווים בדבר עדכון מחירים מירביים למוצרי נפט התשמ"ח – 1988 ישארו בתוקפם ללא שינוי.
שמעון גלבוע
מנכ"ל מינהל הדלק

עיריית חיפה –
משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר – 04–356013–4
הודעה עלפי סעיף 149. לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי בר כהן לאה לאשר תוספת קומה לדירה בקומה א' ברחוב הקריבנים מס' 8 חלקה 119 בגוש 11583 קרית חיים מזרחית.
הבקשה כרוכה בשימוש חורג שהוא בניה מעל למותר.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים:
יום ב' – 08.00–12.00
יום ד' – 15.00–17.00, 8.00–12.00
המעונין להגיש התנגדות לבקשה, יגישנה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
אריה גורביץ
מהנדס העיר

עיריית חיפה –
משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר – 04–356013–4
הודעה עלפי סעיף 149. לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי גרינברג דוד ותנה לאשר תוספת לדירה בקומה א' ולגלריה לגג, ברחוב הקריבנים מס' 8 חלקה 119 בגוש 11583 קרית חיים מזרחית.
הבקשה כרוכה בשימוש חורג שהוא בניה מעל למותר.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים:
יום ב' – 08.00–12.00
יום ד' – 15.00–17.00, 8.00–12.00
המעונין להגיש התנגדות לבקשה, יגישנה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
אריה גורביץ
מהנדס העיר

תיאטרוני ישראל
הערב יום ג' 22.11
תיאטרון הבימה:
האולם שבתאי: 20.30
המלבישה: 20.30
גן ריקי – הבימרתף: 17.30, 20.30
התיאטרון הקאמרי:
עלובי החיים: 20.30
קידוש – בצוותא: 20.30

הועדה המקומית לבנין ולתכנון עיר בני־ברק
הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
חנה שטאל ברח' חב' לבנין בע"מ, הגישו בקשה לועדה הנ"ל בחלקה מס' 20587 לבנות בבנין בן 3 קומות מעל קומה מפולשת ברח' קהילת יעקב 32 גוש 6187 חלקה 39 באחוז ב' בהקלה הבאה: (6) אחוזים שימוש תכסית ריבוי מעל 105 המותרים.
זה שלא בהתאם להתכנית בנין עיר 107 א' החלה במקום.
כל המעונין יכול לעיין בבקשה המצויה במשרדי הועדה המקומית בעיריית בני־ברק בשעות קבלת קהל והכול להגיש התנגדות מנומקת לועדה המקומית תוך 14 יום מיום פרסום זה.
משה אירנשטיין
יו"ר הועדה המקומית לבנין ולתכנון עיר בני־ברק

דלתא גליל תעשיות בע"מ
מודיעה בזה על פרסום מיתאר
המוגש היום על ידי החברה לבורסה לניירות ערך בתל־אביב בע"מ, בקשר עם הקצאה פרטית על ידי
דלתא גליל תעשיות בע"מ
ל־SARA LEE INTERNATIONAL CORPORATION
של 9,572,550 מניות רגילות א' בנות 0.3 ש"ח ע.נ. כ"א, אשר תקנינה ל־SARA LEE INTERNATIONAL CORPORATION, לאחר הקצאתן, 25.10% מהון החברה ו־11.51% בזכויות ההצבעה בחברה, תמורת 16,755,674 דולר.
ושל 10,691,580 (בכפוף להתאמות) מניות רגילות א' נוספות בנות 0.3 ש"ח ע.נ. כ"א, אשר תוקצינה בעקבות הפעלת אופציה (אם תופעל), במספר אשר ישלים את שיעור חלקה של SARA LEE INTERNATIONAL CORPORATION ל־41.50% מהון החברה ו־21.59% מזכויות ההצבעה בחברה (להלן: "מניות האופציה"). מחיר מניות האופציה לא יפחת מ־18,714,411 דולר כמפורט בפרק א' למיתאר.
הבורסה לניירות ערך אישר רישום המניות המוקצות הנ"ל למסחר בבורסה לניירות ערך.
בקשר לחסימות המניות על ידי החברה הרוכשת ראה פרק ה' למיתאר.
בקשר להסכמים בין בעלי המניות ראה פרק ו' למיתאר. בקשר למדיניות הדיווידנדים של החברה בתקופת האופציה ראה פרק ד' למיתאר.
ניתן לעיין בעותקים מן המיתאר במשרדי החברה, במשרדי חברי הבורסה לניירות ערך בתל־אביב, ובספריית הבורסה לניירות ערך בתל־אביב.
היום 21 בנובמבר 1988.

הכוח האמצעי
הארץ חדשות
עד 60 יום אשראי
03-738707

לא כל אחד יכול לקרוא מודעה זו!!

אזרח נכבד!
בישראל חיים אלפי עיוורים – ילדים, מבוגרים וקשישים השואפים לחיות חיים יצרניים ועצמאיים.
ההכנסות ממבצע "אור לעיוור" מסייעות למרכז ולאגודות למען העיוור ליזום, לקיים ולפתח שירותים ואמצעי עזר המאפשרים לעיוורים אלה חיים מלאים ובכבוד.
ביום שני ה־28 בנובמבר, יפקדו את ביתך תלמידי בתי הספר כדי להעלות תרומה למבצע "אור לעיוור". קבל אותם בסבר פנים יפות ותרום בעין יפה.
ההכנסות מתרומות אלו קודש לרווחת העיוור החי בתוכנו
המרכז לעיוור בישראל. שד' בן־גוריון 94 תל־אביב, טל' 5448111